

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

32'nci Birleşim 8 Aralık 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	462
II.- GELEN KÂĞITLAR	464
III.- AÇIKLAMALAR	465, 470, 495, 499, 509, 517, 520, 547, 574, 630, 647

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclis gündeminde bütçe görüşmelerinin olmasına rağmen, pazartesi günü akşam saatlerinden itibaren ülke gündemini meşgul eden olayla ilgili olarak Meclise izahat vermesi için Sayın Bakana söz verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

465:466

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İsmailağa cemaatine bağlı Hiranur Vakfında bir çocuk istismarının günlerdir Türkiye kamuoyunu âdeta salladığına ve yetkililerden bu konuda bilgilendirme taleplerini yinelediklerine ilişkin açıklaması

466:467

- 3.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, çocuk istismarına ilişkin konuyu memleket meselesi olarak gördüklerine ve bu davayı yakından takip edeceklerine ilişkin açıklaması 467:468
- 4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, cinsel istismar suçunu işleyenler hangi sınıfa, zümreye, cemaate ait olurlarsa olsunlar haklarında en ağır cezanın verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 468
- 5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, çocuk istismarının insanlıkla bağdaşmayan bir davranış olduğuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu noktada yapması icap eden ne varsa ona katkı sağlamaya hazır olduklarına ilişkin açıklaması 468:469
- 6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 470
- 7.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 470:471
- 8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 471:472
- 9.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 473:474
- 10.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 474:475
- 11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 475
- 12.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İYİ Parti Grubu olarak bu sürecin doğru yürütülebilmesi, suçluların ifşası ve cezalandırılması noktasında doğru adımlar atılması hususundaki kararlılıklarını sürdürmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması 476
- 13.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, konuyla ilgili tavırlarını net bir şekilde ortaya koyduklarına ve bunun hiçbir şekilde, hiçbir ortamda, hiçbir şartta değişmeyeceğine ancak atılacak adımlar, alınacak tedbirler konusunun son derece önemli ve hassas bir mesele olduğuna ilişkin açıklaması 477
- 14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, karşı karşıya olunan meselenin münferit bir mesele olmadığına ve bundan önce de çok sayıda vakıfta, cemaatte, farklı topluluklarda çocuklara yönelik bu tip istismar vakalarının gündeme geldiğine ilişkin açıklaması 477:478
- 15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, konuyla ilgili bir araştırma komisyonu kurulmasına bütün grupların olumlu baktığına, kendilerinin de önerilerini verdiklerine ve tekrar, Sayın Bakanı İç Tüzük'ten doğan hakkını kullanmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 478:479

- 16.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, konuyla ilgili konuşmaların sayısı arttıkça konunun siyaset için kullanılma eğiliminin de arttığına ancak bunun siyasetin malzemesi olamayacak kadar yaralayıcı, önemli ve siyasetüstü bir mesele olduğuna ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 479:482
- 17.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 482:483
- 18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 483
- 19.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in, bu tür alçakça, insanlık dışı davranışların Türkiye Büyük Millet Meclisinde ortak paydada reddedilmesinin fevkalade önemli olduğuna ilişkin açıklaması 484
- 20.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, konunun çok hassas ve korkunç olduğuna ve olayın sorumlularının tamamının da örnek teşkil edecek şekilde en ağır cezaları almalarının ortak arzuları olduğuna ilişkin açıklaması 484:485
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 495:496
- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 496:497
- 23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 499:500
- 24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 500:502
- 25.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 502
- 26.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 509
- 27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 509:510

- 28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 510
- 29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine ve Başkan Vekili Haydar Akar'ın yönetimine dair yapılan eleştirilere ilişkin açıklaması 517:518
- 30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Beştepe'de yapılan Anayasa toplantısına ve Edirne Milletvekili Fatma Aksal'ın attığı "tweet"e ilişkin açıklaması 520:521
- 31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 547:549
- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 549:551
- 33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 551:553
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 574:575
- 35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 575:577
- 36.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 577:578
- 37.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 630:631
- 38.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 647:648

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 649:650

40.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 650:653

41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 653:655

42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 655:656

43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 656:657

44.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 657:659

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

469, 518

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Komisyonunda hazır bulunan Bakanlara konuyu hemen havale etmenin emrivaki olabileceğine, dolayısıyla çalışmalara devam edilmesini ve bu süreçte de konuyla ilgili hazırlıkların yapılmasını arz ettiğine ilişkin konuşması 469

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 518

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

**485, 498, 503, 510, 519,
521, 554, 579, 631, 659**

A) KANUN TEKLİFLERİ

*485:495, 498:499,
503:508, 510:517,
519:520, 521:547,
554:574, 579:628,
631:647, 659:683*

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362)	485:495, 498:499, 503:508, 510:517, 519:520, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:683
2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363)	485:495, 498:499, 503:508, 510:517, 519:520, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:683
<i>A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI</i>	<i>485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 668</i>
1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 668
2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 668
<i>B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU</i>	<i>485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 668:669</i>

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 668:669
2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 669
<i>C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	<i>485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 669:670</i>
1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 669:670
2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 670
<i>Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	<i>485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 670:671</i>

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 670

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 671

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI 485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 671:672

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 671

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 485:495, 498, 503:508, 510:517, 519, 521:547, 554:574, 579:628, 631:647, 659:668, 672

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 485:495, 498, 503:508, 511:517, 519, 522:547, 554:574, 579:628, 631:647, 660:668, 672:673

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	485:495, 498, 503:508, 511:517, 519, 522:547, 554:574, 579:628, 631:647, 660:668, 672
2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	485:495, 498, 503:508, 511:517, 519, 522:547, 554:574, 579:628, 631:647, 660:668, 673
<i>F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI</i>	<i>485:495, 498, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 554:574, 579:628, 631:647, 660:668, 673:674</i>
1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	485:495, 498, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 554:574, 580:628, 631:647, 660:668, 673
2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	485:495, 498, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 631:647, 660:668, 674
<i>G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI</i>	<i>486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 674:675</i>
1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 674

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 675
<i>Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU</i>	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 675:676
1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 675
2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 676
<i>H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ</i>	486:495, 499, 503:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 676:677
1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 676
2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 677
<i>I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ</i>	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 677:678

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 677
2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 678
<i>İ) TÜRK DİL KURUMU</i>	<i>486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 678:679</i>
1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 678
2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 679
<i>J) TÜRK TARİH KURUMU</i>	<i>486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 679:680</i>
1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 679
2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 680

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668,
680:681

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668, 680

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668, 681

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668,
681:682

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668, 681

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668,
681:682

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668,
682:683

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

486:495, 499, 504:508,
511:517, 520, 522:547,
555:574, 580:628,
632:647, 660:668, 682

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	486:495, 499, 504:508, 511:517, 520, 522:547, 555:574, 580:628, 632:647, 660:668, 682:683
---	---

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**628**

1.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması	628:630
--	---------

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**684**

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koruyucu aile yanında kalan çocuk sayısındaki artışa ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74213)	684:685
--	---------

2.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son beş yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdî destek verilen dernek ve vakıflara,

- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 2021 yılında yurt dışına göç eden kişilere dair verilere,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emekliliğin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesinin bazı taşınmazları satışa çıkarmasına,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Sigortanın verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emekliliğin verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

2017-2022 yılları arasında Borsa İstanbulun verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, içme suyunun elektrik enerjisiyle temin edildiği yerlerde elektrik faturalarının sübvansede edilmesi talebine,

İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/74240), (7/74373), (7/74376), (7/74533), (7/74535), (7/74536), (7/74541), (7/74672)	686:694
---	---------

3.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son beş yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdî destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74288)	695:697
---	---------

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Sayıştayın 2021 yılı Denetim Raporu'nda yer alan evde bakım desteklerine yönelik tespitine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74339)	698:699
---	---------

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Sayıştay'ın 2018, 2019 ve 2020 yılı Denetim Raporlarında usulsüz engelli yardım ödemelerine karşı yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74488)	700:702
--	---------

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak üç oturum yaptı.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362), 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 363) görüşmelerine devam edilerek,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu,
Nükleer Düzenleme Kurumu,
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü,
Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü,
Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu,
Ticaret Bakanlığı,
Rekabet Kurumu,
Helal Akreditasyon Kurumu,
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü,
Meteoroloji Genel Müdürlüğü,
İklim Değişikliği Başkanlığı,

2023 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptı.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı hakkında Yargıtayın verdiği bozma kararına ve çocukların yargı eliyle istismarına göz yumulmasına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş,
İstanbul Milletvekili Engin Altay,
İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,
Manisa Milletvekili Erkan Akçay,
Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Yenilik Partisi Genel Başkanı Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'a;

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in "Darısı Salih Cora'nın başına." diyerek açıkça tehdit içeren bir ifade kullanmasına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir,

Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, kürsüde konuşma yapan Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'a Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun "Allah belanı versin!" diye müdahale etmesine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Ticaret Bakanı Mehmet Muş ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının yaptığı açıklamaya,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Ticaret Bakanı Mehmet Muş ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç;

HDP sıralarından "Darısı Salih Cora'nın başına." diye bağırılmasına,

Yenilik Partisi Genel Başkanı Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'a geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ve Parlamento açısından böyle bir saldırının kabul edilemez olduğuna,

Hiçbir milletvekilinin bir diğerine sözlü olarak hakaret etme, beddua etme ve fiilî olarak müdahale etme hakkının olmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 8 Aralık 2022 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere 21.20'de birleşime son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 45

8 Aralık 2022 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; Gülhane Askeri Tıp Akademisinin Yeniden Kurulması ve 6756 Sayılı Kanun İle Devredilmiş Olan Askeri Kurum ve Kuruluşların Milli Savunma Bakanlığı İle Gülhane Askeri Tıp Akademisine Devredilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4768) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2022)

2.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; 7269 Sayılı Umumi Hayata Messir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4769) (İçişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2022)

3.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; Narlı Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/4770) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2022)

8 Aralık 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle usul yönünden bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Meclis gündeminde bütçe görüşmelerinin olmasına rağmen, pazartesi günü akşam saatlerinden itibaren ülke gündemini meşgul eden olayla ilgili olarak Meclise izahat vermesi için Sayın Bakana söz verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bütçe görüşmelerini yapacağız. Malum, bütçe görüşmeleri, bütün grupların mutabakatıyla, bir Danışma Kurulu kararıyla ve bütçenin yerleşik usullerine göre yapılıyor. Meclisin kuralları var, teamülleri var; ona uygun şekilde yapıyoruz, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz.

Malum, bakanların eskisi gibi Meclisin doğrudan siyasi denetimine tabi olmadığı bir Anayasa’yla ve de ona uyumlaştırılmış bir İç Tüzük’le çalışıyoruz. Ancak olağanüstü durumlarda yürütme ile yasama arasında bilgi alışverişi ve yasamanın yürütmeden talepleri noktasında hep birlikte yaptığımız bir İç Tüzük değişikliğimiz de mevcuttu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böylelikle ülke gündeminde çok önemli yer tutan konular olduğunda bakanlar, Meclise, gündem dışı konuşma maddesine göre davet edilip, İç Tüzük’ümüzün 59’uncu maddesine göre kendilerine söz verilip, yirmi dakika kendilerinden konuyla ilgili izahat alınıp, ardından da tüm grupların onar dakika bu konuda görüşmeleriyle olağanüstü gündemleri tüketip kamuoyunun bu konudaki bilgilendirilme ihtiyacına da cevap verme imkânımız var. Bugün, Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy burada, salonda, huzurda; hoş gelmişler. Pazartesi günü akşam saatlerinden itibaren, nihayet dün iktidar partisi sözcüsünün de kınadığı bir olay yaşanıyor. Hepimizi rahatsız eden bir durum var. Büyük bir toplumsal infialle karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir vakfın yöneticisi olan bir tarikat liderinin kendi tarikatından ve yine o vakıfta görevli olan birisine kendi 6 yaşındaki kızını -utanarak söylüyorum- gelin etmesinden ve yıllar süren bir cinsel istismar olayından ancak o bebeğin, o çocuğun belli bir yaşa gelip de boşanma davasını açmasıyla kamuoyu haberdar oldu. Bu konuda Türkiye sarsılıyor, Ömer Çelik diyor ki: “Basını yakından takip ediyoruz.” İktidara müzahir basın görmedi, duymadı, ta ki infial bu noktalara gelene

kadar. Bugün, bu olayın doğrudan muhatabı ilgili Bakan burada. Sizden ricam, gündem dışı konuşma maddesiyle... Çağırabildiğimiz Bakan zaten burada. Eskiden de örneğin İçişleri Bakanı Meclisteyken bir terör saldırısı yaşandığında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...ya da herhangi bir bakanlığın kendisini ilgilendiren bir konu olduğunda, doğrudan yerimizden söz alır, bakanlardan izahat isterdik; bakana söz verilir ve gruplar da bunu değerlendirebilirdi. Bugün, bu Tüzük buna imkân veriyor. Normalde, Bakan burada olmasa Meclis Başkanına çağrı yapacaktık “Arayın, Bakanı çağırın, gelsin, gündem dışı konuşsun, bu konuya açıklık getirsin.” diye. Şimdi, bizim Sayın Bakandan ve sizden, önce Riyaset makamından talebimiz, Sayın Bakana gündem dışı söz talebi olup olmadığını sorunuz. Gündem dışı söz talep ederse yirmi dakika süreyle Bakanlık bu konuda ilgili vakfa ne yapmış, soruşturma başlatmışlar mı? Ayrıca, Hükümet -gerçi, tek kişilik hükümet sistemi var ama sonuçta dâhil olduğu Kabine, topluluk, masa, neyse onun adı- bu konuda ne yapıyor? Bu ülkeyi yönetenler olarak bu ülkenin karşısına, bu Mecliste kürsüye çıkıp bir şey söylemeleri lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Mademki Sayın Bakan buradadır, mademki imkân vardır... Elbette bütçe önemlidir, görüşeceğiz. Bütün gruplar, burada ortaya çıkabilecek, yarım saati biraz aşacak zaman kaybını telafi etmek için elinden geleni yapar; siz akşam yemek arası vermezsiniz, arkadaşlar zaten nöbetleşe gider yerler, gelirler. Ama bu konu kamuoyunun izahat beklediği bir konudur, bir kez daha sizden gündem dışı konuşma maddesi üzerinden Sayın Bakana söz vererek bu konuda Meclise izahat verilmesini talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İsmailağa cemaatine bağlı Hiranur Vakfında bir çocuk istismarının günlerdir Türkiye kamuoyunu âdeta salladığına ve yetkililerden bu konuda bilgilendirme taleplerini yinelediklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aslında, açıklama yapılması yönündeki talebi dün buradan, Genel Kurulda ifade ettik. İsmailağa cemaatine bağlı Hiranur Vakfında bir çocuk istismarı günlerdir Türkiye kamuoyunu âdeta sallıyor ve bu konuda açıkçası yanıtlanmayan çok soru var. Yetkililer hiçbir açıklama yapmadı; dün de buradan sorduk. 6 yaşında bir kız çocuğunun gelinlikle fotoğrafları kamuoyuna yansıdı; dehşet verici hakikaten yani “İnsanım.” diyen herkesin bunun karşısında mutlaka insanlıktan yana tutum alması gerekiyor. Bu cemaatlerle ilgili ne yapılıyor? Şu ana kadar bir işlem yapıldı mı? Ortada, kovuşturmaya yer olmadığına dair bir karar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ortada, bu kız çocuğunun sonradan 13 yaşında evlendirildiğine, ebeveynlerinin bu evliliğe onay verdiğiğine, kemik yaşının başka birinin kemik incelemesine girilerek 21

yaşında tespit ettirildiğine ve bu kız çocuğunun evlendirildikten sonra hastalanması üzerine doktorun kendisini adli kurullara sevk ederek, bir suç olduğunu, bir istismar olduğunu bildirerek açığa çıkan bir çocuk istismarı var ve bu, yıllarca devam etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu konuda iktidar sözcülerinin, burada bulunan Kültür ve Turizm Bakanının ve sizlerin ilgililerle görüşerek kamuoyuna, bizlere, Türkiye toplumuna bir açıklama yapması ve bu cemaate ne yapıldı, ilgililer hakkında soruşturma başlatıldı mı, tutuklama var mı diye bir bilgilendirme talebini biz de yineliyoruz.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

3.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, çocuk istismarına ilişkin konuyu memleket meselesi olarak gördüklerine ve bu davayı yakından takip edeceklerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanlar, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu konu içimizde hiçbirimizin, Türkiye’de kalbi, vicdanı olan hiçbirimizin tek kelime bile hakkında bir şey söylemeden yapamayacağı bir konudur yani bu konuya baktığımız zaman... Biraz evvel gelirken beni de milletvekili arkadaşlarımdan arayanlar oldu. Benim kız çocuğum yok, erkek çocuklarım var. Özellikle kız çocuğu olan arkadaşlarımızın kendi çocuklarını da düşünerek çok büyük bir rahatsızlık duyduklarını hepimiz görüyoruz, yaşıyoruz. Bu konuyu bir memleket meselesi olarak görüyorum; hepimizin meselesi, bütün milletvekillerinin meselesi, bütün Bakanların meselesi. Evet, öncelikli olarak Aile Bakanlığımız olmak üzere, Adalet Bakanlığımız olmak üzere, onların meselesi olmakla beraber bütün milletvekillerimizin, bütün Bakanlarımızın Türkiye’de birincil meselelerinden bir tanesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Fakat şimdi hepimiz -içimizde hukukçu arkadaşlarım var- bu konuyu uzunca bir süre takip edeceğiz. Benim kendi grubum adına söyleyeceğim şey, daha evvel yaptığımız gibi, biz Türkiye’nin önemsedığı bütün davaları, özellikle kadın milletvekilleri olarak yakından takip ediyoruz; bu konuda da böyle olacak, biz bütün milletvekilleri olarak bu davaları yakından takip edeceğiz. Savcının iddianamesini, Adalet Bakanlığının, Aile Bakanlığının ne yaptığını yakından takip edeceğiz. Bu konu asla ve kata yumuşatılamaz, asla ve kata bu konuya dair herhangi yumuşatıcı bir ifade kullanılamaz. En ağır şekilde, annenin, babanın, evlendirildiği kişinin ve hatta bence yargı makamı çok daha özel bir karar vererek yakın aile çevresinde bu konuyu bilen insanların hepsinin ifadeye çağrılarak neden böyle bir şey müsamaha gösterdiklerini; hukukun çerçevesinin Türkiye’de örnek bir karar teşkil edecek şekilde zorlanarak aile çevresi de dâhil olmak üzere, yakınları, beraber yaşadıkları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - ...birlikte bir hayatı belki idame ettirdikleri -cemaat kelimesini de kullanmak istemiyorum ama- orada da bu konuyu bilen her kim varsa onlara da ulaşacak şekilde bu dava sürecinin yakından takip edilmesi gerekiyor.

Bu konu karşısında Sözcümüz Sayın Ömer Çelik’in dün yaptığı açıklama çok önemli, Aile Bakanımız zaten Bakanlık olarak davaya müdahil olduklarını açıkladılar. Bu uzun soluklu meseleyi takip edeceğiz.

Burada elbette ki kürsüye gelen milletvekili arkadaşlarımız bu konuya dair fikirlerini de beyan edeceklerdir ama bu sadece fikir beyan edilecek, sadece ne kadar üzüldüğümüzü söyleyeceğimiz bir konu değil; uzun vadeli takip etmemiz gereken, hem dava sürecine hem de neden böyle bir şey olmuş, hangi ortam, hangi şartlar bunların oluşmasına sebebiyet vermiş, bu konuya dair her şeyi yapalım. Gerekirse bu konuyla alakalı hep birlikte bir araştırma komisyonu kuralım. Çocukların istismarıyla alakalı Türkiye Büyük Millet Meclisi daha geniş anlamda hangi sorumlulukları alabilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir cümle daha...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Nerede, nasıl boşluklar var, buna dair hepsini, hep beraber değerlendirelim ama bu arada da bütçeyle alakalı görüşmelerimize başlayalım. Bu konuya dair daha evvel aldığımız kararlar var, bu manada akışımıza devam edelim diye öneriyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, cinsel istismar suçunu işleyenler hangi sınıfa, zümreye, cemaate ait olurlarsa olsunlar haklarında en ağır cezanın verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, böyle, bu şekilde sıralı bir konuşma olunca bizim de konuşmamız yanlış bir şekilde değerlendirilebilir, o açıdan söz aldım.

Bizim de tabii Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak cinsel istismar suçunu işleyenlerle ilgili olarak -Sayın Genel Başkanımızın da bizlerin de- en net şekilde, defaatle söylediğimiz bir husus var; bu suçu işleyenler hangi sınıfa, hangi zümreye, hangi cemaate mensup olursa olsun, kim olursa olsun, eğer idam söz konusu olacaksa haklarında, en ağır ceza ne gerekiyorsa yapılsın diye biz bunu defaatle söyledik. Burada, ben bunu bir defa daha tekrar ediyorum. Bunlar vicdanları yaralayan, topluma kan ağlatan, çok acı şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bunları duyduğumuz zaman tüylerimiz ürperiyor, büyük bir üzüntü yaşıyoruz. Dolayısıyla, hukuken gereğinin eksiksiz bir şekilde yapılması öncelikli dileğimizdir. Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak yapılacak ne varsa, bu tür meselelerin bir daha yaşanmaması veya önüne geçilmesiyle ilgili alınacak ne tür bir tedbir varsa, bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu süreçlerin içerisinde olacağız, oluruz. Bunu bir defa daha tekrar ediyorum. Cinsel istismar, özellikle çocuklara karşı bu suçu işleyen kim varsa, bunların tamamını şiddetle lanetlediğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, çocuk istismarının insanlıkla bağdaşmayan bir davranış olduğuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu noktada yapması icap eden ne varsa ona katkı sağlamaya hazır olduklarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bu konuda herkesin müşterek bir hassasiyet göstermesi kanaatini taşıyorum. Bu, öncelikle, insanlıkla bağdaşmayan bir davranış. Dolayısıyla, sanki bunun meşrulaşmasına, meşrulaştırılmasına yönelik birtakım söylem ve eylemlerin de dile getirilmiş olması hüznümüzü artırıyor; ayrıca, olayın vahametinin hangi boyutlara ulaştığını da gösteriyor. Bunların sanki, bazı yerlerdeki... Geride bıraktığımız asırlar içerisinde benzer tartışmalar da yaşanmış, bütün bu olup bitenlerin faturasını da maalesef ve maatteessüf inananlar ödemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu noktada yapması icap eden ne varsa ona katkı sağlamaya hazır olduğumuzu ifade ediyorum.

Ayrıca, konuyla ilgili, Adana Milletvekilimiz İsmail Koncuk tarafından verilmiş bir araştırma önergesi vardı; Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışıldı ama reddedildi. Bazı konularda öngörülerimizin yüksek olması icap ediyor; yapılan, işlenen suçların ve gerçekleşen olayların nereye varacağını da önceden kestirmemiz icap ediyor. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisini, siyasi partileri ve onların sözcülerini daha duyarlı davranmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Komisyonunda hazır bulunan Bakanlara konuyu hemen havale etmenin emrivaki olabileceğine, dolayısıyla çalışmalara devam edilmesini ve bu süreçte de konuyla ilgili hazırlıkların yapılmasını arz ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öncelikle, şu anda Komisyonunda hazır bulunan Sayın Bakanlara bu konuyu bu anda, hemen havale etmek, henüz bu konunun ciddiyetini tam bir noktaya getirmeden, bu arkadaşlarımıza da bir emrivaki gibi olmasın diye...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – E, üç gündür konuşuluyor Türkiye’de. Haberi mi yok Bakanın Sayın Başkan?

BAŞKAN – Zaten herkes ifadesini, sözünü kuracak.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Vakıflar kime bağlı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İlk defa duymuyor ya Sayın Bakan.

BAŞKAN – Ben izninizle tamamlayayım.

Herkes zaten kendi sözünü kurarken elbette ki şu anda bu hassasiyetle ilgili en olması gereken şeyi paylaşacak; bundan hiç kimsenin şüphesi olmaması lazım. Burası yasamadır, en üst merci burasıdır. Halkla, milletle direkt irtibatlı olan ve onları temsilen onların vicdanını dile getirecek, ifade edecek, tercümanlık yapacak bir Meclisimiz var.

Elbette ki herkes görüşünü, sözünü, olumsuz özgürlük hakkını kullanarak dinle ilgili de eleştirilerini yapabilir ama ben bununla ilgili sadece bir cümle kurayım. Kutsal metinlerde, işte, bazen, bazı topluluklarda, bazı toplumlarda “gökten taş yağdığı” şeklinde ifadeler var, bunun aslında zahiri anlamından öte mecazi anlamı şudur: O toplumun kalbinin, yüreklerinin taşlaştığını genellikle ifade eder bu kutsal metinler. Biz toplumumuzun kalbinin, yüreğinin taşlaşmadığı noktasında, o inancı taşıyoruz ve bu Meclis de aynen o inancı, bugün, o anlamda, mutlaka muhafaza edecek. Dolayısıyla da bu çalışmamızın süreci içerisinde bu konu da olgunlaştıktan sonra biz bu konuyla ilgili nasıl takdir edecekseniz ona göre adım atmaya hazırız diyorum. İzniniz varsa biz bir akışla, süreçle ilgili çalışmalarımızı yürütelim ama bununla ilgili de hazırlığımızı yapalım diye arz ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, parlamenter sistemde olsak birkaç yolu daha var, anlatırım yani hepimiz biliyoruz geçmiş dönemlerde bu görevleri yapan arkadaşlar olarak. Bu sistemde bir tek yol var: Gündem dışı konuşma aşamasında bakana bu konuya özel söz verebiliyorsunuz yirmi dakika, on, on, on konuşuyoruz. Bunun dışında gündeme geçince ben ne istersem isteyeyim, nede anlaşsaksak anlaşalım bu imkân olmaz.

İkincisi, pazartesi gününden beri Türkiye hop oturuyor, hop kalkıyor. Parlamento, kendi gündemine hâkimdir ama ülkenin gündemine kör ve sağır olamaz, duyarsız kalamaz. Bu konuda Meclis... Kültür Bakanı orada oturacak. Bütçe dediğiniz, rakamlardan ibaret bir şey değil, 1215 Magna Carta'dan beri bütçe demek, aslında bir kişinin değil, toplumun yönetmesi, vergide rıza ilkesiyle başlayan bir ortak sorumluluk, ortak denetim ve şeffaflığa doğru yürünen bir yol.

Şimdi bugün bütçe kalemleri arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü olmasa ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan burada olmasa ben derim ki Riyaset makamı ilgili bakana çağrı yapsın, yarın gelsin konuşsun. Dün zaten "Parlamento bilgilendirilmelidir." denildi. Hiç şüphem yok, Kültür Bakanlığının Parlamento'yu izleyen yasama uzmanları, Sayın Bakanın önüne dün öğleden sonra notu götürdüler zaten; olmadıysa büyük bir zafiyet var. "Parlamentoda CHP, HDP, İYİ Parti Grubundan milletvekilleri, sözlerini söylerken vakıflarla ilgili eleştiriler yaptılar. Sizin gelip açıklama yapmanızı istediler." diye önüne not kâğıdı dün gitti zaten. Eğer o not kâğıdı gitmediyse sistemsel bir sorun, gidip de kendi, bilgi notuyla buraya gelmediyse kişisel bir sorun ama buna duyarsız kalırsak bu Parlamento kendi kendini inkâr eder.

O yüzden, uzun lafın kısası, gündem dışı konuşma aşamasını katetmeden siz hiçbir şey demeden söz aldım ben. Sizin de anlayışınızla gündeme geçseydiniz bu imkânı tüketmiş olurduk. Gündeme geçmeden gündem dışı söz veriniz, verdiğiniz sözde çıksın, Türkiye'nin kendisinden beklediği, özellikle bu vakıflarla ilgili konuyu açıklasın, parti grupları da bu konuda söz söyleme imkânı bulsunlar, Türkiye'nin yakıcı gündemini tüketelim, Meclisin gündemini elbette yaparız. Bu konuda talebim, 59'a göre söz vermenizdir, eğer bu talebi reddederseniz o zaman İç Tüzük 63'e göre bir talebim daha olacak.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 59'a göre söz verme... Kendisi istemiyor ki. Resen mi verecek ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Soracağım, istemiyorsa o ayrı bir şey, o da bir şeydir yani.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Resen mi verecek ya? Herkes konuştu zaten, derdini anlattı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin...

7.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şimdi, gruplarımız adına her bir arkadaşım konuştu, her bir Grup Başkan Vekili arkadaşım konuştu. Gün içerisinde, zaten günün bitiminde Sayın Bakanın konuşması olacak. Eminim, Sayın Bakan, bütün bu konuşulanlar üzerinde bir bütünlük içerisinde bu konu da dâhil...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Bütçe üzerine konuşacak...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Efendim, biraz evvel, bakın, Grup Başkan Vekiliniz söyledi: "Bütçe" demek; sadece ve sadece mali boyutu konuşmak değil, bir Bakanlığın kendi perspektifini, yaptıklarını ve yapacaklarını anlattığı konuşmalar. Genel Kurulda bunları dinliyoruz Sayın Bakanlarımızdan.

Sayın Bakanımız da burada, şu an bu konuşmaya şahit oldular; kendi konuşma sırası geldiğinde ben eminim, kendisinin de bu konuya dair muhakkak hitabı olacaktır. Buradaki en önemli mesele... Yani şu anda bu konu, sadece ve sadece bir partiyi mi rahatsız ediyor? Lütfen rica ederim, insan olan -konuşmamda ifade ettim- herkesin vicdanını kanatan bir konudur, o yüzden bu konuda birbirimizle yarışmayalım.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) - Tamam Sayın Başkan, işte kuralım hep beraber, açalım gündem dışı, görüşme gerçekleştirelim, ilgisi burada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kim daha fazla üzülme yarışına girmeyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) - Direnmenin ne manası var, herkes aynı fikirde; açın gündem dışını konuşalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu konu, uzun vadeli takip edilmesi gereken, yargı boyutu uzun vadeli takip edilmesi gereken bir konudur, gün içerisinde yeni bilgilerimiz olduğunda zaten paylaşıyoruz.

Sizden ricam, lütfen sürece başlayalım, görüşmelerimize devam edelim. Sayın Bakanlarımız kendilerine söz geldiğinde muhakkak surette bu konuyla ilgili kanaatlerini, yaptıklarını ve yapacaklarını söyleyeceklerdir.

Teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, kısa bir söz rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

8.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, tabii ki burada vicdanlarımızın kanadığı, Sayın Özgür Özel'in de bu meseleyle alakalı olarak bu infiali göstermesini de anlamaya çalışıyoruz, anlıyoruz ve bunları da düşüncelerimizi de ifade ettik zaten.

Ben, nasıl takdir ederler bilmiyorum ama işin teknik boyutuyla alakalı bir şey diyeceğim: Şimdi, mesele bir şahıs tarafından cinsel istismar suçu, bir şahıs tarafından işlenmiş bir suç ve bununla alakalı...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) - Bir şahıs tarafından değil Sayın Başkan. Aile tarafından sistematik bir şekilde düğün yapılarak işlenmiş! Tecavülden bahsetmiyoruz bir tek.

MUHAMMET LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz? Ya, ben başka bir şey söylüyorum. Ben başka bir şey söylüyorum ya, bir müsaade edin arkadaşlar, ben başka bir şey söylüyorum.

Yani şimdi, burada, davaya müdahil olan bakanlık, sürece müdahil olan bakanlık, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Muhatabı da burada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır arkadaşlar. Kuşkusuz bütün bakanlarımızın bu meseleyle ilgili vicdani olarak devleti temsil eden, yürütmeyi temsil eden kişiler olarak mutlaka söyleyecekleri olabilir, vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Ancak ben teknik boyutuyla ifade etmek istiyorum. Bununla alakalı olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının dâhil olduğu bir süreçtir. Hani “Bizzat Sayın Bakan buradayken...” denildiği zaman siz vakfı değerlendirerek ifade ettiniz Özgür Bey ama burada vakfın tartışılmasından daha çok, bu meselenin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde Türkiye’de çok önemsenmesi gereken, çok üzerinde durulması gereken bir mesele olması hasebiyle bu bapta değerlendirilmesinin çok daha yararlı, çok daha faydalı ve etkili olacağı kanaatindeyiz. Bunun, bu şekilde takdir edilmesi, kanaatimizce uygun olur. O gün geldiğinde konuşmacılarımız da sayın bakanlar da bu meseleye sonuna kadar eğilelim ve yapılması gereken neyse yapalım ama şimdi vakıflar üzerinden tartışmaya gidersek Sayın Bakanın kalkıp bir vakfın savunuculuğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman vakıfları da koruyalım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, o, bir yargısal sürecin devamında ortaya çıkacak bir şey. Neyse, eğer vakıfta bir şey çıkarsa çanına ot tıkalalım, ölsün, bitsin, üzerinde ot bitmesin ama şu an itibarıyla...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tabipler Birliğini beklemeden konuştuğunuz...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bilmediğin konularda bir şey deme sen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Allah aşkına, Tabipler Birliğinin beklenecek tarafı mı var Turan Aydoğan Efendi!

Yani şimdi Tabipler Birliği aklına geliyor, buraya sokuyorsun. Bu meseleyle alakalı olarak burada nasıl bir yaran var ki senin de buraya kadar sokuyorsun işi? Yazıklar olsun! Nasıl bir yaran varsa! (MHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yargıysa böyle, yargı böyle. Ona yargı, buna yok!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, biz, meselenin konuşulmasına, Bakanların bu konuda açıklama yapmasına kesinlikle karşı değiliz fakat meselenin doğru minvalde, doğru zamanda konuşulması noktasının altını çiziyorum.

Teşekkür ediyorum.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, kaçak denen tarikatları şu anda vakıflar eliyle meşrulaştırmaya çalışıyorlar.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Korsan konuşma yapmayalım ya! Korsan konuşuyoruz ya! Söz alıp konuşalım.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bununla ilgili burada konuştuk. Ne bir ailedir ne bir münferit tecavüzdür. Son derece sistematik, kurulan bir sistemin bir sonucudur. O sistemin başyapıcıları burada oturmaktadır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bunu reddediyoruz, bu ifadeyi reddediyoruz Sayın Başkan. Kaçak işler yapmak sizin tarzınızdır, biz kaçak işleri zinhar reddediyoruz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Herkes mutabık; açalım bir görüşme, konuşalım. İstirham ediyorum. Ayıp ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz.

9.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, şu anda Türkiye’de daha önemli bir mevzu yok. 6 yaşındaki bir çocuğun yıllarca istismara uğradığını, buna göz yumulduğunu, anne-babası, yakın çevresinin bu meseleyi bildiğini hepimiz biliyoruz. Tabipler Birliği Başkanı için “Beklese miydik?” diyen Grup Başkan Vekiline söylüyorum: Bir sözün, düşüncenin ifade edilmesi, bir çocuğa yıllarca istismarda bulunmaktan daha mı ağır? Böyle bir yaklaşım olabilir mi? Yıllardır cemaatlerin, bu odakların çocuklara yönelik istismarı kapatılıyor, meşrulaştırılıyor.

Şu anda elimde... Nureddin Yıldız isimli bir şahıs, Sosyal Doku Derneği Başkanı mıymış neymiş, “6 yaşında çocukla 25 yaşındaki biri evlenebilir.” dedi, bunu haberleştiren gazeteci hakkında dava açıldı!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kendisinin bu konuda yargılanamayacağını, Nureddin Yıldız'ın bu konuda yargılanmadığını ve en sonunda beraat ettiğini biliyoruz; buna ilişkin sayısız örnek var. Bu ülkede Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı... Ensar Vakfında 45 çocuğun istismara uğraması meselesinde, o vakfın avukatlığını yapan bir zat oturuyor o koltukta. “Bizzat bunu araştıracağız, soruşturacağız.” diyenler, bunu sadece ve sadece kapatmak derdindedirler.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kim kapatmak derdinde ya! Bunlar çok ağır!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz dün burada ifade ettik, talep ettik, 3 Bakana çağrıda bulduk. Dünden bu yana ne yapıldı? Hiçbir şey yapılmadı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, biz bunu kabul etmiyoruz, olamaz böyle bir şey. Lütfen... Ayıp!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda da “Yapmayalım.” demek aslında bu meseleyi zamana bırakmak. O savcılar, birisi konuştuğu anda anında dava açan savcılar, gözaltı kararı veren savcılar nerede? Aile, zaten şüpheli, aile zaten şüpheli. Cemaate ne yaptınız, cemaate?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Orada korunan, kollanan cemaat üyelerine ne yaptınız?

Dünyayı yerinden oynatmak lazım. 6 yaşındaki bir çocuğun gelinlikli fotoğraflarını hiçbirimizin ne beyni ne yüreği, hiçbir uzvu kaldıramaz; bu olay kapatılamaz, kapattırmayacağız. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bravo!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kim kapatıyor ya?

RECEP ÖZEL (İsparta) – Kim kapatacak?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kim kapatıyor ya!

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Şimdiye kadar birçok örnek var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, olmaz, lütfen.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir şey olabilir mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kapatana kim, kapatana kim?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kapatana kim ya? Bir defa, o gelinlikli fotoğraflar uydurma, kişilik hakkına saldırı da var! Başka insanların evlatlarının fotoğrafları kullanılıyor arkadaşlar!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıp bir şey ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, Bakana sorun, belki hazırlığı vardır, açıklama yapacaktır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; bir defa, Sayın Danış Beştaş’a şunu söylemek istiyorum: Bakın, ben kendim konuşmamda...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ayıp olan yaşananlar, yaşananlar!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kimi itham ediyorsunuz, kimi itham ediyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yaşanan olaylara hepimiz karşı çıkıyoruz ya, kimsenin bir şey dediği yok ki.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim, neyi kapatıyor?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşlarım... Sayın Başkan, Genel Kurula...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yaşananlara “Ayıp!” deyin, yaşananlara; bizim söylediğimize değil!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, daha ne söyleyecek iktidar?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “Ayıp!” diyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Atışmalar bittiyse arkadaşlarım, müsaadenizle, grubumuz adına konuşmamı yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

10.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Danış Beştaş, biraz evvel kendi konuşmamda ben bizzat şunu ifade ettim, dedim ki: Yetmez; annenin, babanın, failin ceza alması yetmez. Yakınları, bunu destekleyen, gören sosyal dokuda kim varsa -cemaatse cemaat- herkesin ifadeye çağırılması lazımdır. Bunu söyledikten sonra diyorsunuz ki: “Kapatmaya çalışmak...” Bunu reddediyoruz, kötü niyetli buluyoruz. Çok sarih, çok net bir şekilde bunun en tepe noktaya kadar üzerine gidilmesi gerektiğini ifade ettiğimiz hâlde, bunu kapatmaya dair ifade kullanmanızı reddediyoruz ve kötü niyetli buluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bir cümle...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bu memlekette çocuklar hepimizin. Çocuklarla alakalı birbirimizin arasında bir yarış olamaz. Bir çocuğun başına gelen, hepimizin başına gelmiştir; onun hakkını hukukunu hep beraber korumalıyız ve bu manada da Genel Kurul, Türkiye Büyük Millet Meclisi ortak hareket etmek zorundadır.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, izninizle bir cümle...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, benzer şeyleri söylediniz. Başkanım, böyle bir şey yok ya!

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Beştaş.

11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir meselede asla niyet sorgulanamaz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sorguluyoruz çünkü siz bizim niyetimizi sorguluyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, Sayın Zengin'in sözlerine cevap vermedim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili bizim niyetimizi sorguluyor. Biz kendisine hiç niyet sorgulaması yapmadık, kendisi bizim niyetimizi sorgulamıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben genel olarak iktidarın ve bakanların bu konudaki pratiğini sorguladım ve “Bu, kötü niyetli.” demesi meselesini reddediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz kendiniz yapıyorsunuz. Siz kendiniz yapıyorsunuz, lütfen, rica ediyorum... “Kapatmaya çalışmak” ne demek?

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben o zaman Sayın Zengin'e sadece şunu soruyorum: Adalet Bakanlığı, çocuklara yönelik istismar vakalarını neden açıklamıyor?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz niyet okuyuculuğu yapıyorsunuz; reddediyoruz bunu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 2017 yılından bu yana altı yıldır çocuk istismarına ilişkin veriler neden açıklanmıyor, neyi saklıyorsunuz? Bu sorulara cevap versinler.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bir şey olabilir mi? Olamaz böyle bir şey.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz efendim.

Sayın Grup Başkan Vekillerini görüşmeye davet edeceğim. Bu zilleti daha fazla dillendirmenin şu anda bu şekilde bir faydasının olduğuna şahsen inanmıyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum ve Sayın Grup Başkan Vekillerini birlikte görüşmeye davet ediyorum.

Kapanma Saati: 11.34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerimize kendilerine ait olan süre içerisinde bir söz hakkı vereceğiz.

Sayın Dervişoğlu, buyursunlar efendim.

12.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İYİ Parti Grubu olarak bu sürecin doğru yürütülebilmesi, suçluların ifşası ve cezalandırılması noktasında doğru adımlar atılması hususundaki kararlılıklarını sürdürmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Birleşime ara vermeden önce tartıştığımız konuyla alakalı olarak meselenin hassasiyetine vurgu yapmıştım. Bir kisve altında küçücük çocuklarımıza yaşatılanlar, bizim tarafımızdan bakıldığında çok büyük sapkınlıktır, çürümülüktür ve düpedüz tecavüzdür. Orta yerde bir alçaklık vardır, bu alçaklığın örtbas edilmesine de hiçbirimiz izin veremeyiz; evlatlarımızı bu kirli ellerden daima koruma iradesi sergileyeceğimizi de herkes çok iyi bilmelidir. Konuya olan hassasiyetimi biraz önce de ifade ettim. Orta yerde işlenmiş bir suç, yaşanmış bir ahlaksızlık vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Buna insan olan hiç kimsenin karşı durabilmesi de mümkün değildir. Bir istismar başka istismarlarla ortadan kaldırılamaz, buna da özen gösterilmesi icap eder.

O bakımdan, biz İYİ Parti Grubu olarak bu sürecin doğru yürütülebilmesi, suçluların ifşası ve cezalandırılması noktasında doğru adımlar atılması hususundaki kararlılığımızı sürdürmeye devam edeceğiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde her türlü katkıyı vereceğimizi de bu vesileyle taahhüt etmiş olacağız.

Ben, hassasiyete özen gösterilmesini, hassaten istismar konusu yapılmamasını, hassaten bir kere daha istismardan uzak bir yaklaşım sergilenmesi hususunu bir kere daha dile getirmiş olayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu konuda Grup Başkan Vekillerimizin, zattalınızın, konuyla ilgili kişi ve kurumların doğru kararlarına doğru katkılar vereceğimizi de ifade etmiş oluyoruz. Herkesi de duyarlı olmaya, konunun başka türlü alanlara çekilmesine izin vermemeye ve doğru bir zeminde tartışılıp doğru çözümler üretmeye doğru yönlendirilmesi hususundaki netliğimizi de bu vesileyle ifade etmiş oluyoruz.

Verilecek olan karara İYİ Parti olarak gerekli katkıyı da sunacağımızı ifade etmek istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

13.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, konuyla ilgili tavrılarını net bir şekilde ortaya koyduklarına ve bunun hiçbir şekilde, hiçbir ortamda, hiçbir şartta değişmeyeceğine ancak atılacak adımlar, alınacak tedbirler konusunun son derece önemli ve hassas bir mesele olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, biz de demin, aradan önce yapmış olduğumuz konuşmada tavrımızı net bir şekilde ortaya koymuştuk. Bu tavır hiçbir şekilde, hiçbir ortamda, hiçbir şartta değişebilecek bir tavır değildir. Ancak atılacak adımlar, alınacak tedbirler konusu son derece önemlidir ve hassas meselelerdir. Bir şeyleri yaparken, televizyonlarda gündüz kuşaklarında birtakım ahlaksızları konuşurken bunun teşvik ediciliği yönü de dâhil olmak üzere her şeyin değerlendirilerek bu meselelerde hassasiyetle hareket edilmesi önemli.

Bir de burada, Meclisimizde şu an bir fikir birliği temin edilmiş, bir tavır birliği temin edilmiş durumdayken hiçbirimizin birimizin önüne geçme gibi bir gayretin içerisinde olmasına gerek yok; hepimiz aynı hissiyata sahibiz, aynı tavrın içerisindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada bizi zorlayan bir şey oluyor, bu da şu: Mesela, şimdi, bir dinî cemaat kisvesi altında bunun olduğu ifade ediliyor, bu suçun işlendiği veyahut da bu durumun ortaya çıktığı ifade ediliyor. Bu meseleler tartışılırken bizi zora koyan bir şey oluyor, bu lanet olası iş konuşulurken veya değerlendirilirken bizim inanç ve değerlerimizle alakalı bir değerlendirme yapıldığı zaman biz mecburen çıkıp bununla alakalı bir değerlendirme veya bir karşı tavır içerisine girince, sanki biz bunları koruyoruz, himaye ediyoruz gibi bir görüntü çıkıyor; bu asla ve asla kabul edilebilecek bir durum değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunları konuşacak olanlardan özellikle istirahat ediyoruz, meseleye odaklanıp bu lanet olası işin ne olduğunu ortaya koyalım, tedbirlerini alalım ama kimsenin inanç ve değer sistemine karşı saygısızlığa veya saldırı durumuna götürecek provokatif bir zemine bu işlerin çekilmemesi de son derece önemlidir ama -demin dediğim gibi- ne yapılması gerekiyorsa, nasıl bir tedbir alınması gerekiyorsa hep beraber bunu almaya biz de hazırız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş...

14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, karşı karşıya olunan meselenin münferit bir mesele olmadığına ve bundan önce de çok sayıda vakıfta, cemaatte, farklı topluluklarda çocuklara yönelik bu tip istismar vakalarının gündeme geldiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Açıkçası karşı karşıya olduğumuz mesele münferit bir mesele değil, öncelikle bunun altını çizmek isterim. Bundan önce de çok sayıda vakıfta, cemaatte, farklı topluluklarda bu tip çocuklara yönelik istismar vakaları gündeme geldi ve bunun üzerine kararlılıkla gidilmediği için, yapısal bir mesele olarak görülmediği için, her seferinde lokal, kişisel, münferit bir vaka olarak değerlendirildiği için bugünlere kadar geldik. Bizim Halkların Demokratik Partisi olarak, bu konu da dâhil diğer bütün bu vakalarda araştırma önergelerimiz, soru önergelerimiz var, çok sayıda önergemiz var; soru önergelerimize yanıt verilmiyor, araştırma önergelerimiz kabul edilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu mesele, erkek egemen sistemle ilgili bir meseledir, eril yaklaşımla ilgili bir meseledir ve burada, iktidarın, siyasi iktidarın ve yargının tutumu ve yaklaşımı, maalesef, bu meselelerin küçülmesine, son bulmasına, bitmesine değil, büyümesine vesile oluyor. Buna ilişkin çok sayıda örnek verebilirim ama bugün bütçe görüşmeleri olduğu için bunu söylemekle yetineyim.

Biz “Bu meseleler münferit değil.” derken şu anda sayarsam bu meseleler buradan Yeni Zelanda’ya, Papua Yeni Gine’ye yol olur. Çocuk istismarları meselesi ve yargının her seferinde bu istismarları koruyan, çocukları değil, failleri koruyan kararlara imza attığını ve siyasetin de bunun karşısında kararlı durmadığını görüyoruz.

Bugün araştırma önergemiz var, biz bunu teklif ettik. Mecliste behemehâl, bir an önce bir ortak araştırma komisyonunun kurulmasını, bu meselenin bütün boyutlarıyla araştırılmasını ve bunu önlemek noktasında irade ve kararlılıkla birlikte adım atmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çocuklarımız diyoruz, doğru ama bu çocukların ebeveynlerinden de söz ediyoruz, yakın akrabalarından da söz ediyoruz; bu anlayışı “ama”sız, “fakat”sız mahkûm etmemiz lazım. Bununla ilgili kamuoyunda oluşan tepkiler haklıdır. Biz de dün teklif ettik, maalesef, hiçbir ses gelmedi. Bugün, buradaki Bakanlar sanırım ilerleyen saatlerde gerekli açıklamayı yapacaklar çünkü bu, ertelenecek, ötelenecek bir mesele değil. Çocukların yerine faillerin korunmasına “Hayır.” diyoruz. Bizim HDP kadın grubumuz da bugün bu konuya dair basın toplantısını yapacak. Araştırma önergelerimizi veriyoruz, soru önergelerimizi veriyoruz; bunu orada, yanıtlarda da görmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, konuyla ilgili bir araştırma komisyonu kurulmasına bütün grupların olumlu baktığına, kendilerinin de önerilerini verdiklerine ve tekrar, Sayın Bakan İç Tüzük’ten doğan hakkını kullanmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ilk önce meselenin teknik boyutunun tartışmasını tüketelim. İç Tüzük 59’un işleyebileceği bir andaydık, işleyebileceği bir konumdaydık. Sayın Bakan Divana yönelse ve gündem dışı söz talep etse yirmi dakika konuşur buradan. Biz, onun bu hazırlıkla geldiğini öngördük yani onun yerinde hangimiz Bakan olsak ve Türkiye üç gündür Hiranur Vakfındaki bu olayla çalkalanıyor olsa, Vakıflar Genel Müdürü de yanımdayken, arkamdayken, bana bağlıyken hazırlıksız olmam herhâlde. Söz istese kürsüde. O yüzden, İç Tüzük 63 açısından, siz de demiyorsunuz ki “Söz isteyen birine söz vermem.” o zaman usul tartışması açacağım ama siz, görevinizi yapmama azminde değilsiniz ama Sayın Bakanın böyle bir talebinin olmadığını görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O talebi varsa o yolu tüketmek lazım; yoksa, o zaman önümüzdeki, gruplardan sonra aldığımız, gruplardan sonra sizin bizlere verdiğiniz sözler sırasında ve gün boyunca bunlar konuşulacak, Sayın Bakanın da hazırlığı akşama kadar yetişir herhâlde, sizin takdirinizle o zaman daha fazla süre falan verilerek belki bu konu konuşulur ama Parlamento, ülkenin gündemi başkayken bir başka gündeme yönelmemeliydi. Bu konuda sizin ve grupların, yasamanın hassasiyetini görüyorum, içindeyim, birlikteyiz. Hemen birileriyle “Ben oradayım, sen buradasın.” niyetinde değilim. Biraz önceki Sayın Grup Başkan Vekillerinin açıklamaları da paralellik içeriyor. Tabii, benim burada,

bu konudaki ısrarım, ilgili vakfın 2014 yılında bu konuda soruşturulup bırakıldığı, bu soruşturmanın kapatıldığı yönünde çok bilgi var; ben bunu Sayın Bakan dışında kimseden öğrenemem, kamuoyu da öğrenemez ama bir durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada, devletin iki yönden harekete geçmesini bekliyoruz. Bir, ceza davası. Şüphesiz o konuda savcılar gereğini yapacaklar, onu dikkatli takip edeceğiz ama bir de idari yönü var; o, vakıf hakkında Sayın Bakanın üzerinde bir vazife. Ayrıca, Adalet Bakanına, İçişleri Bakanına, Millî Eğitim Bakanına da düşen çok önemli görevler var. Ha, yürütme bir bütün olarak ve her gün istediğimizde gelebilse, birlikte olsak yani bu sıkıntılı rejim atmosferinde olmasak, Parlamento bu konuyu, o gündemi elinden kaçırmaz. Benim gayretim bu yödedir.

Şimdi bir irade ortaya çıkıyor, bütün gruplar bir araştırma komisyonu kurulmasını olumlu görüyorlar; biz olumlu görüyoruz ve kendi önerimizi verdik, diğer gruplar da kendi pozisyonlarını ilan ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ama şunu bilelim: Ensar Vakfında yaşanan olaydan sonra, 3 Kasım 2016'da başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismarın araştırılmasına yönelik bir komisyon kuruldu. Bu komisyonunda, biz Hüsnü Bozkurt, Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Burcu Köksal ve Mehmet Bekaroğlu tarafından temsil edildik, 3 arkadaşımız hâlihazırda Parlamentoda. Raporu 20 Şubat 2018'de Parlamento gündemine geldi ama görülüyor ki yürütme, Parlamentonun kendisine verdiği o ödevi yerine getirmiyor; bırakın karşı oyları, bizim AK PARTİ'yle ortaklaşamadığımız eleştirileri, raporun bütününden haberdar değiller. Ben isterim ki o rapor hakkında bugüne kadar neler yapılmış onu da bir konuşalım, onun üstüne dönelim, yeni komisyonu tabii ki kuralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Biz de talep ediyoruz, bu komisyonun kurulmasıyla ilgili çıkacak ortak iradeyi önemsiyoruz, Sizin Başkanlık Divanı olarak yapıcı yaklaşımınızı, verdiğiniz arayış kıymetlendiriyoruz, çok önemsiyoruz ama Sayın Bakanın da İç Tüzük'ün buna bu kadar elverdiği bir aşamada, bu gündeme... Bütün gün, Türkiye, şimdi Sayın Bakanın akşam dokuz çeyrek geçte kendisine verilecek otuz dakikalık süre içinde, bütün bir yıllık bütçeyle ilgili bütün bir günlük bütün eleştirileri, bir yıllık faaliyetlerini izah edip bir de bu konuda içimizi serinletmesi için daha dokuz saat bekleyecek. Bu doğru değil. Sayın Bakan burada İç Tüzük'ün kendisine tanıdığı olanağı kullanmalıydı. Geçmiş değildir, gündeme geçene kadar bu olanak vardır. Bir kez daha Sayın Bakana “Bu konuda bu hakkınızı kullanın.” diye davette bulunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

16.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, konuyla ilgili konuşmaların sayısı arttıkça konunun siyaset için kullanılma eğiliminin de arttığına ancak bunun siyasetin malzemesi olamayacak kadar yaralayıcı, önemli ve siyasetüstü bir mesele olduğuna ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli arkadaşlarım; aynı konuya dair 3'üncü defa bir konuşma yapıyoruz. Aslında aynı şeyleri söylüyoruz başından itibaren ama görüyorum ki

konuşmalarımızın sayısı arttıkça bu konunun siyaset için kullanılmaya eğilimi daha fazla artıyor. Şimdi, daha evvel ifade ettim, tekrar etmek istiyorum bir kez daha: Bu konu siyasetin malzemesi olamayacak kadar yaralayıcı, önemli bir konudur, siyasetüstü bir meseledir.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ama bu, sizin yaptığınız siyasetin sonucudur Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Laf atmayı bırakırsa sayın milletvekili, çok sevineceğim. Her işi korsan yapıyor. Mümkünse söz alsın. Bak, ne güzel İç Tüzük, açsın, okusun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Verin, alayım Sayın Başkan; istiyoruz, vermiyorsunuz. Meclis Başkanımız telefonlarımıza çıkmıyor. Biz de bayılmıyoruz bağıra bağıra konuşmaya ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bağırarak, Sayın Başkanım, aynı üslup devam ediyor. Biraz evvel de attığı sözler çok rahatsız ediciydi çünkü Sayın Müsavat Dervişoğlu ve Sayın Levent Bülbül kendisinin attığı sözlerin ne kadar yaralayıcı olduğunu... Yani Allah'tan ki bunlar kamuoyu tarafından duyulmuyor, kayda geçiyor ama duyulmuyor.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yok, biz dışarıda söylüyoruz kameraya, merak etmeyin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, bu konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şunu önce ifade etmek istiyorum: Bir, bu konu...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Söz verin, konuşalım Başkanım, bayılmıyoruz bağırmağa.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, duyamayacak mıyız konuşmacımızı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle mi devam edecek Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyursunlar efendim, siz buyurun efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben buyuracağım ama milletvekilini buranın üslubuna uygun davranmaya davet etmenizi rica ediyorum, lütfen.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Beş yıldır buradayım. Bu gayet geçerli bir üslup, siz de bunu çok iyi biliyorsunuz Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Milletvekili, ben konuşuyorum. Bakın, bu benim söz hakkım. Söz hakkımı bölüyorsunuz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ne mutlu, benim de olsa keşke ya.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kürsüden konuşmak istiyorum Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Lütfen sonra bir ara verin Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kürsüden konuşmak istiyorum böyle devam edecekse, müsaade eder misiniz lütfen.

BAŞKAN – Siz devam edin efendim, lütfen yerinizden devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama Sayın Başkanım, rica ediyorum, burası korsan bildiri açma yeri değil, her şeyin bir üslubu var yani.

BAŞKAN – Yerinizden buyurun efendim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sataşma için verin Sayın Başkan, ben de istiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, sataşma devam ederse kürsüyü istiyorum Sayın Başkanım, bir kez daha olursa kürsüye geleceğim.

BAŞKAN – Siz tamamlayın efendim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, verin, özlemiş belli.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tek kelime istemiyorum Sayın Başkanım, rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arka arkaya çok önemli bir konuda...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sizin isteklerinize bağlı değil bu Sayın Zengin.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hâlâ daha konuşuyor ya.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, rica ediyorum. Neden başka insanlara laf atılmıyor, niçin başka insanlara laf atılmıyor? Lütfen uyarır mısınız kendisini, rica ediyorum.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Çünkü iktidar temsilcisi sizsiniz Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yakışıyor mu yani bir kadına konuşurken konuşmasını bölmek, yakışıyor mu? Nerede hukuk? Avukatlar, hukukçular bunu yapacaksa nasıl konuşacağız burada?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Gene mağdur oldular. Ben susuyorum, sonra...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen, istirahat ediyorum efendim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tamam Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Madde 68 Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan Vekili.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şunu net olarak ifade ettik, bir daha söylüyoruz: Bu konu siyasetüstü bir meseledir. Bu konunun çözümüyle ilgili olarak Meclise düşen ne varsa... Ben kendi Grup Başkanımızla ve parti Genel Başkanımızla, Sayın Cumhurbaşkanımızla da konuşarak... Araştırma komisyonunu derhâl kuralım, bu konuyla alakalı bize düşen ne varsa fazlasıyla yapalım. Bu davayı Adalet Bakanlığımız üzerinden zaten takip edeceğiz, Aile Bakanlığımız müdahil oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bu mesele, Özgür Bey’in İç Tüzük’ü zorlayarak Sayın Bakanı bu anlamda söz almaya zorlaması bence bu konuya dair yaklaşımla ilgili biraz sorunlu bir durum. Çünkü zaten Sayın Bakanın konuşma saati var, bu konuşma süresi içerisinde konuyu değerlendirecektir.

Asıl şunu ifade etmek istiyorum, iki konu bizim için çok önemli: Bir tanesi, biraz evvel hatipler arasında da vardı, bu mesele AK PARTİ’ye, hükümetlerimize, bizlere saldırı yapılabilecek bir mevzu değildir. Bu konu, bizim şiddetle reddettiğimiz, sonuna kadar hukuken yapılması gereken neyse yapacağımız bir konudur.

Bir diğer mesele, manşetlerde görüyorum, atılan sözlerde görüyorum; bu konu, inançlı insanlara saldırı yapılacak bir konu asla değildir. Buradan yola çıkarak, bu konudan yola çıkarak dindar insanlara

saldırmayı da kesinlikle kötü niyetli olarak görüyorum. Bu meselede -biraz evvel ilk ben söyledim- bu konunun failleri, annesi, babası, yakın çevresi, içinde buldukları doku; hepsiyle alakalı yapılması gerekeni hukuken yapalım, neyse yapmamız gereken.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamamlıyorum.

Araştırma komisyonu kurma teklifini de daha ilk yaptığım konuşmada ben burada, Genel Kurulda ifade etmiştim.

Sayın Başkanım, bu konuyu artık bu şekilde toparlayarak lütfen akışımıza devam edelim çünkü bu, uzun vadeli, takip etmemiz gereken bir konudur.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

17.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok uzatmayacağım.

Sayın Başkan, aslında bir sataşma da kabul edilebilir. “Sorunlu buluyorum.” “İyi niyetli görmüyorum.” gibi yaklaşımlar doğru değil ama iki şey söyleyeceğim: Bir, bakin “gündelik siyasete alet etmemek” falan... Bunlar normalde üzerinde mutabakat sağlayabileceğimiz yani Sayın Müsavat Başkanın gösterdiği hassasiyet ya da Sayın Özlem Başkanın tarif ettiği sınırlar içinde ama “Efendim, bu, siyasetin konusu değil.” Bu tip olaylar siyasetin konusu değilse hiçbir şey siyasetin konusu olamaz. Maksat, bunu partiler arası rekabet falan filan değil de doğrudan... Bu siyaset zaten böyle olaylar bir daha yaşanmasın diye yapılır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, saldırmadan yapın...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim burada olma gerekçem, bize devletin bu elektriği, bu imkânı sunma gerekçesi bu, biz bunlara müdahil olalım diye buradayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Başkanım, gündeme geçelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İkincisi, şöyle bir şey; Özlem Hanım demeseydi “Ya, AK PARTİ bu konuda eleştirilebilecek bir parti değil.” bu aşamada bunu söylemem de...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, Özgür Bey, rica ediyorum, lütfen ya...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bakın, Türkiye’yi infiale uğratan bir olay yaşanmış. Bu konuda “Nureddin Yıldız” diye birisinin “6 yaşında çocuk, 24 yaşında birisiyle evlendirilebilir.” diye videosu var. Bu Nureddin Yıldız’ın kitaplarını Cemal Yılmaz, Küçükçekmece İlçe Millî Eğitim Müdürüken dağıtmış, gündem etmişiz; Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürü olmuş, İstanbul İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı olmuş; bu atamaların hepsi aynı kalemin mürekkebiyle; Sayın Bakanı atayan kalem ile bu atamaları yapan kalem aynı kalem, yirmi yıldır ülkeyi yönetiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün, bakıyorsunuz, hâlen daha Millî Eğitime bağlı okullarda seminere gidiyor adam.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, senin derdin 6 yaşındaki çocuk değil ya! Senin derdin 6 yaşındaki çocuk değil! Konuyu dağıtıyorsun ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özlem Hanım da diyor ki: “Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri, eleştirilebilecek durumda değil.” Eleştirilebilecek durumda; ha, bu mevzuyla ilgili tutup da sizi, Bakanı, bilmem neyi doğrudan suçlayan yok zaten ama benim görevim denetim. Sayın Bakanın da vakıflar üzerinde denetim görevi var, devlette devamlılık ilkesi gereği. Yirmi yılın sonunda Türkiye’de vakıflar bu hâldeyse, bunlar yaşanıyorsa, kardeşim, bunun bir siyasi sorumlusu var ve ondan elbette hesap sormak için ana muhalefet partisi var.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben de Özgür Bey gibi yani böyle söylemeseydi söylemeyecektim ama söylemem lazım yani aynı şekilde...

BAŞKAN – Söyleyelim efendim, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Söyleyelim, bu son olsun artık.

Sayın Başkanım, tam da bunu kastediyordum yani burada iddia şu oluyor: Biz sizden daha fazla çocukları koruyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yok öyle bir şey.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle söylüyorsunuz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Aynen öyle.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen böyle. Bunu reddediyoruz. Bu çocukların hepsi bize emanettir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Bir kereden ne olur?” diyen Bakanınız vardı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu konuyla alakalı ne yapılması gerekiyorsa yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. Buradaki asıl amacın çocukların hukukunu korumak olması lazım, onlar üzerinden siyaset yapmak tam da böyle oluyor.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Tamamen reddediyorum yani uzatmanın manası yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben de reddediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Tutanağa geçsin, bu ifadeyi tamamen reddediyorum. Ama ben şunu demiyorum: “Biz çocukları sizden çok seviyoruz.” değil, “Biz iktidar olsak çocukları sizden daha iyi koruruz.” diyorum ama. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Eminim ki Sayın Bakanların da bu konuda kısa da olsa bir izahatı olacak.

Sayın Bilgin...

19.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in, bu tür alçakça, insanlık dışı davranışların Türkiye Büyük Millet Meclisinde ortak paydada reddedilmesinin fevkalade önemli olduğuna ilişkin açıklaması

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ VEDAT BİLGİN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bir defa, Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan bütün partilerin, Başkanların, Grup Başkan Vekillerinin bu konuda gösterdiği hassasiyetten dolayı çok mutlu olduğumu ifade etmek isterim. Gerçekten, bu tür alçakça davranışların, bu tür insanlık dışı davranışların Türkiye Büyük Millet Meclisinde ortak paydada reddedilmesi, bir cevap verilmesi fevkalade önemlidir; o bakımdan, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bu tavır, gurur verici bir tavidir. Elbette, farklı konularda farklı yaklaşımlara sahip olabiliriz ama ortak insanlığımızın ortak değerleri konusunda hiçbirimiz bir taviz veremeyiz, hiçbirimiz bunlara rıza gösteremeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ VEDAT BİLGİN – Bu tür alçaklıkları şu veya bu gerekçeyle zaten masum gösteremeyiz, gösterenlerin de karşısında olmak mecburiyetindeyiz. Ben, bu tavidan dolayı... Bu tavrın bizim tarafımızdan da Hükümet tarafından da -Sayın Bakan da söz alacaktır vakıflarla ilgili- ilgili soruşturmaların hem Vakıflar idaresi tarafından hem İçişleri Bakanlığı tarafından, suç teşkil eden hususların yargı tarafından sonuna kadar götürüleceğine inanıyorum, götürülmesi gerektiğini düşünüyorum ve bu konuda susarsak insanlığımız yara alır diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

20.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, konunun çok hassas ve korkunç olduğuna ve olayın sorumlularının tamamının da örnek teşkil edecek şekilde en ağır cezaları almalarının ortak arzuları olduğuna ilişkin açıklaması

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ MEHMET NURİ ERSOY – Hepimizin çocukları, torunları var; çok hassas ve korkunç bir konu. Her şeyden önce, Bakan olmamın yanında bir baba olarak, küçük çocukları olan bir baba olarak bu olayı şiddetle kınıyorum. Olayın sorumlularının tamamının örnek teşkil edecek şekilde en ağır cezaları almaları ortak arzumuz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, İstanbul Anadolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinde çocuğun nitelikli cinsel istismarı iddiasıyla açılan davaya müdahil oldu. Vakıflar Genel Müdürlüğümüz bir başmüfettiş görevlendirdi, görevine de başladı zaten. Öncelikle bu konuyla ilgili olmak üzere, vakıfla ilgili detaylı bir inceleme yapılıyor; büyük bir hassasiyetle konuyu takip ediyoruz.

Hassasiyetinden dolayı başta Meclisimiz olmak üzere, herkese ben de teşekkürlerimi sunuyorum, şükranlarımı sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün üçüncü turdaki görüşmeleri yapacağız.

Üçüncü turda Kültür ve Turizm Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu

Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Kapadokya Alan Başkanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Mesleki Yeterlilik Kurumunun bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (*)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (*)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(*) 362, 363 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 5/12/2022 tarihli 29'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI**1) YurtdiŐi Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) YurtdiŐi Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Đ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU**1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ**1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ**1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) TÜRK DİL KURUMU**1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) TÜRK TARİH KURUMU**1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI**1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU**1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde, siyasi parti gruplarına ve istemi hâlinde İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Üçüncü turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Halkların Demokratik Partisi Grubu sayın konuşmacıları: Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Van Milletvekili Sayın Tayip Temel, İstanbul Milletvekili Sayın Zeynep Özen, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın, Siirt Milletvekili Sayın Sıdk Taş, Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül, Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir, Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir, İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu sayın konuşmacıları: Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin, Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak, Bursa Milletvekilli Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu, İzmir Milletvekili Sayın Özcan Purçu, İzmir Milletvekili Sayın Atıla Sertel, Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil, Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Özkan, Ankara Milletvekili Sayın Servet Ünsal, Eskişehir Milletvekili Sayın Jale Nur Süllü, Nevşehir Milletvekili Sayın Faruk Sarıaslan, Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut, İzmir Milletvekili Sayın Kani Beko, Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu sayın konuşmacıları: Ardahan Milletvekili Sayın Orhan Atalay, Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek, Antalya Milletvekili Sayın Tuba Vural Çokal, Amasya Milletvekili Sayın Mustafa Levent Karahocagil, İzmir Milletvekili Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı, Isparta Milletvekili Sayın Mehmet Uğur Gökgöz, Giresun Milletvekili Sayın Sabri Öztürk, İstanbul Milletvekili Sayın Canan Kalsın, Aksaray Milletvekili Sayın Cengiz Aydoğdu, Mardin Milletvekili Sayın Şeyhmus Dinçel, Nevşehir Milletvekili Sayın Mustafa Açıkgöz, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Ok, Konya Milletvekili Sayın Halil Etyemez, Elâzığ Milletvekili Sayın Zülfü Demirbağ.

İYİ Parti Grubu sayın konuşmacıları: İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağırlioğlu, İzmir Milletvekili Sayın Aytun Çıray, Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar, Adana Milletvekili Sayın İsmail Konkuk.

Milliyetçi Hareket Partisi sayın konuşmacıları: Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Erbaş, Ankara Milletvekili Sayın Erkan Haberal, İstanbul Milletvekili Sayın Cemal Çetin, Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut, Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Kaşlı, Ankara Milletvekili Sayın Nevin Taşlıçay, Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Şahısları adına lehinde Nevşehir Milletvekili Sayın Yücel Menekşe, aleyhinde Hatay Milletvekili Sayın Barış Atay Mengüllüoğlu.

Yürütme adına Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lehinde bana verin Sayın Başkanım, son söz milletvekilinindir diye.

BAŞKAN – Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu konuşmacısı Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarımdan alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımızı ve cezaevinde rehin olarak tutulan değerli yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlayarak başlamak istiyorum.

Şimdi, Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesi üzerine konuşuyorum ama olmayan şeye nasıl bütçe vereceğiz, açıkçası benim açımdan bir muamma çünkü ortada bir kültür kalmadı; sağ olsun, Kültür Bakanlığı bu ülkede kültüre dair ne varsa her şeyi yok etti ve yok etmeye de devam ediyor.

Şimdi, AKP ilk yıllarda siyasi iktidara yerleşmeye başladı ve iktidarını tahkim ettikten sonra da bir kültürel hegemonya kurmak istedi, bu kültürel hegemonya için de kolları sıvadı. Ama şimdi “yatırım” deyince inşaatı anlayan, “iş insanı” deyince de müteahhidi anlayan aklın aslında kültürdeki sınırı da ortaya çıkmış oluyor. O anlamıyla, bir kültürel hegemonya da kuramadılar; bunun için de mevcut kültürü hızlı bir şekilde yok etmek, kısıtlamak, tek tipleştirmek ve içeriksizleştirmek gibi bir politikayı kendileri için düstur edindiler. Örneğin, bizim bütçelerimizle, bizim vergilerimizle ayakta duran TRT sabah akşam AKP’nin politikalarına, AKP’nin zihinsel kodlarına, AKP’nin dünya görüşüne göre diziler yapıyor ve bu dizileri ihraç ediyor. Şimdi soruyoruz: Bu dizilerin içeriğini neye göre belirliyorsunuz, kime göre belirliyorsunuz? Her biri muamma. Tabii ki “millî ve yerli olmak” gibi bir kavram üzerinden aslında bütün alan bir şekilde düzenlenmeye, bütün bir yaşam değiştirilip dönüştürülmeye çalışılıyor. Sadece bu da değil, örneğin “kültürel dönüşüm” adı altında yani daha doğrusu kültürel hegemonyayı kurmak için bütün kentlere müdahale ettiniz, kentlerin en önemli kültür merkezlerini yok ettiniz; İstanbul’da Sulukule’yi, İzmir’de Kadifekale’yi yok ettiniz ve o güzelim, canım yerlere el koydunuz, ranta açtınız. Sadece bu da değil, bütün kentleri kubbelerle donattınız, bütün kentlere kendi mimarinizi giydirmeye çalıştınız; bununla da bir şekilde kültürel bir hegemonya kurmaya çalışıyordunuz ama geldiğimiz yer... Ne yazık ki bunu başaramadığınız gerçeği karşımızda. Şimdi, siz, Ayasofya’yı ibadete açtınız, Ayasofya’nın başına gelmeyen kalmadı. Hadi, ibadethaneyi ibadete açtınız, bari korusaydınız. Şifa olsun diye kapısını yiyen mi ararsınız, binlerce yıllık tarihî eser olan çinilerini söküp evine götüren mi ararsanız; neler neler... Peki, siz ne yapıyorsunuz? Hiçbir şey, sadece seyrediyorsunuz ve “İbadete açtık.” diye de buradan övünüp duruyorsunuz.

Diğer bir şey, Sayın Kültür Bakanına soruyorum: Siz Aleviler için en önemli dergâh olan Hacı Bektaş Veli dergâhını gasbetmekten ne zaman vazgeçeceksiniz? Orası bir dergâh; orası bir kültürevî değil, orası bir müze değil, orası Alevilerin dergâhı ve bütün Alevî kanaat önderleri, bütün Aleviler o kurumun kendilerine iade edilmesini istiyor ama Kültür Bakanlığı hâlihazırda orayı gasbetmeye devam ediyor.

Diğer bir mesele, bu ülkede yaşayan bütün halkları, bütün inançları yok etmek üzerine bir siyasetiniz var. Bakın, benim ilim Muş’ta onlarca kilise var ama hepsi ölüme terk edilmiş durumda. Mesela, Aziz Havarileri Manastırı, Surp Garabet Manastırı ve yine Surp Hovhannes Yetimhanesi yok olma tehlikesiyle yüz yüze. Yine, aynı şekilde, Uludere ilçesi Andaç köyünde olan Asurilere ait Geramon Kilisesi de yok olma riskiyle yüz yüze. Kültür Bakanlığı ne yapıyor, buraları tescilliyor mu, buraları koruma altına alıyor mu? Hayır. Neden? Çünkü onlar kendilerince -tırmak içinde- Türk kültürüne ait değil. Başka ne yapıyorsunuz? Hâkim bir kültür ideolojiniz var, kültürel bakışınız var, Kürtlerin kültürünü de yok etmek istiyorsunuz. Bakın, Kürt bölgelerinde yaşanan bir kültürel kırımdır, çok açık ve net bir kültür kırım politikası uyguluyorsunuz. Siz binlerce yıllık yaşam alanı olan Hasankeyf’i sulara gömdünüz, siz Sur’u aldınız “Toledo yapacağız.” dediniz, o ucube villalarınızı götürdünüz. Şimdi, Hevsel Bahçeleri’ni yok etmek istiyorsunuz. Neden? Çünkü hepsi kürdistanda, çünkü hepsi Kürtlerin yaşadığı yerde ve siz oradaki kadim kültüre tahammül edemiyorsunuz.

Sadece kültürel alanları değil, sanatçıları da susturuyorsunuz. Aynur Doğan’ın konserlerini yasakladınız, Metin-Kemal’in konserlerini yasakladınız, bugün dünya çapında akademisyenlerin, müzik sanatçılarının kampanya yaptığı Nudem Durak’ı hâlâ siz cezaevinde tutuyorsunuz. Neden? Çünkü o bir Kürt, çünkü o Kürtlerin sanatını icra ediyor ve kendi ana diliyle icra ediyor ve bu da sizin işinize gelmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Peki, sadece bunlarla mı sınırlı? Şimdi, siz, Gülşen’in kendi özel bir sohbetinde sarf ettiği cümleler üzerinden kıyameti kopardınız; Diyanetinizden Bakan Yardımcılarınıza, parti sözcünüze kadar açıklama yapan açıklama yapana. Ne oldu? Tutuklattınız. Ya, kaç gündür bu, ne bu vakfın adı, İsmailağa cemaatine bağlı Hiranur Vakfında olay olmuş, hangi yetkiliniz açıklama yaptı? Hanginiz üzüntünüzü belirtti? Bugün Meclise gelmese, Meclis bu kadar direktmese, muhalefet direnmese dün, öbür gün açıklama yaptınız mı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Var tabii, var, var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Yapmadınız, yapmıyorsunuz. Bakın, Nureddin Yıldız diye biri var, diyor ki “6 yaşındaki kız çocuğu ya da 6 yaşındaki erkek çocuğu 25 yaşında biriyle evlendirilebilir.” Sizin talimatlı yargınız ne yapıyor? “Düşünce ve ifade özgürlüğüdür.” diyor. Siz, böyle bir ülke yarattınız, böyle bir kültür yaratıyorsunuz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Van Milletvekili Sayın Tayip Temel.

Buyurunuz Sayın Temel. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TAYİP TEMEL (Van) – Değerli milletvekilleri, ben, RTÜK yani Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesi üzerine söz aldım.

Ama öyle bir şey ki yani neresinden tutarsanız tutun elinizde kalabilecek bir gerçekle karşı karşıyayız. Aslında, bu iktidar, RTÜK’ü her alanda bir dezenformasyon ve sansür merkezi hâline getirdi. RTÜK’e bu anlamda aktarılan her kaynak âdeta bir sansür, bir yalan merkezine aktarılan kaynak hâline gelmiş. RTÜK, muhalifleri, muhalif kanalları, muhalif radyoları ve hatta muhalif olan her türlü yayın organını susturma aracı ve merkezi hâline getirilmiş bu iktidar eliyle. Bütün basın, özgür basın, alternatif basın mecralarını susturdu bu iktidar. “Allah’ın lütfü” dediği darbe girişimiyle çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle -sadece ben rakam vermek istiyorum- 5 haber ajansı, 62 gazete, 19 dergi, 34 radyo, 29 televizyon kanalı, 25 yayınevi olmak üzere; toplam 178 basın yayın kurulu ya da basın yayın kurumu kapatıldı. Kürt’e ve Kürtçeye düşmanlığımız bu alanda da kendisini gösterdi ki ilk önce Kürtlerin ve sosyalistlerin yayınlarını susturmakla başladınız. Günlük yayın yapan tek Kürtçe yayın olan Azadiya Welat gazetesi yıllar sonra AKP iktidarının kararıyla kapatıldı. Muhalif olarak yayın yapan yüzlerce internet sitesine yüzlerce defa, binlerce defa erişim engeli getirdiniz. Bu da yetmedi, sosyal medyayı kontrol altına almak için yeni bir sosyal medya denetim yasası ya da “dezenformasyon yasası” dediğiniz yasayı çıkardınız. Bakın, basının neredeyse yüzde 90’ı AKP, MHP iktidarı tarafından Türkiye’de kontrol edildiği hâlde, tek merkezden manşetler belirlendiği hâlde, “Alo Fatih” hatları televizyon ile iktidar merkezi arasına döşendiği hâlde bir türlü kendi yalanlarınızı bu topluma taşıyamıyorsunuz, bu toplumu yalanlarınızın inandıramıyorsunuz. Bunun elbette bir sebebi var, sebep de şudur: Hakikat ve gerçek hiçbir zaman şatafatlı, yanardönerli stüdyolarda topluma ulaşmaz. O yüzden bir kamerası, bir “tripod”u, bir kalemi olan ve Diyarbakır’da, Ankara’da, İstanbul’da, neredeyse karın tokluğuna hakikatin peşinden koşan özgür basın emekçilerini tutuklamak, gözaltına almak, hedef göstermek zorunda kalıyorsunuz. Yani o şatafatlı, yanardönerli stüdyolardaki yalan ve dezenformasyon Diyarbakır, Amed, Van sokaklarında gerçeğin peşinden koşan gazeteci arkadaşlarımızın emeğine yenildi. (HDP sıralarından alkışlar) Onları yüzlerce kez selamlıyoruz. Cezaevlerinde, sokakta, gözaltında bu hakikati savunan ve bu gerçeğin peşinde ne pahasına olursa olsun her türlü bedeli ödemeyi göze alarak savunan o gazeteci yoldaşlarımızı, arkadaşlarımızı şantajlarınıza, tehditlerinize ve zulmünüze boyun eğmediği için tekrar partim adına, HDP adına selamlıyorum.

Şimdi, bir İletişim Başkanlığı kuruldu ki evlere şenlik. Yani bu merkez âdetâ bir dezenformasyon, bir yalan merkezine dönüşmüş ve belki bilmeyen var söyleyeyim, bu merkez her hafta Dezenformasyon Bülteni yayınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TAYİP TEMEL (Devamla) - Yani dezenformasyon, yani yalan bülteni yayınıyor; güya yalanları ifşa edecek. Ben sadece bir örnek vereyim size: Geçen HDP, Taksim katliamı gerçeğini, hakikatini açığa çıkarsın diye araştırma komisyonu önergesi verdi, reddedildi. Dezenformasyon Bülteni’nde, yani İletişim Başkanlığının Dezenformasyon Bülteni’nde “Bu önerge bunun için verilmedi; bu, yalandır dolayısıyla Genel Kurula böyle bir önerge gelmedi.” diye bir haber çıktı. Yani Meclisin işleyişi, Meclisin içinde olan bir durum yalan olarak, dezenformasyon olarak tanımlandı. Sonra ne oldu peki? CHP aynı önergeyi verdi ve aynı şekilde MHP, AKP oylarıyla reddedildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAYİP TEMEL (Devamla) - Dolayısıyla, aslında, Meclis, dezenformasyon merkezi olan İletişim Başkanlığının yalan bültenini tekrar yalanladı deyip teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurunuz Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen canlar; sizi saygıyla aşkla selamlıyorum.

Kültür Bakanının da yerinde olmasını isterdim çünkü Kültür Bakanlığıyla ilgili konuşacağım.

Değerli milletvekilleri, birkaç hafta önce Kültür Bakanlığına bağlı Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı kuruldu fakat bu, ne Alevilere soruldu ne Alevi örgütlerine soruldu ne kanaat önderlerine, akademisyenlere soruldu. Bunun nedeni nedir, size açıklayacağım.

Alevilerin tarihi, biz Alevilerin tarihi katliamlar tarihidir. Cumhuriyet Dönemi’nde -yani daha öncelerini saymıyorum- onlarca büyük katliam olmuştur ve özellikle Sivas katliamı Aleviler için bir dönüm noktasıdır. Sivas katliamı, Alevilerin külleri üzerinden yeniden doğmasına neden olmuştur. Aleviler örgütlenmiş, Aleviler demokratik alanda mücadeleye başlamışlardır, hem yurt içinde hem yurt dışında demokratik mücadelelerini vermişlerdir; sorunlarını iç hukuka, İnsan Hakları Mahkemesine taşımışlardır. İnsan Hakları Mahkemesinin, Yargıtayın cemevleri konusunda, zorunlu din dersleri konusunda kararları var, Anayasa Mahkemesinin kararları var ama bu iktidar, bunları uygulamamıştır. Ve bu zorlamalar, mücadelenin gelişimiyle AKP sorunu çözmek için değil... Şimdiye kadar Aleviler fiziken katlediliyordu, şu anda, bu getirilen yasayla Alevilik katledilmek isteniyor çünkü sorunu çözüyor, sorunun arkasında dolanıyorlar.

Şimdi, Alevi inancını, sistematiğini bilmiyorlar, bildiklerini iddia ediyorlar ama biz Alevi çocukları zorunlu din derslerinde Sünniliği öğrendik arkadaşlar. Siz, Aleviliğin hakikatini, inancının sistematiğini bilmiyorsunuz. Alevilikte şeyhülislamlık yoktur, atamayla bir dede, baba, ana olunamaz. Ocak sistemi var, her ocağın anası, dedesi, babası, piri vardır, onlar taliplerine hizmet yaptırır ve onlar da hizmet yaptırırken rızalık almak zorundadır. Hiç kimse gelip de o posta oturamaz.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığına bağlı 11 kişiden oluşan bir Kurul oluşturuluyor. Kim bunlar ya, kim bunlar? Bunlar hangi Alevi’den rızalık almışlar? Siz Aleviliğe kayyum atıyorsunuz. Aleviler kayyumu kabul etmez. Nasıl Kürtlere koruculuğu dayattınız... Ama şunu da iyi bilin; yetkililer iyi bilir bunu: Aleviler köy koruculuğunu bile kabul etmediler. Biz asla ve asla böyle bir dayatmayı, inancımıza müdahaleyi kabul etmeyiz.

Değerli arkadaşlarım, Alevilik kendine özgü bir inançtır. Hizmet Hak için yapılır. Dedeler, analar, babalar, pirlar, mürşitler maaş almazlar, taliplerin hakkullahlarıyla yaşarlar. Şimdi, siz, onları devlet memuru hâline getirmek istiyorsunuz.

Tarihten bir şey anlatayım. Pirimiz Pir Sultan, Hızır Paşa tarafından makamına çağrılır. Lüks bir sofrta hazırlanır. Pir Sultan'a o lüks sofraya "Buyur." derler. O da "Bu sofrta haramdır, biz yemeyiz." der, hatta şunu söyler; özür dileyerek söylüyorum: "Benim itlerim bile bunu yemezler." Alevi inancını, Alevi felsefesini, hakikatini bilmeden siz ne yaptığının farkında değilsiniz.

Değerli arkadaşlar, ben bu kürsüde kaç defa söyledim sizlere, dedim ki çıkıp bu kürsüye hamaset konuşmaları yapmayın: "Kürt-Türk kardeşir." "Alevi-Sünni kardeşir." Evet, biz de kardeş olmak istiyoruz ama kardeşlik eşit yurttaşlık, eşit haklarla olur. Şimdi bu size ağır gelebilir -keşke bu sıralar dolu olsaydı, onlar dinleseydi- bu ağır gelebilir. Neden bunu söylediğimi size açıklayacağım: Şimdi, Sünni vatandaşlarımıza hizmet eden bir Diyanet İşleri Başkanlığı var. Yaklaşık 36 milyar lira bütçe ayırmışsınız. Diğer taraftan, Kültür ve Turizm Bakanı da burada; bütçenizin hepsi yaklaşık 16 milyar lira. Bu nasıl kardeşlik ya, bu nasıl kardeşlik? Bu Aleviler bu ülkenin dörtte 1'i yani yüzde 25'i. Kültür ve Turizm Bakanlığının tüm bütçesini ayırırsanız, bu yetmiyor. Bizim de Aleviler olarak böyle bir talebimiz yok. Demokratik ülkelerde devlet dinlere para ayırmaz. Biz de hem Halkların Demokratik Partisi olarak hem Aleviler olarak diyoruz ki: Demokratik bir devlette inançlara para ayrılmaz ancak her cemaat, her inanç kendi kendini finanse eder; devlet de bu konuda yardımcı olur.

Şimdi, nefret suçları daha devam ediyor; onlarca Alevi evi işaretlendi, kapısı işaretlendi. Ne dediniz? Dediniz ki: "Kendini bilmez, ayyaş veya bir çocuk yapmıştır." Hiçbir faili siz yargı karşısına çıkarmadınız. Elinizi vicdanınıza koyun. Daha dün okullarda, zorunlu din derslerinde, Bursa'da bir öğretmenin Alevilere ettiği hakareti biliyorsunuz: "Anası-babası belli değil." İşte, bir sürü saçma sapan şeyler. Soruyorum size: Eşitse, sizin inancınıza böyle bir hakaret yapılsa ne derdiniz ya? Buradan Millî Eğitim Bakanını da kınıyorum. Millî Eğitim Bakanı bu öğretmeni görevden almadı, sadece görev yerini değiştirdi; bu öğretmen görevine devam edecek. Bu, yalnız bir örnek değil, bunun onlarca örneği var arkadaşlar. Şimdi, ondan sonra, kalkıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Ya, Alevi-Sünni kardeşir." Neresi kardeş? Biraz samimi olun ya, elinizi vicdanınıza koyun.

Şimdi, Alevilere karşı işlenen tüm suçlar hep cezasız kaldı, soruşturulmadı ve bu cezasızlık devam ediyor ve bu meczuplar bundan cesaret alarak, bu iktidardan cesaret alarak bu suçları işliyorlar arkadaşlar; biraz elinizi vicdanınıza koyun.

Dergâhlarımız -Kültür ve Turizm Bakanlığı burada- bugün hâlen işgal altında. Alevilerin serçeşmesi Hacı Bektaş Veli dergâhına nasıl el koyarsınız, nasıl el koyarsınız ve Alevilere teslim etmezsiniz? Alevi inancını, cemevlerini yok sayıyorsunuz, inanç merkezi olarak saymıyorsunuz, bir folklorik kültür şeyi gibi algılıyorsunuz. Bu, Alevilerin onuruna dokunuyor; bu, incitıyor. Kimin böyle bir şeye hakkı var, kimin? Yani bu kürsülerde onun için ben bunları duymak istemiyorum. Eğer samimiyseniz bunları düşünürsünüz, bunları yaptırmasınız arkadaşlar.

Diğer taraftan, onlarca katliam oldu; hangi katliamın hesabını verdiniz siz, hangi katliamın hesabını verdiniz? Ki bugün Aleviler konusunda yasa çıkarıyorsunuz; samimiyseniz, ilk önce bu katliamların hesabını verin. Yaklaşıyor, bizim, Alevilerin en yaralı olduğu bir dönem yaklaşıyor. 19-24 Aralıkta Maraş katliamı oldu, oradaki tüm şehitlerimizi ben saygıyla anıyorum. Biz 24 Aralıkta Maraş'ta olacağız, burada grup ayırımı yapmadan diyorum ki: Elinizi vicdanınıza koyun, vicdanlı olan herkesi oraya davet ediyorum. Bu katilleri lanetleyelim ki bir daha böyle bir olay yaşanmasın. Aynı zamanda, o dönemde başta Gıjgin Dede ve Mehmet Mengücek yoldaşım -o, Karamaraş Mahallesi'ni kurtaran yiğit bir yoldaşımızdı- olmak üzere, onları ve tüm şehitleri saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Ve şunu da bilin: Maraş'ta katledilen Alevilerin mezar yeri belli değil arkadaşlar, mezar yeri belli değil. Dün bir mahkeme vardı biliyor musunuz arkadaşlar? Avukatlar Maraş olayları dosyasını almak istiyor ve Millî Savunma Bakanlığı şu yazıyla cevap veriyor: “Gizlilik kararı var.” Kırk dört yıl önce olan bir olay arkadaşlar... Neden çekiniyor? Neden korkuluyor? Neden korkuluyor, bu dosya verilmiyor? Bu ne demektir biliyor musunuz? Bu katliamda devletin parmağı var, o suçlarının ortaya çıkmaması için dosyayı bile vermiyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Teşekkür ederim.(HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan.

Buyurunuz Sayın Öcalan.(HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

6 yaşındaki çocukların evlendirildiği, istismar edildiği... Bu, toplum için bir vahşettir, siyasetüstü değildir, siyasetin tam merkezidir. Bu vakıflar, bu dernekler, bu tarikatlar siyasal zeminde, siyasal iktidarda bu zemini gördükleri için böyle şeyler yaşıyor. Bu olay da münferit değildir, ülkenin dört bir tarafında bu durum, bu zulüm, bu vahşet yaşıyor. Siyasal iktidar ve siyaset buna zemin vermemelidir, maalesef büyük bir zemini vardır. Partimiz bu vahşetin karşısında mücadele etmeye devam edecektir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, tabii ki bizim için önemlidir. Bizim partimizin bünyesinde de dil, kültür, sanat komisyonu vardır. Hem Kürtçe dilinin resmî bir dil olması için hem de ana dilinde eğitim dili olması için büyük bir mücadeleyi yürütüyoruz. Bu cumhuriyetin yüz yıllık tarihinde bir asimilasyon tarihi olduğunu unutmayalım. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılına giriliyor. Biz, bu 2'nci yüzyılda ret, inkâr ve asimilasyonu kabul etmeyeceğimizi söylüyoruz. 30 milyon Kürt'ten bahsediliyor; her yerde bu dile bir şiddet uygulanıyor, bu dilin sanatına, kültürüne bir şiddet uygulanıyor. Tabii ki Bakan buradadır, Bakanı da ilgilendiren bir meseledir; bu noktada katkı sunmaları gerekiyor.

21'inci yüzyılın dünyasında, nerede görülmüştür bir dilin, milyonlarca insanın, bir halkın dilinin yasaklandığı, geriletildiği, şiddetin en ağır biçimde uygulandığı değerli arkadaşlar? İşte, biz, bu dil konusunda ısrarcıyız, geri adım atmayacağız. Kürtçe dilini asimilasyonla devre dışı bırakamazsınız.

Bakınız, Cumhurbaşkanı birkaç sene önce Diyarbakır'daydı, geçenlerde de Urfa'daydı. Kürtler için de bir ağıt olan bir şarkıyı, bir eseri söyledi. Ben onun sözlerini burada söyleyeceğim, bu ağıtın hikâyesini de anlatacağım tane tane; bilinsin. Tabii, yanında, Kürtçeden Türkçeye, nasıl makamlarıyla birlikte şarkıları çeviren bir anlayışın olduğunu da biliyoruz. Bakınız, Cumhurbaşkanının olduğu ortamda ne diyor, söz budur: Bingöl "...”(*)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Türkçe söyle de anlayalım.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – "...”(*)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, burası Meclis kürsüsü.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – "...”(*)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Gelenek hâline getiriyorlar.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – "...”(*) Sözler bunlardır.

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, dün burada Haydar Bey gerekeni yaptı, siz de yapın; burası milletin Meclisi.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Söz budur.

Cevdet Bey buradaydı, Cevdet Yılmaz; ben sabah gördüm, şu an burada değil. Meclis Başkan Vekilimiz de Nimetullah Hocamız da Bingöllüdür. Tüm Bingöllüler bu eserin hikâyesini bilirler. Cumhurbaşkanı yeri gelince bu eseri okuyor. Kürtçede bir söz var, ne deniliyor biliyor musunuz buna? “...”(*)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bu ne ya! Bu kadar olmaz Başkanım, bu kadar olmaz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu doğru değil!

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bunu gelenek hâline getiriyorlar. Uyarın lütfen Başkanım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, görevinizi yapın, orada oturmanızın gereğini yapın!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Mesele aynen böyle. Bunun içeriğini, bu eserin içeriğini her partinin kendi milletvekilleri bilirler Kürtçede anlamı nedir.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bu millet ne yapacak daha, Meclis Başkan Vekili yaptı. Daha ne yapacak?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu bir ağıttır, Bingöllüler bilir, bu bir ağıttır, Zeki Yıldız üzerine yazılmış bir ağıttır. Mehmet Hayri Durmuş’la aynı okulda, aynı köylüler... Köyün ismi Kumık. Yani ne yaptığımızı bilin diye söylüyorum. Bu bir PKK’lidir. Bir PKK’li üzerine yazılan ağıttır. Ne yaptığımızı bilin diye söylüyorum. Her şeyi istismar etmeyin. Bu ülkenin gerçekliğidir ama istismar edilmemesi gerekiyor; derin sorunlardır, ağır sorunlardır. İki kelime Kürtçeye tahammülünüz yok. Zihniyet bu, anlayış bu olduğu için alıacaksınız.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Utan, utan! Terör örgütünü övüyorsun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – 2’nci yüzyılda Kürtçe bu ülkenin resmî dili o-la-cak-tır! (HDP sıralarından alkışlar) Ana dili de eğitim dili o-la-cak-tır! Hangi parti iktidar olursa olsun olacaktır, bunun mücadelesini vereceğiz. Geçenlerde, İmam Vekilimiz de burada konuştu, kıyamet. Ne oluyor arkadaşlar? Hengâme; bir ses oradan, bir ses buradan. Bunların karşısında duracağız. Bakınız, geçen sene, Urfa Vekilimiz burada bir kelime kullandı. Ne dedi? Bir cümleyle “Demokratik Türkiye, özgür kürdistan.” Dedi, 3 oturum ceza aldı, buradan çıkardılar. Binali Yıldırım İstanbul seçimi için Diyarbakır’a gidince ne dedi? “Kürdistan mebusları” dedi, “kürdistan mebusları” dedi. “Bize serbest, size serbest değil.” diyor. “Biz bunu istismar ederiz, kullanınız -istismar değil de gerçekliğidir bu ülkenin- biz bunu orada kullanınız, burada kullanınız ama HDP kullanamaz, Kürtler kullanamaz, yanımızda bulunan Kürt kökenliler kullanabilir.” Bunu kabul etmiyoruz.

Sayın Kültür Bakanı, bakınız, Kadir Çat Kürtçe konser vermek için Aydın’a gidiyor 20 Eylülde, polisler yanına yaklaşıyor “Kadir Çat, sen siyasi şarkılar, eserler söylemeyeceksin; özellikle de ‘Kemal Pir Yoldaş’ müziğini söylemeyeceksin.” diyor. Sahneye çıkıyor, “Kemal Pir Yoldaş” müziğini de yapıyor, siyasi mesajlarını da veriyor. Konserde sahneden indiği gibi gözaltına alınıyor. 21’inci yüzyıldaki modern

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ülke anlayışınız budur. Onlarca kez söyledim, ben Bütçe Komisyonunda da anladım, bakınız, bu bir şiddettir hem de asimilasyonun kültürel anlamda nasıl en şiddetli bir şekilde uygulandığının göstergesi. Bakınız, biz Kürt halkı 21'inci yüzyılda bir kültürel soykırım kıskacında olduğumuzu biliyoruz ama artık örgütlü bir Kürt bilinci olduğu için bunun karşısında Türkiye Cumhuriyeti de duramaz, gerçekçi olan da bu değildir, gerçekçi bir politika değildir. Şimdi, arkadaşlarımız da çıkıyor, tabii ki bin yıllık hikâyeden bahsediyor. Artık bu kardeşlik meselesi farklı bir meseleye evrildi. Biz artık net bir şekilde eşit yurttaşlıktan, eşit yurttaşlıktan bahsediyoruz. Meclis Başkan Vekilimiz buradadır. Geçenlerde CHP'li Meclis Başkan Vekili... Tahammül etmek lazım. "Tahammül" de aslında kaba bir terim. Sizin teşvik etmeniz gerekiyor. Eğer Kürtlerle 21'inci yüzyılda bir eşit yurttaşlık temelinde yaşayacaksınız diline, kültürüne, yaşamına, geleneğine göreneğine tahammül edeceksiniz. Beyefendi, ben burada ana dilimden, kültürümden, asimilasyonumdan bahsediyorum, kıyameti koparıyor; bu ülkede 6 yaşındaki çocuklara taciz, tecavüz ediliyor, sesini çıkarmıyor, gıkını çıkarmıyor.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hay, sana yazıklar olsun!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Niye? Bir düşman politikası, bir Kürtçe düşmanlığı yürütüyor. (MHP sıralarından "Yazıklar olsun!" sesleri)

Ben burada yumuşak yumuşak, böyle, tane tane tane anlatmaya çalışıyorum çünkü derin...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Anlamıyoruz ki. Anlamadığımız dilden konuşuyorsun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – İnternete girip anlayabilirsiniz, internete bakın, anlayabilirsiniz. (MHP sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hadi oradan be! Terbiyesiz herif! İnternete girip de anlayacakmışız.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edelim lütfen.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Ben, bakınız...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kime yol gösteriyorsun sen?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Tercüman var.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terbiyesiz adam!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Okumayacağım, tercümesini ben yapmayacağım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – "İnternete gir, ondan sonra bak." Terbiyesiz adam!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Terbiyesiz sizsiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terbiyesiz adamsın sen!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Terbiyesiz sensin!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Doğru konuş lan! Doğru konuş!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Terbiyesiz sensin!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terbiyesiz herif!

BAŞKAN – Genel Kurula...

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Sayın Başkan, makamı Kürtçe olan eserler...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen efelenmeye devam et oradan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tehdit mi ediyorsun Bülbül?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tehdit ediyor Sayın Başkan.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Tehdit mi ediyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, tehditlere cevap veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle mi? Ha, doğru, yakışır, yakışır!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Bakınız, makamı Kürtçe olan eserler 1925 yılında cumhuriyet tarafından bölgeye gönderiliyor. Bir heyet gidiyor, Adana'ya uğruyor, Adana'dan Antep'e, Antep'ten Diyarbakır'a, Urfa'ya; oradaki büyük çoğunluğu Kürtçe olan eserleri Türkçeye çeviriyorlar, makam aynı, makam orijinali, Türkçeye çeviriliyor. Orada ne deniliyor? Diyarbakır ağzı, Antep ağzı, Urfa ağzı. Ya, orijinalini söylersin, çevirini de yaparsın. Tabii ki diller arasında değerler, kültürler çevrilecek, yararlanılacak, faydalanılacak, bütünlleştirilecek ama bir asimilasyon meselesine döndüğü için heyetler gidiyor, bu müzikleri çeviriyor ve bunun da orijinalini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Öcalan.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sömürgeci bir zihniyettir bu.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Bu anlayış sakat bir anlayıştır. Bu anlayışı kabul etmemiz mümkün değildir. Su akar, yatağını bulur, yolunu bulur.

Şimdi, buna harcadığınız enerjiyi birliğe, demokrasiye, insani değerlere verseydiniz şu an bu ülke bambaşka olurdu, farklılıklarıyla bir bütünlük içinde yaşardı. Farklılıkları zenginlik olarak görmediğiniz için, Cumhurbaşkanının da sürekli söylediği bizim de her defasında eleştirdiğimiz “Tek, tek, tek...” Dünyada böyle bir şey yok. Biz de her şeye rağmen çok, çok, çok diyoruz, farklılıklar diyoruz, halkımızı selamlıyoruz, halkımızı demokrasi değerlerine sahip çıkmaya çağırıyoruz; ırkçı, faşist, tekçi anlayışı da protesto ediyoruz.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, bu tarz konuşmalar maksadı aşar hâle geldi ve Türkiye Büyük Millet Meclisiyle birlikte aziz milletimizi de töhmet altında bırakacak bir mahiyet arz etmeye başladı.

NURAN İMİR (Şırnak) – Maksudımızı sorgulayamazsınız Sayın Başkan.

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuya bir taraftan ideolojik, öbür taraftan sosyolojik, bir yandan da etimolojik yaklaşmak, yani bilgi gerektiren şeyler. Bir kere ağız, şive, lehçe ve dil birbirinden farklı kavramlardır. Burada hiç kimsenin Kürt'le ve Kürtçeyle bir sorunu yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde -bunu kabul ederler, etmezler, onu bilmem; ben şahsi kanaatimi,

hayata bakışımı ve yorumlayışımı arz ediyorum- 1876'dan yani imparatorluk döneminden itibaren Meclisimizin dili Türkçedir. Yoksa kimse "Şunun dilini kullanıyor." falan türünden bir değerlendirme yapmıyor ama ben bu kürsüde konuşulanı internete girmeden anlamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu, milletvekili olarak benim bir hakkımdır. Hiç kimse bunu suistimal etmeye, sövmeye, buradan beslenmeye, bunun üzerinden ırkçılık yapmaya kalkışmasın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamliyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz bu memleketi Millî Mücadele Dönemi'nde... Bunlara hikâye denilse de bunlar en çarpıcı gerçeklerdir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – "Bunlar" kim ya! Bizim bir adımız var.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bir dinle ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kürtçeden başka bir dil bilmeyen, Türkçe bilmeyen analarımızın ay yıldızlı al bayrağa sarılarak büyük ve eşsiz kahramanca mücadeleleri üzerinden kazandı bu Millî Mücadele'yi. Burada dilin ne olduğu, onun ana dilinin ne olduğu meselesinden daha çok, bir vatana, bir memlekete sahip çıkma duygusu, bir milletle yüreğinin beraber atma meselesi vardır ki milleti millet yapan da budur. Burada inatla -sizin de bu tavrınızı kınıyorum Sayın Başkan- geçmiş olduğumuz, daha önceki toplantıda yapılan şey şuydu: Her zaman bir iki cümleyle farklı dillerde konuşulmasına burada kimse kalkıp da bir şey söylemedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunu Kürtçe düşmanlığı olarak yorumlamak alçaklıktır. Ama burada anlamadığımız bir şekilde, ne konuşulduğunun bilinmediği bir şekilde hitabın başka bir dille yapılmasına -bakın, bir iki cümlelerin söylenmesi değil- burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkan Vekili olarak, Gazi Meclisimizin Başkan Vekili olarak asla ve asla müsaade etmemeniz lazımdı. Bu sürecin özellikle HDP'li bir Başkan Vekili olarak sizin yönetiminiz esnasında getirilmesi ayrıca bir istismar meselesidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Her yönetimde söylüyoruz biz, Celal Adan'da da konuştuğumuz, Celal Adan'da da Kürtçe konuşuyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunu kabul etmediğimizi, şiddetle reddettiğimizi ifade ediyorum. O hatibin "Türkiye'de alışacaksınız, zorla bu iş olacak..." Zorla yapmak isteyen için hodri meydan, kim neyi ne şekilde yapmak istiyorsa biz buradayız. Zorla yapmaya çalışanlar sarı torbaların içerisinde nereye gömüldüğü belli değil, aynı son herkesi bekler. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tehdit ediyorsunuz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Diline sahip çıkanları sarı torbayla tehdit etmek yeni bir şey.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ölüm şeklini söylüyor. Mecliste bizi ölümle tehdit ediyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Zorlamaya çalışanları söylüyorum. Kimse bizi tehdit edemez. Zorlamaya çalışanları sarı torbalar bekliyor. (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Anlayışınız çok iyi, ırkçılığınız ne güzel açığa çıkıyor! (MHP sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hadi bakalım, hadi bakalım!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İrkçılık öyle durmuyor, açığa çıkıyor, ırkçılık hortluyor!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Siz devlete meydan okuyacaksınız, devlet sizin zorlamanıza sessiz kalacak, öyle mi?

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 13.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Đ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Sayın Beştaş, buyurunuz.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervioğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aradan önce, hiç istemediğimiz bir tartışmaya bu salon tanık oldu, toplum da tanıklık etti. Öncelikle Şunu ifade etmek istiyorum: Halkların Demokratik Partisi demokrasiye inanan, Türkiye'de bütün meseleleri konuşarak, tartıŐarak, demokratik siyaset kanallarıyla çözümlenmesini savunan ve bu

konuda tekçiliği değil, çoğulculuğu; herkesin, Türkiye’de yaşayan herkesin; Kürtler de Türkler de Lazlar da Çerkezler de Abazalar da Pomaklar da Aleviler de Sünniler de herkesin eşit ve özgür yurttaş olarak yaşamasını savunan bir partidir; bunu söylemek durumunda hissediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu kürsü halkın kürsüsüdür; buraya çıkıp konuşanlar, kürsüde konuşanlar halkın iradesini temsil eden, halkın vekâletini alan milletvekilleri. Bu nedenle o milletvekillerinin düşüncelerinin mutlak suretle korunması gerektiği yönünde Anayasa düzenleme yapmıştır; sorumsuzluk ve dokunulmazlık. Çünkü milletvekilleri toplumun düşüncelerini, duygularını, taleplerini en üst düzeyde, hatta daha ileri giderek burada temsil edebilsin diye, ifade edebilsin diye hem iç hukukta hem uluslararası hukukta düzenlemeler vardır.

Aradan önce hatibimiz bir Kürtçe dörtlük okudu, şiir okudu ve bu kürsüde Kürtçeye karşı bir tahammülsüzlük olduğunu, bir tepki olduğunu, bir Kürt düşmanlığının olduğunu ve Genel Kurulun, maalesef, Kürtlere karşıtlığın ve düşmanlığın üretildiği bir yer hâline geldiğini üzümlük ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizim Adana Milletvekilimiz Tulay Hatimoğulları Arap olduğu için Arapça konuştu, tek bir çıt çıkmadı ama Kürtçe konuşulduğu anda bir hareket başlıyor, bir tepki başlıyor. Kürtçe, bu ülkede yaşayan 30 milyonu aşkın yurttaşın dilidir. Biz Kürtçenin resmî dil olmasını da savunuyoruz, ana dilinde eğitimi de savunuyoruz ve bu kürsüde yüzlerce Kürt milletvekilinin olması hasebiyle bunun kabul edilmesi gerektiğini de savunuyoruz ama bunun karşısında bütün bir grubu, bir partiyi sarı torbayla tehdit etmek ne Meclis İçtüzüğü’ne ne siyasete ne hukuka, hiçbir şeye sığmaz. Bu ülkede “baştrol” olan bir İçişleri Bakanı var, sarı torbalarla bir halkı tehdit eden “tweet”ler atabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

Bir partinin Grup Başkan Vekilinin bize dönerek sarı torba tehdidinde bulunmasını kabul etmiyoruz. Bizi sarı torbayla tehdit edecekler, henüz doğmadı. (HDP sıralarından alkışlar) Kesinlikle doğmadı. (HDP sıralarından alkışlar) Biz, burada yaşamı savunuyoruz. Ölümle tehdit etmek ve bunu Genel Kurulda yapmak çok büyük bir hukuksuzluk, şiddet ve düzeyi göstermiştir, bu da kayıtlara geçsin. Biz hiçbir şeyden korkmayız, ne sarı torbadan ne tehditlerden -diğer tehditleri de geçiyorum- biz en büyük bedelleri ödeyerek buraya geldik, bu da böyle bilinsin. Karşılarında tehditlere pabuç bırakacak bir grup, bir parti yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbul.

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi burada bir defa daha altını çizmek istiyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne bedelini ödediniz; benim canımı yaktınız, canımdan can kopardınız, neyin bedelini ödediniz? Benim canımdan can kopardınız siz ya, neyin bedelini ödediniz?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Oya Hanım, konuşmayın!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz bedel ödettiniz bana. Bana siz bedel ödettiniz. Benim canımı kopardınız.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – O konu olmasa söyleyecek tek sözü yok, tek! Başka konuşabildiğin bir konu yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Cevap verme lütfen, cevap verme!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Buna ne söylüyorsun? Ona söyleyecek sözün olmaz senin!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buna da mı cevap veriyorsun? Yeter artık ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Otur oturduğun yerde!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Her şeye bir cevap var ya! Bir de utanır insan biraz ya!

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimiz...

Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, şunun bir sefer daha hatırlatılmasında fayda görüyorum: Biraz önce yaşanan hadisenin ne şekilde cereyan ettiğini iyi hatırlamak lazım. Burada -HDP’li vekil- kürsüden işte, bir iki cümleyle bir atasözü, bir deyiş, birtakım ifadeler, cümleler nakledilebilir; bunlar daha önce de yaşandı, bugüne kadar çıt sesimizi çıkarmadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunlar olabilir. Sadece Kürtçe de değil, insanlar yöresel ağızdan, belli başlı dillerden de değil, şivelerle vesair şeylerle, bunlar olabilir, bunlar yaşandı ve buna dair en ufak bir sıkıntı olmadı. İç Tüzük’ümüze göre de -ben bunu buraya dayandırıyorum- anlaşılmayacak bir dille Mecliste hitap edilmesi doğru değildir, yanlıştır; burada kullanılan dil resmî dilimiz Türkçedir.

Şimdi, bunun ötesinde, bu konuşmalar olduğu zaman da yine biz sesimizi çıkarmadık; bakın, altını çiziyorum, sesimizi çıkarmadık. Ta ki nereye kadar? Ta ki İYİ Parti Grup Başkan Vekili “Konuştuğunuzu anlamıyoruz.” diye bir söz söyleyince arkasından “İnternette aç, bakarsın, oradan anlarsın.” gibi bir cevabı Meclis kürsüsünden büyük bir rahatlıkla böyle bir cevabı duyunca, karşısında buradan laflar atıldı, birtakım sözler söylendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizim bu noktada tahammülsüzlüğümüz Kürtçe konuşulmasını bırakın, hitap edilse dahi Kürtçe konuşulmasına değildir, bizim buradaki rahatsızlığımız bu kadar rahat, efendime söyleyeyim, bu kadar gevşek bir şekilde, sorumlu olmayan bir ağızla kürsüden bu şekilde cevap verilmesine, bu şekilde mukabele edilmiş olmasınadır. Bu, son derece can sıkıcı bir durum olmuştur.

Ayrıca, konuşmanın içerisinde tehdit içeren, sanki devlete, sanki Türkiye’ye efeleniyormuş gibi hissettirecek birçok beyanın da burada yer almış olmasının Genel Kurulu gerdiği kanaatindeyiz. Nihayetinde biz şunu söyledik, benim arkasından söylediğim şey şuydu... Benim HDP Grubuna dönerek, HDP’lileri ifade ederek söylediğim bir söz yok; bu şekilde, bu tarzda Türkiye’yi tehdit eden, Türkiye’ye zorla bir şeyler yaptırmak isteyenler varsa buna müsaade edilmeyeceğini, bunun olamayacağını ifade ettim ben.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye’ye gayrihukuki yollardan tehdit ve zorlamayla bir şey yaptırmaya kalktığınız zaman bunun yolu ancak hukuk dışı faaliyetlerden geçer. Hukuk dışı faaliyetlerin sonunun da ne olduğunu ve bunun teröre vardırıldığı zaman da bunun sonunun ne olduğunu biz, bütün kamuoyu, herkes bilmektedir. Benim ifade ettiğim, altını çizdiğim husus budur. Bunu da saygılarımla ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

25.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; şöyle bir hava oluyor: Biz, hiçbirimiz acemi değiliz yani, kürsüye gelen hatip konuşmaya başladığı andan itibaren “Eyvah, eyvah, eyvah; geliyor.” diyorsunuz yani geliyor. Hani Anadolu’da bir tabir var, alınızın ortasından vuruyor böyle, tak; size başka çare bırakmıyor. Cümlelerden yola çıkarak bu yapılan konuşmaların ana teması şu: “Kürtçe ve Kürtlere karşı düşmanlık.” Peki, ben soruyorum: Sayın hatibin yaptığı düşmanlık kimedir, bu ülkeye değil midir? Bu konuşmalar bu ülkeye bir düşmanlık değil midir? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bakın, biz AK PARTİ olarak -Kürt milletvekilleri- Kürtlerden en fazla oy alan partiyiz. Şimdi, bu yapılanlar, bu konuşmaların tamamı, mesela “kültürel soykırım” ifadesi yani bu laflar buradan bu kadar pervasız söylenecek, bir terör örgütünü, PKK’yı kurmaktan mahkûm olmuş bir kişinin şarkıları söylenmediği için bizim İçişleri Bakanımıza hakaret edilecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben şimdi soruyorum Genel Kurula, Kültür Bakanımıza da soruyorum: Yani kültür sanat terörü yaymak için midir? Benim bildiğim zevk almak içindir, eğlenmek içindir, kendi kültürümüzü paylaşmak içindir. Ha, siyaset için olur mu? Elbette, siyasetin de bir parçası olur fakat siyaset yaparken birbirimizi böyle ayrıştıramayız, böyle bölücü bir dil kullanamayız ve devamında da birbirimize böylesine hakaret edemeyiz ve bunlar karşısında da siz söz söylediğiniz zaman neden ben bir savunma yapmak zorunda kalıyorum ki “Benim meselem Kürtlerle değil, Kürtçe’yle değil.” diye?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Biz Kürt’üz ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Zaten bak, arkadaşım Oya Hanım söylüyor “Ben Kürt’üm.” diyor, evladını şehit vermiş bir anne. Neden bu yapılıyor? Bu ülkede biz hep beraber birlikte yaşıyoruz, kimsenin kimseyle meselesi yok ama siz siyasetinizi sadece ve sadece bu ayrımcılık üzerine yapıyorsunuz.

Son cümlem de şu Sayın Başkanım: Siz çıktıktan sonra -belki de bunu kendi içimizde tartışmalıyız- Genel Kurul kapandığı andan itibaren de burada konuşmalar devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dehşet verici laf atmalar vardı. Çok çirkin sözler, laf atmalar oluyor. Bence bunları da kayda geçirmeye alakalı bir usul bulmamız lazım. Burası bir bütün; Genel Kurul açıkken daha sakin ama Genel Kurul ara verdiğinde birbirimize her tür hakareti yapma hakkımız yok herhâlde yani bunu bir bütün olarak düşünmemiz lazım. Böyle bakıldığı zaman buradaki mesele, herkesin... Ha, resmî dil olarak da savunabilirsiniz, ana dili, en tabii, savunabilirsiniz ama kürsüden bize parmak sallayarak “İlla olacak, illa olacak, illa olacak.” böyle dediğiniz zaman kusura bakmayın yani burada da herkesin kendi hakkını, hukukunu savunma imkânı var. Kürsüye gelerek kimseye hakaret etmeye, bizlere hakaret etmeye hiçbir hatibin hakkı olmadığını bir kez daha ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın.

Buyurunuz Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönemin son bütçesini görüşmekteyiz; bütün dileğim, umudum AKP'nin hazırlamış olduğu son bütçe olmasıdır.

Şimdi, bu ülkede Kürt düşmanlığı AKP'yle başlamadı...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kürt düşmanlığı diye bir şey yok.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – ...yüz yıllık bir düşmanlık var ama AKP döneminde bu zirve yaptı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hangi kazanımları elde etti, onu söyle sen.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Sınır içinde, sınır dışında, bölge devletlerinde, küresel güçlerle görüşürken, diploması yaparken, siyaset yaparken başat politikası Kürt'ün kazanımlarını yok etmeye yönelik bir politikadır.

Sevgili halkım, değerli milletvekilleri; Kürt bölgesel yönetimiyle, Irak'la olan ilişkisine Türkiye'nin saygı duyması gerekirken neden dört buçuk yıldır özellikle operasyonlar hiç durmuyor, onlarca operasyon yapıldı. Yine, yanı başımızda, Rojava'da, ya, tek bir kurşun bu tarafa sıklımadı. Neden Rojava ile Suriye merkezî rejimin kendi ilişkisine Türkiye müdahale ediyor; bu, düşmanlık değil de nedir?

Bir şey daha hatırlatalım. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na siz neden şerh koydunuz? Buna bizzat sizin dönemin, AKP'nin Dışişleri Bakanı dedi ki: "Kürtlerden kaynaklı, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na şerh konuldu."

Şimdi, değerli milletvekilleri, biz eğer bu Mecliste de bu 84 milyonun sorunlarını konuşmayacaksak nerede konuşacağız? Ben size bir örnek vereyim. Geçenlerde Urfa, Diyarbakır ve Siirt milletvekilleriyle beraber Suruç'ta, kendi ilçemizde bir basın açıklaması yapacağız; vali talimatı "Yasak." Ya, şimdi, Kürt olunca, savaşa karşı çıkma olunca düşünce özgürlüğü, insan hakları, yargı her şey bitiyor, her şey bitiyor. Size bütün samimiyetle söyleyeyim, benim siyasetle tanışma hikâyemi anlatsam burada biraz vicdanı olan, biraz ahlakı olan milletvekillerinin çoğu duygulanacaktır. Ben burada söylemeyi kaldıramadığım için söylemiyorum.

Şimdi, bakın, değerli milletvekilleri, biz söylemiyoruz, bakın, Londra merkezli Demokratik Gelişim Enstitüsü sadece son kırk yılda Türkiye'nin Kürt sorununda güvenlikli politikarlardan kaynaklı 3 trilyon dolar -sesimi iyi duyun- milyar değil, 3 trilyon dolar harcadığım söylüyor, raporlarında kayıtlı.

Sevgili kardeşim, değerli milletvekilleri; bu ülkede 30 milyon Kürt yaşıyor. Siz, TRT Kurdî'de Kürtçe yayın yapıyorsunuz ama burada bir milletvekilimiz Kürtçe konuştuğu zaman "bilinmeyen dil..." Ya, ayıp! Sizin bu coğrafyanın dilleriyle, kültürleriyle, edebiyatıyla ilgili hiç okumanız mı yok? Ben size bir örnek vereyim -isim vermeyeceğim yazarın- sadece Kürt atasözleri 4 cilt, her cildi de 1.200-1.300 sayfa; her cildi 1.200-1.300 sayfa. Yine, bir örnek vereyim: Sadece Kürtçe bitki isimleri 30 bin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Maçın.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Ya, değerli arkadaşlar, bakın, bu savaş politikasından kaynaklı ülkenin geldiği nokta budur. Şimdi, Avrupa, haftada dört gün çalışmaya geçiyor, bakın, haftada dört gün çalışma, çalışma saatlerini de yükseltmeksizin geçiyor. Niye? Ekonomisi güçlü, düşünce özgürlüğü var, demokrasi var. Belçika bunu yasalaştırdı, şimdi de İngiltere'de bu altı aydır uygulamaya konuluyor, deneme yapılıyor yani Avrupa'da dört güne geçiliyor, Türkiye'de hâlâ asgari ücret ve bu asgari ücret de özellikle bölgede verilmiyor; "Maaşı karttan yatır, tekrar yarısını geri ver." diyor Ya, şunu söyleyeyim: Sevgili kardeşim, G20 ülkelerinin toplam enflasyonu, Türkiye'yi çıkarırsak yüzde 12, Türkiye'de TÜİK'in verilerine göre enflasyon yüzde 85. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Şimdi, bunu düşünün.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Biz, burada konuşmacıyız, sorunlarımızı diyalog yoluyla çözmemiz gerekir; şiddet, kaba tehdit... Hiç kimseye HDP'yi yedirmezler. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siirt Milletvekili Sayın Sıdık Taş.

Buyurunuz Sayın Taş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SIDIK TAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama geçmeden önce, şu anda cezaevlerinde rehin olarak tutulan önceki dönem Eş Genel Başkanlarımızı, milletvekillerimizi, belediye eş başkanlarımızı ve tüm siyasi tutsak arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Bakanlığın kültür alanında yaptığı çalışmalara baktığımızda, sadece Türkiye, Türk kültürüne yönelik çalışmaların olduğunu görüyoruz oysa bu ülkede Kürt, Laz, Çerkez, Süryani, Ermeni, Arap, Boşnak, Arnavut ve daha birçok farklı yapı mevcutken Sayın Bakana sormak istiyorum: Kültür Bakanlığının farklı etnik yapılara ya da inanç gruplarına yönelik uygulamaya geçirdiği bir kültürel projesi var mıdır? Yine, bu zengin kültürel yapıyı ve çeşitliliği korumak ve yaşatmak adına Bakanlık bütçesinden bir pay ayrılmış mıdır? Eğer “Bu AKP ve yandaş bütçesi değil.” diyorsanız bütün kimliklerin, bütün inançların, bütün dillerin, bütün kültürlerin bütçesi olmak zorundadır. Ne yazık ki bu bütçe yoksulun, köylünün, işçinin, esnafın, emekçinin bütçesi değil. Bu bütçede gençler yok, kadınlar yok, sağlık emekçileri yok, engelliler yok, işsizler yok, daha doğrusu halkın kendisi yok; bu yüzden bu bütçeye “Sarayın, savaşın ve seçimin bütçesi.” diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vekili olduğum Siirt ilinde Siirt Valisi izne tabi olmayan bütün basın açıklamalarını yasak getirerek engellemeye çalışıyor. Oysaki toplantı ve gösteri yürüyüşleri anayasal güvence altındadır. Siirt’te AKP il başkanı gibi davranan Vali her gün Anayasa’yı çiğnemektedir, Siirt’i gerdikçe germektedir. Siyasal faaliyetlerimizi engelleyerek halkımızla bir araya gelmemizi engellemeye çalışmaktadır. Siirt Valisi saraydan aldığı yetkiyle OHAL valisi gibi davranmakta ve bu yetkisini sonuna kadar kullanmaktadır. Valilik düzenli olarak toplanma, yürüyüş, basın açıklaması, oturma eylemi, stant açma gibi faaliyetleri yasaklamaktadır. Örneğin, il binamızın önünde yapmak istediğimiz basın açıklamalarımızı kendi keyfi uygulamalarıyla il binamızın giriş ve çıkışlarını kolluk kuvvetleriyle ablukaya alarak engellemektedir.

Yine, Siirt Valisi bir meslek örgütü olan Siirt Barosunun çocuk haklarıyla ilgili yapmak istediği basın açıklamasını çok keyfi uygulamalarla yasaklamıştır. İşte, bu keyfi uygulamalardan dolayı Siirt Valisinin AKP il başkanı gibi çalışmalar yürüttüğünü biliyoruz. Siirt Valisi yani Siirt kayyumu Siirt Belediyesinin içini boşaltıp bu yetmediği gibi belediyeye ait taşınmazları hukuksuzca kendi yandaşlarına peşkeş çektiğini de çok iyi biliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak cezaevleriyle ilgili birkaç şeyi belirtmek istiyorum. Cezaevlerinde yapılan hak ihlalleri bütün cezaevlerinde rutin hâle gelmiştir; gerek basında gerekse tutuklularla yapılan görüşmelerde bazı gazete ve dergilerin verilmediği, iletişim haklarının ihlal edildiği, cezaevi dışından gönderilen kitaplar ve mektupların geç ulaştığı, kargoların çok bekletildiği hatta verilmediği söylenmiştir.

Cezaevlerinde bulunan tutsakların son yapılan düzenlemelerle telefon görüş haklarını görüntülü olarak kullanmaya başladıklarını ancak siyasi koşullarda bulunan tutuklulara idare tarafından bu hakkın verilmediğini, adli tutuklularla aralarında ayırım yapıldığını biliyoruz. Buradan şu anlaşılıyor ki ayrımcılığın cezaevinde de devam ettiği. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin en başında hasta tutsakların durumu gelmektedir. İnsan Hakları Derneğinin verilerine göre, hâlen Türkiye cezaevlerinde 651’i ağır olmak üzere toplamda 1.517 hasta tutsak bulunmaktadır. Hasta tutsaklar tedavi talep ettiklerinde ya reddedilmekte ya da tedavi sürecinde kötü muamele görmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Taş.

SIDIK TAŞ (Devamla) – Cezaevlerinde yaşanan bu hak ihlalleri bir an önce son bulmalı ve hasta tutsaklar tahliye edilip tedavileri yapılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kültür Bakanlığı... Bir, turizm emekçilerinin sorunları; iki, tarihi yapılar ve kültürlerin yok edilmesi; üç, yok edilen diller; dört, yayınevlerinin sorunları; beş, RTÜK ve hukuksuzluk; altı, farklı dil ve kültürlerin yaşatılması; yedi, yer adları; sekiz, kilise, cemevleri, havra, sinagog ve benzeri yerlerin onarımı, düzenlenmesi; Ezidi kültürüne ve Roman kültürüne sahiplik ve bununla ilgili çalışma; kayyumların kültürel tahribatları, konser ve etkinliklerin yasakları; sit alanları ve turizm alanlarına dair tahribat ve yasaklar ve Bakanlığa dair çalışmaların tamamı konusunda tabii ki eleştirimiz var.

Bir: Bakınız, elimde Kültür Bakanlığının yayını olan “Hemû Berhem” Divan Sultan Şeyhmus; “Mevlûd” Divan Sultan Şeyhmus; Kürtçe yayımlanmış Kültür Bakanlığı tarafından. AKP, Kürtçe mevlit okuyan Ali Boçnak’ı tutukladı ve Ali Boçnak hapishanede öldü. Demek ki Kürtçe yayımlamak size serbest, Kürt’e yasak, en bariz örneği burada.

İki: Bakın, “Mem-û Zîn” Ahmed-i Hani, “Divan” Fakiyi Teyran, Kültür Bakanlığı ve Diyarbakır Valiliği birlikte yayınlamış, “Divan” Melaye Ciziri; teşekkür ediyoruz, çok güzel etmişler fakat aynı Diyarbakır Valiliği Ahmed-i Hani’nin heykelini kaldırıyor, Roboski anıtını tahrip ediyor ve Fakiyi Teyran’la ilgili de etkinlikler yasaklanıyor. Şimdi, Sayın Kültür Bakanı, bu ne yaman çelişki, bu ne yaman tahribat, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

Bitmedi, bakın, yine Kültür Bakanlığının kendi yayınları olan örnek şeyler göstereceğim size değerli arkadaşlar. Ne var mesela? “Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu: Mangala” güzel, çok güzel. Başka? Mesir macununa dair -bunlar Dünya Kültürel Mirası’na, UNESCO’ya gönderilmiş- Türk kahvesi... Başka? “Geleneksel Türk Okçuluğu” çok güzel, kutluyorum. Fakat bunun yanında ne yapılmış? Bakın, Alevi Bektaşî semah ritüelleri... Başka? “Âşıklık Geleneği.” Başka ne yapılmış? “Nevruz.” Bak sadece Türkmen tabiriyle, “Nevroz” yazılmamış. Efendim, başka? “Bahar Kutlaması: Hıdırellez.”

Şimdi, Tekke ve Zaviyeler Kanunu’nda yapılan ırkçılık, tekçilik ve cehalet gibi burada da aynı yapılmış. Ya, okçuluk, Türk kahvesi, mesir macunu, geleneksel zekâ oyunu ile benim ibadetimi niye bir araya koyuyorsunuz? Bu ne cehalettir! Bu ne rezalettir! Böyle bir şey olabilir mi? (HDP sıralarından alkışlar) Şimdi, biz namazı, İslam toplumunun hakkı ve hakikati olan namazı İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası olarak UNESCO’ya söylüyor muyuz, söyleyebilir miyiz? Ayıptır, öğrenin. Bakın, cemdeki 12 hizmetten biridir semah, ibadettir; namaz gibi bir ibadettir, kilisedeki ayin gibi bir ibadettir. Sayın Kültür Bakanı, rica ediyorum, bunu bilmiyorsanız ayıp yani, bunu öğrenmek lazım; kadrolarınız bilsin.

Efendim, başka... Bakın, Nevruz çok güzel. Türkmenler de Türkler de Nevruz’u kutluyor, çok güzel. Bakın, burada Nevruz çiçeği var, ben de bunu biliyorum fakat Kürt halkının da “Nevroz”u var, Kürt halkının da “Kawa”sı var, bunun da belirtilmesi lazım.

Ayrıca, âşıklık geleneği şöyle bir şey değil bakın, saz çalmaktan ibaret değil. Âşık Veysel, Âşık Mahsuni, adını saymadığım kadar âşıklar ve sadıklar yolumuzu, erkânımızı bununla yürütürken biz önce niyaz ederiz, buna “telli Kur’an” deriz, bunu söyleyene de “dilli Kur’an” deriz. Tellî Kur’an ile dilli Kur’an birleşir, ibadet olur; lütfen bunları öğrenin.

Bakın, Hıdırellez, Roman halkının çok önemli bir geleneği. Hıdırellez’in Roman kültüründeki yerini iyi anlatmak, iyi bilmek lazım. Biz, bakın, burada...

Sayın Dervişoğlu, isminizin manası üzerine sizi “müsavvat” olmaya davet ediyorum. Müsavvat olalım, Türkler ve Kürtler, Aleviler ve Sünniler, halklar, İYİ Parti ve HDP müsavvat olalım. Müsavvatlığa karşı çıkıyorsunuz Sayın Dervişoğlu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Sayın Bülbül, isminizin manası üzerine, Muhammed Mustafa'nın tabiriyle, eşitliğe ve adalete davet ediyorum sizi; eşitlik ve adalet karşıtı davranıyorsunuz.

Sayın Zengin, niye gönlünüz olmuyor engin? Ben değilim sizin dengin ama lütfen... (Gülüşmeler)
Bakın, her konuda eşitlik ve adalet, her konuda birlik, dirlik ve beraberlik...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kem aletle de kemalat olmaz.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet, izninizle şununla bitirmek istiyorum, bakın, Hüdayi Baba, Âşık Hüdayi Baba diyor ki:

“Bahçıvanım derler, bağı bilmezler,

Gülüş hırsızları, gül hırsızları.

Yüreklere dağılayan dağı bilmezler,

Duygu hırsızları, dil hırsızları.

Ceme, cemiyete harami dolmuş,

Gerçek er yerini yalancı almış,

Cahil cühelanın aklını çelmiş,

Yolcu hırsızları, yol hırsızları.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir beş dakika daha verelim Başkanım.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Yarım dakika yeter.

BAŞKAN – Hiç vermedik ama tamamlayın Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – “Kargalar her seher etseler zarı,

Onlara yer vermez gönül diyarı.

Kovana boş girer yabani arı,

Emek hırsızları bal hırsızları.

Hüdayi'yim düştüm çileye gama,

Yaralar yürekte bak yama yama,

Hırsızın hırsızdan farkı yok ama,

Onlardan şerefli mal hırsızları.”

Şimdi, biz HDP olarak veya birey olarak ya da buradaki vekiller olarak ya da seçmenlerimiz olarak zorla değil, adaletle, zulmetle değil, hakikatle, işkenceyle değil, merhametle bir siyaset yürütmekle Türkiye'de eşit olmak istiyoruz, müsavvat olmak istiyoruz. Müsavvatlığa karşı çıkıp kendi isminin zıddını ortaya koymaya gerek yok.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kem aletle de kemalat olmuyor.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, o “müsavvat”tır efendim, 2 vav yok orada, şeddeli söylüyorsunuz efendim.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Müsavat Dervişoğlu.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Aslında satışma olarak görmediğim için 60'a göre yerimden istedim.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Satışma değil zaten, yârenlik, yârenlik.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, yok; yârenlik ediyor, çok teşekkür ederim. Bu zarafetle ifade edilmesi beni asla ve kata rahatsız etmez. Benim adım Müsavat, kardeşimin adı Hürriyet, ablamın adı da Adalet; meseleye bu bütünlük içerisinde bakabilecek ferasete sahibim.

Ayrıca, hayatım boyunca bunca yıl hep adaleti, hep eşitliği, hep hürriyeti ve hep kardeşliği aradım. O sebeple benim hayata bakışımın, hayata yüklediğim anlamın Sayın Bülbül tarafından da doğru anlaşılmasını arzu ederim; bu bir temennidir.

Ama onun ötesinde bir ifadesi oldu, rahatsızlık duydum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Eşitlikten yana olmadığımı ifade ederek beni müsavata davet etti. O bir alınganlık da sebebi şahsım açısından. Ben ömrüm boyunca Alevi ile Sünni'nin, Kürt ile Türk'ün arasında bir ayrım gözetmediğimi ve bu kavramların beni rahatsız etmediğini gönül rahatlığıyla ifade edebilirim. Kendileri de müsterih olsunlar, bütün bir ömür boyu isminin bana yüklediği sorumlulukla hareket edip eşitlik yanlısı oldum. Rahmetli bir hukukçu olan babamın da kardeşlerime verdiği isimler hayatım boyunca takip etmem icap eden yolun ışığını tutmuştur bana.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine de zarif üslubu için teşekkür ediyorum kendisine.

BAŞKAN – Normalde konuşmalar bittikten sonra Sayın Grup Başkan Vekillerimiz söz alıyordu ama Sayın Bülbül, buyurunuz efendim.

27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, efendim, tabii, bu şekilde, edebî bir şekilde dile getirilmeye çalışılmış, isimlerden hareket edilmiş. Soy isimlere özellikle girmedik çünkü soy isme girse aynı soy ismi taşıyoruz, o işin içinden çıkamayacağımı biliyor kendisi ama neticede bizim isimlerimizle birlikte sorumluluklarımız da var, Allah o isimlere uygun hareket etmeyi hepimize nasip etsin, temennimiz, dileğimiz o. Kuluz, hatalarımız olabilir ancak “adalet” “eşitlik” gibi kavramlar hepimizin temel niyazıdır, hedefidir, arzusudur. Büyük gönüllerin, büyük gönül sahibi insanların hoşgörüsüyle, gönül üzerinden Allah'ın izniyle bu meseleleri çözebileceği kanaatindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada, bunları dile getiren Kemal Bey’in de merteye olarak ismi gibi kemale erdiği, daha gönül diliyle, daha hoşgörüyüyle bunları ifade ettiği zamanları inşallah görürüz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin...

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül’ün 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, tabii, konuşmanın bazı bölümlerine itirazım olsa da Sayın Bülbül bizleri tebessüm ettirdi, o manada güzel bir gün oldu diye düşünüyorum.

Şimdi, biliyorsunuz, “zengin”in “z”sini düşerseniz “engin” yani “engin” zaten “zengin”in içinde mündemiç, saklı yani onun içinde saklı ama diğer taraftan da ben Sayın Ali Kenanoğlu’nu da şahit gösteriyorum, özellikle Tokat’taki Alevi kardeşlerimizle olan hukukumuz konusunda kendi grupları da şahittir, bu konuda en ufak bir sorun yok, biz her zaman onların hakkını, hukukunu savunuyoruz. Yani sonuç olarak “engin” “zengin” içinde.

Teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurunuz Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu relaks ortamdan sonra, özellikle Genel Kurulu ve bizleri ekranları başında izleyen, yüreği özgürlük tutkusuyla alanlara akan bütün halkımızı, yine Jina Amini'nin saç teline tutunup "...(*)" diyerek yaşamı güzelleştiren özgür kadınları ve şu an hukuksuz bir şekilde zindanlarda tutulan bütün tutsak arkadaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli halkımız, 2023 yılı bütçe görüşmeleri kapsamında Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu bütçeleri üzerine partimiz adına söz almış bulunmaktayım.

Ülkede tabii ki çok yönlü temel sorunlar var. Bu sorunların en önemli olanlarından biri de ana dili sorunudur. Bir Kürt'ün kendi ana dilinde konuşması suç olarak görülen bir ülke düşünün, eğitim sisteminden günlük yaşam alanlarına ve Meclisine kadar Kürtçe dili yasaklar silsilesiyle karşı karşıyadır.

Bakın, iki gün önce bu kürsüde bir vekil arkadaşımız Kürtçe konuştuğu için mikrofonu kapatıldı ve konuşması kesildi. Gerekçesi neymiş? Meclis kürsüsünde Türkçe dışında bir dil kullanılamazmış. Şunu belirtmek istiyorum: Bu Mecliste, Almanya Federal Cumhuriyeti Başkanı, ABD Başkanı Obama, Şimon Peres ve ismini şu an sayamayacağım birçok ülkenin temsilcileri bu kürsüde kendi ana dilleriyle söz kurmuşlar ve hiçbirinin konuşması kesilmemiş, tutanaklara da "x" ya da "bilinmeyen dil" olarak da geçmemiştir. Bu listede 40'ın üzerinde ülkenin devlet temsilcilerinin isimleri geçiyor ama konuşulan dil Kürtçe olunca mikrofon kapatılıyor "x" veya "bilinmeyen dil" olarak da tutanaklara geçiyor. Şimdi, sormak istiyorum: Bu, Kürt diline karşı tahammülsüzlük değil de nedir? İster kabul edin ister etmeyin, bu hem düşman hukukudur hem tahammülsüzlüktür hem de milyonlarca Kürt'e büyük bir hakarettir. Bu ayrımcı yaklaşımı tabii ki dün de reddettik, bugün de reddediyoruz. Daha iki ay önce yaklaşık 100 bin Kürt'ün yaşadığı İsviçre'de "Resmî yazışmalar Kürtçe yapılacak." diye bir kanun çıktı. "Kürtlerle ve Kürtçe'yle sorunumuz yoktur." diyenlerin Kürtçeye bakışı "x" ya da "bilinmeyen dil"dir; bu zihniyeti mahkûm ediyoruz.

Değerli halkımız, geçen yıl Kürt Dil Platformu Türk Dil Kurumuna başvuruda bulunmuş, Ankara'da veya Diyarbakır'da Kürt dil kurumu temsilciliğinin açılmasını, uluslararası Kürtçe sempozyumunun düzenlenmesini, üç ayda bir Kürtçe dil dergisinin çıkarılmasını ve Kürtçe-Türkçe sözlük yayınlanmasını talep etmişti; bu bile tabii ki karşılanmadı, Türk Dil Kurumunun verdiği cevap ise "2014'te biz sözlük bastırdık." oldu. Artık anlayıp kabul etmeniz gereken şu ki ana dilinde eğitim sözlük bastırmakla, bir seçmeli dersle, TRT Şeş'le sağlanmıyor. Kürt çocukları en insani hak olan ana dilinde eğitim ve öğretim hakkından mahrum bırakılıyor. Bilmelisiniz ki okullara Kürtçe seçmeli ders getirmekle bu sorun da çözülmüyor. O yüzden, ana dilinde eğitim hakkının anayasal güvence altına alınması gerekiyor. Seçmeli Kürtçe dersini getirdiniz, bu doğru fakat Kürtçe dersi 2012 yılından bu yana müfredatta olmasına rağmen okullarda yok. Dersi talep eden öğrencilere ya yeterli derslik olmadığı ya da Kürtçe öğretmeni olmadığı gerekçesiyle ders de verilmiyor. İktidarınız ne yapıyor? Kürtçe öğretmen ataması olarak yılda sadece 3 atama yapıyor. Oysaki Kürt dili ve edebiyatı mezunu binlerce öğretmen atama bekliyor.

Bakın, iktidarınızın gerçek Kürtçe politikası nedir, sadece birkaç örnekle ifade etmek istiyorum. Kürt dili ve kültür kurumlarının neredeyse tümünü kapattı. Kürt dilini kamusal alanda tamamıyla dışlamaya çalıştı. Kürtçe sokak ve park isimlerini değiştirdi. Kürtçe hutbe okuyan imamlara hapis cezası verdi. Leyla Güven ve yoldaşlarına cezaevlerinde Kürtçe şarkı söyledikleri için disiplin soruşturması açtı. İstanbul'da –bakın, altını çiziyorum- bir düğünde zurnanın melodisi Kürtçe diye zurnacı gözaltına alındı. İşte, bunları yapan iktidarınızın zihniyeti ile 60'larda Kürtçe konuşanlara para cezası yağdıran, 80'lerde "Türkçe konuş, çok konuş" kampanyaları düzenleyen, Kürtçe ıslık çaldığı gerekçesiyle Ape Musa'ya dava açan zihniyet aynıdır. Bu, sizin aslında varoluş zihniyetinizdir.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kürt dili ve kültürüne karşı yasakların, asimilasyon politikalarının, yok etme çabalarının hiçbiri şimdye kadar başarılı olmadı ve olmayacak. Ne yaparsanız yapın, Kürtler yeni yüzyılda her yönüyle dilini ve kültürünü yaşatacaklardır.

Sevgili kadınlar, dilin ve kültürün yaratıcısı ve taşıyıcısı elbette kadınlardır. Kadınlara saldırıların sebeplerinden biri de dilin ve kültürün taşıyıcıları olmalarıdır. İktidar, tek dilde olduğu gibi tek kültürde de ısrar ederek ülkede bir AKP kültürü yaratmaya çalışıyor. Özellikle Kürt kültürü üzerindeki kırım politikalarında başta kadınları hedef alarak toplumda bir kültür yozlaşması yaratma çabasındadır. Bundan kaynaklıdır ki her alanda kadın mücadelesi yürüten kadınlar her gün hedef alınmakta, gözaltı ve tutuklamalarla, baskıyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Kadına yönelik şiddetin zirve yaptığı bu dönemde şiddetin önlenmesi gerekirken iktidar, kadınların kültürel ve siyasal alanda yürüttükleri bütün mücadeleleri illegalize ederek var olan kurumlarını da kapatmaktadır.

Bir kez daha buradan söylüyoruz: Kadınlar, özgürlük mücadelesinde bütün heybetleriyle bir nehir gibi akmaya devam edecek. Biz kadınlar, varlığımıza, dilimize, kültürümüze, yaşam alanlarımıza her koşulda sahip çıkmaya ve mücadelemizi yükseltmeye devam edeceğiz. Biz kadınlar, demokratik, ekolojik, özgür ve ortak bir yaşamı inşa edeceğiz. Yeni yüzyıl, biz kadınların yöneteceği, yaşama rengimizi katacağımız bir yüzyıl olacak.

Değerli halkımız, yıllardır parti olarak politikamız, yol haritamız, çözüm önerilerimiz ve pratiğimiz ortadadır. Sorun ne olursa olsun, demokrasi ve müzakereyle çözülmesinden yanayız. Bizim istediğimiz, bu ülkede herkesin kendi kimliği, dili, inancı ve kültürüyle var olabileceği demokratik bir yaşamı inşa etmektir. Bizlere ödetilen bütün bedellere rağmen, bugüne kadar hiçbirimiz savaşı savunan bir pozisyonda olmadık ve olmayacağız ve bizim barış politikalarımıza karşı, savaşı savunan bütün iktidarlar çözemedikleri Kürt sorununda çözüldüler. Bu ülkenin bugün de içinde bulunduğu ekonomik krizin ve yoksulluğun sebebi, savaş politikaları ve Kürt sorunundaki çözümsüzlüktür. Bu politikalara karşı, biz HDP olarak, halkta karşılık bulan bütün çözüm önerilerimizle, dün olduğu gibi bugün de halkımızla birlikte ölüme karşı yaşamı, savaşa karşı barışı savunacağız. Bu perspektifimizle, sarayın, sermayenin, yandaşın değil halkın yönetimini kuracağız. HDP, daha güçlü, daha kararlı, gümbür gümbür geliyor çünkü HDP, umudun ve direnişin vücut bulmuş hâlidir; HDP, yeni yaşamın adıdır; HDP, kadınların, gençlerin, emekçilerin, ötekileştirilen bütün halkların sesidir, nefesidir; HDP, bu ülkenin demokrasi sigortasıdır.

Değerli halkımız, biz buradayız, biz birlikteyiz, biz buralıyız, birlikte güçlüyüz; kazanacağız, kesin kazanacağız, mutlaka kazanacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

Teşekkürler.

BAŞKAN – Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurunuz Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de televizyonları başında bizi izleyen halkımızı ve cezaevinde rehin tutulan bütün arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

2023 bütçesini yaklaşık bir ay Plan Bütçe Komisyonunda tartıştık. Komisyona gelen Bakanlar söz aldıklarında -içerisinde Çalışma Bakanı da vardı- genelde sunumlarında tozpembe tablolar çizdiler. Aslında, bu ülkede hiç iş cinayeti yaşanmıyor, bu ülkede açlık, yoksulluk yok; her şey tıkırında işliyor; eğer bir sorun var ise de bu zaten iktidardan kaynaklı değil ya dış güçlerden kaynaklıdır ya da aslında, muhalefetin iddialarıyla sınırlıdır. Dolayısıyla, bizim yaşadığımız ülke gerçekliği ile Bakanların Plan ve Bütçe Komisyonunda sunduğu tablo ve hikâyelerin birbiriyle uyuşmadığını bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Yine, biz Plan ve Bütçe Komisyonunda Bakanlıkların sunumlarına yönelik yaptığımız bütün eleştirilere -2002 neredeyse AKP'nin miladı olmuş- yapılan her öneriye genelde şöyle bir cevap aldık: "Ama 2002'de böyle değildi." "Ama 2002'de biz daha vahim bir durumdaydık." Yani AKP'nin başlattığı 2002 miladına göre, neredeyse ülkede taş üstüne taş konulmamış, bir çivi çakılmamış; AKP gelmiş ülkeyi uçurmuş, bütün sorunları çözmüş ve bununla şükretmeyen muhalefet de bu iktidara karşı nankörlük içerisindeymiş.

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Aynen öyle.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Vallahi öyle, tam öyle.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Onun için de aslında, ben burada konuşmamı, Bakanlara ya da bu bütçeyi hazırlayanlara yönelik yapmak istemiyorum çünkü 2023 bütçesinin Genel Kurulda da sarayda hazırlandığı şekliyle, noktasıyla virgülüyle geçeceğini biliyorum.

Ben bizi televizyonları başında izleyen halklarımıza seslenmek istiyorum ve aslında, onlara konuşmak istiyorum: Halklarımız şunu bilsin ki 2023 bütçesi sarayın bütçesidir, faizin bütçesidir, rantın bütçesidir, savaşın bütçesidir. Bu bütçe, halkların bütçesi değildir; bu bütçe, emekçilerin bütçesi değildir; bu bütçe, kadınların, çocukların bütçesi değildir; bu bütçe, kepenk kapatan esnafın bütçesi değildir; bu bütçe, tarlasını süremeyen çiftçinin bütçesi değildir, Bu bütçe, AKP'nin yandaşlarının şatafat içerisinde hayatlarını sürdürme bütçesidir; bu bütçe, yoksuldan alıp zengine veren bir bütçedir; bu bütçe, işçinin boğazından kısıtımını patrona veren bir bütçedir. Onun için de biz bu bütçeye yönelik eleştirilerimizi sunmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, AKP, son yirmi yıl içerisinde ülkeyi bir asgari ücretliler ülkesi hâline getirdi. Bakın, çalışanların neredeyse yüzde 50'si asgari ücretle çalışıyor. Ne kadar bu ücret peki? 5.500 TL. Bu enflasyon şartlarında emekçilerden 5.500 TL'yle geçinmelerini istiyor AKP iktidarı, buna rıza göstermelerini istiyor, aslında açlığa mahkûm etmek istiyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çalışma Bakanı nerede?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Onun için, biz Plan ve Bütçe Komisyonunda da... Burada da bir kez daha ifade etmek istiyorum; biz HDP olarak, insanca onurlu bir yaşam için asgari ücretin 12.500 TL olmasını savunuyoruz, bunu savunmaya da devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, evet, ülkede çok ciddi bir yoksulluk var, ülkede çok ciddi bir işsizlik var. Bakın, neredeyse 7 milyona yakın insan işsiz; TÜİK'in raporlarına göre, istatistiklerine göre işsizlik oranı yüzde 20'ler civarında. Tabii, bu, TÜİK'in verileri; hani, TÜİK'in verilerinin aslında ne kadar gerçeğe hitap ettiği, ne kadar kırıldığı da tartışmalı bir mesele. Ama iş bulabilenlerin de yaşam koşulları gerçekten artık bu ülkede cehenneme dönmüş durumda.

AKP iktidarı döneminde neredeyse bir işçi kırımını yaşıyor, bir sınıf kırımını yaşıyor ve AKP, bunu bilinçli politikalarıyla destekliyor. Bakın, İŞİG Meclisinin yaptığı ve paylaştığı verilere göre, sadece 2002'nin ilk beş ayında 646 işçi hayatını kaybetmiş ve AKP'nin iktidara geldiği 3 Kasım 2002'den bugüne 30 bin işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiş. Bakın, bu, neredeyse bir savaş bilançosu. Yani, bu, kırım değil de nedir?

Aynı durum maden işçileri için de geçerli. Maden facialarını biz burada çok konuştuk. Yine, AKP döneminde neredeyse 2 bine yakın maden işçisi hayatını kaybetti. Sadece bir gecede Soma'da 301 işçi, Bartın'da 41 işçi -maden işçisi- hayatını kaybetti. Peki, siz ne yaptınız? Ne söylediniz? Hesap mı sordunuz? Hesap mı verdiniz? Hayır. Patronlar elini kolunu dışarıda sallıyor. Evet, yargılanan biri oldu; o da kim, biliyor musunuz? Soma maden işçilerinin avukatı Selçuk Kozağaçlı yargılandı, ceza aldı. Buradan bir kez daha Selçuk Kozağaçlı'ya da selamlarımı, sevgilerimi göndermek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, bu, AKP'nin bilinçli bir politikasıdır. İşçiye değersizleştirme politikaları üzerinden yaklaşıyor yani iş güvenliğini sağlamak yerine aslında "İşçiler ölsün, biz buna bütçe ayırmayalım." ne de olsa bu ülkede işçilerin canı sudan ucuz.

Değerli arkadaşlar, tabii ki iş yaşamındaki sorunlar çok çok büyük ama bu alanda yine en fazla etkilenen kesimlerin başında da kadınlar geliyor. Kadınlar yaşamın her alanında çok ciddi anlamda mobbinge uğruyor, tacize uğruyor, ötekileştiriliyor ama iş yaşamında bunun katbekat arttığını biz görebiliyoruz. Zaten iş yaşamına kadınların katılım oranında da çok ciddi bir -oran anlamında da-eksiklik var. Bakın, TÜİK'e göre kadın işsizliği son bir yılda 129 bin artmış, geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 26. Her 100 kadından sadece 18'i kayıtlı ve tam zamanlı istihdam ediliyor. Yine, tarım sektöründe çalışan kadınların yüzde 94,9'u zaten kayıt dışı çalışıyor. Genç kadın işsizliği yüzde 28,3. Yani bu rakamlar bize neyi gösteriyor? Aslında, işsizliğin kadın hâlini gösteriyor, cinsiyet eşitsizliğinin tablolardaki resmî ifadesini bize gösteriyor. Şimdi, kadınlar neden iş yaşamına katılamıyor? Elbette ki bu, kadın karşıtı yürütülen politikalarla kaynaklı. Şimdi, kadınları sadece ev içi işlerine yönlendiren, sadece kadının kariyerini çocuk doğurmayla sınırlı tutan, sadece kadınları ev içinde çocuk ve yaşlı bakımıyla sorumlu gören bir anlayıştan kaynaklı kadınlar iş yaşamına dâhil olamıyor. Bu politikalar, elbette ki bilinçli olarak yürütülüyor; bu, öyle keyfi sıradan geliştirilen bir durum değil. Çünkü bakın, 2023 bütçesinde tek bir kere bile "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramı geçmiyor. Neredeyse bütün metinlerden "kadın" kavramını çıkaracaksınız, "kadın" kelimesini yasaklı hâle getireceksiniz. İşte, bu kadın karşıtı politikalar, kadın düşmanlığı dönüp dolaşıp yine kadınları vuruyor, kadına yönelik şiddet onun için bu kadar artmış durumda, onun için işte 6 yaşında bir kız çocuğu evlendirilebiliyor. Hani, bunu siz yaptınız diye elbette kimse söylemiyor ama yürütülen politika bunu destekliyor; yürütülen politika kız çocuklarını, kadınları vuruyor ve bunu yapanlar da bundan güç alıyor, destek alıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kız çocuklarının üniversiteye girme oranı kaç? Onu söyle önce.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) – Yine, diğer önemli bir konuya elbette ki iş yaşamındaki bölgeler arası eşitsizlik. Bakın, sadece iş yaşamında değil eğitimde de benzer durum yaşanıyor, sağlıkta da benzer durum yaşanıyor. Bölgeler arasında eşitsizlik çok derin bir uçurum hâlinde yani bir mutlak yoksulluktan söz etmek mümkün, özellikle Kürt coğrafyasında bunu biz söyleyebiliriz. Bilinçli olarak yıllara yayılan bir ihmalkârlık söz konusu, sistematik olarak aç bırakma, yoksul bırakma siyaseti izleniyor; bunu zaten rakamlar da ifade ediyor. Bakın, örneğin, Türkiye genelinde işsizlik oranı yüzde yüzde 10 ila 13 bandında seyrederken son dört yılda sadece Mardin'de bu oran yüzde 30, kadınlarda ise bu oran yüzde 42 bandında. Yine, SGK istatistiklerine göre Ağrı, Muş ve Urfa'da yüzde 44 ila 45 oranında bir nüfus, genel sağlık sigortasını ödeyemiyor. Peki, bu ne demek, bunu nasıl okumalıyız? Bu, şu demek: Orada mutlak bir yoksulluk söz konusu, mutlak bir açlığa mahkûm etme söz konusu. Peki, bu iller gerçekten yoksul iller mi, bu iller gerçekten kaynakları bağlamında fakir iller mi? Hayır. Tarımda, hayvancılıkta aslında, ülkede neredeyse ilk akla gelen iller. Ağrı, Muş, Urfa; bunlar tarımın, hayvancılığın merkezi iller. Peki, neden bugün açlıkla yüz yüze bırakılmış bu iller? Bu, bilinçli bir politikanın sonucu değil de nedir? Evet, bu, bilinçli bir politikanın sonucudur; özellikle Kürtleri ve bölgede yaşayan insanların açlıkla terbiye etme, açlık üzerinden yönetme siyasetidir. Yine, o coğrafyayı insansızlaştırma politikasının bir sonucudur. Sadece seçim bölgem Ağrı'da bu iki yıl içerisinde binlerce genç Ağrı'yı terk etti, yurt dışına gitmek zorunda kaldı. Neden? Özellikle, son yirmi yılki politikaların sonucudur; hem baskı siyasetinin hem işsiz bırakma, yoksul bırakma, yatırımlardan mahrum bırakma siyasetinin sonucunda insanlar yerini, yurdunu, sevdiklerini terk etmek zorunda kalıyor. İşte, bunun adı nedir? Tam da bunun adı Kürt sorununun kendisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Taşdemir.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım, bitiriyorum.

Kürt sorununa güvenlikçi politikalar, yayla yasakları, mera yasakları ve bu konudaki, savaş siyasetindeki ısrar, işte, ülkenin ekonomisini, bölgenin ekonomisini bu bağlamda çok ciddi anlamda etkiliyor, insanları yoksun ve yoksullaştırıyor. Bu politikanın yüz yıldır devam ettiğini biz biliyoruz. Özellikle, AKP, son yirmi yılda bu politikaları istikrarlı ve ısrarlı bir şekilde sürdürüyor.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çalışma Bakanlığını konuşacağız ama Çalışma Bakanı yerinde değil.

Sendika yetkisi aldıkları hâlde iradeleri tanınmayan ve greve çıkan Soho House Otel işçileri; mobbinge, iş yerinde şiddete direnen Koç Üniversitesi Hastanesi işçileri; işlerini isteyen İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı evde bakım ve sağlık işçileri nezdinde hak arayan, mücadele eden tüm işçileri, emekçileri, kadınları, değerli halklarımızı burada selamlıyorum.

Dünya artan eşitsizliklerle, göçlerle, bölgesel savaşların yarattığı yıkımlar, salgınlar, işsizlik ve yoksullukla boğuşuyor. Halklar baskıcı ve sömürücü otokratik rejimlere karşı seslerini yükseltiyor. Ağır sömürüye, özgürlüklerin gasbedilmesine ve elitlerin bolluk içinde yaşamasına isyan dört bir yanda büyüyor. Halklar soyguncu düzenlere karşı ayağa kalkmakta ve “Bizden çaldıklarınızı geri alacağız.” demektedir.

Erdoğan Türkiye’si de farksız değildir. Türkiye’yi Sefalet Endeksi’nde 156 ülke içerisinde 1’inci yaptınız ve Türkiye yine gıda enflasyonunda -işte burada görüldüğü gibi- 1’nci sıradadır, gıda enflasyonu yüzde 99.

Türkiye, bir işçi mezarlığına da dönüşmüştür. Günde en az 6 işçi iş cinayetinde yaşamını yitirirken iş cinayetlerinin en az 6 katı kadar ölümlü meslek hastalığı yaşanmaktadır. Bakanlığınız meslek hastalıklarını önlemediği gibi bir de gizlemektedir. Bu meslek hastalıklarını gizlemeniz SGK’ye ölüm aylığı, malulen emeklilik faturaları çıkmasını diye mi soracağım ama Bakan yerinde yok.

Türkiye’de 12 Eylül askerî darbesinden bu yana patron, hükümet, sarı sendika arasında kurulan simbiyotik bir ilişkiyle kölelik düzeninin tek amacı sermaye biriktirmektir. AKP’nin derdi zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yapmaktır. Bakın, Türkiye’nin en büyük sorunu işsizlik sorunu. Geniş tanımlı işsizlik 7,5 milyonu aşmıştır ve bu sorun ne göçmenler yüzündendir ne mülteciler yüzündendir ne de söylendiği gibi millet iş beğenmiyor. Bu ucuz emek rejimi işsizliği yaratan gerçek nedendir. İşsizlik Fonu’ndan işsizler yararlanmasın diye barajlar, engeller, şartlar koyuyorsunuz; İşsizlik Fonu’nu da patronlara veriyorsunuz. Merak ediyorum, işsizlerin İşsizlik Fonu’na erişebilmek için nakliye yollarını, ana arterleri işgal etmesi mi gerekiyor? “Asgari ücrete dair hayal değil gerçekçi olalım, yüzde 50 fazla.” diyorsunuz. Ne hayali? Siz, Türkiye büyürken, gelirleri zenginlere, sermaye sınıfına verirken hiç bu hayalden bahsetmiyorsunuz. Emegın millî gelirden aldığı pay AKP döneminde düşmüştür. Kaldı ki bölgesel eşitsizlikler yüzünden asgari ücretin altında ücret alan çok sayıda, milyonlarca işçi vardır. Bu nedenle, asgari ücret temel ücret oldu diyebiliyoruz. Asgari ücret en az 12.500 lira olmalıdır, çözüm büütçesinde biz bunun teklifini verdik.

Yine, AKP’li yıllarda emeklilik daha geç ve daha güç oldu. Emekli aylığı bağlama oranlarını düşürdünüz. Emeklileri, neredeyse, 19’uncu yüzyılda yoksul Japonya’da yaşlı köylülerin bıraktığı Narayama Dağı’na götürüp bırakacaksınız. Hiç 3.500 lirayla bir ev geçinebilir mi acaba? Kusura bakmayın ama ellerinizde işçinin kanı, teriyle gelip bir de bize burada ahkâm kesiyorsunuz. Yeri geliyor, antiemperyalistliği de hatta Sayın Vedat Bilgin’in bütçe görüşmesinde yaptığı gibi antikapitalistliği de

kimseye bırakmıyorsunuz. Buna sol jargonda “oportünizm” denir ve sevgili Doktor Hikmet Kıvılcımlı oportünizm için şöyle demiştir “Oportünizm Nedir?” kitabında: “İşçi sınıfı yerine bir avuç elitin çıkarlarına hizmet etmek demektir. Kısaca oportünizm, sözün işe uymaması demektir.”

Bu bütçe çocukların bütçesi değildir. Asgari 700 bin, bazı raporlara göre 2 milyon çocuk işçi bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Ve kayıtsız, güvencesiz, mevsimlik çalışan bu çocuklar tarlalarda, iş yerlerinde, iş cinayetlerinde yaşamını yitiriyor. Bunlar daha çocuk. Peki, nerede çocukların yüksek yararını gözeten bütçe” diye burada soruyoruz. Savaşa ve faize pay ayrılırken neden çocuklara pay ayrılmamaktadır?

Seçimlerin yüzü suyu hürmetine EYT'lilere de paket açılıyorsunuz. EYT'lilerin kazanılmış haklarına sakın dokunmayın, insana yakışır emeklilik ücretleriyle EYT'lilerin haklarını verin.

Bu bütçede savaşa ve faize 1 trilyona yakın kaynak aktarırken ne yazık ki kadınlara kaynak aktarılmamıştır. “Kadınlara bütçe” diyoruz ve kadınların yaşamını, emeğini savunuyoruz. “...”(*) diyerek sözlerimi bitiriyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimize hatiplerle birlikte söz vermiştik.

Sayın Özel, buyurunuz.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine ve Başkan Vekili Haydar Akar'ın yönetimine dair yapılan eleştirilere ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce soy isimle ilgili meselede bize bir söz düşmediği için, herhangi bir ismimiz zikredilmediği için tabii kullanmadık ama HDP Grubunun konuşmaları içinde birkaç kez “yüzyıllık Kürt düşmanlığı” “Kürt düşmanlığı bugün başlamadı, yüzyıldır var.” gibi ifadeler vardı. Şimdi, bu tip konular hem hassas hem üzerinde çok dikkatle söz kurulması gereken konular, bizim tarafımızdan da. Hep söyledik, bizim geçmişten husumet çıkarmak değil geçmişte yaşananları iyi okuyup buradan dostluk çıkarmak; ayrılıkları değil birliği, beraberliği ve kardeşliği yükseltmek gibi görevimiz var; yüzyıllık bir cumhuriyet var, bir Kurtuluş Savaşı var, Kurtuluş Savaşı'ndan önce Çanakkale'de emperyalist saldırıda birlikte savaşmış ve aynı yerde koyun koyuna yatan dedelerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Devamında, Cumhuriyet Dönemi'nde bir cumhuriyetin kurulması, tek parti dönemi, çok partili rejime geçiş, demokratik bir ilerleyiş var. O yüzyılın içinde elbette yaşanmış acılar da var. Bu ülkede Aleviler acı çekti, Kürtler acı çekti, Türkler acı çekti ama bu ülkede kendini öteki hissetmiş ya da bugün kendini ötekileştirilmiş hissettiğini söyleyen biri varsa “Sen yalan söylüyorsun.” demek hiçbirimize yakışmaz. Bunun böyle olmadığına ikna etme ya da bunun böyle

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

olmayacağı yarınları hep beraber inşa etme görevimiz var; geçmişten husumet çıkarmak değil, varsa geçmişte yaşanmış birtakım acılar, oradan ders çıkarmak ve geriye değil ileriye bakarak cumhuriyetin 2'nci yüzyılına hep beraber inşa etmek gibi bir görevimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İki şeyin renginin olmadığına inanıyoruz: Bir, işçinin alın terinin rengi yoktur; bir de annenin gözyaşının rengi yoktur. Biz 2'nci yüzyılda hiçbir annenin ağlamadığı, evlat acısı çekmediği bir cumhuriyeti bu Parlamentoda bulunan herkesle, bulunamayan, farklı düşünen herkesle birlikte inşa etmenin yolunu bulmalıyız; biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu yolda yolcuyuz, bizim hedefimiz bu.

Sayın Haydar Akar'ın -ismi verilerek veya verilmeden- yönettiği oturumda yaşananlarla ilgili birtakım eleştiriler oldu. Ben on bir yıldır buradayım, yedi yıldır Grup Başkan Vekiliyim ve Haydar Akar'ın yönettiği sayısız oturumu da son yıllarda takip ettik. Sayın Akar'ın dörtlükler, kutlamalar, selamlamalar hatta bazen türküler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özer.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birinde bizim milletvekilimiz Nurhayat Altaca Kayışoğlu bir Kürtçe türkü söylediğinde, Haydar Akar'ın “Bütün türküler bizim.” deyip Parlamentodan alkış aldığını da birlikte yaşadık ama bir konuşmanın tamamının çoğumuzun bilmediği bir dilde yapılması ve öyle sonlandırılacak olmasına doğru, iki gün önce birtakım tartışmalar yaşandı. Haydar Akar İç Tüzük'le bağlıdır, hepimiz İç Tüzük'le bağlıyız. İç Tüzük'ün imkân verdiği ölçüde müsamaha, İç Tüzük'ün imkân verdiği ölçüde anlayış gösteriliyor; bu konuda hepimiz şahidiz. Oradan bir düşmanlık... Veya, işte, biraz önce isim verilirse de Haydar Akar'ın, yapı olarak da tabii olduğu, üyesi olduğu partisinin durumu ve durumu açısından da hiç hak etmediği eleştiriler aldığını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hem yüzyıllık perspektifte, hem bugün hem yarına doğru bu ülkede Anayasa'ya bağlı, bu birlik beraberlik ve ülke sınırları içinde, kardeşlik içinde ve barış içinde yaşayacağımız yarınlar için Cumhuriyet Halk Partisinin ne bir düşmanlık ne bir ret, asimilasyon ama ne de bir Anayasasızlık ve bir İç Tüzüksüzlük hâlini savunması ve orada durması mümkün değildir. Durduğumuz yer bellidir ve bundan sonra çok daha güzel yarınları hep birlikte inşa edeceğimize inancımız da tamdır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerle ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Akar mevkiidışım itibarıyla söylüyorum, ben de biraz önce bir kınamayla taltif edildim; bunlar normal, demokratik bir ortamda tabii ki eleştiriler olacak, tabii ki kınamalar olacak; biz ondan rahatsız değiliz, Sayın Akar da mutlaka rahatsız değil.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.43

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.04****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

- 1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

- 1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

- 1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Beştepe'de yapılan Anayasa toplantısına ve Edirne Milletvekili Fatma Aksal'ın attığı "tweet"e ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, dün, kamuoyuna "Beştepe'de Anayasa toplantısı" diye bir haber yansıdı ve doğrulandı, Adalet ve Kalkınma Partisinin hazırladığı, geçtiğimiz günlerde imzaya açtığı Anayasa değişikliği teklifi üzerine bir toplantı; Cumhurbaşkanı orada, Grup Başkan Vekili

var, Bakanlar var ama bir de Meclis Başkanı var. Ya, Anayasa değişikliği teklifi Adalet ve Kalkınma Partisinin hazırladığı bir teklif. Zaten Bakanların falan olması Anayasa'ya aykırı da Meclis Başkanı gibi bir tarafsızlık makamı nasıl oluyor da gidip bir partinin Anayasa çalışmasına katılıyor? Meclis Başkanı bu tutumuyla tarafsızlığını tamamen ortadan kaldırmıştır. Gerçekten, artık nasıl güveneceğiz, nasıl onun yönettiği bir Mecliste görev yapabileceğiz? Hepimiz açısından son derece sıkıntılı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, yapılan iş o kadar da tuhaf bir duruma evrildi ki -ben mümkün mertebe bütün AK PARTİ'li arkadaşları takip etmeye çalışıyorum- Sayın Fatma Aksal geçen gün “tweet” attı: “Anayasa değişikliğimizi grupta imzaladım.” diye. Değişiklik teklifini gazeteciler merak ediyor, biz merak ediyoruz, diyorlar ki: “Henüz metin yok.” Metinsiz imzalar mı atılıyor; Fatma Aksal’a da bunu sormak lazım, AK PARTİ Grubuna sormak lazım. Fatma Aksal’ın imzaladığı metin dün nasıl müzakereye açılıyor? Orada tarafsız Meclis Başkanının ne işi var? Yani neresinden tutacağımızı bilemediğimiz tam bir hukuksuzluk hâli, tam bir parti devleti, tam devleti tahakküm altına almış bir parti görüntüsü. Yani diyeceğim şu Sayın Başkan: İllallah diyoruz, illallah! (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin.

Buyurunuz Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 yaşında çocuk... Şeytanı uzakta aramayalım arkadaşlar, 6 yaşında çocuğa cehennem ceketi dikildi ülkemizde; kınıyorum, lanet olsun. Bu vakfi bugün değil anında, şu an itibarıyla kapatmanız gerekiyor Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, ikili bir yapı oluştu Türkiye’de: Sarayda yaşayanlar, sarayın dışında yaşayanlar. Saray ve şürekâsının, 5’li çetelerin yaşadığı Türkiye’de her şey çok mükemmel; orada yaşayanlar bir eli yağda, bir eli balda. Bir de ikinci Türkiye var, trajik Türkiye var. Bu trajik Türkiye’de günlük hayatta kalma kavgası var, açlık, yoksulluk var, iş bulamadığı için kendini yakan insanlar var, borçlarını ödeyemediği için intihar edenler var. Biz, birinci Türkiye’nin, ikinci Türkiye’yi sadakaya bağlama programını yırtıp atmak için geliyoruz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Hor gördükleri, üstten baktıkları, vergilerini, en temel haklarını gasbettikleri o ikinci Türkiye bu yarattıkları saray Türkiyesini yenecek ve kısa çöp uzun çöpten hakkını alacak.

Değerli arkadaşlar, size bu ikili Türkiye’nin rakamlarla oluşmuş bir tablosunu, emek ve sermayenin millî gelirden aldığı payı göstereceğim: 2016’dan beri emeğin millî gelirden aldığı pay yüzde 40’tan yüzde 26’ya iniyor, sermayenin millî gelirden aldığı pay yüzde 41’den yüzde 55’e çıkıyor. Bu açılan makas sadece rakamları değil, aynı zamanda birbirinden uzaklaşan dünyaları işaret ediyor ve makasın keskin tarafı emekçilerin hayatını dilim dilim kesiyor. İktidar, evlatlarımızın boğazından kesip sarayın evlatlarının vakıflarını besleme aracı değildir, Man Adası’na çil çil para göndermenin aracı hiç değildir, Bakanlık da bunları seyretme yeri değildir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ey, siz, yoksul halk için bu kara tabloyu yaratanlar ve bu tablonun karşısına geçip seyredenler; çocuklarımızın boğazından kestiğiniz her bir lokmanın hesabını tek tek vereceksiniz!

Değerli milletvekilleri, sadece bu yıl 2 trilyon 186 milyar lira vergi ödeyeceğiz. Bu kadar verginin toplandığı bir yerde hâlâ ekmek kuyruğu varsa, pazarın artıkları toplaniyorsa asıl sorun verginin toplanmasında değil, gelirin dağılımındadır. Bir anne “Süt içmek, yumurta yemek benim çocuğumun hakkı değil mi? Çaya ekmek banyorum, çocuğumu bu şekilde besliyorum.” diyorsa zalimsiniz, zalimsiniz, zalimsiniz! (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, bugün -gerçi kendisi burada yok, Çalışma Bakanı- Türkiye’de 4 kişilik bir ailenin her üyesi asgari ücretle çalışsa dahi yoksulluk sınırına ulaşamıyor. Mevcut asgari ücret açlık sınırının 2.200 lira altındadır. Zamlar durmadıkça asgari ücret 10 bin olsa ne yazar; Türkiye, çalışan yoksullar ülkesi olmaya devam edecektir.

Sayın Bakan, evlere şenlik bir TÜİK var, talimatla üfürükten istatistik üretme kurumu! Ona göre yüzde 85 enflasyonun olduğu yerde iktidar “İşçiyi enflasyona ezdirmedik.” diye laf ediyor arkadaşlar. Sayın Bakan, hangi enflasyona ezdirmiyorsunuz? Silindir gibi eziyorsunuz. Hiç mi çarşıya pazara çıkmıyorsunuz?

Bakanlık olarak 2023 yılında geçerli olacak asgari ücreti belirleme çalışmaları için anket yaptırmışsınız. Arkadaşlar, işverenlerin asgari ücret beklentisi 7 bin lira çıkmış, 2023 yılı için ortak beklenti 7.845 TL çıkmış. Ne güzel bir kurgu! Tek adam da “Öyle şey olmaz.” diyecek falan, sonra üstüne 150 lira ekleyecek; öyle mi? Sonra da “Beklentinin üzerinde verdik.” diye söyleyeceksiniz. Bırakın bunları Sayın Bakan, anketle asgari ücret belirlenmez. Daha bir yıl önce yine bu kürsüden söyledik arkadaşlar, “Esas olan alım gücünün artmasıdır.” dedik. Soruyorum size: Geçen yıl 2.800 liralık asgari ücretle alınan ihtiyaçlar bugün 5.500 liraya alınıyor mu? Buna cevap verin Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) Yapılması gereken, tüm sendikaların katılımıyla, insan onuruna yaraşır bir şekilde asgari ücreti belirlemek ve eşel mobil sistemini getirip asgari ücretin enflasyon karşısında erimesinin önüne geçmektir.

Değerli milletvekilleri, soruyorum: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye’de çalışma barışını işverene teşvik, işçiye vergi zulmüyle mi sağlayacaktır? 2002 yılında brüt asgari ücret 222 lira, gelir vergisi tarifesinin ilk basamağı 3.800 liraydı yani tam 17 katı. Bu oran 2010 yılında 12 katına, günümüzde ise 5 katına kadar gerilemiştir. 2000 yılından bu yana yeniden değerlendirme oranı kuruşu kuruşuna uygulansaydı önümüzdeki yıl gelir vergisinin ilk dilimi 71 bin lira değil, 182 bin lira olacaktı. Emekçilerin dilim dilim soyulmasının önüne geçmek için adaletsiz vergi dilimini acilen güncellemek zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, sendikalaşma oranı ne kadar düşükse o ülkede sosyal adalet, demokrasi ve eşitlikten söz etmek o kadar zordur. Resmî sendikalaşma oranı yüzde 14 ancak kayıt dışını da kattığımızda sendikalaşma oranı yüzde 10 seviyesindedir. 21’inci yüzyılda sosyal politikalar üretmesi beklenen bir Bakanlık için bu oran, en basit tabiriyle utanç vericidir. Sorum şu: Bu kara tablo karşısında, anayasal bir hak olan sendikalı örgütlenme hakkını kullandığı için işten atılan işçiler için şimdiye kadar ne yaptınız Sayın Bakan? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Başka bir sorum da şu: TÜRK-İŞ’e bağlı TEZ-KOOP-İŞ Sendikası ile HAK-İŞ’e bağlı ÖZ BÜRO İŞ Sendikası yetki sürecinde mahkemelik iken ve mahkeme sonuçlanmamışken hangi yetkiyle ÖZ BÜRO İŞ Sendikasına yetki belgesi düzenliyorsunuz? Bu hatalı işlem nedeniyle 2021 yılından beri 20 bine yakın işçi toplu iş sözleşmesi yapamıyor, işçiler ve aileleri mağdur. Bakanlığınız hukuku dikkate almadan kendine yakın sendikalara hukuk dışı işlem yapmayı âdet hâline mi getirdi Sayın Bakan? Sendikalaşmayı bu mantıkla mı çoğaltacaksınız?

Değerli milletvekilleri, ülkeyi kararnameler ülkesi hâline getiren iktidar, işçiler arasındaki eşitsizliği derinleştirmeye devam ediyor. Dün taşeron kadro sorununun kökten çözüleceği sözleri verilirken on binlerce işçi kapsam dışı tutuldu. 696 sayılı KHK’yle kadroya geçirilen işçilere tayin hakkı tanınmaması, meslek kodu mağduriyetleri, gerekli koşulları sağlayanların zorunlu olarak emekli edilmesi sorunu devam etmektedir. Soruyorum değerli arkadaşlar: Türkiye’de çalışma barışı, verilen sözler ile uygulamanın çeliştiği yamalı taşeron düzenlemesiyle mi sağlanacaktır.? “Ama”sız “fakat”sız, şartsız şurtsuz, işçilere acilen kadro verilmelidir.

Sayın Bakan, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun ısrarla gündeme getirmesi ve EYT’lilerin mücadelesi sonunda EYT’yi gündeme almak zorunda kaldınız. “Seçim kaybetsek de yoktur.” diyordunuz. Ne demişler: “Büyük lokma ye, büyük laf etme.” (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ne yapmanız da çaresi yok, telaşınızdan belli, gidicisiniz. Yeni mağduriyetler yaratmadan, artık, ertelemeyin, oyalamayın, bir an önce çözün, haklarını tastamam teslim edin yoksa biz zaten hakkıyla çözeceğiz. Ayrıca, 1,5 milyona ulaşan staj ve çıraklık mağduriyeti yaşayan insan var. Staj mağdurları konusunu staj sigortalılık başlangıcı olacak şekilde EYT’yle birlikte ele almak zorundasınız.

Değerli milletvekilleri, bir de “Sadece EYT’ye değil, depreme de takıldık.” diye seslerini duyurmaya çalışanlar var. 17 Ağustos depreminin üzerinden tam yirmi bir gün sonra göçük altında arama kurtarma çalışmaları hâlen devam ederken, insanlar can derindeyken 8 Eylül 1999 tarihli Yasa’yla mağdur olanlar var. Deprem yüzünden pek çok iş yeri yıkılmış, resmî sigorta girişleri işveren tarafından ileri tarihlere atılmış, deprem öncesi işe girişler, evrak kayıpları başta olmak üzere farklı sebeplerle SSK’ye bildirilememiş; dolayısıyla, EYT’yi günle kaçırınlar var. Ne yapılmalı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

EYT’nin kapsamı Gölcük ve Düzce depreminden etkilenenleri de kapsayacak şekilde genişletilmelidir.

Değerli milletvekilleri, halkın bütçesini iktidarın yırttığı gömleğe yama yapmak kimsenin hakkı değildir. Bu iktidarın milletle bağı kopmuştur. Halkın bütçesini halka teslim etmek bize nasip olacaktır. Adaletin ekmeğini halkın kendisinin pişireceği günler yakındır. Biz döşte bıçak yarasından güneş toplayanlarız, biz emekçileriz, emeğin hakkı için dövüşenleriz. İnanıyoruz ki yepyeni bir güneş doğacak dağların ufuklarından.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak.

Buyurunuz Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan, yılda bir kere de olsa sizi aramızda görmek güzel.

Değerli arkadaşlar, şimdi, turizm sektörünü biz stratejik bir sektör olarak görüyoruz aynı zamanda da siyaset malzemesi değil; Türkiye Büyük Millet Meclisinde turizmi geliştirmek için hep birlikte gayret gösterdiğimizi söyleyerek sözlerime başlayacağım.

Yalnız, sorularım var; cevap alamadığımız sorular bunlar. Arkadaşlar, sizler soru önergeleri veriyorsunuz, ben rakamları söyleyemeyim, hepimiz biliyorsunuz ve cevap alamıyorsunuz. Turizm Bakanlığına belki 100’ün üzerinde soru önergesi verdik, bunlarla ilgili cevap yok. Şimdi, peki, senede bir kere buluyoruz Sayın Bakanı, burada cevap verecek mi biliyorum, bakacağız, soracağız ama şimdi, Komisyonunda sorularımıza cevap vermedi.

Birinci soru, TGA, Turizm Geliştirme Ajansı... Bildiğiniz gibi, buradan, Komisyonunda geçti ve bütün turizm sektörüne; acentelere, otellere, restoranlara bir salma yapıldı, binde 7,5 gibi bir oran. Bununla ilgili sorduk: “Güzel, turizmi tanıtmak için siz bunu topluyorsunuz, neden cirodan topluyorsunuz?” Ya, insanlar zarar ettiği zaman bir şekilde vergi ödemezler, zarar beyan ederler, siz cirodan bunu topluyorsunuz. Ve şunu sordum, dedim ki: “Buradan bu kadar büyük para elde ediyorsunuz...” Ki benim tahminime göre yıllık 400 milyon dolar arkadaşlar. Çünkü kendi açıkladıkları turizm rakamlarıyla çarpıp bölüyorsunuz, aynı zamanda restoranların sayısıyla çarpıp bölüyorsunuz, 400 milyon dolar gibi bir rakamı ben çıkarıyorum. Yanlışsa “Yanlış,” desin ama o verileri versin. Komisyonunda sorduk Sayın Turizm Bakanına. Daha önce vermişti, 2021 yılında “Efendim, işte şu kadar gelir elde ettik, şuralardan gelir elde ettik, bu kadar da harcadık.” Ve bu Komisyonunda, Bütçe Komisyonunda, görüşmelerde böyle bir rakam alamadım. Şimdi soruyorum: Ne kadar para topladınız? Nerelerde kullandınız, harcadınız? (CHP sıralarından alkışlar) Turizm rakamlarıyla övünüyorsunuz, övünün; çalışıyorsunuz, takdir de ederiz fakat Akdeniz çanağındaki turizm destinasyonlarıyla karşılaştırdığınız zaman o kadar da başarılı bir yıl geçmediğini biz görüyoruz.

Süre az olduğu için -konu çok- bir de şu konaklama vergisine girelim. Sayın Bakan Komisyonunda dedi ki: “Konaklama vergisini Maliye Bakanlığı alıyor, bizimle alakası yok.” Ya, şimdi, Maliye Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti devletinin Bakanlığı da siz nerenin Bakanısınız Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar) Yani sizin söylediğiniz şu: “Ya, efendim, ben yapmadım, onlar yaptı.” Ya, buradan bütçeye koymuşsunuz, orada da söyledim, bütçeye koyduğunuz rakam 2,3 milyar lira yani 2 milyar 300 milyon lirayı siz bütçeye “Bu parayı toplayacağım.” diye koymuşsunuz ve bu kanun buraya geldiğinde, komisyonlara geldiğinde siz bunu savundunuz. Biz de savunduk ama şöyle savunduk: Kardeşim, yerel yönetimlere verilir ki; dünyanın her yerinde böyledir, siz konaklama vergisini alırsınız, yerel yönetimlere verirsiniz. Ama verir misiniz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Sahillerdeki bütün belediyeler ne kadar belediye varsa Cumhuriyet Halk Partisinin, turizm de orada yapılıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – E, siz vermezseniz... Ve merkezi bütçeye alıyorsunuz.

Efendim, toplam bütçenin içinde konaklama vergisinin oranı öyle çok da ciddiye alınacak bir rakam değil ama orada eriyip gidecek, sektörlerden de alacaksınız ve 2,3 milyar on binde 5'e tekabül ediyor. Ya, bunu yerel yönetimlere eğer vermiş olsaydınız, altyapıyı kalkındırır, gelen turistlerin daha rahat etmesi ve o kentte kültür ve sanat merkezlerinin açılmasına yatırım yapardı. Mevcut bütçeyle... Mesela, Antalya 16 milyon turist ağırlıyor; 2,5 milyon nüfusa göre sizlerden, merkezden katkı alıyor.

Şimdi, çok konu var. Anlaşılmayan bir mevzu daha var, kamuoyu bu konuyla ilgili çok tartıştı, siz bir açıklama yaptınız. Bodrum'da satın aldığınız otel... Efendim, yanında da 25 dönümlük bir arazi var; 25 dönümlük, ormana ait bir arazi var ve siz kendi Bakanlığınıza şirketiniz olarak başvuruyorsunuz, Bakanlığınız teyit ediyor, orayı, tahsisini alıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hay maşallah.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Dediniz ki: “Ya, öyle bir durum yok. Ben zaten oteli aldığımda, burası 2012 yılında tahsis edilmiş.” İyi de edilen tahsis yeri başka.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Sizin otelinizin yanındaki o 25 dönümlük orman alanını otelinizin yanına getirip, ona oradan işlem yapıp sonra da yetmedi “Bu alana 2 milyar 350 milyon lira yatırım yapacağım.” demişsiniz, 307 odalı, 870 yataklı... Fakat bir teşvik almış arkadaşlar, Turizm Bakanı sonuç itibarıyla, bir teşvik almış. Yeni...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl?

AHMET AKIN (Balıkesir) – Kaç para almış?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, sigorta primi işveren desteği... Vergi indirimi yüzde 80 ve aynı zamanda yatırım katkı payı yüzde 40.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz de alalım!

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Siz Turizm Bakanısınız. Yani şimdi, size itiraz edebilecek bir mekanizma yok. Bunu da bir izah ederseniz kamuoyunu rahatlatmış olursunuz, bilgilendirmiş olursunuz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Miktar ne kadar Başkanım, miktar?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kültür Bakanı Nuri Ersoy'a mı...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Ha, şimdi, “ustalık dönemi” deniyordu –altı saniye kaldı –“ustalık dönemi” dendi, Sayın Cumhurbaşkanı böyle söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Neyin ustalığı, biz anlamadık; neyin ustalığı, anlamadık! (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bir dakika daha verin; Başkanım, Allah rızası için.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Neyin ustalığı, anlamadık; onu da şuradan o zaman söyleyeyim, kayıtlara girsin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman selamlamak için yarım dakika verin.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Yarım dakikada toparlarım.

1982-2002 arasında; 1,3 milyon turist gelirken 82’de, 2002’deki rakam çıkmış 13 milyona. Oradan oraya 10 katı artarken yirmi yıllık iktidarınızda sadece 4 kat artmış ve Özal döneminin, daha önceki dönemlerin yaptığı yatırımların üstünden sizin geliştirdiğiniz bu kadar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Budak.

Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurunuz Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – “Hoş geldin Karagöz’üm, Mecliste bütçe görüşmelerine hoş geldin.”

“Ne demek boş geldin Hacı Cavcav, senin fiyatlardan haberin var mı? Gelirken yarım kilo kuru pasta alayım dedim, pastaneye girdim, fiyatları görünce arkama bakmadan kaçtım.”

““Boş geldin.’ demedim Hacı Cavcav, ‘Hoş geldin.’ dedim. Pastaneden bir şey istemedim.”

“Ben de hastaneden bir şey istemedim. Doktor ultrason istedi; randevu istedim, bir yıl sonrasına gün verdiler.” (CHP sıralarından alkışlar)

“Ya, Hacı Cavcav, nereye gidiyor bizim bu vergiler?”

“Tam da yerine geldin Karagöz’üm. Bütçeyi yapanlara sorarsın şimdi, nereye gidiyormuş vergiler? Doktorlara ‘Nereye giderlerse gitsinler.’ diyenler olduğu sürece doktorlar gidince sen hastanede daha çok sıra beklersin.” (CHP sıralarından alkışlar)

“Beyin göçü oluyor Hacı Cavcav, beyin göçü.”

“Ne? Yine kimin beyi göçtü? Bizim komşu Nigar Hanım’ın beyi mi? Allah rahmet eylesin.”

“Beyin göçü, bey değil, bey değil Karagöz’üm. Bizim vergiler 5’li çeteye gidince 84 milyona para kalmıyor.” (CHP sıralarından alkışlar)

“Ne? Bizim vergiler peçeteye mi gidiyor? Çöpe mi gidiyor yani?”

“Ha 5’li çete ha peçete, doğrusun Karagöz’üm.” (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, bir de tiyatro gözüyle, Hacivat ve Karagöz’le bütçeyi anlatmak istedim.

SALİH CORA (Trabzon) – Hacivat ile Karagöz’ü de siyasetinize alet ettiniz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tiyatro, opera ve bale bütçesi üzerine söz aldım.

Bir ülkede kültür, sanat yasak olursa o ülke gelişemez. Peki, geçen sene bu ülkede kültür adına, sanat adına en çok kullandığımız kelime neydi, bilen var mı? (CHP sıralarından “Yasak” sesleri) Evet, Cumhuriyet Halk Partisi grubunu alkışlıyorum buradan. En çok kullandığımız kelime “yasak”tı. Peki, gerekeşi neydi? Millî ve manevî değerlerimiz. Evet, maalesef bu ülkede bir avuç karanlık zihniyetin millî ve manevî değeri bu ülkenin kültürünü, sanatını, çocuğu, kadını esir almış durumda. Bunların millî ve manevî zihniyeti nedir biliyor musunuz? 6 yaşındaki kız çocuğunun istismar edilmesi için evlilik adı altında birilerine verilmesidir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Rezillik, kepezelik.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Namussuzluk, namussuzluk.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Bunların millî, manevi değeri anaokulunda çocuklara evlilik tiyatrosu izletilmesi ve bunun meşrulaştırılmaya çalışılmasıdır. Bizim millî, manevi değerimiz bunlar değil; bizim millî, manevi değerimiz, kadınların eşit görülmesi, çocukların istismara karşı korunmasıdır.

Bakın, daha geçen, iki ay önce Bursa’da GalataPerform adlı bağımsız bir tiyatronun “Medea’ya Göre Ahlak” adlı oyunu yasaklandı. Gereçesi ne? Millî ve manevi değerlerimize aykırı olduğu için. Bu oyun ne anlatıyor? İran asıllı bir yazarın, İsvçeli bir yazarın oyunu, kadın ve dayatılan ahlakla ilgili sorgulamalar gerçekleştiriliyor. Ben eminim ki eğer bu oyun 6 yaşındaki çocukların evlendirilmesiyle ilgili bir oyun olsaydı, Bursa Büyükşehir Belediyesi ballandıra ballandıra bütün Bursa’ya bu oyunu izletirdi. İşte, sizin millî ve manevi değerleriniz bunlar oluyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ama biz millî, manevi değerler adı altında yapılan bu sahtekârlıklarla, bu ahlaksızlıklarla sonuna kadar mücadele edeceğiz; bu da bizim boynumuzun borcudur çocuklara karşı.

Evet, bu ülkede bir sanatçı tutuklandı, bir sapıklıkla ilgili -yani ifadesi doğru olabilir, yanlış olabilir- bir şey ifade etti ve tutuklandı. Yine, Sezen Aksu hedef gösterildi ama Bursa’da “Alevilerin çocuklarının babası belli değildir.” diyen bir öğretmen müsveddesi, bırakın tutuklanmayı, hâlâ görev yapıyor, öğretmenlik yapıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yakında müdür yaparlar namussuzu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Yazıklar olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, bu ülkede 6 yaşında çocuğu istismarı için veren aile de yakınları da istismar eden alçak da hâlâ elini kolunu sallaya sallaya aramızda dolaşüyor ve bunlara karşı oy için susanlara da -artık lanet okumak istemiyorum, gerçekten bu Mecliste lanet okumaktan bıktım- yazıklar olsun diyorum, yazıklar olsun! Peki, kim suçlu burada? Millî Eğitim Bakanı bütçeye geliyor -ona da soracağız elbet- diyor ki: “Kız çocuklarının okullaşma oranı çok yükseldi.” Peki, madem kız çocuklarının okullaşmasını takip ediyorsanız bu 6 yaşındaki çocuk okula gelmediğinde neredeydiniz? Yine Kültür Bakanı suçlu. Neden? Çünkü anaokullarında çocuklara evlilikle ilgili tiyatro izletilirken niye buna karşı çıkmadı Kültür Bakanı? Peki “millî, manevi değerlerimiz” “aile değerlerimiz” diye diye bir avuca teslim olan Cumhurbaşkanı İstanbul Sözleşmesi’ni tek tarafı olarak iptal edip bu sözleşmeden çekildiğinde bu çocukların istismarına yol açmıyor muydu? İşte, suçlu bunlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA BETÜL SAYAN KAYA (İstanbul) – Onun ile bunun hiç alakası yok, hiç alakası yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, üç dakika daha...

BAŞKAN – Buyurunuz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sayın Bakan, buradan size de bir çağrıda bulunuyorum: Atalarımız da yanlış yapmıştır, onları düzeltmek bize düşer; çağ değişiyor. TRT’nin arşivinde birçok türkü var, işte, bir sürü örneği var, diyor ki: “15 yaşında Nazife Hanım’a doyum olur mu?” “Henüz 13 yaşında, 14 yaşında...” falan filan. Bunların artık arşivden çıkarılması ve türkü olarak, şarkı olarak söylenmemesi gerekiyor. Ama bu çocukların yaşadıkları eziyeti anlatan türküler de var, bunları da herkesin bilmesi gerekiyor. Ne diyor bir Anadolu türküsü: “İki dağın arasında kalmışam/Bülbül gibi daldan dala konmuşam/Ne gün görmüş ne de murat almışam/Ana beni bir zalima verdiler/Verdiler de günahıma girdiler.”

Artık bu günlere girmeyin diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Özcan Purçu.

Buyurunuz Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamı yazmıştım ama değiştirdim. Neden değiştirdim? Ayıptır, günahtır, yazıktır; adildir, şerefsizliktir, haysiyetsizliktir! 6 yaşında bir kız çocuğunu bu ülkede nasıl evlendirirler ya! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Nasıl evlendirirler! Allah belasını versin! Bunun sebebi Hükümet, Hükümet bunları besliyor. Hükümet bunları destekliyor, ihaleler veriyor; sanayide, medyada, basında, televizyonda, her yerde bunların önünü açıyor, her yerde destekliyor. Menzil tarikatı, FETÖ’cüler, Süleymancılar, Nurcular...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsmailağa!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – ...İsmailağa; bunlardan oy alacağım diye Hükümet besliyor, verdiğimiz vergileri onlara veriyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Roman çocuklarına yok!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ama garibanlar, yoksullar bekliyorlar; açlıktan, işsizlikten kırılıyorlar. İşte, bu Hükümet bu sapıkları besleyerek çocuklarımıza, gençlerimize zarar veriyor, zarar veriyor. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, uyarmanız lazım. Çok ağır bir laf! Bu çok ağır bir söz!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Altına imza atarız!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Şimdi, size bir şey ispat edeceğim...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Özgür Bey... Olmaz böyle bir şey Özgür Bey!

Sayın Başkanım, lütfen... Sayın Başkanım, bekleyemeyeceğiz! Bakın, bu olmaz Başkanım!

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, böyle bir ifadeyi kendisine iade ediyoruz!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ben konuşmamı bitireyim Başkan, konuşursunuz siz de.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Düzgün konuş!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – 2018 yılında Genel Başkanımız...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devam, devam...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, nasıl devam? Olmaz!

Olmaz Sayın Başkanım!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, ben konuşmamı bitireyim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz sabah bu konuşmaları yaptık, hatip herhâlde burada yoktu! Biz bu konuşmaları yaptık sabah!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sayın Başkanım, izin versinler, konuşayım.

BAŞKAN – Müsaade edin... Müsaade edin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, böyle olmaz ki, böyle bir usul yok!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle usul yok! Böyle bir usul yok! Olmaz Sayın Başkanım!

SALİH CORA (Trabzon) – Ne demek “Sapıkları besliyor.” ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne demek ya! Her şeyin bir sonu var!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Utanmaz! Düzgün konuş! Kimsin sen!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Terbiyesizlik yapma ya!

BAŞKAN – Sayın Purçu...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sensin terbiyesiz!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Konuşma ya!

BAŞKAN – Sayın Purçu...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sensin terbiyesiz! Zibidi!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Konuşma!

BAŞKAN – Sayın Purçu...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Terbiyesiz! Konuşma!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Gel burada konuş! Ben ispatlayacağım, sen sus!

BAŞKAN – Sayın Purçu, lütfen...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Kimsin sen! Haddini bil!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne biçim konuşuyorsunuz!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye, zorunuza mı gitti?

Konuş!

SALİH CORA (Trabzon) – Ama çok ayıp ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne biçim bir üslup var Sayın Başkan!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – 2018 yılında...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Haddini bil! Terbiyesizsin ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu nasıl bir üslup!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, bir şey söyleyeceğim: Siz Hükümet değilsiniz, siz Hükümet değilsiniz, Hükümet orada.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen kim oluyorsun!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bize söylüyor. Ne münasebet! Sapık sensin! Ne biçim bir konuşma bu!

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Yeter yaptığın ya! Mecbur muyuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Orada, arkada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne biçim bir konuşma bu! Bu nasıl konuşma!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Siz milletvekillerisiniz, Hükümet burada; siz Hükümet değilsiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kim Hükümet? Her şeyin bir yakışanı var!

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Konuşma! Haddini bilmiyor! Düzgün konuş!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sayın Başkanım, hakkımı çaldılar, uzatma isterim sonra.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devam edin.

BAŞKAN – Siz lütfen Genel Kurula hitap edin.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Nureddin Yıldız diye bir sapık 2018 yılında bir açıklama yapıyor, diyor ki: “6 yaşında kız çocuğuyla evlenilebilir.” diye fetva veriyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Günde kaç defa söylenecek bu? Hepsine cevap verdik yani.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Aynı şeyleri söylüyor.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ondan sonra Sayın Genel Başkanımız bir “tweet” atıyor, diyor ki: “‘6 yaşındaki çocukla evlenilebilir.’ diye fetva veren ve bu fetvayı verenleri destekleyen iktidara oy vermek, evlatlarımızı karanlık bir geleceğe mahkûm etmek demektir. Çocuklarımız için, gelin, Türkiye’yi birlikte aydınlığa çıkaralım.” 2018... (CHP sıralarından alkışlar) Savcılar 2018 yılında bu fetvayı veren bu sapıklıkla ilgili soruşturma bile açmıyor, yalnız bunu haber yapan gazetecileri soruşturuyor ve 25 kişiye ceza veriyor. Böyle bir adaletsizlik olur mu ya!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Evet.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ya, bu çocuklar bizim ülkenin çocukları ya, ülkenin çocukları, böyle bir şey olabilir mi ya! Bakın, o kişi, o sapık tutuklanacağı yerde bunu haber yapan insanlar tutuklandı, ceza aldı.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Yazıklar olsun!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Peki, biz bunu bir kere mi yaşadık? Hayır. Ensar Vakfındaki çocuk tecavüzlerini gördük. Aile zoruyla yurdunda kaldığı için, baskı gördüğü için intihar eden tıp fakültesi öğrencisi Enes Kara’yı hepimiz biliyoruz. Yine, Aladağ’da tarikat yurdunda yangında ölen 12 kız çocuğunu da biliyoruz. Bunlarla ilgili, Hükûmet kulağını tıkadı ya! Yazık değil mi? Bu ülke hepimizin; bu devlet, bu millet hepimizin; bu çocuklar hepimizin. Neden ceza almıyor bunlar?

SALİH CORA (Trabzon) – O davalara müdahil olundu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hepsini yalan söylüyorsunuz; hepsine Bakanlık müdahil.

SALİH CORA (Trabzon) – O davalara müdahil olundu. Ayıp ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hepsi yalan! Hepsi yalan!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, Adıyaman’a gidin; otobüs otobüs insanlar gidiyor Menzil denen yere. Nurcular, İsmailağa, bunlar ne oluyor ya?

SALİH CORA (Trabzon) – Davalara mağdurdan yana müdahil olundu ya.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ne oluyor bunlar Allah aşkınıza? Bunları bitirin artık, Allah aşkınıza bitirin bunları ya!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bunlar bitiremez.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bunları bitirin, neden bitirmiyorsunuz? Neden bitirmiyorsunuz, eliniz kolunuz mu bağlı?

ORHAN SÜMER (Adana) – Yok.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Niye bitirmiyorsunuz ya?

Bakın, konuşmamı başka bir şekilde yapacaktım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buna konuşma denmiyor ya, hakaretler silsilesi bu.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ben de bir babayım, benim de yüreğim yanıyor, ben de bir babayım. Lütfen, bakın, bunları bitirin, bunları bitirin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Biz bitireceğiz, biz!

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bir diğeri: Sayın Bakan, Hükûmet bütçesi yüzde 100’ü aşkın bir şekilde -ortalaması yüzde 130 galiba- arttı ama fakire, garibana gitmiyor; yıllardan beri söyledik bunu.

Bu arada, Kemal Bülbul'e teşekkür ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinde Romanları konuşan -benden sonra- ender vekillerden birisi, kendisine teşekkür ediyorum.

Güle güle harcayın bütçenizi ama bu bütçede gariban yok, işçi yok, yoksul yok, emekli yok.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Atila Sertel.

Buyurunuz Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, Sayın Bakan; size biraz RTÜK'ten söz etmek istiyorum.

RTÜK'te toplam 771 kişi çalışıyor; 8 daire başkanı var, 46 daire başkan yardımcısı var. 771 kişinin ve daire başkanlarının, yardımcılarının görevi 5-6 kanalı izleyip ceza yazmak; bunun ötesinde hiçbir görev yapmıyorlar. İşte, tablo ortada: Halk TV'ye 14, Tele1'e 1, KRT'ye 5, FOX TV'ye 4, Flash Haber'e toplam 38 ceza -rakamsal boyutu 11,5 milyon-kesmişsiniz; öte yandan, A Haber'e sıfır, Ülke TV'ye sıfır, Kanal 7'ye sıfır, TVNET'e sıfır. Ne kadar küfürbaz, ne kadar kötü dil kullanan kanal varsa hepsi sizin iktidarınızda RTÜK tarafından korunmuş kollanmış.

SALİH CORA (Trabzon) – Nasihat verene bak ya, nasihat verene bak!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Geçen küfreden siz değil miydiniz ya? Siz etmişsiniz, o gün küfreden sizsiniz. Şimdi ahlaktan bahsediyor!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sayın Bakan, bir de TRT konusunu söylemek istiyorum. Geçtiğimiz gün burada, gerçekten benim de uygun görmediğim bir olay yaşandı ve adım geçti; Atila Sertel TRT'de tam 9 kez haber oldu, TRT Haber'de tam 9 kez haber oldu ve ismim 2 kez verilirken haberde, kınama cezası aldığım defalarca tekrar edildi. Ancak, İYİ Partili, çok sevdiğim, saydığım Hüseyin Örs isimli kardeşim, arkadaşım burada ağır bir saldırıya uğradı; bu saldırıyı da TRT nasıl verdi, biliyor musunuz? “AKP ve İYİ Partili milletvekilleri arasında yaşanan arbedede Hüseyin Örs başından aldığı darbeyle yaralandı.” dedi. Saldırının adı yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalanımız batsın, yalanımız!

AYLİN CESUR (Isparta) – Yazıklar olsun! Böyle yayımlayana yazıklar olsun!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Gazetecilikte “Ne, nerede, nasıl, niçin, kim?” sorularının cevabı vardır. Hüseyin Örs'e kim vurdu, niye vurdu, ne zaman vurdu, nasıl vurdu, niçin vurdu? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Hepiniz biliyorsunuz ki kalleşçe vurdular, hiç habersizken arkasından gelip Hüseyin Örs'ü yaraladılar ve canına kastettiler. TRT'ye yazıklar olsun! Arkadaşlar, benim kınama cezası almamı Türkiye halkına 9 kez duyuran TRT, niçin burada AKP'li milletvekilinin ölümüne kastettiğine ilişkin haberi doğru düzgün vermiyor?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bizim paramızla, vergi veriyoruz! Bizim paramız zehir zıkkım olsun!

AYLİN CESUR (Isparta) – Öcalan'ı yayımlayan TRT!

ATİLA SERTEL (Devamla) - Sayın Bakan, bakın, benim size bir teşekkürüm var. Rahmetli eşimin de çalıştığı TEKEL sigara fabrikasını bir kültür merkezi hâline getiriyoruz, onun önünde yıllar önce video çekmiştik “Burası bir kültür merkezi olmalıdır.” diye, bunun için teşekkür ediyorum ama bir de eleştirim var. Buca'da tarihî bir Forbes Köşkü var, İzmir Buca'da; onu kendi kaderine bıraktınız, lütfen onu ele alıp Buca Forbes Köşkü'nü kazandırın.

Bu bütçeyi ne bütçesi olarak adlandırıyorlar? “Halk bunun neresinde?” diye soruyorlar. Ben Fuat Oktay'ın konuşmasından halkın bütçenin neresinde olduğunu açıklamak istiyorum arkadaşlar,

diyor ki Fuat Oktay: “Biz bu gelirleri yüzde 41 oranında artırarak 3 trilyon 200 milyar liraya ulaşacağımızı öngörüyoruz.” Eski parayla söyleyeyim “3 kentilyon 200 katrilyon parayı halkın cebinden toplayacağız.” diyor. Nasıl toplayacaklarmış? Onu da yazmış, 40’ıncı sayfada “Gelir vergisinden 495 milyar lira toplayacağız, kurumlar vergisinden 619,1 milyar lira, özel tüketim vergisinden 510,6 milyar lira, katma değer vergisinden -dikkat edin- 1 trilyon 135 milyar lira yani 1 kentilyon 135 katrilyonu KDV olarak halkın cebinden alacağız.” diyor, bunları söylüyor.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Direkt ekmekten, süttten, etten alacak KDV’yi.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Anneler gidecek, çocuklarına bez alacak, oradan vergi ödeyecek, KDV ödeyecek; süt alacak, KDV ödeyecek ve bu beyzadeler o bütçeyi alıp har vurup harman savuracak; bu, çok açık ve net.

Nurettin Canikli ne diyor? “Ülkede et yiyenler çoğaldı, et tüketimi arttı.”

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Onların mahallesinde arttı, AK PARTİ mahallesinde arttı.

ATİLA SERTEL (Devamla) – İnanın, Genel Başkanımız söylüyor: “Bir başka dünyada yaşıyorlar, bir başka evrende yaşıyorlar, bir başka dünyaları var, bir sarayın dünyası var, bir de halkın yaşadığı gerçekler var.”

Biz halkın içinde yaşıyoruz arkadaşlar, biz halkın vekilleriyiz. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye’de biz sokaklarda, Türkiye’de biz cenazelerde, Türkiye’de biz düğünlerde halkın arasındayız, halkla beraber yaşıyoruz; otobüse de biniyoruz, tramvaya da biniyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bizim dünyamız farklı, bunların dünyası farklı. İşte, Fuat Oktay... Halk bunun neresinde? 3 kentilyon 200 katrilyonu halkın cebinden alacaklar ve saray bütçesi olarak harcayacaklar, örtülü ödeneklerde harcayacaklar, 5’li çeteler için harcayacaklar. Sadece Türkiye’de 5’li çete yok, inanın, her ilde 5’li çete oluşmuş; ihaleler onlara, kazananlar onlar, varsıllar onlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakana buradan ihbar ediyorum: RTÜK’ün içinde 40’a yakın, bu Ebubekir Şahin döneminde göreve başlamış olan ve değişik makamlarda çalışan üst düzey bürokrat yakınları, bakan yakınları ve bakan yardımcısı yakınları var. Ya bunları açıklayın ya da ben bunları bulup teker teker açıklayacağım. 40’a yakın insanı aldılar; bakan yardımcılarının, bakanların, milletvekillerinin ve üst düzey bürokratların çocukları RTÜK’te çalışıyor, haram olsun, zıkkım olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Neden RTÜK’te; yağlı maaş var da ondan orada; ye babam ye, ye babam ye!

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil.

Buyurunuz Sayın Yeşil. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün en önemli görevlerinden biri kültür varlıklarımızın korunması, kollanması ve denetlenmesidir. Esas olan, ticari kazanç değil, yüzyıllardır dayanışma kültürü içerisinde oluşan tarihsel bilinci ve kültürü gelecek kuşaklara en doğru şekilde, bozulmadan aktarmaktır ve denetlemektir ama ne yazık ki vakıflar, merdiven altı tarikatların, akçeli işlerin yürütüldüğü kurumlar hâline dönüştü. Vakıflar kaynak yaratma, yandaşlara iş bulma kurumu değildir. Gençlerimiz ekonomik

sıkıntılarla boğuşurken, sınavlara hazırlanırken, yurt dışında gelecek ararken, kadro beklerken, AK PARTİ kendi yandaş vakıflarında şahıslara devletin en önemli kadrolarını peşkeş çekmekle meşgul. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, sizlere bir vakıftan söz edeceğim. Bu vakıftan bahsetmeden önce, değerli aydınımız Uğur Mumcu'nun yıllar önceki bir sözünü size hatırlatmak istiyorum: "Hangi iktidar bir din sömürüsüne dayanmışsa mutlaka yıkılmıştır." Bu ülke bu tür vakıflardan, dini kullananlardan çektiği kadar kimseden çekmedi. İsmailağa cemaatine bağlı Hiranur Vakfı kurucusu on sekiz yıl önce 6 yaşındaki öz kızını 29 yaşındaki biriyle evlendiriyor, 6 yaşındaki o kız çocuğu büyüyor ve 24 yaşına geliyor, sonra da şikâyetçi oluyor ama o güne kadar hiç kimse görmüyor. Evet, yanlış duymadınız, sözde "efendimiz" diye hitap ettikleri bir tarikat lideri, 6 yaşındaki çocuğuna gelinlik giydiriyor. Bugüne kadar bu acı gerçekle de karşı karşıya kaldık, hiçbirimiz görmedik, gördük aslında ama kimse üzerine gitmedi. (CHP sıralarından alkışlar) Kimse de çıkıp neler oldu, nasıl oldu, 6 yaşındaki çocuk nasıl gelin oldu; bunların hesabını sormadı. 29 yaşındaki adamla onca sene nasıl yaşandı? Bu nasıl baba, bu nasıl bir düzen, bu nasıl bir iktidar anlayışı, bu nasıl bir Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı? (CHP sıralarından alkışlar)

Devlette kimse bu tür olayları görmüyor, duymuyor, bilmiyor. Devlet, gölgesi altında yaşayan masumlara ve mazlumlara erişebildiği ölçüde devlettir. Ensar Vakfı, Hiranur Vakfı ve bunlara benzer vakıflar derken kendi evlatlarımızı sapkın insanların inisiyatifine terk edemeyiz. Bir Bakanın "Bir kereden bir şey olmaz." sözü hâlâ kulaklarımızda çınlıyor. Merak ediyorum, yine böyle "Bir kereden bir şey olmaz." diyecek miyiz yoksa olayların üzerine gidip bu olayları soruşturacak mıyız? (CHP sıralarından alkışlar)

Çocukları biriktirirler dokuz ay on gün, ömür boyu harcamak için kullanırlar ama biz bu düzeni değiştireceğiz ve bir tek çocuğumuzu bile harcatmayacağız. Bu vakıfları bünyesinde bulunduran, denetleyen, onlara göz yummaya çalışan Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, istismarın ve bozuk düzenin bir parçası olamaz, olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Vakıflar Genel Müdürlüğünün bütçesi bir yana bu bütçe hangi derde deva, hangi yaraya merhem, neye çare? Yirmi yıldır ülkenin başında bulunan Hükümet, yaşanan ekonomik krizin sorumluluğunu yine başkalarına yıkıyor. Bugüne kadar suçlu hep faiz lobisi oldu, dış güçler oldu, CHP oldu, Sayın Genel Başkanımız DNA'sını bozunca Genel Başkanımız oldu ama bir türlü kendisi olmadı; şimdi de suçlu, marketler zinciri. İktidar, enflasyon konusunda sorunun 3 harfli marketlerden kaynaklandığını iddia ediyor. Evet, kötü ekonominin, enflasyonun, yüksek döviz kurlarının sebebi 3 harflidir; o da AK PARTİ'dir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şeker stoku için yağ deposunu basacağınıza, soğan lobisi icat edeceğinize, yüksek fiyatlar için başkalarını suçlayacağınıza, Ekonomi Bakanınızın gözlerinin ışığına bakarak bunu denetleyemediniz ama bir gerçeği görerek onu size anlatmak istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

NİHAT YEŞİL (Devamla) – 2022 yılında doğal gaza yüzde 111 zam; gübreye yüzde 230 zam; şekere yüzde 340 zam; elektriğe yüzde 260 zam; benzine yüzde 230 zam; ayçiçeği yağına yüzde 210 zam; ete, süte yüzde 195 zam; mutfak tüpüne yüzde 90 zam; ekmeğe, una yüzde 80 zam; ulaşımaya yüzde 175 zam; Türkiye, tarihinde bu kadar çok zam yapan başka bir hükümet görmedi. Bu ülke savaşı da gördü, darbeyi de gördü, doğal afetleri de gördü, olağanüstü hâlleri de yaşadı ama hiçbir zaman ekonomi bu denli çökmedi. Savaşın ortasında Ukrayna'da dahi enflasyon yüzde 16,4 iken bizde TÜİK'e göre yüzde 84,4. Rusya'yla savaşan biz miyiz, Ukrayna mı? Evet, bizim ülkemizde bir savaş var, o da sizin yarattığınız ve yurttaşlarımızın mücadelesini verdiği ekonomik savaş arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, evine ekmek götüremeyen babaların yüzündeki utancın sebebi sizsiniz, mutfağında bir sıcak çorba çıkaramayan annelerin gözyaşının sebebi de sizsiniz; maaşı yetmeyen emeklinin, zarar eden çiftçinin; insan onuruna yakışır bir yaşam sürmeyen işçinin, öğretmenin, memurun, sağlığının da nedeni sizsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Bakanlar ve çalışma arkadaşları, basın emekçilerimiz, değerli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) bütçeleri hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün en büyük ideali, güçlü bir Türk dünyası ve güçlü bir Türk diasporasıydı. Sovyetler Birliği’nin dağılacağını öngören Atatürk’ün 1933 yılında yaptığı konuşmasının bir kısmını sizlerle paylaşmak istiyorum: “Bizim dili bir, özü bir kardeşlerimiz vardır. Onlara sahip çıkmaya hazır olmalıyız. Milletler buna nasıl hazırlanır? Manevi köprülerini sağlam tutarak. Dil bir köprüdür, inanç bir köprüdür. Köklerimize inmeli ve olayların böldüğü tarihimizin içinde bütünleşmeliyiz. Onların yani dış Türklerin bize yaklaşmasını bekleyemeyiz, bizim onlara yaklaşmamız gereklidir.” der. Atatürk’ün bu konuşması, Türk dünyasının geleceğine ışık tutan tarihi ve siyasi bir vasiyettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Katledilen değerli araştırmacı yazar, rahmetli Necip Hablemitoğlu, 1995-1996 yılları arasında Gagauz yerinde yaptığı araştırmalarını topladığı Kemâl’in Öğretmenleri çalışmasında “Kemâl’in askerlerinin yani Kuvayimilliyecilerin bu ülkeyi kurtardığını bilirsiniz de Kemâl’in Öğretmenleri’nin Türkiye’den bin küsur kilometre ötede ne yaptıklarını bilemezsiniz ancak baktığımız zaman anlarsınız ve Atatürk’ün ileri görüşlülüğüne hayran kalırsınız.” demektedir.

Evet, sayın milletvekilleri, bu çalışma aslında bir devlet aklının belgesidir. Türk diasporamızın 2 önemli kurumu olan TİKA ve YTB’nin kuruluş amaçları doğrultusunda yaptıkları faaliyetleri, çalışmaları her zaman destekledik, takdir de ettik ancak iktidara geldiğinizden beri devlet aklını yok sayarak bir parti ve yandaş cemaat yaklaşımıyla ile bu faaliyetleri sürdürmenizi her zaman eleştirdik. (CHP sıralarından alkışlar) Cemaat yaklaşımınızla birçok Türk cumhuriyetinde ve bölgede FETÖ terör örgütü, siyasi ve ekonomik güç hâline geldi. Bu zihniyetle Türk dünyasına bir FETÖ sendromu yaşattınız ve maalesef gittiğimiz Balkanlar ve birçok bölgede hâlâ FETÖ’nün yaptıklarını anlatmakta güçlük çekiyoruz. TİKA, YTB ve Yunus Emre Vakfının bu bölgelerdeki faaliyetleri, FETÖ lobileri tarafından daraltılmakta ve engellenmektedir. Türk diasporasını sizler AKP diasporasına çevirdiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Bakan, bu kurumlarınızın faaliyetlerindeki yanlış tutumunuz devam ediyor ve sizler yandaş cemaat yaklaşımından bir türlü uzaklaşamadınız. Bütün bunların göstergesi ise Sayıştay raporlarına yansıyan, yandaşlara pazarlık usulü verilen ihaleler, muhasebe kayıtlarındaki usulsüzlükler ve bir türlü giderilemeyen iç kontrol sistemindeki eksiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Sayıştay raporlarına göre, AKP iktidarının “Hesap vermez.” inadı da bu kurumlarımızda devam etmektedir. Diaspora faaliyetleri esnasında milli güvenlik hassasiyetleri düşüncesiyle uygulamalar olabilir, olacaktır da buna karşı değil fakat bu durum, kurumların denetlenemeyeceği anlamına hiçbir zaman gelmez. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, TİKA'nın 2020 yılındaki cari harcamalarında artış yüzde 43'e çıkmıştır, YTB'de ise bu oran yüzde 11,9 olarak görülmektedir. Bütçe giderlerinin yüksek payını oluşturan yüzde 83'lük kısmı, Sayıştay raporlarına göre, bazı dernek, vakıf ve benzeri sivil toplum kuruluşlarına "karşılıksız yardım" adı altında harcanmıştır. Geçtiğimiz yıl da sormuştum: Sayın Bakan, bu vakıflar hangileridir? Ne amaçla kurulmuşlardır? Yöneticileri kimlerdir? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yine Sayıştay raporlarına göre, YTB ve TİKA, Suriyeli öğrencilere yükseköğrenim için Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği ve İslam Kalkınma Bankasıyla birlikte ortak projeler yürütmektedir. Sayın Bakan, 2020 ve 2021 yıllarında, Türk dünyasından gelen öğrencileri bu benzer burslardan yararlandırınız mı? Bunların sayısı kaçtır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yükseköğrenim gören Suriyeli öğrencilere, Türk dünyasından gelen diğer öğrencilere göre ayrıcalık yapıldığı iddiaları doğru mudur?

Değerli arkadaşlar, 2018-2022 yıllarından beri her yıl ortalama 450 milyon TL TİKA ve YTB bütçesi ayrılmaktadır. Faaliyetlerin, önceliklerin belirlenmemesinin, etkinliklerin ölçülmemesinin, etkinlik analiz raporlarının düzenlenmemesinin, bu kurumlar arasındaki koordinasyon eksikliğinin olmasının ciddi bir kaynak israfına yol açtığını belirtmek isterim.

Son olarak şunu söylemek isterim: "Gitti bir cemaat, geldi bir cemaat." yapılanmasından artık vazgeçiniz.

Bu düşüncelerle, TİKA ve YTB'nin bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Servet Ünsal.

Buyurunuz Sayın Ünsal. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET ÜNSAL (Ankara) – Çok değerli arkadaşlar, sevgili Başkan; Mahzuni Şerif'in bir küçük dizesiyle başlamak istiyorum. Diyor ki:

"Hasbihâl eyleme bir cahil ile

İkrar ver kâmile var yürü yürü

Özünde melanet bakışı hile

Dolaşır yollarda kör sürü sürü." (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, değerli arkadaşlar; 27'nci Dönemin son bütçesini konuşuyoruz ama bu bütçe, Türkiye'yi dünyada her alanda listenin sonuna indiren, ekonomiyi, insan haklarını, özgürlükleri, adaleti yerin dibine sokan saray ve AKP'nin son bütçesi olacak arkadaşlar. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bugünkü bütçede Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumuyla ilgili bilgiler vermek istiyorum. Arkadaşlar, Türk tarihinin dilini, kültürünü, medeniyetini araştırmak, yaymak için, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 15 Nisan 1931'de Türk Tarih Kurumunu, 1932'de de Türk Dil Kurumunu kuruyor. Ve Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu yıllarca güzel hizmetler veriyor ama 1980 askerî darbesinden sonra Anayasa'yla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesine alınıyor ve ona bağlanıyor.

Arkadaşlar, Türk Tarih ve Türk Dil Kurumlarına Atatürk'ün İş Bankasındaki hisselerinin yarısının bağlanması neden vardı. O neden neydi arkadaşlar? "Bu kurum bağımsız olsun, siyasete bağlı

olmasın.”dı. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün, Kültür Bakanlığına bağlı arkadaşlar. Aslında olması gereken... 1936 yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Meclis açılışında ne demişti, biliyor musunuz? “Bu kurumlar, Türk Dil Akademisi ve Türk Tarih Akademisine dönüşmeli.” demişti arkadaşlar.

Evet, sarayın yüksek kurulunda yer alan bazı yandaş, siyasi vatandaşlardan söz etmek istiyorum arkadaşlar. Buraya geldiğimde biraz araştırma yaptım. 5 arkadaş yönetici; bu yöneticilerden birisinin bilgisini vermek istiyorum. Bu 5 vatandaşa Metin Kıratlı saraydan lojman kirası verdi, bunlara lojman kiraladı. Metin Kıratlı'nın lojman kiraladığı vatandaşlardan birisi Başkan Yardımcısı. Bu kişinin 2020 yılındaki konut yardım parası 3.500 lira arkadaşlar. Bakın, 3.500 lira konut parası alıyor, yardım parası. Arkadaşlar, bu vatandaşın Gölbaşı'nda, Park Osmanlı konutlarında 2 tane de dairesi var. Bakar mısınız? Ve lojman kira yardımı alıyor; yazıktır, günahtır. Millet kira ödemekte çok ciddi sıkıntı çekiyor ama sarayda bir eli yağda bir eli balda... (CHP sıralarından alkışlar)

Aynı vatandaş Gölbaşı'nda bir doktora gidiyor. Arkadaş doktordan rapor istiyor, doktor vermeyince doktora saldırıyor ve ne diyor, biliyor musunuz? “Ben Başbakanlıkta çalışıyorum, senin aklını alırım, benim kim olduğumu biliyor musun?” diyor, tehdit ediyor. Yargılanıyor ve ceza alıyor, Yargıtay da onaylıyor.

Değerli arkadaşlar, bugüne gelindiğinde, bu vatandaş hâlâ görevinde. Evet, sarayın Türk tarihine, Türk kültürüne bütçeden verdiği para 300 milyon; bir tane çeteye verilen para, bir ihale parası. Evet, hiç şaşırıyoruz zaten, AKP'yle birlikte geçmişin değerlerini yıktınız, bugünü viran ettiniz, ülkeyi batırdınız, ülke borç içinde ama geleceği daha fazla batıramayacaksınız, biz geliyoruz; halk için, hak için geliyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Evet, arkadaşlar, çalınan her kuruşun, yatağa aç giren her çocuğun, geleceksiz bırakılan her gencin, emeği çalınan milyonların hesabını vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Hakkı yenenler hesap soracak; siz gideceksiniz, adalet kazanacak; siz gideceksiniz, insanlık kazanacak; siz gideceksiniz, demokrasi kazanacak; siz gideceksiniz, 85 milyon kazanacak. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Sözlerimi Neyzen Tevfik'in bir sözüyle bitirmek istiyorum değerli arkadaşlar. “Ekmek herkese yetecekti.” diyor Neyzen Tevfik “Ama tarlaya karga, ambara fare, fırına hırsız, memlekete de harami geldi.” (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkenin gençleri, kadınları, işçileri, emekçileri; hep beraber başaracağız arkadaşlar, hep beraber haramilerin saltanatını yıkacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, sevgili arkadaşlar, birkaç gündür ülke gündeminde bir kepezelik yer alıyor ama kapatılmak isteniyor. Niye? Utanmadan “Din düşmanlığı yapılıyor.” deniyor, hiç ilgisi yok. Arkadaş, bunların gözleri kör, kulakları sağır, dilleri lal, yürekleri taş olmuş. (CHP sıralarından alkışlar) 6 yaşındaki çocuk evlendirilir mi imam nikâhıyla? Utanın! Ama Bakanın biri ne dedi? “Bir kereyle bir şey olmaz.” dedi. Arkadaşlar, bu nasıl bir yüzüzlüktür?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yazıklar olsun!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kim dedi ya onu?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz konuşurken siz neredeydiniz ya Servet Bey? Bunları konuştuk sabah, neredeydiniz? Genel Kurula gelmiyorsunuz, sonra bunları bize söylüyorsunuz.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Evet, arkadaşlar, yirmi yılda binlerce çocuğun yaşadığı bu kepezeliği... Bir kadın konuştu ve yolu açtı. Bundan sonra, bir oy almak için cemaatlara... Siyasilere söylüyorum, ne olur kendinize gelin artık, Atatürk cumhuriyetine hiç yakışmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünsal.

Eskişehir Milletvekili Sayın Jale Nur Süllü.

Buyurunuz Sayın Süllü. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; cumhuriyetimizin 100’üncü yılına yaklaştığımız süreçte yaşanan sosyoekonomik ve kültürel yozlaşmayı anlamak için tarihimize bakmalıyız. Osmanlı maliyesinin iflasıyla hazinenin alacaklı devletlere teslimini, sarayın lüks düşkünlüğünü, artan ithalatı, ekonomide egemen yabancılar ve yerli iş birlikçilerini, vergi ve savaşlarla can veren tebaayı, halkın derdini dinlemeyen padişahların derman aramayıklarını ve hükümetlerini, hakkını aramayan halkı, yozlaşan kurumları unutmamalıyız. İşte, böylesi bir ortamda ebedî ve tek önderimiz Mustafa Kemal Atatürk topraklarımızı düşman postallarından kurtararak cumhuriyeti kurdu.(CHP sıralarından alkışlar) Ekonomik atılımlarla, devrimlerin peşi sıra kurduğu kurumlarla milleti ve devleti ayağa kaldırdı. Gün gelip yeniden yönetenlerin gaflet, delalet ve hatta hıyanetiyle halkın yoksulluk içinde bitap düşebileceğini öngördü. “Tarihini bilmeyen uluslar yok olmaya mahkûmdur.” vurgusuyla Türk Tarih Kurumunu, halkın dilini egemen kılmak için Türk Dil Kurumunu kurdu ancak tarihi ve tarihten ders almayı bilmeyenler cumhuriyetin kazanımlarını har vurup harman savurdular.(CHP sıralarından alkışlar) Yakın zamana kadar AKP Grup Başkan Vekili olan Mahir Ünal’ın “Cumhuriyet bizim lügatimizi, alfabemizi, dilimizi, bütün düşünce setlerimizi bozdu.” dediği kadar da ileri gidebildiler. Ata’mızın bağımsız kılmak üzere kendi vasiyetinden pay ayırdığı Türk Dil ve Tarih Kurumu 80 darbesiyle kurulan Yüksek Kurumla merkezî yönetime bağlanarak ilk darbeyi almıştı, 2011 sonrası KHK’lerle de işlevsizleştirildi. 2018’de Atatürk’ün vasiyetindeki İş Bankası sermaye hisseleri kâr payı gelirlerinin Tek Hazine Kurumlar Hesabı’na dâhil edilmesiyle vasiyetine aykırı, başka kurumlara kaynak aktarılmasının önü açıldı ve gelirleri düştü. Bu hesaptan 2021 bilançosuna göre Türk Dil Kurumu 1 milyar 795 milyon, Türk Tarih Kurumu 1 milyar 577 milyon alacaklı. Sayın Bakan, 2020 yılında haksızlığın giderileceğini söylemişsiniz; ne oldu? (CHP sıralarından alkışlar)

2021 Sayıştay raporlarında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2 milyar 297 milyon lira zarar ettirildiğini görüyoruz ancak harcama kalemlerini göremiyoruz; bu kurumlar da hesap verilemez hâle getirildi ne yazık ki. Atanan yöneticiler ise kurum amaçlarını gerçekleştirmekten uzaktır. Resmî sitesinde “Başkan” görülen, uzmanlığı da Arap dili ve edebiyatı olan Muhammet Hekimoğlu’nun siyasi “tweet” paylaşımları sayesinde, sizin deyiminizle “Cumhurbaşkanının tensipleriyle” Muskat Büyükelçiliğine atandığı söylentileri dolaşiyor. Her faaliyet raporunda bitiş tarihi farklı verilen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu yerleşkesi inşaatı, kurumun nasıl yönetildiğinin ve niyetinin açıkça göstergesi. 2017’de ilk ihaleyi 158 milyona alan şirket, 2019 yılında bitirecekken Sayıştay raporuna göre yüzde 4’ünü tamamlayarak tasfiye istemiş. 2021’de, 2’nci ihalede, acil durumlarda kullanılması gereken 21/B’ye göre usulsüzce bilin bakalım kime verilmiş? Bu ayın 14’ünde tamamlamak üzere 499 milyona adrese teslim Özyazıcı İnşaat. Hani, şu Demirören’in şaibeli Kemer Golf and Country’de inşaatlarını yapacak olan ve orman arazilerinin Beykoz Konakları için talanında adı geçen Kalyoncunun ortağına. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ihale de tasfiye edilmiş, Mayıs 2022’de 3’üncü ihaleyi farklı bir şirketle yine Özyazıcı, bu sefer 1 milyar 71 milyona almış. 2021 Faaliyet Raporu’nuzda “2023’te bitecek.” dediğiniz ihale ne yazık ki 8’inci ayda yani geçtiğimiz ağustosta iptal edilmiş. Bakın, 158 milyondan 1 milyar 71 milyona fırlayan bir bedel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Yeni ihalede yüzde 87 enflasyonla artık 2 milyarı geçer. Sonuç, yine kamu zararı. Sayın Bakan, kendi turizm tesislerinizde böyle bir zarara göz yumar mıydınız acaba? (CHP sıralarından alkışlar)

Anlaşılan, yerleşkeyi bitirmek de Atatürk'ün mirasına sahip çıkmak da Cumhuriyet Halk Partisi olarak bize düşecek. (CHP sıralarından alkışlar) Egemenliğin kayıtsız şartsız yine milletin olduğu Millet iktidarında, ülkemize ve kurumlarına verdiğiniz hasarı biz gidereceğiz, saygınlığı da yeniden kazandıracğız. (CHP sıralarından alkışlar) Millet, sizi, ayrıştırıcı söylemlerinizle tarihin tozlu sayfalarına gömecek; unutacak diyeceğim ama unutmasın ki bir daha bu topraklarda, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılında böyle acı bir tablo yaşanmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Jale Hanım, Sayın Bakanı Eskişehir'e davet edin de müze görsün, turizm görsün, kültür görsün.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Gelsin görsün, mutlu olunuz.

BAŞKAN – Nevşehir Milletvekili Sayın Sayın Faruk Sariaslan.

Buyurunuz Sayın Sariaslan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Bugün, Atatürk ve devrimler üzerine son dönemde yapılan kasıtlı ve yanlış değerlendirmeler üzerine konuşacağım.

Tarih bilgisi ve bilinci olmadan geçmişini, Mustafa Kemal önderliğindeki aydınlanma devrimini suçlayanlara birkaç söz söylemek isterim: Atatürk devrimleri, soru sormayan, irdelemeyen, tartışmayan, bilmeye değil inanmaya odaklı bir düşünce yerine, bilmeye odaklı, irdeleyen, araştıran, deneyen, fiziksel ve matematiksel kanıt arayan düşüncenin adıdır. Bu devrimler insanlığın ortak evrensel değerinden ve Türk tarihinin imbiğinden süzölmüş, halkın içine sinmiş, düşünürlerince benimsenmiş, ozanlarınca seslendirilmiş kültürel birikimin geldiği son hâldir. Her kültür kendisini geliştiren toplumun uzun tarihsel birikimlerinin etkisiyle biçimlenir. Kurtuluş Savaşı'nı veren ve devrimleri gerçekleştiren Atatürk ve arkadaşları geçmiş geleceğe taşıyanlardır. Bu devrimler, Orta Asya'da Ahmet Yesevi'yle başlayan, Yusuf Has Hacib, Hacı Bektaş Veli, Yunus, Karacaoğlan ve onlarcasının düşünsel ve yazımsal değerlerinin günümüze taşınmasıdır. Yusuf Has Hacib "Kutadgu Bilig" adlı öz Türkçe yazısında bakın ne diyor: "Kişi, akılla yükselir, aydınlanmayla yolunu bulur." (CHP sıralarından alkışlar) "Bilgi bil, adam ol, kendini yükselt/Ya da hayvan adını al, insanlardan uzaklaş." der, eğer bu cümleyi bu Mecliste gelip yumruk atan zavallı bilseydi, yumrukla kendini ispat etmek yerine bilimle kendini ispat ederdi. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yine, Yusuf Has Hacib bütün iyilikleri bilgiye bağlar. "Bilgiyle göğe bile yol bulunur." diyerek, âdeta bugünün uzay çağını o tarihlerde söyler.

Ahmet Yesevi ise

"Düşüm uzar, Burak tozar, gitse pazar;

Dünya pazar, içine girip kullar azar;

Başım bizar, yaşım sizar, kanım tozar;

Adım Ahmed, Türkistan'dır ilim benim." diyerek, hem kendinin kim olduğunu hem de içinde bulunduğu coğrafyayı ve konumu anlatır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İşte, bu bağlamda Türklerin İslam öncesi kültürel birikimini oluşturan Orta Asya'daki öğeler çerçevesinde, İslam'ın göçebe ve köylü toplumlari açısından anlaşılabilir ve kabul edilebilir duruma getirilmesinin görevini Türkçeyi iletişim dili olarak kullanan Ahmet Yesevi ve erenler üstlenir. Türk kültür birikiminin çoğalmasina en büyük katkı Türk sufi geleneğini başlatmaları, Farsça ve Arapçaya karşı Türkçeyi yeğlemeleridir.

İşte, bu erenlerden Yunus Emre, o tarihlerde âdeta bugünün iktidarına seslenir:

“Beyler azdı malından, bilmez yoksul hâlerinden” ve sonunda da ekler: “Onlar ki çoktur malları, gör nice oldu hâlleri” der. (CHP sıralarından alkışlar)

İşte, AK PARTİ'nin, AK PARTİ gibilerinin geleceğini o tarihlerde söyler.

Atatürk devrimlerini anlamayan diplomalı ya da sahte diplomalı cahilleri Yunus'un arı Türkçesi ne güzel de anlatır:

“Anlamadan dinledik, dinlemeden anladık/Gerçeklerin bu yolda, yokluktur sermayesi.” der. (CHP sıralarından alkışlar)

Sesini ve dilini kısmak isteyenlere Yunus şöyle seslenir:

“Mühür vuralar dilime, zincir vuralar koluma/Amel defterim elime/Alam ağlayı ağlayı.” (CHP sıralarından alkışlar)

Nesimi ise her tür baskıya isyan eder:

“Arabiye, Farisiye bilmem, dile minnet eylemem.

Cümlenin rızkını veren ol gani Settar iken

Yeryüzünün halifesi diktatöre minnet eylemem. (CHP sıralarından alkışlar)

Sırat-ı müstakim üzere gözetirim rahîmi,

İblisin talim ettiği yola minnet eylemem.” der.

İblisler çoğaldı. Bunları bilen ve içselleştiren Atatürk de “Yaşamda tek gerçek yol gösterici bilimdir.” demiştir. Gençliğe Hitabesi'nde de “Size yönetenler gaflet, delalet ve hatta hıyanet içinde olabilir.” demiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Bu ülke gafleti gördü, delaleti gördü, ihaneti de gördü. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yaptığı devrimleri bilimin ışığında Türk kültürüyle birleştirerek Mustafa Kemal Atatürk Türkçeyle anlatmıştır.

Karacaoğlan der ki:

“Yiğit olan yiğit kurt gibi bakar.

Düşmanı görünce ayağa kalkar.

Kapar mızrağını meydana çıkar,

Yiğidin ardında duran olmalı.”

İşte, o yiğit Mustafa Kemal Atatürk'tür. (CHP ve İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Türk halkının desteğini arkasında görür, devrimini gerçekleştirir ve cumhuriyetini ilan eder.

Cumhuriyete söz edenlere de birkaç söz söylemek isterim, cumhuriyetimizle hesaplaşmak isteyenlere de sözüm şudur: “Cumhuriyet; haklı, meşru, namuslu ve kararlı savaşımızın sonucudur.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Başkanım, çok az kaldı, inanın çok az kaldı. Toparlayacağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bir dakika daha verin, tamamlasın. Şiir aşkına, şair aşkına...

BAŞKAN – Buyurun.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – “Tarihte benzeri görülmemiş kalkınma hamlesiyle, yıkılmış bir imparatorluğun enkazından bağımsız, çağdaş, güvenli bir ülke; harap ve bitap düşmüş bir halktan hayatı kadın-erkek birlikte omuzlayan, gururlu, başı dik bir ulus yaratmanın adıdır.” (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Son sözüm de şu olsun: Milyonların sessizliğini hiç kimse zafiyet olarak algılamasın.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulda iki dakika bile oturamayan bir Bakanın Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesini görüşüyoruz. Bu bütçenin diğer bütçelerden farklı tarafları var, birincisi şu: Bu bütçenin primini... Yani buraya katkı verenler, önce yer altında çalışan madenciler, küçük alanlarda çeliği işleyen tersane işçileri gibi iş cinayetlerine en çok maruz kalanlar, atölyede overlokçuluk yapanlar, sabahleyin zifiri karanlıkta otobüs bekleyen işçiler; onların alın teriyle bu bütçe hazırlanıyor, oraya verilen paraların hepsinde alın teri var. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) O nedenle, bu Bakanlığın Bakanı diğer bakanlardan çok daha fazla bu bütçeyi korumakla mükellef çünkü bu babamızdan miras kalmadı, hep alın teriyle gelen bir bütçe. Bu bütçeyi doğru kullanırsak, bugün tartıştığımız gibi SMA’lı hastalara da kampanyalar düzenlenmez. Örneğin, EYT’liler için harıl harıl kaynak aranmaz. Örneğin, staj SSK’liler için bir başlangıç günü ayarlanmaz. Taşeron kadro verilir. O açıdan, bu Bakanlık çok kıymetli ama bu Bakanlığın bütçesi her zaman “kara delik” diye ifade edildi. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Bakan yok, Bakan yok!

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Bakan olmayabilir ama biz ona devam edeceğiz, umarım dinliyordur ama bu Bakanlık, maalesef “kara delik” diye ifade edilen Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesi artık uzay boşluğuna dönmüş durumda çünkü her seferinde eleştirdikleri SSK döneminden tam 106 kat daha fazla açık vermiş durumda, bu yıl ise şu aya kadar, geçmiş senenin bütçesinin neredeyse 2 katına kadar çıkmış durumda. Böylesi bir bütçede...

Evet, israf önemli, engellemek lazım ama bir başkası da yolsuzluk. 2021 yılının Eylül ayında bir gazete haberiyle buradaki yolsuzluk ifade edildi, gazetelere çıktı. İçerisinde SGK Başkanının ve 21’e yakın bürokratların olduğu bir yolsuzluk dosyasından bahsedildi. Biz de buna karşın, ekim ayında soru önergesiyle Bakanlığa sorduk, hâliyle Bakanlık soru önergesine cevap vermedi ama 2021 yılının Plan ve Bütçe Komisyonunda Bakan itiraf etti, Bakan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – 2022.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – 2021.

Bugünkü Bakan dedi ki: “Böyle bir yolsuzluk vardır ve bununla ilgili ben soruşturma açtım.” Ancak “Soruşturma açtım.” dediği, “Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanını görevden aldım.” dediği kişi, İsmail Yılmaz o tarihte gazetelere bir röportaj verdi, “Ben Teftiş Kurulundan 7 kişiyi burada görevlendirdim, bu görevlendirme başladıktan sonra beni görevden aldılar, kamuoyuna bunu bırakıyorum.” dedi. Arkasından başka bir şey daha oldu, Teftiş Kurulunda bir yönetmelik değişikliğiyle, zaten bu soruşturmanın içerisinde kriminal bakanın yakınının olduğu ifade edilirken bu kez de onun Hukuk Müşaviri Oğuzhan Tekin yönetmelik değiştirilerek Teftiş Kurulu Başkanlığına getirildi.

Şimdi, böylesi bir durum var iken biz de Bakana soruyoruz, Bakan soru önergesiyle cevap vermiyor, söylediği sadece şu: “Müsterih olun, kamuoyuna her şeyi açıklayacağım, bu iddiaların üzerine kim olursa olsun gideceğim.” (CHP sıralarından alkışlar) E, güzel ama aradan yedi ay geçti, tek ses çıkmadı. Biz tekrar soru önergesi verdik, bu defa da soru önergesine cevap vermek yerine kamuoyuna açıklama yaptılar bu dosyanın savcılığa verildiğine ilişkin ama savcılığa ilişkin verilen dosyada tek kelime yok. Yine yıl sonunda, yine bir Plan ve Bütçe Komisyonunda tekrar sorduk: “Sayın Bakan, bu alın teriyle oluşmuş bütçedeki yolsuzluğa sebep olanları açıklayacak mısınız?” “Hayır, açıklamayacağım.” “Neden?” “Çünkü mahkemeye verdim, mahkeme gereğini yapısın.” Ama şunu ifade etti: “Yolsuzluk yapanların hepsini işten attım, savcılığa verdim.” Sayın Bakan, burası sizin şirketiniz değil, kapının önüne atmakla bu iş bitmez. Burada kim yolsuzluk yaptıysa bunun hesabını kamuoyu önünde de vermesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü bahse konu rakam, biz hep 1 milyar diyorduk, meğer 4 milyarmış, 4 milyar TL, o günkü tarihteki rakamla 200-250 milyon dolar, katrilyon yani. Siz 10 liralık, 20 liralık yere bile sabah baskınıyla müdahale ederken, günlerce gazeteleriniz çarşaf çarşaf yazarken 4 katrilyonluk bir yolsuzluğu kamuoyundan saklayamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bulut.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Ha, bu arada bize cevap vermezken, soru önergesine, bugün oturmadığı gibi, Meclise hesap vermezken gazeteye, bir yandaş gazeteciye bununla ilgili açıklama yapabiliyor. Sonuç itibarıyla beytülmale uzanan haramzadeleri bize, kamuoyuna açıklamak zorunda.

Vakit yetişmedi yine. Bir başka konu daha var: Herkes asgari ücreti bekliyor. Sayın Bakan Plan ve Bütçede “Daha önceki önerinizden daha fazla asgari ücret belirledik.” dedi. Bu defa da diyor ki -bir çalışma yapmış- efendim, işçiler demiş ki “2023 yılı asgari ücreti 7.536 lira olsun.” Ya, böyle bir yalanı nasıl atarsınız! İşçi diyecek ki: “Bana açlık sınırında asgari ücret ver.” Allah aşkına, kim inanır buna? Ayrıca kamuoyunun beklentisi de 7.845’miş. Kimmiş bu kamuoyu? Bakın, size ben... Sayın Bakan olsaydı ona gösterecektim. Hemen kısa bir tablo yaptım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Bu tabloyu...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Bulut, lütfen efendim...

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Yarım dakika...

BAŞKAN – Ama bir sistemimiz var, üzerinden gidiyoruz.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Şiir mi okuyayım?

BAŞKAN – Buyurun, buyurun efendim.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakın, bu “İstenenden daha fazla asgari ücret verdik.” dedikleri asgari ücret... Aralık 2021’de ekmeğe 2 lirayken kasımda 5 liraya çıkmış; o zaman 2.127 tane ekmeğe alınabilirken şimdi 1.100 tane ekmeğe alınıyor yani bu asgari ücretle bu iktidar 1.027 tane ekmeğe çökmüş, sofrasından çalmış; aynı şekilde, 202 paket makarna, 798 yumurta almış durumda.

Son söz olarak şunu ifade edeyim: Sayın Bakana şöyle göstereyim burada olmadığı için. Bu bir öğretmenin “tweet”inden bir alıntı. Bu beslenme çantası. Yavrularımız bugün ekmele değil, yufkayla yani evde yapılan ekmele, boş yufkayla okula gönderiliyor; durum budur. Sayın Bakana buradan göndermiş olalım.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Kani Beko.

Buyurunuz Sayın Beko. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KANI BEKO (İzmir) – Sayın Bakan, sabah 5 kişilik bir aile beni aradı; küçük bir notu var. Bakanı da televizyonda görmüşler ama biz şimdi göremiyoruz Sayın Çalışma Bakanını. Bana dediler ki: “Biz 5 kişilik bir aileyiz. Sabah, öğlen, akşam simit yiyoruz. Simidin tanesi 5 lira, 3 öğün simit yediğimizde verdiğimiz para 75 lira, 30 günle bunu hesaplırsak 2.250 lira. Bu kuru bir hesap, bunun içerisinde ne peynir var ne zeytin var ne reçel ne de çay var. Bunları da sofraya katacak olursak genel bir hesapla 5 bin liralık bir masraf yapmamız gerekiyor. Evet, Sayın Bakan, asgari ücret 5 bin lira, bu mektubun cevabını bu aileye siz verirsiniz.

Sayın Bakan, değerli milletvekillerim; Türkiye, siyasal tarihin savaş dönemleri dışında ekonomik olarak en kötü dönemlerinden birini yaşamaktadır. İşçinin, emekçinin hakkının bu kadar sömürüldüğü başka bir dönem maalesef yaşanmamıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Kasım ayında 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 8 bin lirayı geçmiştir, yoksulluk sınırı 25 bin lirayı maalesef geçmiştir ama asgari ücret bugün 5.500 lirayla sefalet ücretine dönüşmüştür. Cumhurbaşkanı Erdoğan “Avrupa bizi kısıkanıyor.” diyor ama bugün başını yastığa koyan milyonlarca çocuğumuzun aç yattığının farkında mı? Ülkemizde 10 milyonun üzerinde işçi asgari ücretle geçiyor ve asgari ücret açlık sınırının altında maalesef kalmış durumdadır. Enflasyon fırladı, kredi faizleri yüzde 40'lara yükseldi. Eskiden bir işçi kıdem tazminatıyla bir ev alıyordu ama sizin sayenizde işçiler kıdem tazminatıyla bir balkon bile alamıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye, Dünya Sefalet Endeksi'nin 156 ülke içerisinde en kötü 20 ülkesi arasında maalesef yer aldı. AKP'nin iktidara geldiği yılda asgari ücretle 6,96 adet çeyrek altın alınırken bugün 3,16 adet çeyrek altın alınabilmektedir. Bu durumda, asgari ücretin bugünkü değerle 12.103 lira olması gerekmektedir.

Doğal gazı bir yılda yüzde 164 zam yapıldı. Yurttaşlar doğal gaz ücretini ödeyemedikleri için kışın yakınlarıyla birlikte aynı evi paylaşıyorlar. Bu nedenle, Asgari Ücret Tespit Komisyonu bir araya geldiğinde, asgari ücretin en az 10 bin lira olması gerektiğinin tartışmasını yapmaları gerekir düşüncesi içerisindeyim. Ayrıca asgari ücretlilere Şeker Bayramı'nda, Kurban Bayramı'nda bir ikramiye kesinlikle verilmelidir.

Emeklilikte yaşa takılanlar... 8-9 Eylül 1999 tarihinden itibaren gasbedilmiştir. Emeklilikte yaşa takılanlar lütuf değil, gasbedilen haklarını talep etmektedirler.

Sayın Bakan, “İşveren kıdem tazminatı ödemekte zorlanacak.” diyorsun. Kıdem tazminatı, işçilerin 13'üncü maaşdır; çalışırken işveren tarafından tasarruf edilen kıdem tazminatı, ayrıldıktan sonra kendilerine iade edilmektedir. Bu hakkı kesinlikle işçilerin ellerinden alamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Emeklilikte yaşa takılanlara hakkı olan bir maaş bağlanacaksa bu tutar asgari ücretin kesinlikle altında olmamalıdır; bu, EYT'lilerin anayasal hakkıdır. Unutmayalım ki doğudan batıya, kuzeyden güneye, ülkemizin her yerinde emekçilerin alın teri vardır. Sayın Bakan, TÜİK'e baskı yaparak, enflasyonu düşük göstererek ocak ayında milyonlarca emeklinin, işçinin, kamu çalışanının, dulların ve yetimlerin haklarını neden gasbediyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

KANİ BEKO (Devamla) – Verdiğiniz 3.500 lira ücretle emeklileri yaşarken öldürüyorsunuz. Emeklilerin insanca yaşamları için en az asgari ücret tutarında bir maaş vermelisiniz. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi "Emekliler sendika kurabilir." demesine rağmen, kurulan emeklilerin sendikalarını dava açıp kapatıyorsunuz. Sayın Bakan, Komisyonunda sendikal örgütlenmenin çok düşük olduğunu ifade etmişsiniz, bu konuda gerçekten samimiyseniz, gelin, 12 Eylül 1980 faşist darbe yasalarını kaldıralım, sendikal hak ve özgürlüklerin önünü hep birlikte açalım. (CHP sıralarından alkışlar)

İşsizlik Fonu'nda 150 milyar lira olması gerekmektedir. İşsiz kalan işçilere sadece yüzde 10'unu verdiniz, yüzde 90'ını amacı dışında kullandınız, yetmedi Varlık Fonuna aktardınız. Fonu da saraya teslim ettiniz, kediye ciğer teslim ettiğinizin farkında mısınız? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (Devamla) – Son cümlem Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

KANİ BEKO (Devamla) – Sayın Bakan, Rıza Sarraf'tan Sosyal Güvenlik Kurumunun 1 milyon 650 bin lira alacağını almadınız. El koyduğunuz parasını faiziyle birlikte geri verdiniz. Rıza Sarraf'ın yurt dışına kaçışına göz yumdunuz. Sizin bu yaptığınız devlet eliyle bir soygun.

Ülkemizde 10 milyona yakın engelli vatandaşımız var. Başta istihdam olmak üzere, eğitim, sağlık, ulaşım, sosyal yaşam, hayatın her alanında engellilerin sorunları var, hiçbirini çözmediniz; kamuda 60 bin engelli istihdam açığı var, Anayasa'nın 61'inci maddesi kamuda yüzde 4 oranında engelli çalıştırılır; zorunlu olmasına rağmen 2022 yılında 1 engelli arkadaşımıza istihdam açmadınız.

Son olarak, kamuda, belediyede, özel idarede yıllarca çalışan taşeron işçilerin ellerinden almış olduğunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (Devamla) – ...kadroları artık geri verin.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurunuz Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2023 yılı bütçesinin de milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, elbette, yirmi yılda iş ve çalışma yaşamının muhalefetin ısrarları ve takibi sonucu bazı sorunları çözülmüştür. 3600 ek gösterge, taşerona kadro gibi sorunlar kısmen de olsa çözülmüştür ama hâlâ çözülemeyen, giderek derinleşen ve kronikleşmiş daha büyük sorunlar da önümüzde vardır. Ben, AK PARTİ'nin bir türlü çözemediği, çözmeyi başaramadığı bu sorunları bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, makyajlı TÜİK verilerine göre bile kasım ayındaki işsizlik yüzde 10,11'dir ama TÜİK iş aramaktan vazgeçenleri işsiz saymıyor, onları da dâhil ettiğimizde, geniş tanımlı işsizlik yüzde 21'dir. Avrupa Birliği ülkelerinde işsizlik oranı da ortalama yüzde 6,7 iken bizde ise yüzde 21'dir, genç işsizlikse yüzde 19,6'dır. Artık her evde bir işsiz genç vardır, ev hanımlarından sonra "ev gençleri" diye ifade edilen bir kavram AK PARTİ döneminde çıkmıştır. Gençlerimizin yüzde 76'sı çalışmak için yurt dışına gitmek istemektedir, imkânı olan da gidiyor. Sayın Bakan, sizce bu gençler neden yurt dışına

gitmek istiyor, hiç bunu düşündünüz mü? (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü ülkemizde gençler iyi bir gelecek bulamadıklarını biliyorlar ve görüyorlar. Yaptığımız yanlışlar sonucu nitelikli iş gücümüz Batılı ülkelere göçüyor, gençlerimizi kaybediyoruz. Yirmi yılda işsizliği çözemediğiniz gibi gençlerimiz de iyi bir gelecek sağlayamadınız.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde iş bulma konusunda şanslıysanız karşınıza da bu sefer düşük ücret gerçeği ortaya çıkıyor. İşçiler asgari ücrete veya bunun biraz üzerindeki düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalıyorlar. Asgari ücret ise son on yılda dolar bazında erimiş, buna karşılık asgari ücretle çalışan sayısı da artmıştır. Yirmi yılda asgari ücret en fazla 2016 yılında 430 dolara kadar çıkmış bugüne 295 dolara kadar gerilemiştir. Son on yılda asgari ücret bizi kısıkanan Almanya’da 1.621 euroya, Yunanistan’da 774 euroya, Çin’de ise 396 dolara çıkmış iken Avrupa’da asgari ücreti gerileyen tek ülke vardır, o da bizim ülkemizdir. (CHP sıralarından alkışlar) Bizim bir asgari ücretlimiz Çin’in bile gerisine düşmüştür çünkü Avrupa’da asgari ücretle çalışanların ortalaması yüzde 5 iken bizde yüzde 57’ye çıkmıştır. 10 milyon kişi asgari ücret veya biraz üzerinde ücrete çalışmaktadır. Bugün ülkemizde yaklaşık 8 milyon kişi ise asgari ücret bile alamamaktadır çünkü kayıt dışı çalışmaktadırlar ve sefalet ücretine mahkumdurlar. Sayın Bakan, oysa herkes 2023 yılında en az 10 bin lira asgari ücreti hak etmektedir, bu kadar ücret almalıdır, bunu sağlamanızı bekliyoruz sizden Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir başka konu da emeklilikte yaşa takılanlar yani emekli olmayı hak ettikleri hâlde Cumhurbaşkanlığı tarafından emekli olmaları engellenenler. Bugün 5 milyona yakın çalışan hâlâ emekli olamadı. Sayın Bakan, EYT görüşmelerini kamuoyundan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden gizliyor ve kapalı kapılar ardında yürütüyorsunuz, az önce de sanırım o görüşmeleri yapıyordunuz. Bakın, Çalışma Komisyonunun 11 muhalefet milletvekili Sayın Recep Akdağ’dan talepte bulunduk, dedik ki: EYT konusunu görüşelim ama Sayın Recep Akdağ 11 Komisyon üyesinin bunu talep etmesine rağmen bugüne kadar bu talebi yerine getirmedi. Bakın, şunu ifade etmek istiyorum; diyorsunuz ki: “Yeni bir sistem var ve Parlamento güçlendi ve kanunları milletvekilleri yapacak.” EYT’yi konuşuyor tüm Türkiye şu anda ama Türkiye Büyük Millet Meclisinden bunu gizliyorsunuz. O zaman ne demek bu? Diyorsunuz ki: “Biz millete de danışmayız, milletvekiline de danışmayız, kendi bildiğimizi yaparız.” Lütfen, EYT konusunu millettten de milletvekillerinden de kaçırmayın. (CHP sıralarından alkışlar) Komisyonu derhâl toplayın, EYT’lilerin sorunlarını birlikte çözelim ve çözüm üretelim. Sayın Bakan, ben bu bütçede EYT’liye bir kaynak ayrıldığını görmedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – EYT’yle ilgili bir kaynak ayırdınız mı Sayın Bakan, varsa ne kadar ayırdınız? Bunu bir açıklar mısınız bize? Bakın, kamuoyunda EYT’yle ilgili yeni şartların konulacağı ve EYT’nin kapsamının daraltılacağı yönünde bir endişe var şu anda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Endişe var.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Sayın Bakan, ipe un sermeyin. 5 milyon EYT’linin hakkını “ama”sız “fakat”sız derhâl yerine getirin. Dağ fare doğurmasın Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yirmi yılda emekli aylıklarında aylık bağlama oranları düşürüldü. İntibak yasası çıkmadı, aylıklar enflasyon karşısında eridi ve emekliler derin bir yoksulluğa sürüklendi. Açlık sınırının 7.785 lira olduğu ülkemizde milyonlarca emekli 3.500 lira aylığa mahkûm oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – EYT’ye kaynak...

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu konuşmaları tamamlanmıştır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, söz istemiştim.

BAŞKAN – Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ardahan Milletvekili Sayın Orhan Atalay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(İYİ Parti milletvekillerinin Genel Kurul Salonu’nu terk etmesi, CHP sıralarından ayakta alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İYİ Partiyi alkışlıyoruz.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ATALAY (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Konum, kültür emperyalizmi. Değerli arkadaşlar, kültür emperyalizmini esasında İbni Haldun’un ifadesiyle “Mağlupların galiplerin taklidini kolaylaştıran bir iklimin inşası için gerekli iklimin, uygun şartların oluşturulması.” olarak okuyabiliriz çünkü bu iklimin inşası hâlinde kişi veya toplumlar kendi dağlarını çöp gibi görürler, o çöpü de yel alır gider. Böylece kendileri başkalarının muradına göre yaşamak zorunda kalırlar, başkalarının muradına göre yaşamak ise İkkal’in ifadesiyle, derin bir uyku değil, aksine ebedî bir ölüm olur.

Bizim de içinde yaşamış olduğumuz İslam dünyası 19’uncu yüzyılın sonlarından itibaren ne yazık ki böyle bir gerçeklik labirentinde bir kimlik krizi hâli yaşıyor görüntüsü vermektedir. Karayip korsanlığına kadar giden engin tarihsel tecrübesiyle emperyalizm, direnişimizi kırmak için kimliğimizi, benliğimizi ve kişiliğimizi zayıflatan, bizi bize yabancılaştıran ciddi mekanizmalara sahiptir. Ordularla giremedikleri veya girip de uzun süre kalamadıkları yerlerde o mekanizmalar maksadı tahsil etmede yeterince iş görmektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir birey gibi bir milletin de kimliğini ve kişiliğini oluşturan birden fazla unsur sayabiliriz; tarih, dil, inanç, örf ve adet ve bunlara benzer, bunların toplamını kültür üst başlığı altında tanımlamak mümkündür. Öyleyse size ait bu unsurlar teker teker zayıflatıldığında veya uzun vadede büsbütün ortadan kaldırıldığında artık siz siz olmaktan çıkar, kendinize yabancılaşır ve başkasının taklitçisi oluverirsiniz.

Milletler sistemine sahip büyük bir imparatorluktan gelen zengin bir kültürel mirasın en büyük ortağı olarak kimliğimizin vücut bulmasında en önemli unsur hiç şüphesiz ki İslam inanç sistemidir. İslam’dan ilhamla bugünkü insanlığın bile henüz yaklaşmadığı yücelikte toplumsal bir iklim ihdas ettik ki bu iklimde insan insanın ya mezheben veya dinen kardeşi olarak muamele gördü; renk, dil ve cinsiyet farklılıkları ilahi birer işaret olarak tanımlanıp kutsandı ve dokunulmaz kıldı. İnsanlar tarağın dişleri veya aynı torbadaki daneler misali yek yerine eşit kabul gördü; kölelik, ırkçılık, ret, inkâr ve asimilasyon haram addedildi; adalet, merhamet, hoşgörü, hak, hukuk ve ahlak gibi değerler asırlar boyu medeniyetimizin temel umdeleri olarak saygınlıklarını korudular. Hâl böyleyken sömürgecinin keşif kolu olarak ihdas edilen oryantalizmin aracılığıyla 19’uncu yüzyılın sonlarından itibaren kendimizi bir kültür emperyalizminin cenderesinde gördük. Bu oyunun ilk perdesi, Mart 1883’de Sorbonne Üniversitesinde Bilim ve İslam Konferansı’yla açılıverdi. Sahnedeki aktör Ernest Renan’dı, sloganı ise “İslam terakkiye mânidir.” şeklindeki evvel yoğ olan yeni bir rivayetti.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiği üzere Batı Roma İmparatorluğu’nun çöküşüyle birlikte Avrupa Kıtası’nda oluşan siyasi boşlukta feodalitenin, derebeyliğin, kilisenin, serfliğin, köleliğin, engizisyonun, cadı avlarının ve kesif cehaletin yarattığı bir iklimde vücuda gelen ne kadar kötülük varsa bilgisizce, vicdansızca, arsızca, hatta düşmanca duygularla, onu İslam’a isnat etmeye başladılar;

bu yer ve bu gök böyle bir iftiraya hiç tanık olmamıştı. Ne yazık ki bu ağır iftirayı arsızca dillerine dolayan yerli iş birlikçileri ise ne Avrupa'yı biliyorlardı ne de İslam'ı. Oysa, tüm tarihçiler Orta Çağ karanlığı veya barbarlığı nitelemesinin sadece milattan sonra 5 ila 15'inci yüzyılları kapsayan zaman dilimindeki Avrupa için geçerli olduğunu, diğer kıtalar veya toplumlar için bunun kullanılamayacağını ayrıca ve özellikle altını çizdiler. Zira, aynı tarihsel kesit "İslam'ın altın çağı" olarak tanımlandı. Bu tarihsel kesitte İslam'ın her bir şehri birer ışık başkentiydi; Bağdat, Semerkant, Buhara, Kurtuba ve daha niceleri. O günlerde Paris ile Kurtuba'yı karşılaştıran Fransız sosyolog: "Keşke, Müslümanlar Fransa'yı da fethetmiş olsalardı; öyle olsaydı Paris şehri de bugün Kurtuba gibi ilim ve medeniyetin merkezi olurdu. Kurtuba'da yolda yürüyen sıradan insanlar bile okuryazar iken Avrupa'nın kralları kendi isimlerini dahi yazamayarak parmak damgası kullanmak zorunda kalıyorlar." O ışık kentlerde fizikten edebiyata, tıptan felsefeye hendeseden ilahiyata nice devler yetmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ORHAN ATALAY (Devamla) – Bu vesileyle birçok akıl, insaf ve vicdan sahibinin avazları çıktığı kadar bağırdıkları şu hakikati ben de burada seslendirmek istiyorum: Bilesiniz ki İslam'ın Orta Çağ'ı yoktur, o çağ İslam'ın altın çağıdır. Umarım bu cümle cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılında gıyeye gömleğin ilk düğmesi olur, göreceksiniz, böylece hem kendimize hem de tüm insanlığa daha güzel yarınlar inşa etmek mümkün olacaktır. Geride bıraktığımız yüzyıl boyunca içinden çıkmadığımız temel toplumsal sorunlar yumağında daha kolay çözüm yolları bulacağımızdan emin olabilirsiniz.

Bütçemizin kültürümüze, ülkemize ve halkımıza hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerim; bugün, tabii, Özgür Özel Bey gün başladığından itibaren kendisi bir girizgâh yapıyor; daha sonra, sabah bir buçuk saat uzunca bir konuşmalar silsilesi yaptık, bir öğle yemeği arası verdik; geldiğimizde Özgür Bey çayımızı tamamlayamadan yeni bir tartışma başlığı açmıştı. Doğrusu, tabii, Sayın Başkanım, o an cevap vermek çok önemli; gelip sizden de söz rica ettim fakat siz konuşmaların tamamlanmasını rica ettiğiniz için ben sizin bu teklifinize icabet ettim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii, araya zaman girdiği zaman bir anlam kayması oluşuyor. Benim asıl isteğim, vaktizamanında cevap vermektir, o yüzden... Özgür Bey'i böyle tam işitemedim ama tutanakları alıp okuyarak ancak cevap vereceğim; tabii canlı dinlemenin etkisi daha farklı oluyor, onu ifade etmek isterim.

Meclis Başkanımızla ilgili olarak, Sayın Şentop'la ilgili olarak Külliye'de yapılan bir toplantıya katılmasından yola çıkarak Sayın Grup Başkan Vekili diyor ki: "Kendisinin Başkanlığına nasıl itimat edeceğiz?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi Anayasa'nın 94'üncü maddesinin son fıkrasına baktığımız zaman, sadece Meclis Başkanının değil, Meclis Başkan Vekillerinin de aslında aynı sorumlulukları haiz olduğunu görüyoruz. Bu madde, 94'üncü madde bir tarafsızlık tanımı yapmıyor. Yani tarafsızlık tanımını Özgür Bey'in yaptığına göre herhâlde tanımlamayacağız, bizim elimizde olan şey bu. Tarafsızlık tanımını yaparken kanun maddesi, Anayasa maddesi burada belirtiyor; siyasi partinin veya parti grubunun Meclis içinde ya da dışındaki faaliyetlerine katılmasından bahsediyor, “görevi gereği olanlar hariç” diye de ifade ediyor.

Şimdi, başka ülkelere baktığımızda, Meclis Başkanlarının zaman zaman bazı ülkelerde tamamen istifası isteniyor parti görevinden, milletvekili olarak kalmakla beraber partisinden istifası isteniyor. Bazı ülkelerde, örneğin partisiyle bağlı devam ederken Meclis Başkanı olmasında hiçbir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...problem yok hatta Meclis grubunun, kendi partisinin grubunun başkanı ama aynı zamanda Meclis Başkanı olanlar var mesela Sırbistan gibi.

Şimdi, Değerli Başkanım, şuraya bağlayacağım: Eğer yanlış hatırlamıyorsam, ben hafta sonu Cumhuriyet Halk Partisinin yaptığı programda Haydar Akar Bey'i gördüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oradaydı, bak, parti içi bir program; zaten böyle deklare edildi: “Parti içi bir eğitim programı.” Haydar Akar Bey orada. O zaman biz de mi böyle diyeceğiz: “Biz nasıl güveneceğiz, nasıl itimat edeceğiz tarafsızlığına?” mı diyeceğiz? Eğer bu iddia varsa bir defa önce kendileri bunu yapmayacaklar. Kaldı ki, yani Meclis Başkanımız Cumhurbaşkanına selam vermeyecek, yanından hiç geçmeyecek; böyle bir kural mı vardır?

VELİ AĞBABA (Malatya) – AK PARTİ Genel Başkanı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu toplantı için insanlar davet edilebilir, kendisi bu toplantıya katılabilir, bu katıldığı toplantının niteliğinin bire bir parti grubuna ait bir toplantı olup olmadığı meselesi önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O yüzden yani böyle bir iddiayı söylerken bence bunu bir taraftan hem kendilerinin yapmamış olması gerekir hem de bu tarafsızlık tanımının Anayasa'dan neşet eden bir tavır içerisinde anlaşılmasının Anayasa'ya dayanması gerekir, oradan neşet etmesi gerekir.

Şimdi, tabii, pek çok konuşma vardı ama bunlardan bir tanesi Özcan Purçu'nun, İzmir Milletvekili, konuşmasını dinledik, dinlerken beynimiz yandı, beynimizin yanması yetmedi, bir de aldık metni, metnin içerisinde feci, ağır ifadeler var Sayın Başkanım. Zaten konuşma devam ederken ben ve Salih Cora arkadaşım ayağa kalkarak itirazımızı dile getirdik.

Şimdi Sayın Başkan, biz sabah yaklaşık bir buçuk saat burada bu konuyu konuştuk. Bu konuşmalar esnasında bir tane insan var mıdır olan bitenle alakalı “Aa, sorun yok.” diyen? Yok. Hepimiz, hep aynı şeyi söyledik; benzer, benzer, bire bir aynı cümleleri kurduk. Bu cümleleri kurduktan sonra da beraber bir karar aldık; arkaya geçtik, hepimiz kendi partimizdeki yetkili arkadaşlarımızla, ben Cumhurbaşkanımızla konuştum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dedik ki: Bir araştırma komisyonu kuralım, araştıralım. Şimdi, bu konuşmaları biz hiç yapmamışız gibi sayın hatibin buraya gelerek bu kadar ağır ifadeler kullanmasına ne anlam vereceğiz? Maşallah yani bize söylemediği bir şey bırakmıyor, o kadar ağır hakaretler var ki. Mesela “oy için susmak” efendime söyleyeyim, hakaret ediyor, bize söylüyor “Siz bunları büyüttünüz; sizsiniz, bunları besliyorsunuz.” diyor, en ağırı bu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Haklı da.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neresi haklı? “Siz bunları besliyorsunuz.” diyor. Şimdi, bu söylenebilecek bir şey değildir Sayın Başkan yani bugün bu konuşmaları yaparken bahsedilen konu üzerine bunu söylüyor. Bu, çok ağır bir ithamdır ve biz grubumuz adına, partimiz adına bu ağır ithamları aynen iade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Üstelik de bu üslubu bugün sabah Genel Kurul açıldığında birlikte oluşturduğumuz o konsensüse son derece muhalif buluyoruz. Bu konuşmalar, Genel Kurulun konuşmaları bir bütünlüktür. Eğer bir milletvekili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümlem...

Tabiidir, milletvekili dışarıda olur, kendi konuşacağı zaman gelir ama bu konuşmalar bu Genel Kurulda hiç olmamış gibi, bunlarla alakalı biz hiç kanaat belirtmemişiz gibi bu kadar ağır ithamlarda bulunuyorsa o zaman bu, gerçekten bir kötü niyettir; bu, Genel Kurulun insicamına, asaletine de yakışmayan bir tavidir, bunun da altını çizmek isterim. Başka şeyler de vardı sayılanlar içerisinde ama en önemli gördüğüm ki konu bunlardır, ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen yeni bir tartışmaya girmeyelim efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok, olmaz, girmeli, ki cevap vermeli(!) Ben de basayım şimdiden, kesin girer.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yeni bir tartışma yok.

BAŞKAN – Buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, birincisi şu: Ben Cumhurbaşkanının başkanlığında bütün siyasi liderler ve Meclis Başkanının davet edildiği bir toplantı olsa ona Meclis Başkanının gitmesini isterim. Bu ne zaman olur? Bu, parlamenter sistemde olabilir, tarafsız cumhurbaşkanlığında olabilir ama Cumhurbaşkanı, bir partinin hem Genel Başkanı hem partisinin... Hem de birkaç gün önce imzaya açıldığını milletvekilinin paylaşımlarından gördüğümüz bir teklif üzerine son anda bir toplantı düzenliyor, o toplantıya Meclis Başkanı da icabet ediyor. O toplantıya katılanlar: AK PARTİ Grup Başkan Vekili, AK PARTİ Sözcüsü, AK PARTİ'li Bakanlar, AK PARTİ'li Cumhurbaşkanı Yardımcısı, AK PARTİ'nin Genel Başkanı, bir de Meclis Başkanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdi, Özlem Hanım, şöyle düşünün: Altı ay geçti, seçim oldu, bitti; roller değişti. Bunu siyasi bir saikle söylemiyorum, “Olacak, yapacağız.” diye demiyorum, olduğunu

varsayın bir an için. Elinizi vicdanınıza koyun, cumhurbaşkanı sizin partinizden değil, şimdiki muhalefet partilerinden birinin genel başkanı, Meclis Başkanını çağırıyor ve böyle bir çalışma yapıyor. Siz bunu vicdanınıza sığdırıyorsanız oturup onu konuşalım.

Diğer yandan, Meclis Başkan Vekillerinde... Bence Anayasa'nın katı yorumlanması gerekir ama yıllardır yorumlanmış, madde gerekçesinde var, Meclis Genel Sekreterlerinin yazdığı yasama kitaplarında var, diyorlar ki: "Başkan Vekillerini –Sadi Bey de öyle, Haydar Bey de öyle, daha önce de öyleydi yıllarca- nöbetçi oldukları haftayla sınırlı tutarız." Hakikaten onlar yönetirken oy kullanmıyor ama Meclis Başkanı hiçbir zaman oy kullanamıyor, böyle bir tarafsızlık beklentisi var. Ve demişler ki: "Meclis Başkan Vekilleri grup toplantılarına gider."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu bütün partiler teamülen böyle yorumlamış, böyle uygulanıyor ve İç Tüzük kitaplarında da bu, sayfalarca yazılmış ve tüketilmiş bir tartışma ama ben şunu söyleyeyim: İngiltere Meclis Başkanı -dar bölge seçim sistemi- öyle bir yönetiyor ki 1887'den beri teamülleşmiş, dar bölgede siz Meclis Başkanını yeniden aday gösteriyorsunuz ya, rakip parti karşısına aday çıkarmıyor; o kadar tarafsız, o kadar razı ondan. Şimdi, bizim Şentop'tan bırakın o kadar razı olmayı, Mustafa Şentop'un yönettiği bir oturumda karşılıklı tüketeceğiz bir tartışmayı ve karşımızda Mustafa Şentop; ben de onun tarafsızlığına, adaletine güvенеceğim(!)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Güven.

Ne yapmışız da yani ben hakikaten merak ettim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizinle birlikte, sizin Genel Başkanınızla birlikte hazırlanan bir pakete çalışıyor adam.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç ilgisi yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, devamında, ikinci husus, ben...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir defa açayım efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, ben cevap için söz alacağım Sayın Başkanım. Sayın Başkanım, olmaz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, elbette de; bir dakika yetmez Sayın Başkanım.

İkinci husus var; sayın milletvekilinin söylediği lafı söylediğinde not aldım, sonra devam etti cümleye. Bunu dememin nedeni, siz bu tarikatları, cemaatleri ihalelerle besliyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç ilgisi yok, bununla hiç ilgisi yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, Sağlık Bakanlığı 4 hastanenin Covid-19 testlerini Menzil cemaatine yakın Ferhat Danışman'ın şirketi Techno Health'ten almış, tutarı; 147 milyon ilk ödeme, 4 milyon 256 bin ikinci ödeme. İstanbul Büyükşehir AK PARTİ'deyken Nakşibendi tarikatının kolu İskenderpaşa cemaati ile Menzil cemaatinin hastaneleriyle anlaşma yapılmış, inanılmaz paralar ödenmiş. Yine, Cübbeli Ahmet Hoca olarak bilinen Mahmut Ünlü'nün damadının şirketinden 18 kere ihaleyle sağlık taraması kitleri alınmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum, bu son bir dakika.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – TOKİ, İzmir deprem konutlarını İsmailağa cemaatinin siyasi işler görevlisi Mehmet Çelik'in şirketine inşa ettirmiş, ihale tarihi 21 Mayıs, 4 etap, 457 konut, 9 dükkân; 201 milyon lira ödenmiş. Diyanet İşleri Başkanlığı 2 tane kitap bastırmış, seksener binden 160 bin adet, 26 Ağustos'ta ve 580.800 lira bedelle Işıkcılar cemaatine vermiş; devam ediyor, gidiyor. Bu cemaatler bu ihalelerle besleniyor, güçlendiriliyor; bunu söylüyor milletvekilimiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç öyle söylemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yapmıyorsanız “Yapmıyoruz.” deyin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yapmıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Cümle âlem biliyor ki siz bunu bilerek, kasten ve siyaseten yapıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır.

Sayın Başkanım, son kez, bitireceğim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tekrar olmasın.

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii ki.

Sayın Başkanım, zaten Sayın Özel konuşmaya başlayınca ben hemen bastım, şimdi satışmamak diye bir şey olamaz yani ben kendi tarzını bildiğim için, olamaz.

Şimdi, Sayın Başkanım, biz şu anda mevcut bir Anayasa'yla yönetiliyoruz. Özgür Bey beğense de beğenirse de bu Anayasa'ya göre seçime gidilecek, bu Anayasa'ya göre ve beğense de beğenirse de bu Anayasa içerisinde Meclise geldiğimizde tabloyu göreceğiz ve yöneteceğiz; başka bir ihtimal yok. Ben İngiltere'yi gayet iyi biliyorum, İngiltere'yi anlatmasına gerek yok, İngiltere kendi anayasasına göre yönetiliyor. Eğer böyle bir öneriniz varsa siz kendi çoğunluğunuzu oluşturursunuz, teklifinizi oluşturursunuz gelirsiniz; ayrı bir mesele.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ben tarafsızlık için...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tarafsızlık şudur Sayın Başkanım: Şimdi, bakın, bizim Anayasa'mız Meclis Başkanına partisizlikle olan bağımlı kopar demiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bunu böyle yorumlarsan olmaz, Meclis Başkanı...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bir saniye, devam ediyor, ya.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Devam ediyor, bak, maddenin devamında var, devam ediyor zaten. Yani milletvekilinin, Başkanın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vah, vah, vah! Grup toplantısına da alın, alkışlatın, olur mu?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşım, bir saniye, Anayasa'yı söylüyorum. Allahuekber!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Dinle, biraz dinle ya. Hayret bir şey!

BAŞKAN – Tamamlayınız, tamamlayınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Açar mısınız lütfen Sayın Başkan?

Sayın Başkanım, ben anayasa tekniği açısından söylüyorum. Bu maddeyi, 94'üncü maddeyi okuduğunuzda “Meclis Başkanı partisinden istifa eder.” diye bir madde mi var, bir cümle mi var?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Tarafsız olur.” diye var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Parti ondan istifade eder.” diye madde var mı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır; şu var, bakın, diyor ki: "...görevlerinin gereği olan haller dışında..." Görevinin gereği olan hâller dışında katılıp katılamayacağına dair bir tarafsızlık tanımı yapıyor.

Şimdi, şunu görmemiz lazım: Bakın, bir defa, siz HDP'nin milletvekilisiniz; benim Mecliste HDP'ye olan yaklaşımlarım belli ama ben Başkan olarak size itimat ediyorum, siz Mecliste Başkan Vekili olarak bu görevi yapıyorsunuz. Aynı şey, Haydar Bey otururken de itimat ediyorum çünkü orada oturmanın gereği, milletvekili olarak seçilen bir insana tarafsız ve adaletle davranmayı gerektiriyor. Biz bugün arka tarafta Haydar Bey'e teşekkür ettik iki gün evvelki yönetimi için; bugün için de size teşekkür ederiz. O yüzden, bu göreve seçilmek çok onurlu bir görevdir ve bu görevi yapan hem Başkan Vekillerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümlem...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...hem de Meclis Başkanımıza hiç kimse tarafılık ithamında bulunamaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Partiye gitmiş!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendisi AK PARTİ'nin bir milletvekilidir ama görevini yaparken fevkalade tarafsızdır; bunun altını çizmek istiyorum, aynen sizler gibi.

Şimdi, bir de şunu ifade edeceğim: Bakın, bizim gün içerisinde yapılan konuşmalardan, Özgür Bey'in yaptığı konuşmalardan incineceğimiz en ufak bir şey olmadı konuya dair, bugünkü konuştuğumuz konuya dair ama arkadaşlarımızın yaptığı konuşma fevkalade sıkıntılı. Bahsettiğiniz bahislerle alakalı bir konuşma yapabilir mi? Evet, yapabilir ama bu konuşmayı yaparken bugüne dair bize suç çıkarması, işte bu, kötü niyetlidir; bunu kabul etmiyoruz.

HASAN TURAN (İstanbul) – Genelleme yapmasın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bir genellemeyi kabul etmiyoruz, reddediyoruz. Evet, böyle yaparak da bir insanın en ufak bir teması olduğunda herkesi suçlu ilan ediyorsunuz; böyle bir şey olamaz!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Memleketi tarikatlar arasında böldünüz ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bir şey olamaz değerli arkadaşlarım!

Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Savunun İsmailağa'yı!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir cümle... Tutanaklarda böyle kalmaması gerekir, bence mutlaka kendisi de düzeltir, bir cümle talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, arkadaşlar; şimdi diyor ki: "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkanvekilleri, üyesi buldukları siyasi partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya dışında faaliyetlerine;" virgül değil, noktalı virgül, burada bitti cümle, sonra "...görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar."

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, katılamaz. "Partisiyle bağı kopar." diyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani sizin orada "görevinin gereği olan haller" yukarıdaki cümleye ait değil, tartışmalara ait.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım "Partisiyle bağı kopar." diye bir madde var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani ben size "Ne biçim Meclisi yönetiyorsun." dersem...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Cumhurbaşkanı ile Meclis Başkanı rahatlıkla görüşür, böyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...siz tartışmaya dâhil olursunuz. Ama siz veya Meclis Başkanı -siz yönettiğiniz oturumlarda, Meclis Başkanı her zaman- asla ve asla gidip de bir siyasi partinin faaliyetine katılamaz, mutfağında çalışamaz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, Sayın Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu yapmayacak bir Meclis Başkanı bulmak ve seçmek durumunda bu Meclis.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bakın, çok önemli bir konu var; bir cümle söylemem lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söyleyin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Söyleyeceğim, son cümle, bitiriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Noktalı virgül var orada.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, Sayın Başkan “Anayasa’ya uymayın.” diyor. Şu andaki mevcut Anayasa, Cumhurbaşkanının partili olmasına imkân veriyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Veriyor tabii, var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Veriyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Veriyor maalesef, sorun orada zaten.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne diyeceğiz yani Cumhurbaşkanının partili olmasına Anayasa’nın izin verdiği bir ortamda Meclis Başkanı hiçbir zaman Cumhurbaşkanıyla bir araya gelmeyecek mi diyeceğiz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, Meclis Başkanı tarafsız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olabilir mi böyle bir şey yani?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkanının tarafsız olması lazım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle bir şey olabilir mi Sayın Başkanım? Bu iddia edilemez bir şey yani hakikaten mümkün değil.

BAŞKAN – Konu vuzuha kavuşmuştur Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, olacak bir şey mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Mümkün değil ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Savunulamaz bir şey!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, tam tersine, bal gibi Anayasa’ya uygun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu savunulamaz bir şey.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Fevkalade güzel savunulur, işte savundum, gayet de güzel savundum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir şey söyleyeyim mi? Vicdanlarımızda...

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.02

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu sayın konuşmacılarıyla devam ediyoruz.

Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurunuz Sayın Erdoğan Atabek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Genel Kurul bütçe görüşmelerinde grubumuz adına Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri sektörünü düzenlemek ve denetlemek amacıyla idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişiliği olarak kurulan RTÜK, 6112 sayılı Kanun'la kendisine verilen görevleri bağımsız olarak yerine getirmektedir. Üst Kurul, programlar yayımlandıktan sonra ilgili yasa hükümlerine uygunluk açısından denetlemekte olup, Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi yoktur. Üst Kurul tarafından alınan kararlar idari yargı denetimine açık olup son karar yargı tarafından verilmektedir.

RTÜK'ün kırmızı çizgileri bellidir. Millî güvenlikten taviz vermeyen, terör propagandasına asla müsaade etmeyen RTÜK, çocuklara, kadınlara ve dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık yapmaktadır. RTÜK çoğulculuktan, özgür basından ve medya kuruluşlarının serbestçe habercilik yapabilmesinden yanadır. Geleneksel medyanın değerini bilen RTÜK, bir yandan onların yeni gelişmelere ayak uydurması için rehberlik ederken diğer yandan da dijital medya düzenine ilişkin düzenleme ve denetleme faaliyetlerini hızla sürdürmektedir.

RTÜK 2023 ve 2053 hedeflerimiz doğrultusunda hareket ederek, lisanslama çalışmalarını hızla tamamlayarak emsallerine fark atmıştır. G20 üyesi olan ülkemiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde dünyanın en büyük 10'uncu ekonomisi olmaya aday pozisyonuyla her sektörde olduğu gibi, medya alanında da uluslararası oyunculara yeni fırsatlar sunmaktadır. Kısa süre içinde sektörün önderi olan dev yayıncı şirketler, Türkiye'ye güvenerek yatırımlar yapmışlardır. Daha önce yasa ve yönetmelik dışı olan dijital yayıncılık alanı artık kayıt dışı değildir. Lisanslama öncesinde tek kuruluş vergi vermeyen, Türkiye'de abone sayıları 5 milyonu geçen dev uluslararası kuruluşlar artık idari ve mali sorumluluk altındadır. Daha önce hukuki karşılığı da bulunmayan bu platformlar, şimdi tıpkı geleneksel medya gibi yargı denetimine açıktır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu her zaman olduğu gibi bugün de izleyici ve dinleyicilerin ifade ve haber alma özgürlüğünün teminatı olmaya devam etmektedir. RTÜK çocuklara ve gençlere yönelik faaliyetlerine son dönemde ağırlık vermiştir. Üst Kurul toplumsal ve kültürel değerlerimize saygılı; çocuk, kadın, yaşlı ve engelliler ile dezavantajlı grupları gözetken yayınlar için yoğun gayret göstermektedir. Medya okuryazarlığı konusunda çocukların ve gençlerin bilinçlenmesine özel önem vermektedir. Bu minvalde medya okuryazarlığı konusunda farkındalığın artırılması ve medyanın daha sağlıklı, etkin ve bilinçli kullanılmasını sağlamak amacıyla Üst Kurul tarafından kamu spotu dizisi de hazırlanmıştır. RTÜK gelişen teknolojiyle medya okuryazarlığının dijital okuryazarlığa evrilmesi anlayışındadır. Bu maksatla Millî Eğitim Bakanlığıyla yeni bir protokol imzalayan RTÜK yurt dışındaki Türk çocuklarına ve ailelerine yönelik olarak gerçekleştirilen Dijital Çağda Medya Okuryazarlığı ve Türkçe Çalıştaylarında farkındalık faaliyetlerini de çeşitlendirmiştir.

Kısacası RTÜK, hem dijital medya düzenine ilişkin aksiyon alırken hem de çocuklarımızın ve gençlerimizin korunmasına yönelik olarak yoğun gayretler göstermektedir. Millî ve manevi değerlerimizi muhafaza etmek adına yürütülen başarılı çalışmaları için RTÜK Başkanı kıymetli hemşehrim Sayın Ebubekir Şahin ve ekibini yürekten tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2 kız annesi bir vekil olarak da aile, çocuk ve kadın konusundaki hassasiyetleri için ayrıca şükranlarımı sunuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Tuba Vural Çokal.

Buyurunuz Sayın Çokal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hükümetimiz 2023 hedeflerine, Türkiye Yüzyılı hedefine her alanda emin adımlarla yürüyor. Doğru değerlendirmeler yapmak, durumları, olayları, doğru, rasyonel değerlendirmek kriz ortamlarında krizleri fırsata çevirmeye imkân sağlar. Dünyanın krizlerle boğuştuğu, zorlu bir süreçten geçtiği günümüzde

Ülkemiz, Hükümetimizin aldığı onlemler, reel ve rasyonel politikalar sayesinde birçok alanda bu krizleri fırsata çevirmiştir. Böylece ihracattan turizme kadar bütün alanlarda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde yeni ve güçlü politikalara yöneliyor, 2023'e emin adımlarla ilerliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, daha yirmi yıl öncesine kadar ülkemizde turizm denilince akla gelen şey sadece sahil turizmiydi. Bugün geldiğimiz noktada, güncel turizm trendlerini takip eden ve bu trendlere uygun olarak turizm faaliyetlerini ülkemizde canlandırmayı kendine görev edinen Bakanlığımızın çalışmalarıyla artık turizm, sahil turizminin ötesine geçti. Ülkemizin her köşesi cennet, her köşesinde ayrı tarihî, kültürel zenginlik. Bu güzellikler, bu cennet vatan Hükümetimizin ve Bakanlığımızın özverili çalışmalarıyla yepyeni bir hâl aldı. Türkiye Yüzyılı'nın kültür ve turizm faaliyetlerinde temelleri sağlam bir şekilde atıldı. Öncelikle şunu belirtmekte fayda var: Bu, ciddi bir planlama işidir. Bakın, Türkiye'nin dört köşesinde, dört mevsim, sahil turizminden "glamping"e, sağlık turizminden yaratıcı turizme, gastronomiye, doğa temelli turizme kadar bütün turizm trendlerinde gelişme kaydedilmiştir. Bu gelişmeler, kişi başı turist gelirinden otel yatak sayısına, istihdam oranlarına kadar çok geniş bir alanda gelişme demektir. Turizmi yeni trendlerle ülkenin dört köşesinde ve dört mevsim canlandırmak için sadece turizm faaliyetlerini ve turizm çalışanlarını değil, bu faaliyetleri planladığımız bütün kentleri kültürel faaliyetlerinizle de desteklemeyi gerektirir. Ki nitekim Bakanlığımız, bütün şehirlerimizde turizm planlaması kadar kültürel faaliyetleri de canlandırmayı, turistlere seçenekler ve ülkemizle ilgili bir vizyon sunmayı görev edinmiştir. Bu çerçevede, bu yıl Bakanlığımız 5 ayrı şehirde Türkiye Kültür Yolu Festivali'ni düzenlemiştir. Bu festivallerin vizyonu, festival ruhunu tüm Türkiye'ye ve dünyaya ulaştırarak hem Türkiye'nin uluslararası marka değerine katkıda bulunmak hem de festivallerdeki rotalar kapsamında aslına uygun şekilde yenilenen tarihî ve kültürel unsurları birer cazibe merkezi hâline dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bu festivallerle, vatandaşlarımız kültür ve sanata kolay bir şekilde erişimini sağlarken sanatçılarımıza destek olunmakta, festivallerin yapıldığı şehirlerin destinasyon tanıtımı yapılmakta ve başta Türkiye olmak üzere tüm dünyada bilinirliği artırılmaktadır.

2020-2022 yılları arasında özel tiyatrolara Bakanlığımız tarafından 116 milyon 682 bin lira tutarında çeşitli mali destekler sağlanmıştır. Devlet Opera ve Balesi müdürlüklerimizce 2021 ve 2022 sanat sezonundaysa şu ana kadar pandemi koşullarına rağmen sahnelerimizde 599 temsil gerçekleştirilerek 211.230 seyirciye ulaşılmıştır.

Bakanlığımızın ilgili olduğu konulardaki titizliği ve özverili çalışmaları ortadadır. Bir turizmci olarak, ülkemizin dünyanın krizde olduğu dönemde turizm alanında ortaya koyduğu başarı rakamları da ortadadır. 2022 yılı sonuna kadar 50 milyondan fazla turist ağırlayıp 44 milyar dolar gelir düzeyine ulaşmayı hedeflerimiz arasına koymuş bulunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bütün başarılar gibi bu başarı da titiz bir çalışmanın ve doğru bir politikanın sonucudur. Bu bağlamda, Side'de Bakanlığımızın başlattığı restorasyon çalışması takdire şayandır. Bakanlığımızın sınırsız desteğiyle, alanında en iyi akademisyenler ve uzmanlar kazı çalışmalarında geceli gündüzlü çalışmaktadır. Bu çalışmalara destek veren Bakanlığımıza ve kıymetli hemşehrilerim Side halkına bu vesileyle teşekkür ediyorum. Kültürel faaliyetlerin ve bu faaliyetlerin geniş çevrelere yayılmasından tutun da turizm trendlerini yakından takip edip kentlerimizde bunları uygulamaya, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurularak bu faaliyetlerin desteklenmesinden güvenli turizm sertifikasyon programı çalışmalarına hepsi bir bütündür, dünyaya örnektir, Hükümetimizin ve Bakanlığımızın başarısıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TUBA VURAL ÇOKAL (Devamla) – Teşekkürler.

Bu faaliyetlere ve rakamlara baktığımızda elbette amacımız konuşmuş olmak için konuşmak ya da sadece laf üretmek değilse bu başarıyı zaten takdir edersiniz. Bugün turizm sektörü işvereninden personeline dimdik ayaktadır. Turizmin ülkeye getirdisi rakamlarla ortadadır. Bu tabloyu ısrarla eleştirmeye çalışanlara söylenebilecek tek şey “El insaf!”tır. Söylenecek şey “Az laf, çok iş.”tir. Söylenecek şey “Biraz dürüst olun, ülkemizin başarılarını takdir edin.”dir. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere turizmin ve kültür faaliyetlerinin bugünkü duruma gelmesine katkı sunan, Türkiye Yüzyılı’na katkı sunan kıymetli hemşerim Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy’a ve çalışma arkadaşlarına hem kendi adıma hem de tüm turizmciler adına teşekkürlerimi sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Sayın Mustafa Levent Karahocagil.

Buyurunuz Sayın Karahocagil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’mizin hayırlı olmasını diliyorum. AK PARTİ Grubumuz adına Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşacağım.

6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’la kurulan Başkanlığımız Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kurum olarak hizmetlerine devam etmektedir. Başkanlığımızın faaliyet alanı, yazma ve nadir matbu eserlerin korunması, yayımlanması, okuyucuya sunulması gibi sadece uzmanlık gerektiren, kendine özgü alanlarda mevcut kütüphanecilik çalışmalarını kapsamaktadır. Başkanlığımız, tarihi 10’uncu yüzyıla dayanan, geniş bir bilgi birikimini yansıtan kültür ve sanat değeri olan yazma ve nadir eserlerimizi belirlenen politikalar dâhilinde toplamak ve kullanıcıların bu kaynaklara en kolay şekilde erişimini sağlamak hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir. Başkanlığımıza bağlı 22 yazma eser kütüphanesinde 2022 yılı itibarıyla 705 bin adet eser bulunmaktadır. Başkanlığımız, Eser Sağlama Kurulu marifetiyle gerçek veya tüzel kişilerin elinde bulunan yazma ve nadir matbu eserleri bağış, devir ve satın alma yoluyla tedarik ederek her geçen gün kütüphane koleksiyonlarını zenginleştirmeye ve bu şekilde yazma eserlerin kaybolmalarının önlenmesi çalışmalarına devam etmektedir. Başkanlığımız tarafından yürütülen Binbir Eser Projesi kapsamında yazma eserlerin içeriklerinin incelenmesi ve yayımlanması sağlanmaktadır. Kültür mirasımız olan yazma ve nadir eserler; çeviri, çeviri yazı, eleştirmeli metin, tıpkıbasım gibi yöntemlerle yayımlanarak bilim ve kültür hayatımıza kazandırılmaktadır. 2012 yılından bugüne kadar 270 ciltten fazla eser yayımlanmış bulunmaktadır.

Başkanlığımızın en temel faaliyet alanlarından biri, deforme olmuş yazma ve nadir eserlerin yenilenmesini sağlamak, onları tekrar ihya etmektir. Bu amaçla Başkanlığımız bünyesinde kurulan Kitap Şifahanesi ve burada çalışan restoratörler ve uzmanlardan oluşan çalışma ekibiyle İslam yazmalarının konservasyonu, yenilenmesi ve bilimsel olarak analizi faaliyetleri yürütülmektedir. Başkanlığımız bünyesinde yürütülen yazma eserleri koruma projesi çerçevesinde sayısallaştırma ve görüntü kalitesinin iyileştirilmesi Başkanlığımıza bağlı olan tüm kütüphanelerde devam ettirilirken Topkapı Sarayı Kütüphanesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri ile Türk ve İslam Eserleri Müzesinde bulunan eserler de bu çalışmaya dâhil edilmiştir. Başkanlığımız, dijital ortamda bulunan görüntülerin mikrofilmlere aktarılarak daha uzun süre saklanmasını sağlamak yönünde bir strateji yürütmektedir. Ayrıca, okunurluğunu kaybetmiş eserler üzerinde çeşitli görüntüleme yöntemleri kullanılarak iyileştirilmiş görüntünün dijital ortama aktarılmasını da sağlamaktadır. Sayısallaştırılan eserler “Yazma Eserler Portalı” adıyla geliştirilmiş bir platformda okuyuculara sunulmaya hazırlanmaktadır.

Konuşmamın bu kısmında da yazma eserler konusunda vekili olmaktan onur duyduğum şehrişirin Amasya’ımızda da kayda değer yazma eserlerin olduğunu dile getirmek isterim. Amasya’ımızdaki Yazma Eser Kütüphanemiz, Sultan II. Bayezit emriyle, Şehzade Ahmet tarafından 1485-1491 yılları arasında yaptırılmıştır; ilimizdeki medreselerin en büyüğü anlamına gelen “Medrese-i Sultanîye” adı altında uzun yıllar hizmet vermiştir; ilk müderrisi Şeyhülislam Zenbilli Ali Efendi’dir. Cumhuriyetin ilanından sonra Atatürk’ün emriyle 1922 yılında ilimizde bulunan yazılı ve basılı eserlerle birlikte arkeolojik ve etnografik eserler de bu binada toplatılarak kütüphanecilik ve müzecilik hizmetlerinin temeli atılmıştır. Daha sonra, fiziki yetersizlik nedeniyle arkeolojik ve etnografik eserler buradan çıkarılıp bina tamamen kütüphanecilik hizmetine sunulmuştur. Kütüphanemiz bünyesinde Arapça, Farsça, Osmanlıca el yazması eserlerin bütün örneklerini görmek mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Kütüphanemizin en eski eseri, Osman Bin Affan’a, Hazreti Osman’a (RA) ait papirüs üzerine yazılmış el yazması Kur’an-ı Kerim’dir. Gizli ilimler, astronomi, tıp, edebiyat, felsefe, tarih, psikoloji gibi çeşitli tür ve konularda 2.340 adet el yazması ve 4 bin adet basılı eserimiz mevcuttur.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı.

Buyurunuz Sayın Çankırı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

1 Mart 1922 tarihinde, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1’inci Dönem Üçüncü Yasama Yılı açılış nutkunda vakıflarla ilgili ifade ettiği temennileri sizlerle paylaşarak sözlerime başlamak istiyorum: “Bilinmektedir ki vakıflar, memleketimizin mühim bir servetini teşkil eder. Bu servetten millet ve memleketin gerektiği şekilde istifade edebilmesi için Şeriye Vekâletiyile beraber bütün Bakanlar Kurulunun ve hatta yüce Meclisin bu hususu ehemmiyetle tetkik ile bu büyük müessesenin haraplıklarından korunmasını ve memlekete faydalı bir hâle konulmasını temenni eylerim.” Atatürk’ün bu temennileri, Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün önemini ve çalışmalarını, ehemmiyetini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Vakıf, yorgunu dinlendiren misafirhane, yetimi barındıran yurt, yoksulu güldüren yuvadır. Vakıf, iman, sevgi ve manevi olgunluğun mahsulüdür. Vakıf, sevgi sembolü, insanlık dolu bir fazilet yoludur. Vakıf, diriye şefkat, ölüye rahmet vesilesidir. Vakıflar tarihe saygı ve geleceğe teminattır. Vakfa hizmet halka hizmet, halka hizmet de Hakk’a hizmettir. İyilik yapmak isteği ve Rızayılahî’yi kazanma gâileleriyle doğup gelişen, toplumun pek çok unsuruna tesir edip büyük katkılar sunan, derin etkiler bırakan vakıflar müessesesi eşsiz bir yapıya sahiptir. Bugün ise bu eşsiz yapı, Vakıflar Genel Müdürlüğü çatısı altında yaşatılmakta ve geçmişte olduğu gibi günümüzde de dinî, sosyal, kültürel pek çok alanda önemli hizmetler sunmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın vurguladığı üzere, vakıflar “İyilik ve takvada yarışımız.” ilahi emrinin tecessüm etmiş hâlidir. Karşılıksız iyilik etme şuuruyla, vakfedenlerin iradelerine uygun olarak gittiği her yerde vakıf yoluyla sayısız hizmetler götüren ecdadımız, camiler, mescitler, hanlar, hamamlar, kervansaraylar, imaretler, darüşşifalar, külliyeler gibi binlerce vakıf eseri inşa etmiştir.

Ecdat yadigarı vakıf, abide ve eski eserlerin bakım, onarım ve restorasyonunda tüm değerleriyle birlikte korumayı ilke edinen Vakıflar Genel Müdürlüğü, dünden bugüne kuşaklar arasında canlı bir köprü olan kültür mirasının korunması adına da büyük bir gayret göstermiştir. Bu çabanın sonucunda 2003-2022 yılları arasında il ve bölge ayrımı yapılmaksızın yaklaşık 5.755 vakıf eserinin proje ve onarımı tamamlanmış olup yaşıatılmasına çalışılmaktadır. 2020 yılında ibadete açılan ve aziz milletimizin yoğun ilgisine mazhar olan Ayasofya Camisi'nde Mimar Sinan ve Gaspere Fossati döneminde yapılan bakım ve onarım çalışmalarından sonra gerçekleştirilen en geniş kapsamlı restorasyon çalışması, Genel Müdürlüğümüzce titizlikle devam ettirilmektedir. Taşınmaz vakıf kültür varlıklarının yanı sıra yıllar boyunca depolarda kapalı olarak kendi kaderlerine terk edilmiş olan taşınır vakıf kültür varlıklarının da konservasyonlarını yaparak yeni açılan müzelerde sergilenmesinde önemli rol oynanmaktadır. Bu kapsamda taşınır vakıf kültür varlıklarının 2002 yılından önce 4 adet olan müze sayısının 2022 yılı itibarıyla 12'ye çıkması da bu çalışmaların bir neticesidir.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımız seçim bölgem İzmir'de takdire şayan çalışmalara da imza atmaktadır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un vizyonu ile başlatılan dönüşüm projesiyle endüstri mirasımızın önemli öğelerinden biri olan, kentin ve kentlinin belleğinde büyük bir yer tutan eski Alsancak Tekel Fabrikası kültür ve sanat merkezine dönüştürülüyor. Cumhuriyetimizin kuruluşunun ve İzmir'imizin kuruluşunun 100'üncü yılında müzeleri, kütüphaneleri, sanat atölyeleri, gösteri sanatları merkezi, kitap kafesi, açık hava sineması ve konser alanlarının da yer aldığı yeşil alanlarıyla herkesin nefes alabileceği; İzmir'in ışığını yansıtacak; tarih, sanat ve kültür üçgeninin tamamlandığı bir mekân olarak hizmet verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) – Vakıf eserlerinin restorasyonu, eğitime destekleri, barınma ve iâşenin yanında kültürel mirasımızın korunmasına yönelik yapmış oldukları kıymetli çalışmalardan ötürü 2002 yılından itibaren bu değerli kurumda görev yapmış olan, şu an Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizlerle görev yapan kıymetli Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt Genel Müdürümüz başta olmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün saygıdeğer yöneticilerine ve tüm çalışanlarına, hayra hasenata vesile olan tüm hemşehrilerimize grubumuz ve milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın özelinde bütçe görüşmeleri gerçekleşen tüm kurumlarımıza hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Isparta Milletvekili Sayın Mehmet Uğur Gökgöz.

Buyurunuz Sayın Gökgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin üçüncü turunda, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizdeki tüm milletvekillerimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Bütçe dönemleri, devletlerin gelecek yıla hazırlandığı, geçmişi muhasebe ettikleri dönemlerdir. Bizler şu an hem geçmişi değerlendirmek hem de geleceği inşa etmek adına önemli bir süreci yaşıyoruz. “AK PARTİ” denildiği zaman akla ilk gelen kavramlar olan güven ve istikrar ortamının devamını tesis edecek çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, iktidara geldiğimiz günden bugüne kadar 20 bütçe hazırladık ve başarıyla uyguladık; 21'incisinin görüşmelerini yapıyoruz. Demokrasi tarihimizde ilk kez bir siyasi parti kesintisiz olarak art arda 21 bütçe hazırladı; bu büyük bir onurdur.

Türkiye, sadece Türkiye’den ibaret bir ülke değildir. Bütün dünya, Türkiyesiz bir dünya siyasetinin olamayacağını artık kabul etmektedir. Ülkemiz, sadece kendi coğrafyasının değil mazlumların da umudu olduğunu dik duruşuyla defalarca göstermiştir. “Dünyanın her yerine uzanıp nerede dertli varsa oraya gidip az veya çok yardımda bulunacağız.” düsturuyla hareket eden Türkiye’nin dost elidir TİKA. Kuruluş amacı, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği’nin dağılışının ardından bağımsızlığını kazanan Türk cumhuriyetlerini kalkındırmak olan TİKA, 1995 yılına kadar kardeş ülkelerde ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetler yürüttükten sonra iyi yetişmiş insan nüfusu oluşturmak amacıyla ata topraklarımızda eğitim faaliyetlerine hız vermiş, okullar, kütüphaneler, laboratuvarlar inşa etmiş, üniversitelere teknik donanım yardımları yapmıştır. Ve bugün, Türk coğrafyası, yardım alan konumundan yardım eden konumuna gelmiş, TİKA’yla birlikte proje üretmeye başlamıştır.

Ülkemizin dünyada ve kendi bölgesinde önemli bir aktör hâline gelme hedefinin bir uzantısı olarak 2002 yılından itibaren dış politika anlayışımızın değişimi doğrultusunda, TİKA, faaliyet coğrafyasını genişletmiş, 2002 yılında 12 olan program koordinasyon ofis sayısını 62’ye yükseltmiştir. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, bugün 60 ülkede bulunan koordinasyon ofisleriyle 170’den fazla ülkede faaliyet göstermektedir. Faaliyet alanını Balkanlar’dan Orta Doğu’ya, Afrika’dan Latin Amerika’ya, Güney Asya’dan Pasifik’e kadar genişleten TİKA, projelerinin yüzde 80’ini istihdama, eğitime, sağlığa, kadınlara, çocuklara, iletişime yani yardım ettiği ülkenin sosyal altyapısının geliştirilmesine yönelik tutarak faaliyet gösterilen ülkenin kendi ayaklarının üstünde durmasına büyük katkılar sağlamaktadır. Kamboçya’da, Nijerya’da, Fildişi Sahili’nde, Pakistan’da, Afganistan’da, Somali’de, Bangladeş’te kadınlara yönelik rehabilitasyon merkezleri açılmasının sebebi budur; Nijerya’da ana çocuk sağlığı hastanesi, Makedonya’da çocuk kliniği, Özbekistan’da kemik iliği hastanesi, Tunus’ta kadın doğum hastanesi kurulmasının sebebi budur. Sayın Cumhurbaşkanımızın “Türk Tipi Kalkınma Yardım Modeli” olarak adlandırdığı sistemimizde bir ülkeyi ele alarak eğitimden sağlığa, tarımdan ulaştırmaya, güvenlikten idari yapıya kadar ülkeyi baştan sona ayağa kaldıracak çalışmalar yapıyor; ülkenin, yardım alan değil yardım eden konumuna gelmesini istiyoruz.

Yunus Emre’nin şu sözleri bizim düsturumuzdur: “Ben gelmedim kavga için, benim işim sevgi için/Dostun evi gönüllerdir, gönüller yapmaya geldim.” İşte, bu sözlerin izinden giderek bütün dünyada TİKA aracılığıyla gönüllerde yer ediyoruz ve Türk adını “yardımsever” ve “merhametli” sıfatlarıyla hafızalara kazıyoruz. Bunun içindir ki TİKA’nın 62 ofisinden 21’i dünyanın en az gelişmiş ülkelerindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Uyguladığı projelerle ülkeler arası ilişkilerin geliştirilmesini sağlayan TİKA’nın 2022 yılında gerçekleştirmiş olduğu Meksika’da Ulusal Dünya Kültürleri Müzesinde Türkiye salonunun açılması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefkoşa’da bulunan ve Tabip Binbaşı İlhan’ın eşi ve 3 çocuğunun katledilişini unutturmamak adına açılan Barbarlık Müzesinin restorasyonu, Kazakistan’da mikrobiyoloji laboratuvar kurulumu gibi örnek projelerin yanı sıra gerek savaş bölgelerinde gerekse acil ve insani yardıma ihtiyaç duyulan bölgelerde her daim hazır bulunan TİKA bütçesi adına söz almaktan gurur duyduğumu ifade ederek sözlerimi bitiriyor, 2023 yılı bütçemizin ülkemize ve dünyadaki mazlum coğrafyalara hayırlar getirmesini Yüce Allah’tan niyaz ediyor, emeği geçen herkesi tebrik ediyor, Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Giresun Milletvekili Sayın Sabri Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Benim konuşmam kısaca “YTB” olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı hakkındadır. Bu kurum, Türkiye’nin aktif dış politikası doğrultusunda yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, soydaş ve akraba toplulukları ile uluslararası öğrencilerle ilgili çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda, yurt dışında çocuklarımıza, gençlerimize Türkçe dersleri verilmekte; gençlik kampları, tarih akademisi gibi faaliyetler yapılmakta; öğrencilere burslar sağlanmaktadır. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın karşılaştığı sorunlarla ilgili de her türlü destek verilmektedir. Yine, ülkemizle tarihî bağları ve köklü ilişkileri olan kardeş topluluklarla irtibatlarımızı güçlendirmek, ortak kültürümüzü canlandırmak amacıyla kültürel miras kayıt çalışmaları yapılmakta, bunlar korunmaya çalışılmaktadır. Uluslararası öğrencilere yönelik Türkiye bursları verilmekte, onlarla yakın çalışmalar yürütülmektedir. Bu proje kapsamında ülkemizde bulunan on binlerce öğrencinin her birinin kendi ülkelerine gittiğinde Türkiye gönüllüsü olarak faaliyet gösterdiklerini düşününce, bu kurumun çalışmalarının ne kadar önemli olduğu anlaşılır. Daha birçok proje ve çalışma yapan YTB, ülkemiz ve soydaşlarımız arasında gönül köprüleri kurmaktadır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2022 yılı başlangıç ödeneği 452 milyon 783 bin lirayken yıl sonu toplam ödeneği 684 milyon 779 bin 90 liraya ulaşmıştır. 2023 yılı için ise bu miktar büyük oranda artırılarak başlangıç ödeneği 1 milyar 63 milyon 265 bin lira olarak belirlenmiştir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye, son yirmi yılda YTB gibi nice kurumlar eliyle yaptığı çalışmalar, etkin diplomasiyle tüm dünyanın dikkatini çeken yıldız bir ülke olmuştur. Dünyanın yaşadığı ekonomik krizler, siyasi çalkantılar, kuraklık, göç gibi kitlesel sorunlar karşısında ülkemiz, stratejik konumunu da değerlendirerek her türlü tedbiri alıp krizleri fırsata çevirecek merkezi bir ülke, küresel bir güç olmuştur. Ülkemiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Ukrayna-Rusya savaşındaki ara buluculuk rolü, tahıl krizinin çözülmesi gibi birçok uluslararası meselede barış, adalet ve hakkaniyete dayalı yaklaşımıyla bütün dünyada takdir toplamıştır.

Türkiye, Orta Asya başta olmak üzere Güney Asya, Doğu Avrupa ve Balkanlar ile Afrika ve Latin Amerika’da diplomatik ilişkilerini daha da geliştirmiş, ticaret hacmini artırmış, tarihî ve kültürel bağlarını çok daha kuvvetlendirmiştir. Örneğin, son yirmi yılda sadece Afrika’da büyükelçilik sayımız 44’e çıkmış; TİKA 22 ofis, Maarif Vakfı 175 okul, Yunus Emre Enstitüsü 10 merkez açmış, Türk Hava Yolları Afrika’daki 40 ülkede 61 noktada faaliyete geçmiştir. Afrika’da, Asya ülkelerinde 35 bini aşkın su kuyusu açılmış, hastane kurulmuş, tarihî eserler restore edilmiştir.

Kısaca, eğitimden sağlığa, tarımdan altyapıya, Afrika’dan Latin Amerika’ya kadar birçok insani projeye imza atan Türkiye, bu çalışmalarıyla geçmişte bu kıtaları sömürenlerin aksine bütün dünyanın itibarını kazanmış, bütün dünyaya umut olmuştur. Bununla birlikte, gönül coğrafyamızda bulunan tarihî eserler TİKA eliyle restore edilip kurtarılmıştır. Bu şekilde o kadar çok eser var ki bunları burada tek tek saymaya maalesef vaktimiz yeterli değil. Şunu ifade edeyim ki Türk tarihinin mihenk taşı olan Orhun Yazıtları ile Bilge Tonyukuk Anıtları’nın koruma altına alınması ve yolunun dahi yapılması ülkemizin bu çalışmalarıyla mümkün olmuştur. Ayrıca, Hükümetimiz, sadece fiziki alanda değil, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını bütün dünyaya tanıtmak için Yunus Emre Enstitüsüyle 55 ülkede 60 kültür merkezi kurmuştur.

Sayın milletvekilleri, dünyanın önemli bir değişim ve dönüşüm yaşadığı bu süreçte Türk Konseyi, Türk Devletleri Teşkilatına dönüşerek Türk dünyasındaki kurumsal birliklilik daha da güçlendirilmiştir. Bu ve benzeri kurumsal yapılar eliyle siyaset, güvenlik, ticaret, ulaştırma, enerji, eğitim, kültür ve sanat gibi birçok alanda yapılacak iş birliği hem ülkemizi hem de Türk dünyasını çok daha iyi noktaya getirecektir.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına girerken günlük siyasi tartışmalardan uzaklaşarak bütün gönül coğrafyamızda, dilde, içte, fikirde birliğimizi daha da artırırsak ben inanıyorum ki gelecek yüzyıl Türk yüzyılı olacaktır, bunun da öncüsü Türkiye olacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Canan Kalsın.

Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CANAN KALSIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bütçenin devletimize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Cumhuriyetimizin 99'uncu yılını 100'e tamamlayacağımız 2023 yılı bütçesini ve bu bütçeyle AK PARTİ hükûmetlerinin 21'inci bütçesini yapmanın haklı mutluluğunu yaşadığımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli hazırım; dünyanın sayılı kültür ve medeniyetlerinden birine sahip olan Türk milleti, uygarlıkların beşiği bir coğrafyada 16 bağımsız Türk devleti kuran şanlı bir geçmişe sahiptir. Türk milleti olarak iki bin iki yüz yıllık kesintisiz bir devlet geleneğinden, bin dört yüz yılı aşan bir medeniyet birikiminden söz ediyorsak bunu dilimize, dille ifade ettiğimiz sözüme, sözlerimizle nesilden nesle aktardığımız kültürümüze borçluyuz.

Türk dili, Ural-Altay dil ailesine mensup, Moğolistan ve Çin'den Avrupa'nın ortalarına, Sibiry'a dan Hindistan ve Kuzey Afrika sahasına kadar uzanan büyük bir coğrafyada yaşayan ve yaklaşık 200 milyondan fazla kişinin konuştuğu geniş bir dil ailesidir. Evinizden çıkıp ister batıya, Balkanlara doğru ister doğuya, Orta Asya'ya doğru gidin; bu geniş coğrafyada günlük hayatınıza sadece Türkçe konuşarak rahatlıkla devam edebilirsiniz.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, kültürel ve doğal mirasımızı korumak, değerlendirmek, tanıtmak ve aktarmak, millî kimlik ve bilincin güçlendirilmesini desteklemek amacıyla, Anayasa'mızın 134'üncü maddesi gereğince 1983 yılında kurulmuştur; Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi ve Atatürk Kültür Merkezini çatısı altında bulundurmaktadır. Yüksek Kurum, kuruluş amaçlarına uygun olarak 2022 yılında uluslararası 2 tane sempozyum yapmış ve tercüme ofisini kurmuştur; lisans ve yüksek lisans, doktora seviyesinde yüzlerce öğrenciye burs imkânı vermektedir. Yakın zamanda Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın da Özbekistan'da katıldığı Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Toplantısı'nda alınan kararlar, aynı dili konuşan Türk devletlerinin dil birliğini sağlamak için Ortak Alfabe Komisyonu kurulmuştur. Böylece, Türkçe konuşan ülkeler arasında iş birliği ve dayanışmayı güçlendirmeye yönelik ekonomi, savunma ve teknik iş birliğinin artması konusunda temel çalışmalar yapılarak tarihî ve kültürel iş birliğinin temeli atılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yirmi yılda ülkemiz, eğitimden sağlığa, adaletten emniyete, ulaştırmadan enerjiye, sanayiden tarıma, her alanda dev kalkınma hamleleri gerçekleştirmiştir. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın söylediği gibi: “Ülkemizi küresel çarkın bir dişlisi olmak yerine lokomotif hâline getirelim, yüzümüzü hem Doğu'ya hem Batı'ya ama asıl doğruya dönelim.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün “Dünya 5'ten büyüktür.” diyen, Rusya-Ukrayna arasında yaşanan tahıl krizini çözen, dünyadaki olası açlık krizini önleyen, hakkın, merhametin ve adaletin gerçek savunucusu olan Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde ülkemiz, Türkiye Yüzyılı'na dev adımlarla ilerlemektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ortak dil ve alfabeyle tarihî ve kültürel bağlarımızı kuvvetlendiren, bölünmüş yolları 6.100 kilometreden 28.722 kilometreye, otoyol uzunluğumuzu 1.714 kilometreden 3.633 kilometreye çıkararak, 26'dan 57'ye çıkan havaalanı sayımızla, dış uçuşlarıyla 130 ülkeye, 342 noktaya sefer düzenleyen dünyanın en geniş uçuş ağına sahip Türk Hava Yollarımızla ata yurdu ana yurda bağlayan, ortak ikili anlaşmalarla, ticari iş birlikleriyle bağları sağlamlaştıran bir yönetim ve liderle geçmişten geleceğe hepimizin ortak vatani olan ülkemizi tek bayrak altında ortak bir geleceğe taşımaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim, tamamlayınız.

CANAN KALSIN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli hazırım; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna 50 milyon Türk lirasının üzerinde bir bütçe teklif eden Sayın Bakanımıza ve bu rakamı tensip eden Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkürlerimi sunuyor, 2023 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve aziz milletimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aksaray Milletvekili Sayın Cengiz Aydoğdu.

Buyurunuz Sayın Aydoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; konuşmama birkaç gündür ülkemizi derinden üzen, hiçbir şekilde -bugün kültür üzerine konuşacağız, Kültür Bakanlığımı konuşuyoruz- kültürümüzle, tarihimizle, ananemizle, geleneğimizle, göreneğimizle, dinimizle, diyanetimizle bağdaşmayan menfur hadiseyi lanetleyerek başlıyorum.

Kıymetli arkadaşlar “kültür” kavramı -önce bir kavramsal çerçeve çizmek istiyorum- dünyanın gündemine bugün anladığımız manasıyla 19'uncu yüzyılda girdi. Kelimenin ilk kullanılış tarihi 16'ncı yüzyıla kadar giderse de literatürde yoğunluklu kullanımı 19'uncu yüzyıl başı, 20'nci yüzyıl. Biz de Fransızlardan aldık bunu, çok gecikmeden de aldık esasen. Cumhuriyetten önce ve sonra “kültür” karşılığı olarak pek çok kelime teklif ettik ancak hiçbiri tutmadı. Biz de “kültür” diyerek yolumuza devam ettik hatta bir bakanlığın adına “Kültür Bakanlığı” dedik. Her ne kadar bir bakanlığımız ve adında “kültür” olan pek çok kurumumuz olsa da kültür konusunda bir anlam inşası sürecini henüz tamamlayamadık. Kültürün kavramsal yolculuğu hâlâ devam ediyor çünkü kavramları yüzyıllar inşa eder, kavramlar yüzyıllar içinde oluşur ve dünyada da kültürün karşılığı tam olarak tamamlanamamıştır.

Öte yandan, kültür hiçbir zaman boşlukta tekevvün etmez; kültürün inşasında yerel, evrensel pek çok unsurdan kültür beslenir çünkü kültür, bir cemiyetin zaman içinde karşılaştığı problemleri çözmek için denediği çözüm yollarının birikimidir. Her toplumsal davranışın gerisinde inançlar, normlar, kıymetler kültürün temel yapısındaki o tarif edilemezliği inşa ederler. Bu tarif edilemezliğine rağmen kültürün iki unsuru vardır; devam eder, değişir; süreklidir ve değişir. İşte, burada, kıymetli kardeşlerim, rahmetli Ayvaz Gökdemir demişti ki: “Hem kökün hem göğün olacak.” Kültürün kökü devletin görevidir; devlet, köklerden gözlerini ayırmayacak. Kültürün devamlılığı, bekası, sürekliliği devletin görevi ancak değişim halkın işi. Kültürler, kendi gök kubbemizde, kendi serbestiyeti içerisinde halkımızın kanatlarıyla uçacak. Kültür, değişiminin imkânını da kendi içinde taşır. Kültürler de hayat gibidir; kendi yenilenme kabiliyetlerini kendi içerisinde taşırlar. Burada, Kültür Bakanlığında düşen görev, kültür kurumlarına, benim üzerinde konuştuğum Atatürk Kültür Merkezine, Atatürk Araştırma Merkezine düşen görev, kültürün devamlılığını sağlayacak, kültürün tarihliğini sağlayacak kültürün köklerinin sağlamlığını gözetmektir. Kültürün değişimi ise o halkın özgürlük alanı içerisinde, devletlerin oraya müdahalesi çok da tehlikeli olabilir. Bu itibarla hepimizin asıl çerçevesi Türkiye olduğuna göre Türkiye'yi oluşturan kıymetlerin, eskimez değerlerin üzerinde ısrar edeceğiz; onların

varlığını, bekasını koruyacağız; devletin ve siyasetin bütün lojistiğini ve icrai gereklerin tedarik kaynağı olan kültürün tarihsel yönünü de kullanmaya, işlemeye ve onun varlığının devamını sağlamaya dikkat edeceğiz. Ancak kültürlerin devamlılığı değişimle mümkündür, değiştikçe var olurlar -değişmeyen kültürler ölü kültürlerdir- değiştikleri için hayatiyetlerini devam ettirirler ve hayatiyetleri devam ettiği için değişirler. Bu değişimin tayinini yine kültürler kendi imkânları içerisinde taşırlar. Kültür değişimine devletin müdahalesi, bizim tarihimizde zaman zaman Batılılaşma sürecinde yaşadığımız pek çok istenmeyen sonuçlara baliğ olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Bu konuda dünyadaki milletimizin, devletimizin, ülkemizin yerini dünyadaki tarihimizin, kültürümüzün yerinden ayrı düşünemeyiz ve bu yeri aklın, ilmin ışığında iyice tespit edip her gün yeniden yeniden yoklayarak ve teyit ederek... İşte, resmî kültür kurumlarının vazifesi budur. Millî kültürümüzün bekasını temin için ihtiyaç duyulan değişimin imkânları ve kaynakları bizatihi millî kültürümüzün içerisinde. Bu konuda halkımızın ihtiyacı olan şey, kendi hayatını tam bir açıklık, serbestlik, genişlik ve özgürlük içerisinde yaşamaktır çünkü kültürün alanı özgürlüktür.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bütçemiz hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Mardin Milletvekili Sayın Şeyhmus Dinçel.

Buyurunuz Sayın Dinçel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞEYHMUS DİNÇEL (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu bütçeleri üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Türk Dil Kurumu “Türk Dili Tetkik Cemiyeti” adıyla 12 Temmuz 1932 tarihinde kurulmuştur. Ülkemizin önemli kültür kurumlarından biri ve dilimizin son doksan yıldaki gelişmesinde belirleyici olan Türk Dil Kurumu, Türkçenin zenginleştirilmesi ve doğru kullanılması amacıyla birçok çalışmaya imza atmıştır. Bu çalışmaların yanı sıra, iyi bir geleceğin inşa edilmesi için insana yatırımın ne kadar önemli olduğunun bilinciyle lisans ve lisansüstü düzeylerde öğrenim gören öğrencilere burs olanağı sağlamaktadır. Bu kapsamda, 2022 yılı içerisinde 675 öğrenciye maddi destek sağlamış olup 2023 yılında 1.328 öğrenciye burs imkânı sağlanacaktır.

28 Nisan 1930 tarihinde teşkil edilmiş olan Türk Tarih Kurumunun görevlerini tarihimizi bilimsel yollardan incelemek, bunun yanında bilimsel yayınlar yapmak; çalıştay, sempozyum gibi bilimsel toplantılar düzenlemek ve arşiv faaliyetleri yürütmek şeklinde sıralayabiliriz. Türk Dil Kurumu gibi Türk Tarih Kurumu da lisans ve lisansüstü düzeylerde öğrenim gören öğrencilere burs vermektedir. 2022 yılında 701 kişiye burs imkânı sağlanırken 2023 yılında 751 kişiye burs verilmesi planlanmaktadır. Türk Tarih Kurumunun önemli çalışmalarından bir diğeri de kültürel hazinelerimiz olan arkeolojik kazılara yapmış olduğu desteklerdir. Türkiye tarihini aydınlatmaya yarayacak belge ve malzemeyi toplayarak bilimsel çalışmaları yürüten arkeologlara, tarihçilere, sanat tarihçilerine ve antropologlara bütçe imkânları doğrultusunda maddi destek sağlanmaktadır. Böylece ülkemizin tarih öncesi çağlardan bugüne kadar olan geçmişinin ve zengin kültürel malzemesinin aydınlatılmasına da katkı vermektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Türk Tarih Kurumu arasında imzalanan iş birliği sözleşmesi kapsamında 2022 yılında 141 arkeolojik kazı çalışmasının

gerçekleştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalar içerisinde geçmişten bugüne birçok medeniyete beşiklik etmiş olan kadim memleketim Mardin’imizde de devam eden Dara Antik Kenti ve Boncuklu Tarla kazıları da bulunmaktadır. Dara, milattan önce 3’üncü yüzyıl ortalarında milattan önce 1’inci yüzyıla kadar Parth ve Seleukos krallıkları arasında el değiştirmiştir. Milattan sonra 6’ncı yüzyıl başlarında Bizans İmparatoru Anastasius tarafından garnizon kenti olarak seçilmiştir. Anastasius, kurduğu kente kendi adını vermiş -Anastasiopolis- ve Dara’yı Mezopotamya bölgesinin idari ve askerî merkez üssü hâline getirmiştir. Dara’da Profesör Doktor Metin Ahunbay’ın -kendisini rahmetle anıyoruz- 1986 yılında başlattığı kazılarda Roma, Bizans, Emevi, Abbasi ve Artuklu dönemlerini kapsayan çeşitli eserler ortaya çıkarmıştır. Ortaya çıkan eserler, antik kentin milattan sonra 4’üncü yüzyıldan itibaren günümüze kadar kesintisiz bir şekilde yerleşim gördüğünü kanıtlamaktadır.

Burada nekropol alanını görebiliyoruz; nekropol alanı “ölüler şehri.” Bu da şu ana kadar, belki de büyük savaşlar geçirmiş, tarihî, önemli yerlerden birinin kalıntılarının hâlâ var olduğu bir yer.

Bu da nekropolün iç alanı; bura da azizlerin, daha büyük komutanların yaşadığı bir alan; bu da aslında çok önemli alanlardan biri.

Bu da halk tarafından “zindan” olarak bilinen büyük sarnıç. Aynı anda 25 bin askerin yaşayabildiği büyük bir garnizon şehri olduğu için burada birkaç tane büyük-küçük sarnıç ve erzak depoları bulunmakta, bu açıdan da çok önemli. Yerebatan Sarnıcı’nı andırır; çok büyük, 20 metre yüksekliğinde sütunlar mevcuttur.

Çarşısı agora. Agora da Roma şehirlerinin önemli çarşılarından biridir. Vakit dar olduğu için... Aslında burada Hazreti İsa’dan kalma, var olan çok önemli bir yazıt vardır. İnşallah bunun devamını da Mardin’e geldiğinizde anlatırız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Günümüz itibarıyla, Dara Antik Kenti, 1 milyonun üzerinde ziyaretçi kitlesiyle bölge ekonomisinde önemli bir yere sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEYHMUS DİNÇEL (Devamla) – Yapılan kazı ve restorasyon çalışmaları Dara Antik Kenti üzerindeki ilgiyi daha çok artırmakta olup bu durum, bölgenin daha fazla yerli ve yabancı turist tarafından ziyaret edilmesini sağlamaktadır.

Önemli bir eser de “Boncuklu Tarla” olarak bilinen, milattan önce 13000 ile 8000 yılları arasında iskân görmüş olan Boncuklu Tarla’dır. Burası da aslında Göbeklitepe gibi monolit bir yapı -bin yıl öncesine Karbon-14’le- ama daha ilkel bir şekilde. İnşallah, zamanla bunun da lansmanını yapacağız, şu an Göbeklitepe’deki hocalarla birlikte bilimsel çalışmalar devam etmektedir. Bu da devamı, bunlar gibi birçok monolit yapılar ve ibadet yerleri yan yana görülmektedir.

Evet, sözlerime son verirken bölgemizin ve coğrafyamızın tarihî, kültürel zenginliklerini ortaya çıkaran bu çalışmalara destek veren başta Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve Türk Tarih Kurumu olmak üzere emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Nevşehir Milletvekili Sayın Mustafa Açıkgöz.

Buyurun Sayın Açıkgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) - Sayın Başkanım, çok Kıymetli Divan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanlarım ve çalışma arkadaşları, aziz milletim; hepimizi saygıyla muhabbetle hürmetle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii her mevsimi ayrı güzel, yaratılmışlığın en güzellerinden bir tanesi Kapadokya'mızın ilk baharı, yazı, kışı, sonbaharı gerçekten görülmeye değerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tabii, Sayın Cumhurbaşkanımızın siyasi liderliğinde Turizm Bakanımızın turizm vizyonu ile beraber; Nevşehirli hemşehrilerimizin turizme olan aşkı, sevdası, becerisiyle beraber her yılı, her günü dolu dolu geçiren bir yer elhamdulillah. Tabii, bu güzelliği bu yıl 4 milyon misafirimiz gördü ve bu balonlardan da gökyüzünden de bu muhteşem güzelliği 660 bin misafirimiz izledi.

Tabii, eşsiz güzelliğin korunması, geliştirilmesi, gelecek kuşaklara güvenle ulaştırılması için, hepimizin ortak sorumluluğundaki UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde olan Kapadokya'yı kültürel ve turistik vizyonla beraber ileriye taşımak için Kapadokya Alan Başkanlığı kurduk. Tabii, Kapadokya Alan Başkanlığının getirdiği en önemli kolaylıklardan bir tanesi de çok başlıktan, yerelde çözüm odaklı bir yapının oluşturulmasıdır. Bu gördüğünüz, içerisinde Valiliğin, belediyelerimizin olduğu, kurulların da olduğu bir yapıdan yerelde tek başlı bir yapıyla birçok çözüme katkı sağlandı. Tabii, bu çok başlılığın içerisinde uzun süren, yıllara sâri konular başvurudan itibaren yirmi altı gün gibi kısa zamanda çözüme kavuşmuştur. Kapadokya Alan Başkanlığı kurulduktan sonra 430 tane kaçak yapının yıkılması, sahada daha çok denetimin yapılması ve peribacalarının korunması gibi birçok önemli işe imza atmıştır. Kapadokya Alan Başkanlığı -bölgenin altyapı yatırımlarıyla birlikte- kamusal ihtiyaca çözüm getirmek amacıyla bugüne kadar 2.770 tane dosyayı gündemden düşürmüştür, konuya bağlamıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kurulduğu günden itibaren kaçak yapılaşmayla ilgili mücadelesi devam Kapadokya Alan Başkanlığı tarafından izinsiz ve aykırı yapıların çoğu yıkılmıştır ve onlara izin verilmemiştir.

Tabii, Kapadokya Alan Başkanlığının diğer bir görevi de sportif faaliyetlerde... Burada gördüğümüz ATV, UTV ve cipler için buradaki paydaşlarla ve kurumlarla beraber yeni parkurlar düzenlendi. At biniciliği, deve biniciliği gibi sportif faaliyetler de yeniden düzenlenerek hem sahada bir disiplin sağlandı hem de denetimlere ağırlık verilmiş oldu; dolayısıyla hem denetim hem de bir düzenleme getirilmiş oldu.

Tabii, Kapadokya Alan Başkanlığı tarafından bölgede oluşan kirliliğe de anında müdahale edildi. Gördüğünüz gibi, Ortahisar'a bağlı Zindankaya ve Aynalı Kilise gibi yerlerde yazılar mikrokumlama tekniğiyle düzenlenmiştir.

Tabii, Alan Başkanlığı sadece koruma ve kollamaya değil, birçok projeye de imza attı. Bu sene ülkemizde 3'üncüsü düzenlenen Kapadokya Balon Festivali, Temmuz 2022'de Göreme'de, Ağustos 2022'de Ürgüp'te olmak üzere 2 ayrı yerde 2 festival olarak düzenlendi. Bölgenin kültürel ve doğal güzelliğini öne çıkararak ülkemizi en iyi şekilde tanıtmak ve dünyada sıcak hava balonunda Kapadokya'nın en önemli yerde olmasını sağlamak amacıyla Kapadokya Alan Başkanlığı tarafından bu 2 festival birleştirilerek tek bir çatı altında yapılacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve yediden yetmiş kadar da toplumun her kesiminin kültür ve sanatla buluşacağı tek bir festival hâlinde olacak. 2023 yılında "cumhuriyetimizin 100'üncü yılı" temasıyla bölgemize, Türkiye'ye katkı sağlayacak balon festivalini Alan Başkanlığımızın katkısıyla, inşallah, hep beraber yapacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, dünyanın en çok izlenen, Avrupa ülkelerinde yapılan ve büyük bir organizasyon olan bisiklet anıt yarışlarının bir ayağı da inşallah Kapadokya'da yapılacak. Tabii, Kapadokya'da peribacalarının arasından, vadilerin arasından, kiliselerin arasından, Anadolu'nun o irfan köylerinin arasından geçen 313 kilometrelik bu muhteşem yarışı bir hayal edin arkadaşlar; Kapadokya'da bir bisiklet yarışı,

Avrupa'nın gözbebeği olan yarışı, inşallah, bunu da hep beraber, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, liderliğinde; Turizm Bakanlığımızın, Çevre, Şehircilik Bakanlığımızın, Alan Başkanlığımızın önderliğinde bunu yapacağız. Burada hem Avrupalı misafirlerimizi konuk edeceğiz hem de yıllık 150 milyar avroluk bir bütçeden pay alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Tabii, görevi korumak, kollamak ve güzelleştirmek olan Alan Başkanlığımız bu destinasyon alanlarından Aşk Vadisi ve Güvercinlik Vadisi gibi birçok yerde 5 adet tescilli yapının restorasyonu, 5 adet çevre düzenlemesi ve 13 adet peribacası onarımı ile o muhteşem vadilerin ve peribacalarının ışıklandırmasını yapacaklar inşallah. Kapadokya Alan Başkanlığı, 2023 bütçesinde bunları yapmakla beraber bölgenin birçok problemini çözmüş olacak arkadaşlar. Bunlar yapılan şeylerden bazıları. Kurumlarla beraber tüm gücümüzle ve kuvvetimizle Kapadokya için gece gündüz çalışmaya devam edeceğiz.

Nevşehir; merkeziyle, şifalı sıcak sularıyla, Kozaklı'sıyla, Pir Hacı Bektaş Veli Hazretlerinin ilçesi Hacıbektaş'ıyla, her bir ilçesiyle, her bir beldesiyle, her bir köyüyle farklı güzelliklere sahip sevdamız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Selamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Bu bütçe, Türkiye Yüzyılı'nın başlangıç bütçesidir. Bu millî ve yerli bütçe, aziz şehitlerimizin emaneti olan kutsal vatanımıza güç, teröriste ve terör sevicilerine zehir olacaktır Allah'ın izniyle.

Bütçemiz hayırlara ve bereketlere vesile olsun.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Ok.

Buyurunuz Sayın Ok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Çalışma hayatı toplumsal varlığımızın en önemli alanlarından biridir. Emek ve üretim, insanın yeryüzünde gerçekleştirdiği en önemli faaliyet tarzlarından. Dolayısıyla, Çalışma Bakanlığı emeği koruyan, üretimi geliştiren bir işleve ve de misyona sahiptir. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Çalışma Bakanlığımız, emekçileri, onların çalışma haklarını, çalışma hukukunu Türk devletinin ve yüce milletin iradesiyle, yüce Meclisimizin çıkardığı hukuk çerçevesi içerisinde bugüne kadar korumuş, bundan sonra da korumaya devam edecektir. Bu bağlamda, var olan eksiklikler, işçinin ve emekçinin talepleri her zaman dikkate alınmış ve çözümsüz gibi gözükten birçok problem AK PARTİ hükümetleri döneminde çözülmüştür. İlk olarak Bakanlığımız, hayata geçen 3600 ek gösterge düzenlemesiyle kamu görevlilerine yönelik devrim niteliğinde bir çalışmaya imza atmıştır. Yapılan düzenlemeyle kamuda çalışan birçok meslek grubu ve unvanın da 3600 ek göstergeden faydalanması sağlanmıştır. Böylece, 1994 yılından bu yana kapsamlı bir şekilde ele alınmamış olan ek gösterge sisteminin güncel şartlara uyum sağlaması amacıyla bütüncül bir bakış açısı gözetilerek yeniden revize edilmiştir. Bu kapsamda tüm öğretmenlerimizin, iki yıl ve üzeri yükseköğretim

mezunu polislerimizin, alan sınırlaması olmaksızın iki yıl ve üzeri yükseköğretim mezunu tüm sağlık çalışanlarımızın ve din görevlilerimizin ek göstergeleri 3600'e çıkarılmıştır.

Diğer taraftan, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili düzenlemeye büyük önem vermekteyiz. Çalışmalarda sona yaklaşmış ve en kısa sürede Gazi Meclisimizde değerli milletvekillerimizin aracılığıyla yüce Türk milletine takdim edilmeyi beklemektedir.

Son olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızca yürütülen kamudaki sözleşmeli 520 bin personelden 424 bininin isteğe bağlı olarak kadroya geçirilmesi hususu Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın müjdesiyle duyurulmuş ve sözleşmeli personellerimizin tamamına yakını kadroya dâhil edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öte yandan, işverenlerimize kayıtlı sigortalı ile kadınlar, gençler ve engelliler gibi dezavantajlı grupların istihdamlarının artırılması, bölgesel gelişmişlik ve farkındalıkların azaltılması, bölgesel büyük ölçekli ve stratejik yatırımların özendirilmesi gibi amaçlarla 18 ayrı prim, teşvik, destek ve indirimlerden yararlanabilme imkânı sağlanmıştır. Son dört yılda yaklaşık 231 milyar TL teşvik ve destek verilmiştir. Çalışma hayatında yaptığımız düzenlemeler, aldığımız tedbirler ve hayata geçirdiğimiz destek ve teşviklerle işi yani istihdamı; işçilerimizi ve işverenlerimizi korumaya devam ediyoruz.

Bakanlığımızın çalışma alanında Beyaz Bayrak Projesi'yle sendikalaşma oranının yükseltilmesi ve kayıt dışı istihdamla mücadelenin önünü açacak çalışmalar da sürdürülmeye devam etmektedir. Sosyal güvenlik sisteminde ise hiçbir vatandaşımızı dışarıda bırakmayan, herkese eşit ve kaliteli sağlık hizmeti sunan genel sağlık sigortası sistemi kurulmuştur. Sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımız, bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri dâhil aylık sadece 194 lira ödeyerek sağlık hizmetlerinden yararlanabilme imkânına kavuşmuşlardır. 18 yaş altı genç ve çocuklarımızın tüm ilaç ve tedavi masrafları genel sağlık sigortası kapsamında karşılandığı gibi, ödeme gücü olmayan vatandaşlarımızın ise primlerini devletimiz üstlenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL OK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şehit yakınlarından, gazilerimizden ve gazi yakınlarından özel hastaneler de dâhil olmak üzere hiçbir ilave ücret talep edilmemektedir.

2000'li yıllarda, bedeli ödenen ilaç sayısı 3.986'yken, bugün, bu sayı toplam 8.671'e çıkarılmıştır. Yurt dışından temin edilen ilaç listesindeki ilaçlardan SGK tarafından temin edilenlerin sayısı da artırılmıştır.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımıza çalışmalarında başarılar diliyorum.

2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin şimdiden, ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Halil Etyemez.

Buyurunuz Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak siyasi çalışmalarımızda, Hükümet icraatlarımızda vicdani adaleti vazgeçilmez ölçü, insani kalkınmayı değişmez hedef olarak kabul ediyoruz. İnsanın zihninde, siyasetin zemininde eski Türkiye'nin izi ve sözü kalmayacak. Her alanda kararlı ve tutarlı inşa ve ihya çalışmalarımızla, doğru karar, iyi uygulama, güzel sonuç icraatlarımızla Türkiye Yüzyılı hayat bulacak. Vesayet çabaları, darbe kalkışmaları, ihanet saldırıları, spekülasyon adımları ve tehdit naraları milletimizi ve bizi iddialarımızdan asla koparamadı.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde “Dünya 5'ten büyüktür.” itirazını haykıran ve daha adil dünya çağrısı yapan Türkiye gerçeğini yaşıyoruz. Bugün üzerinde oyun oynanan ülke durumunu değil; bölgesinde oyunbozan, kararlı Türkiye gururunu, adaletsizliğe, sömürüye dayalı dünya düzenine tavır koyan Türkiye onurunu yaşamaktayız. Bütün bunların arkasında çok ciddi emek, gayret, sabır ve dua bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetleri olarak çalışma hayatında uyguladığımız projelerle istihdam ve iş gücüne katılım oranını artırdığımız gibi, nitelikli insan kaynağı oluşturmak için gayret ediyor, sosyal güvenliği yaygınlaştırıyoruz. Partimiz ve Hükümetimiz çalışma hayatında emek savunma sistemi oluşturan ve sömürsüz güven sahası kuran bir bakışı hayata geçirdi. Kamu görevlisi olarak, çalışma hayatında bulunmuş ve sorumluluklar üstlenmiş bir milletvekili olarak şunu kesin bir dille ifade ediyorum ki AK PARTİ ve hükümetleri çalışma hayatında, sosyal güvenlik alanında olması gerekenleri hayata geçiren, olmaması gereken ne varsa bitiren icraatların sahibidir. Çalışanın hukukunu ve hakkını korumada hukuk devleti ilkeleri; dezavantajlı gruplara, pozitif ayrımcılığa matuf kitlelere yönelik hizmetler noktasında sosyal devlet gerekleri doğrultusunda hareket ediyoruz. Bu bağlamda, istihdamdan sosyal güvenliğe, örgütlenmeden toplu sözleşmeye, mali ve sosyal haklardan özlük zeminine kadar her konuda kararlar ve sonuçlar ürettik.

Ne yaptığımızı bilerek, neden yaptığımızı ifade ederek, nasıl yapacağımızı birlikte düşünerek, ne zaman yapılacağını da kesinleştirerek iş görme, icraat üretme genetiğine ve geleneğine sahip AK PARTİ olarak darbe dönemlerinin, ara rejim süreçlerinin yok ettiği hakların, mağdur ettiği vatandaşların hakkını ve hukukunu gözettik. Kamuda kılık kıyafet dayatma anlayışını sona erdirdik. İnşallah, Anayasa değişikliğiyle de başörtüsü başta olmak üzere temel hak ve hürriyetleri güvence altına alacağız.

İmkânsız bilinen kamu görevlilerine toplu sözleşme hakkı noktasında anayasal güvence sağladık. 6 toplu sözleşme süreciyle kamu görevlilerinin mali, sosyal ve özlük haklarına ilişkin önemli iyileştirmeler yaptık. 5 milyonun üzerinde kişiyi etkileyen 3600 ek gösterge düzenlemesini gerçekleştirdik. Engelli vatandaşlarımızın kamu hizmetine girişinde engelleri kaldırarak 66 bin sayısına ulaştırdık. 424 bin sözleşmeli personelimizin daha kadroya geçiş düzenlemesini yapıyoruz. Çalışma hayatında düzenlemelerle, tedbirlerle, destek ve teşviklerle istihdamı artırmaya, işçilerimizi korumaya ve işverenlerimize de destek olmaya devam ediyoruz. Doğrudan üretimi, istihdamı ve sosyal adaleti sağlamaya yönelik olarak işverenlerimize sadece son dört yılda 231 milyar destek verdik. İŞKUR vasıtasıyla son yirmi yılda 10 milyon vatandaşımıza rehberlik ederek işe yerleştirdik. Toplam istihdamı 31 milyonun üzerine çıkardık. Taşeron işçileri daimî kadroya aldık, sendikalı olma hakkı sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) - En düşük emekli maaşını 3.500 liranın üzerine çıkardık. Sosyal güvenliği bütün vatandaşlarımızı kapsayacak şekilde inşa ettik. 2013 yılında devrim niteliğinde bir icraat olarak müstakil İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu yürürlüğe koyduk. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve Türkiye Yüzyılı vizyonuyla geleceğin Türkiyesinin çok daha güçlü olması için atılması gereken adımları atmaktan ve yapılması gereken çalışmaları yapmaktan geri durmayacağız.

2023 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı ve bereketli olmasını diliyor ve emeği geçen tüm çalışanlara, emek verenlere, bakanlıklarımıza ve bakanlarımıza buradan teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Elâzığ Milletvekili Sayın Zülfü Demirbağ.

Buyurunuz Sayın Demirbağ. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hoş geldin hemşehrim, hoş geldin hemşehrim!

BAŞKAN – Bugünün en güçlü alkışı, bugünün...

Buyurunuz efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Necip milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Zülfü Vekilim, iyi hazırlandın mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Danışmana borcu ödedin mi, danışmana? Danışmana borcu ödedin mi hemşehrim?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Bütçe görüşmelerinin ilk günü Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Fuat Oktay tarafından, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığında, gerek AK PARTİ hükümetleri döneminde yapılan yatırım ve hizmetlerle gerekse Türkiye Yüzyılı hedefleriyle ilgili detaylı bir şekilde bilgilendirme yapıldı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Danışmana borcu öde, danışmana; onun da ihtiyacı vardır, danışmanın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Şayet Amerika Birleşik Devletleri beslemesi FETÖ...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eski ortağımız FETÖ, eski ortağımız...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...PKK-PYD/YPG, DAESH gibi eli kanlı terör örgütleri olmamış olsa süper güçlerle yarışacak bir duruma gelirdik. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Ben, özellikle başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerine ağır hedefler ödeten eli kanlı terör örgütlerinin cemaziyelevveliyile ilgili milletimizi bilgilendirmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Domates kaç para ondan haber ver, bırak o işi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – NATO ve gladyo marifetiyle, 70’li yıllarda Pensilvanya’daki bunak tarafından Komünizmle Mücadele Derneği; İmralı’daki tarafından PKK terör örgütü kuruluyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, sizin ortağınız, ortağınız; Demirbağ, ortağınız, ortağınız FETÖ. Eski ortağınız değil mi?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Domates kapalı çarşıda satılıyor artık, haberin var mı?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Amerikan beslemesi bu örgütlerden FETÖ’ye verilen görev, çocuklarını inançlı, ahlaklı bir şekilde okutup istikbale hazırlama gayreti içerisinde olan Anadolu ailelerinin evlatlarını ailelerinden koparıp katalog evlilikleriyle istihbarat örgütü gibi yapılandırarak... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi de var, şimdi de var.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...ordu, yargı, Emniyet başta olmak üzere devlet kurumlarını ele geçirmek suretiyle ülkeyi ABD’nin müstemlekesi hâline getirmeye çalışan bir ihanet örgütü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – İçişleri Bakanı kimdi? Başbakan kimdi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Lideri ise son kullanım tarihi ilaçla, serumla uzatılmaya çalışılan bir şizofren. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yeni mi anladın?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Geç anladın, geç anladın ama anladın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Ve dahası var, burası önemli, dahası var; beyinlerini yıkadıkları zavallılar tarafından uydurma rüyalarla ülkeye mehdi olarak döneceği telkin edilen bu sapık, yıllarca önce yanında yetişen, özel hayatına tanıklık eden ve eşcinsel olduğunu çıkaracağı kitabında yazan gazeteci Hüseyin Meriç'i öldürttü, burası önemli. Ama ne yazık ki Cenab-ı Allah'ın men ettiği bir yaşam anlayışına sahip bu sapığın ülkeye mehdi olarak dönmesi hayali kuran ve 15 Temmuzda bu milletin ordusunun helikopterini, tankını, silahını bu millete karşı kullanan bir ihanet şebekesi. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – O şebekenin kardeşlerini büyükelçi yaptınız, büyükelçi.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – PKK'ya 50 bin tır silah vererek güya DAEŞ'le mücadele ettiğini söyleyen ABD, sadece son kullanım tarihi geçmiş DAEŞ liderini öldürmekten başka bir şey yapmazken Türk ordusu, yaptığı sınır ötesi operasyonlarla 4.500 DAEŞ'liyi etkisiz hâle getiren ve DAEŞ'le gerçek mücadele eden tek ordu, tek devlettir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bir diğer örgüt DAEŞ. Önceki ABD Başkanı Trump, DAEŞ'i Obama'nın kurduğunu söylemişti. Dünya genelinde inançlı, cesur gençleri şeriat devleti kurma safkasıyla...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İnançlı gençleri, inançlı gençleri! İnançlı gençleri ha!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...kandırıp beyinleri yıkayarak insanları İslam'dan uzaklaştırıp Türkiye başta olmak üzere İslam ülkelerini hedef alan eli kanlı bir vahşet örgütüdür. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Zülfü Vekilim, çalışmayla, sosyal güvenlikle bunun ne alakası var?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gayet doğru ama geç kaldınız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Bir diğeri ise lağvolan Ermeni ASALA ve ülke düşmanı örgütlerle birlikte, güya Kürt kardeşlerimizin hakkını savunma ve...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İçişleri Bakanı sen mi olacaksın yoksa Demirbağ?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...kürdistan devleti kurma safkasıyla NATO ve gladyo tarafından bölgeye ikame edilen, Kürt düşmanı, bebek, çocuk katili, kadınları bombalı eylemlerde kullanan, uyuşturucu taciri, kadın düşmanı bir ihanet örgütü. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar) Başta Diyarbakır Anneleri olmak üzere, ekmeğinin derdinde olan ailelerinin çocuklarını bir taraftan güvenlik güçleri ve orduya karşı kullanan, diğer taraftan 12, 13, 15 yaşındaki kız çocuklarını duran, yatan, kalkan gibi ırz, namus düşmanı sapıklara peşkeş çeken, taciz, tecavüz ve namusa tasallut konusunda uzmanlaşmış, kadına şiddet konusunda zirve yapmış bir örgüt. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Zorunuza gidiyor değil mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, bizim niye zorunuza gider? FETÖ...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Kürtler, tarih boyunca, güya Kürtleri savunduğunu iddia eden istismarcı PKK'dan gördüğü zulmü hiçbir kimseden görmedi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Hoca efendi hazretleri” diyen sen değil misin?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onu sen diyorsun, sen! Senin için o.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Hoca efendi hazretleri! Bitsin artık bu hasret!” Eski ortağımız, beslediniz, büyüttünüz, devleti teslim ettiniz FETÖ’ye.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Yeterince faydalanamadığı noktada ABD beslemesi diğer kardeş örgüt -PKK’nın- DAEŞ’le birlikte canlı bomba olarak ve bombalı eylemlerde kullanılan kadın düşmanı bir örgüt. Birleşmiş Milletlerin yayınladığı son raporda, bunların ağababası Amerika’da, çalışan kadınlardan her 2’sinden 1’inin tacize uğradığını ifade ediyor, Birleşmiş Milletlere hâkim olan Amerika’ya ve CIA’ya rağmen.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen şu danışmana para ödedin mi, danışmana? Borcunu ödedin mi danışmana?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Amerika’da çalışan 2 kadından 1’i tacize uğruyor, tecavüze uğruyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bir dakika daha ekle Başkanım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, rica ediyorum, süre verin, cümlelerini bitirsin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Milyonlarca dolar maddi kayba sebep olan, İmralı’daki yakalandığında...

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...uçakta “Devletimin emrindeyim, devlet ne görev verirse hazırım.” diyebilecek karakterde biri. Çok manidar!

(AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) Çok manidar! Ben olsam kafama sıkardım, onu demezdim. (HDP sıralarından gülüşmeler)

ORHAN SÜMER (Devamla) – Zülfü emmi, sen lazımsın bize. Aman, aman!

PERO DÜNDAR (Mardin) – Siz AKP’ye lazımsınız ha, kafana sıkma sakın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – İşte bu vahşet örgütünün sözde sapık liderlerinden biri Cumhuriyet İttifakı’nı indirerek PKK’nın da desteğiyle öz yönetim kurup ülkeyi yönetmekten, doğu, güneydoğu illerine valiler atamaktan bahsediyor; tabii, sırtını bu sapıklara dayayan ABD güdümlü destekçileriyle birlikte.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Danışmana parayı vermemişsin, kızın hazırlamış konuşmayı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Arkadaşlar, biz muhalefet gibi her gün çıkıp da saatlerce, gün boyu konuşmuyoruz. Bir, iki senede 1 defa, grup takdir ederse bir beş dakika konuşuyoruz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sen herkese laf atıyorsun.

Başkanım, bir dakika daha ver.

PERO DÜNDAR (Mardin) – Her gün çık, çık!

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – O şikâyeti gruba yap, sana daha fazla söz hakkı versin. Gruba itiraz edin, gruba.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Ona da yerinizden engel oluyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gülüşmeler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Yesinler sizin demokrasi anlayışınızı! Lideriniz de New York-Washington arasında benzinlikte hamburger yesin. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri alkışlar, CHP sıralarından gülüşmeler)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bir on dakika daha istiyoruz Başkanım.

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bir dakika daha ver.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Milletimizin bilgi ve takdirlerine arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo sana! Helal olsun be!

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bir dakika daha verin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Demirbağ...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Budur ağabeycim, bravo!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Demirbağ...

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bir dakika daha verin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Demirbağ da “hoca efendi hazretleri” dedi mi acaba? Demirbağ, sen de Elâzığ’da “hoca efendi hazretleri” dedin mi acaba?

BAŞKAN – Sayın Özel...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, Sayın Başkan; birincisi, şunu söyleyeyim tabii: İktidar milletvekilleri konuştu, eleştirdiler; biz nasıl eleştiriyorsak eleştiriyi de tahammülümüzün olması lazım, pek çoğuna hiçbir şey demeyeceğim.

Zülfü Bey’i, onu, geçen sene “en çok laf atan milletvekili” sıfatıyla konuşturmamıştık ama bu sene arkadaşlarımız oranlı olarak yaptılar.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Azalttı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O da konuşmasını yaptı, o da Meclisimize renk katan bir hatibimiz ama bir konuşmaya cevap vermek durumundayım. Yani hepimizin kanına dokunuyor, canına dokunuyor. Bir Grup Başkan Vekili olarak bir kişiyi, özellikle bir milletvekilini hedef alıp ona cevap vermemeye de özenle gayret ederim hep ama bir milletvekili çıktı ve dedi ki: “Muhalefet, konuşmuş olmak için konuşuyor...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ben öyle demedim.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Seni demiyor, seni demiyor. Seninkiler üniversitede kitap olarak okutulur.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “...Turizm Bakanının nesini eleştiriyorsunuz? Biraz dürüst olun, dürüst olun.”

Şimdi, bunu, yine, herhangi bir arkadaşımız yapsa bir şey demeyeceğim ama bu lafı söyleyen arkadaş bu “dürüst olun” lafını nereden hatırlıyor, onda nasıl bir bilinçaltı var, şöyle bir şüphelendim, baktım ve gördüm. Recep Tayyip Erdoğan’a soruyorlar: “Bir milletvekili istifa etmiş, bağımsız kalmış, başka partiye de geçmemiş, bağımsız kalmış, üzülünüz mü?” Cevap aynen şöyle: “Niye üzüleyim? Bir insan eğer bir partinin bayrağı altında seçime giriyorsa o partide devam eder. Eğer dürüstse milletvekilliğinden ayrılır çünkü bağımsız olarak bu Parlamente’ya gelmedi.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdi bize, muhalefete “Dürüst olun, dürüst olun.” diyen arkadaşta -bilinçaltında- parti değiştiren milletvekiline “Sen o partinin bayrağı altında girdin, eğer dürüstsen milletvekilliğinden ayrıl.” diyen Recep Tayyip Erdoğan’ın 17/12/2003 konuşmasını hediye ederim. Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Ya, güzel konuş ya! “Yazıklar olsun!” falan, ne biçim konuşuyorsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hem parti değiştir... Ee, ne yapayım? Ne demek “Dürüst olun.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Manidar, manidar... Bakanı bu kadar övmek de manidar.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Grup Başkan Vekilisin “Yazıklar olsun!” falan... Ya, ayıp denen bir şey var ya, yakışıyor mu! Ayıp ya, yakışıyor mu sana!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin...

35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkanım, doğrusu Özgür Bey’in şu an hepimiz böyle çok sakinken -sabahtan itibaren çok tartışmalar yaptık- böyle tebessüm ederken bitmiş bir şeyi müthiş bir germe becerisi var yani enteresan bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu başka ama. Başkanım, 2’nci konuşma; ne yapayım, araya giremiyoruz ki.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bir saniye...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özlem Hanım çok sakın hâlbuki!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Ben sakinim, bak, bir şey yok. Hastayım, çok hastayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özlem Hanım’da sinir yok. Maşallah! Maşallah, hiç sinir yok!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bir saniye, Allahuekber ya! Yani laf atmaktan... İnanamıyorum ya, inanamıyorum... Malatya’da ne yiyip içiyorsunuz bilmiyorum yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi sinir yok sizde! Hele Özlem Hanım, maşallah, sakın!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, buradaki problem şu: Anayasa’nın bize verdiği imkânı kullanıyor milletvekilleri. Hatırlayacaksınız, siz daha evvel ne yaptınız? İYİ Partiye kendi milletvekillerinizi verdiniz, giden arkadaşlarınız üzülüyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Size gelenler bakan oldu, biz geri partimize döndük.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bir saniye... Bir saniye... Bakın, çok temel bir ilkedden bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Süleyman Soylu’yu Bakan yaptınız, Numan Kurtulmuş’u Bakan yaptınız.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Zengin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Süleyman Soylu’yu Bakan yaptılar, Numan Kurtulmuş’u Bakan yaptılar; size gelen Bakan oluyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir itirazı yapmak için o şeyi sizin hiç yapmamış olmanız lazım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakan oluyor, ruhsat alıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Zenginleşiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç yapmamış olmanız lazım; siz, kendiniz bunu yaptınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, dürüst olun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ayrıca Anayasa’nın verdiği imkânı kullanmak bir milletvekilinin hakkıdır, hakkıdır yani. Sizden de istifa eden arkadaşlar var, bize geçenler oldu, bize geçti; bizden de istifa edip başka partiye geçen oldu yani ve siz o insanlarla ortaklık yapıyorsunuz şu anda. Var, bizim partimizden istifa edip şu anda sizin ortaklık yaptığınız milletvekili var. O yüzden...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz bir tane almadık. Biz öyle...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Almadık.” değil, size gelmediler galiba, gelseler alırsınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır; almayız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Almayız, almayız; biz ne yapacağız!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O sebeple, değerli arkadaşlarım, bakın, bunları söylemek doğru değil. Milletvekili anayasal hakkımı kullanıyorsa...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tayyip Erdoğan’a söylemek lazım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen, ben burada...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir de bize “Dürüst olun.” diyene söylemek lazım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, siz, bütün gün neler söylediniz ya! Neler söylediniz bütün gün, rica ediyorum ya! Eğer “Dürüst olun.” kavgasını yapacaksak, burada kavgasını yapacak bin ton laf var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, demese ben hiç girmeyeceğim yani.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, siz girmek için yer arıyorsunuz zaten, o yüzden...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, canım “Dürüst olun.” diyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamam, kötü bir şey mi söylüyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapalım? Bütçede eleştiri olmasın mı Özlem Hanım, Allah aşkına ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Atılan laflara bakarsak...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bütçede eleştiri olmasın mı? Bakanı yeteri kadar övüyorsunuz; bırakın, biraz da biz eleştirelim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Zengin, tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bitiriyorum.

Ya, değerli arkadaşlarım, bir ton laf söylediniz ya; bir kamyon laf söylüyorsunuz, iki cümle cevap veriyoruz. Şu eleştirilere bakar mısınız, arkadaşlarımızı herhâlde hiç işitmiyorsunuz laf atmaktan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de Sayın Zülfü Demirbağ'ın uyarısını da dikkate alın, lütfen siz de onları konuşturun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Size, dinlemeye sıra gelmiyor, dinlemeye sıra gelmiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onların da hukukunu savunmak bizim görevimiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bizim sayımız fazla, mesele o. Sayımız fazla, 20 vekille 10 tane tura dönmüyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne grup önerisinde konuşuyorsunuz ne önerelerde konuşuyorsunuz. Zülfü Demirbağ konuşamazsa biz söz vereceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olur, söyleriz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onların hukukunu da savunmak bizim görevimiz Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederiz; alırız, sorun yok.

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Zülfü Bey'e hiç sataşmadık ama bu da kayıtlara geçsin; o her gün bize sataşıyor.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Çokal.

36.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Bugüne kadar hiç ağzımı açıp konuşmadım ve size de bunu hiç yakıştıramıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de bir kelime etmedik zaten size.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Öyle mi diyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç ettik mi?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Açın o zaman, sosyal medyalarınızda yazdıklarınıza bir bakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç etmedik biz.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Öncelikle, lütfen Özgür Bey, siz konuştunuz, ben sustum. Şimdi siz beni...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, üç ay sonra parti değiştirmek de biraz ağır bir şey ya.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Yanınızdaki beyefendi dinleyecek zaten, o benim muhatabım değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Üç ay sonra, dört ay sonra değiştirmek olmuyor yani.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Çünkü öyle bir üslubu var ki, öyle bir üslubu var ki bir kadınla nasıl konuşulması gerektiğini bilmeyen, daha önce bu kürsüden de defalarca laf etmiş bir beyefendi -beyefendi diyorum, evet- ona söz hakkı vermiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kime söylüyor, sana mı söylüyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kime söylüyor?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Siz 12 tane milletvekilini verdiğinizde partiye...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O sayede sen seçime girdin, sen o sayede seçime girdin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O 15 milletvekili olmasaydı sen vekil mi olacaktın?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen o sayede seçime girdin.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Size söylüyorum, size söylüyorum; siz ittifak kurduğunuz partinin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O sayede seçime girdin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vekil mi olacaktın?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Bakın, bakın kardeşim, dinleyeceksin, dinleyeceksin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O sayede girdin.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – İttifak kurduğunuz partinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Açar mısınız lütfen, lütfen, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O sayede seçilebildin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O 15 milletvekili olmasaydı vekil mi olacaktın sen?

CAVİT ARI (Antalya) – Hâlâ konuşuyorsun bir de, ayıp!

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Bir dakika...

İttifak kurduğunuz partinin Genel Başkanının önce kaç parti değiştirdiğini düşüneceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – İçinize aldığımız siyasal İslamcılarını düşüneceksiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, üç ayda değiştirdin, üç ayda! Neyi bulamadın orada?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Bir de... Bir de... Lütfen... Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İYİ Partide bulamadığın neyi buldun AK PARTİ’de?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Veli Bey! Veli Bey!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.43

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)
1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)
1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)
1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)
1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)
1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)
1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)
1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)
1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)
1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağırlioğlu.

Buyurunuz Sayın Ağırlioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yürütmeye konuşacağım, yürütme yok; yaşamaya konuşacağım, yasamanın yarısı yok. Şimdi...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabey, yasama nerede ya? AK PARTİ Grubu hiç yok.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Meclisi bunların çalıştırması lazım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Grup Başkan Vekilleri de yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – AKP Grubunda 4 kişi var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Konuşmayın bence. Şu hâle bak!

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bizim, bütçe...

2 arkadaşımız var onların şahsında konuşayım yasamaya diyeceklerimi onlara arz edeyim, Bakanlarımız gelir.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bana göre, başlamayın.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – 2023 yılı bütçesini konuşuyoruz. 2023 yılı bütçesini konuşuyorken dilimize pelesenk olmuş bazı ifadeleri de sıkça kullanıyoruz: “Cumhuriyetin 100’üncü yılı.” Cumhuriyetin 100’üncü yılını önemsiyoruz, 100’üncü yılına varmış bir devlet iradesinin bütçesini yapmakla da iftihar ediyoruz. Sayın Müsavat Dervişoğlu, 100’üncü yıl vurgusu yapan ve kürsüde, seçim kazanma heveslerinin her ne kadar hedeflerini tutturamamış olsa bile 100’üncü yıla bütçe yapma imkânı olarak döndüğü zamanlarda bununla övünen, 100’üncü yılın bütçesini yapmakla övünen Hükûmete doğru soruyu sormuştur: “100’üncü yıla yüzünüz var mı?” (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Mesuliyeti şöyle açmak zorundayız: Efendim, Kültür Bakanlığı bütçesini konuşuyorum, ben ne konuşursam aslında, Türk milletinin mesuliyetine konuşabilme imkânına sahip olabildiğim bir mesuliyetle konuşuyorum yani ben bugün kürsüye sadece bir parti mensubiyetinin omuzlarımıza yüklediği bir mesuliyetle değil, Türk milletine mensup olmanın, Türk milletinin güçlü yarınlarını inşa etmek için sorumluluk almanın, ahirette hesap verecek olmanın, devlete millete hâle getirecek her türlü şeni işten uzak durmanın omuzlarımıza yüklediği mesuliyetle de çıkıyorum. Mademki bütçeniz sizin 85 milyonun, inanan-inanmayan, sizden olan-olmayan, sizin meşrebinizden olsun olmasın herkesin etkilendiği, herkesin istifade edebildiği, herkesin faydalanabildiği ya da etkilenebildiği bir bütçedir. Ben de buraya herkes adına çıkabilen bir sorumlulukla konuşuyorum.

100’üncü yıl bütçesi bu. “100’üncü yıl bütçesine yüzümüz var mı?” diye biraz daha yumuşatayım ben bunu çünkü ben, sizin milletinize vadedmiş olduğunuz sorumlulukların yapılamamışlığından doğan sorumluluğumu iktidara tenkit diye dönüştüren bir mesuliyet taşıyorum. Yaptıklarınızla övünüyorsunuz, biz iyi yaptıklarınızla övünüz sizin. Keşke 2002 yılında “Belki de gelmez.” zannederek, “Belki 2023’e siz varamazsınız.” zannederek vadettiklerinizin bu kadar yakında sizin karneniz olarak önünüze geleceğini bilseydiniz...

Şimdi, bir bütçe var, önümüzde bir bütçe var. Bu bütçe, sizin için bir iftihar bütçesi değil, bu sizin için bir mazeret bütçesi. Bu bütçe, “Yapamadık.” bütçesi. Bu bütçe, “2002’de vadedmiştik, unuttuk.” bütçesi. Bu bütçe... Biz kadim bir milletiz, dilimizde devlet kaybetmiş olmanın hicranının duaya döndüğü bazı ifadeler vardır. Milletimizin alelusul yokluğuna, hicranına, darda kalmışlığına bir şey kavuşunca Türk milletinin ilk duası “Allah, devlete zeval vermesin.”dir çünkü devlet kaybetmenin ne demek olduğunu bilir Türkler, devlet kaybedince başa ne geleceğini bilirler, devletin niye kaybedildiğini de bilirler: “Allah, devlete zeval vermesin.” Devlete Allah ne zaman zeval verir, ne olunca Türk’ün devletine hâle gelir?

Sizin siyasi iradeniz bugün “bütçe” diye bize sunduğunuz bu metnin çerçevesi içerisinde. Enflasyon hedefi 100’üncü yılda böyle olunca devlet zeval bulur. Yüzde 150 enflasyonu olan bir ülkenin devleti zeval bulmak üzeredir. Üniversiteleri çökmüş bir devlet zeval bulur yani eğitimi ıskalamış bir millet

devletini zevalde göreceğini bilir. Üretimi inkıtaya uğramış, inkıraza uğramış bir devlet, kültürü aşınmış bir devlet, coşkusunu yitirmiş bir devlet inkıraza uğrar, zeval bulur. Efendim, faiz girdabına yıkılırsa bir ülke zeval bulur; liyakat yerine sadakat ödüllendirilirse zeval bulur; nepotizm kurumsallaşırsa, oligarşi ete kemiğe bürünür, keyfîlik devlet yönetimine hâkim olursa Türk'ün devleti zeval bulur. “Allah, devlete zeval vermesin.” içinde “Devleti keyfî yönetmeyin, hazineye el sürmeyin, eğitimi ıskalamayın, üretimi ihmal etmeyin, hakkı hukuku gözetin, adaletsizlik yapmayın.” tembihini de havî bir duadır: Allah devlete zeval vermesin. “Devlete Allah zeval vermesin.” duaysa siz neyin icabetisiniz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yüz yıl, yüz yıldır “devlet” diyoruz. 100'üncü yıla yirmi senelik iktidarınızla bizi taşıyorsunuz, vadettiğiniz programın detaylarına bakıyorum; isterseniz ekonomiyi, isterseniz cari açığı, isterseniz ikiz açık sayacağınız bütçe açığını, isterseniz enflasyonu, isterseniz CDS primlerinin yüksekliğini, isterseniz ücretli çalışanların millî gelirden aldığı payı, isterseniz istihdamı, isterseniz bu pay içerisinde faize ödedikleriniz, faize öderken bütçe yükünü artırdığımız kamu-özel iş birliği yatırımlarınızı, neyi konuşursanız konuşun; isterseniz istihdam politikanızı, isterseniz ücretlendirmeye enflasyon oranında fark vermeye heves ettiğiniz dar gelirli grupları, neyi konuşursanız konuşun konuştuğunuz her şey sizi millete vadettiğiniz ve bir şekilde gerçekleştirmediğiniz hedeflerinizin mesuliyetiyle karşı karşıya bırakıyor.

Siz mesulsünüz, siz bu memlekette muhalefeti yenmek için iktidara gelmediniz; sizin mesuliyetiniz, bugün dilinizde en çok duyduğumuz ve sizin teselliniz hâline gelen “Madem öyle, biz niye sandıktan çıkıyoruz.”dan ibaret bir tesellidir. Yani aslında siz hedefinizi unuttunuz. Neyi unuttunuz; arz edeceğim size.

Efendim, diyorsunuz ki: “Sandıktan çıkıyoruz her seçimde. Muhalefeti yeniyoruz ya her seçimde.” Sizin vazifeniz, muhalefeti yenmek değildi; siz unuttunuz. Sizin yenmek zorunda olduğunuz fakirlikti, yolsuzluktu, yoksulluktu, adaletsizlikti, eğitimde muhtevassızlıktı; fakirlerle başladığımız bu yolculuğun sonunda fakirliğin kalmadığı bir ülke kurmayı hedefiniz. Yenmek zorunda olduklarınız bunları sizin. Şimdi, yirmi yıllık iktidarın nihayetinde yine milletin karşısına çıkıp tutturamadığınız hedeflerin mesuliyetini taşımak yerine “Sandıktan galip çıkacağız.” hevesleriyle muhalefeti ilzam etmeye çalışıyorsunuz. Siz muhalefeti yendiğiniz zaman memleketin makûs talihî değişmiyor ki. Bir seçim yenmişsiniz, enflasyonu yenememişsiniz; bir seçim bir daha yenmişsiniz, faizi yenememişsiniz; sonra bir daha yenmişsiniz, eğitim muhtevassızlığını yenememişsiniz. Dar gelirliyi kurtaramamışsınız, çocuklarımızı kurtaramamışsınız, eğitimi, üretimi kurtaramamışsınız, Hazineyi dolduramamışsınız, adaleti kurtaramamıştınız, devleti abat edememişsiniz ama diyorsunuz ki: “Muhalefeti yeniyoruz ya.”

Muhalefetin vazifesi, sizi yenmektir. Muhalefet sizi yenince sandıkta muhalefet sadece iktidarı yenmiş olmayacak; muhalefet, millete vadettiklerinizden tutturamadıklarınız adına sizi değil, sizin vaatleriniz adına milletin talihsizliğini yenecek aslında.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Millet niye oy veriyor böyleyse?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – O yüzden, iktidar mücadelesinde siyasi mesuliyeti vadettiğiniz programla mukayese ederek bizim karşımıza, milletin karşısına çıkmalısınız.

Şimdi, bakıyorum, 25 bin dolar millî gelirin hesabının, hevesinin, 2 trilyon dolar gayrisafi millî hasıla hedefinin, hazinesi dolu bir ülke hedefinin, üniversiteleri iftihar edilecek ve dünya sıralamasında yer alacak bir ülke hedefinin neresine düştüğünüzden bağımsız, siz diyorsunuz ki: “Biz cumhuriyetin 100'üncü bütçesini yapıyoruz.” Bu bütçenin neyiyle övünüyorsunuz siz? Bu bütçe sizin hedeflerinizin neresine düştü ki o bütçeyle övünüyorsunuz?

Bize zenginlik vadettiğiniz, şimdi bakıyorum, yaşam koçu gibi konuşuyorsunuz; çıkıyorsunuz, zengin etme vadettiğiniz ve oyunu, teveccühünü aldığımız milletinize diyorsunuz ki: “Biz size yeterli kadar gelir veremedik, çocuklarımızla alışverişe çıkmayın.” Niye? “Onlar her şeyi alırlar.” Dolayısıyla alışveriş koçluğu yapmaya karar verdiniz.

Mesela diyorsunuz ki: “Mevsimli, mevsimsiz sebze yemeyin.” Niye? “Pahalılığa sebep oluyorsunuz.” Ya, siyasi olarak mesuliyetlerinizin uzağına düştükçe siyaseten diliniz de milletinize duyduğunuz sorumluluğun çok uzağına düşmeye başlıyor.

“Kaloriferlerinizin peteğini biraz kısar mısınız lütfen.” Bize tasarruf etmeyi öğretiyorsunuz. Milletinizin karşısına çıkıp diyorsunuz ki: “Biz size 25 bin dolar vadettiğimiz ama başaramadık; siz de biraz anlayışlı olun, peteklerinizi biraz az yakın canım. Onların ayarını kısırsanız faturalarınızda ne kadar kâra geçtiğinizi öğreneceksiniz, göreceksiniz.” falan diye de böyle müjdeliyorsunuz.

Sonra, porsiyonları küçültmekten bahsediyorsunuz; yetmiyor, Diyanete, hutbelere müdahale edip diyorsunuz ki: “Çoluğunuzu çocuğunuzu evlendirirken israf etmeyin.” Lafa bakın, lafa yani millete zenginlik vadettiniz, finali şöyle yapıyorsunuz: “Yemeyin, çocuklarımızla alışverişe gitmeyin, kaloriferlerinizin peteklerini yakmayın.” Hani, ramak kaldı, diyeceksiniz ki: “Mümkünse savm orucu tutun.” Evvelallah o da çok sağlıklıdır; üç gün oruç tutarsanız Peygamber sünnetidir, zaman zaman da Efendimiz yapardı; neredeyse oraya gitmek üzere mevzu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bunları size niçin söylüyorum? Tayyip Bey, en son zenginlik vadettiği millete 25 bin dolar hedefi koyup “Evelallah başaracağız.” dediği hedefine ulaşamayınca bize Bakara suresinden ayet okumaya karar verdi. Efendim, biliyorsunuz, mealen okudu, dedi ki: “Ant olsun ki Allah, sevdiklerinizden azaltarak, noksan hâle getirerek sizi sınar. Allah, sevdiklerinizden azaltarak; mallarınızdan, canlarınızdan eksilterek sizi imtihan eder. Sabredenleri müjdele.” Bu ne demek biliyor musunuz? Bu şu demek: Ben iktidarınızı zaman zaman eleştirirken diyorum ki her şeyle her şeyin arasını açtınız; liyakat ile istihdamın arasını açtınız, efendim devlet dili ile nezaketin arasını açtınız, adalet ile merhametin arasını açtınız, efendim siyasi münakaşada siyasi ciddiyetle, devlet dili ile devlet yönetiminin arasını açtınız. Her şeyle her şeyin arası açıldı, en son Rabb’imizle bizim aramızı açmamıştınız, bir o kalmıştı.

Okuduğunuz ayetin meali üzerinden hesap ettiğiniz menfaat şudur: Diyorsunuz ki milletinize: “Efendim, sizin fakirliğinize sebep olan şey biz değiliz, yani parayı biz yedik ama sizi bu ara Allah, fakirlikle imtihan ediyor.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yani haşa huzurdan en son Rabb’imizle aramıza... Allah bizi fakirlikle imtihan etmiyor, bizi sizin maharetsizliğiniz fakirlikle imtihan ediyor. Sizin vadettiğiniz olsaydı, bak, vadettiğiniz olsaydı onu Allah’tan bilmeyecektiniz, maharetinizden bilecektiniz. Diyecektiniz ki “Allah’a hamdolsun, öyle maharetle ekonomiyi yönettik ki, evelallah ağzına kadar hazine doldu.” Hazine doldu: “Bizim maharetimizden.” Boşaldı: “Allah sizi fakirlikle imtihan ediyor.” Ne güzel dünya, ne güzel dünya! Yağmur yağıyor: “Dindarlar iktidarda” Yağmur durdu: “Ee, çok günah işliyorsunuz siz de.”

MUHAMMED AVCI (Rize) – Kim diyor: “Allah, sizi fakirlikle imtihan ediyor.” diye?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu, sorumluluk mevkinde olan bir iktidarın hiç tenezzül etmemesi gereken bir dildir.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yavuz Bey, daha nitelikli bir konuşma bekliyorum ama maalesef...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Başarıldı: “Başarılar bizim.” Öyle diyorsunuz. Başarısızlık...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Hamasetle demagoji yapıyorlar ya.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Hamaseti ben size anlatayım. Hamaset şu beyefendi, hamaset şu: 25 bin dolar deyip 9 bin, huzur vadeditip...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Hamaset ve demagoji...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sanki her şey normal dünyada.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Ben konuşurken bana müdahale etmeyin. Benim siyasi olarak sizi tenkit ederken kullandığım dilin bir terbiye hattı var, benim konuşmalarına müdahale etmeyin.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Biz de aynısını yapıyoruz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Benim size hatırlattığım şey, sizin millete vadettiklerinizdir. Dolayısıyla bugün...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Biz de hakikati konuşmanızı bekliyoruz.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Sana daha rasyonel bir konuşma yakıştırdı.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Muhammed Bey, ya, bırakın bu işleri.

Ben bugün sizin karşınızda iftihar ettiğiniz bu bütçenin...

MUHAMMED AVCI (Rize) – Sana yakıştıramıyoruz sadece, sorun o.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Neyi yakıştıramıyorsunuz? Neyi yakıştıramıyorsunuz? Kültür davanız...

MUHAMMED AVCI (Rize) – Sana daha rasyonel, daha ayakları yere basan bir konuşma...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Ayaklarım yere basıyor benim. Kalbim sizin millete verdiğiniz sözleri unuttuğunuz yerde atıyor benim. Sizin millet adına “Bismillah.” dediğiniz yerde unuttuğunuz bismillahlarda atıyor benim kalbim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Benim kalbim, durduğum yer sizin milletinize vadettiğiniz, bir türlü başaramadığımız, başaramadığımız hâlde başarısızlığınızı muhalefete ciro ettiğiniz yerde, sorumlulukta atıyor.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Allah’a hamdolsun, yüzde 90’ını başardık. Allah’a hamdolsun, yüzde 90’ını başardık.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - “Hamdolsun.” dediğiniz şeyin panoramasını anlatıyorum size ben, diyorum ki: 25 bin olacaktı, 9 bin oldu; hamdolsun. İlk 500’e 50 tane üniversite sokacaktık, 1 tane sokamadık; hamdolsun. Efendim, faizsiz bir ülke hayal ediyorduk, bütçenin yarısından fazlasını faize veriyoruz; hamdolsun. Neyine hamdolsun? Hadi “Hamdolsun.” deyin.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Doğru değil.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Hadi deyin “Hamdolsun.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İç borç faizimiz ilk defa ana parayı geçti, deyin “Hamdolsun.” Borçlanırken yüzde 2-3’le borçlanıyorduk, CDS oranlarımız yüzde 10’a vardı, “Hamdolsun.” deyin hadi, hadi deyin “Hamdolsun.”

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Bu ülkenin her şeyine hamdolsun diyoruz, her şeye rağmen hamdolsun diyoruz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Bunlara “Hamdolsun.” diyemezsiniz. Ben bunlara “Hamdolsun.” diyemediğinizi biliyorum sizin. Bu, hamdedilecek bir şey değil. Bu, istiğfar edilecek bir şeydir. Buna “Hamdolsun.” denmez, buna “Allah bizi affetsin.” denir.

Kültür Bakanlığı bütçesini konuşuyorum. Kültür Bakanlığıyla ilgili bir şeyler arz etmem lazım.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Bütün iyi niyetimle söylüyorum: Sana yakışmıyor.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Ben iyi niyetimle söylüyorum Muhammed Bey. Muhammed Bey, bakın, ben kürsüye kalbimle çıktım.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Bütün iyi niyetimle söylüyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Deme, benden sonra de.

Komisyonunda da arz ettim. Kültür Bakanlığı bir sonuç bakanlığıdır, nihayet bakanlığıdır. Kültür Bakanlığı, aynı insanlar gibi kültür dünyamız... Cengiz Aydoğdu'nun konuşmasına devam etmem lazım ama beş dakikam kaldı, bakalım nasıl sığdıracağım.

Kültür Bakanlığının bir cihetle vazifesi, bütün bakanlıkların, nihayetinde onların üstündeki göz olmasıdır. Kültür aynı insanların şahsiyeti gibidir yani nasıl ki insanların şahsiyetlisini seviyorsak kültür de toplumların şahsiyetidir; kültür, bir toplumun şahsiyetidir. Kültürün, şahsiyetin olduğu yerde kültür koordinatlarınızın size, bize yaptırmak zorunda olduğu şeyler vardır; ben Bakanımıza arz ettim.

Problemlerimiz var, nedir problemlerimiz? Şebiarus merasimi tertip ediyoruz mesela; sene devriyesinde coşkuyla gidiyoruz, sükûnetle dinliyoruz; yazılmış veciz metinlerde sizin bize ettiğiniz, siyasetin aslında topluma vadettiği birtakım nasihatleri hikmetli sözlerle dinliyoruz. Kalp kırmanın ne kadar kötü bir şey olduğunu, kabahatleri, kusurları yüze vurmanın ne kadar kerih bir şey olduğunu, insanları ketmetmenin, insanların aleyhinde iftira atmanın, siyasi avantaj ya da şahsi avantaj kollayarak insanların kabahatlerini, kusurlarını yüzlerine vurmanın... Mevlâna'nın gönlünde tecellisi olmuş sözlerini söylüyoruz kürsüden. Çok güzel, biz de iftihar ediyoruz; ertesi gün bizim kalbimizi kırıyorsunuz, ertesi gün bizi utandırmaya heves ediyorsunuz. Kürsülere çıkıyorsunuz...

Burada benden önce AK PARTİ'den konuşan arkadaşlarım var, dinliyorum onları. Efendim "Söz ola kese savaşı, /Söz ola kestire başı,/ Söz ola zehirli aşı,/ Bal ile yağ ede bir söz." Ne güzel laf. Bizim kalbimizi onarın, bizim arkadaşımıza saldırı oluyor, bir kişi gelip özür dileyemiyor, ya bir kişi özür dileyemiyor! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Burada hikmetli sözler söylüyorsunuz, hikmetli sözler. Efendim, neymiş, Yunus Emre Enstitüsünü konuşurken Yunus'tan konuşmak lazım. Evet, konuşalım, aslında Kültür Bakanlığının vazifesi, Yunus Emre'nin kaç yüzyıl önce yazdığı şiirlerle hikmet konuşmaları yapmak yerine, Yunus Emreler çıkarmaktır; Yunus Emre çıkarmaktır ya da Yunus Emre niçin çıkmıyorsa onu dert etmektir.

Efendim, Ahi Evran Yılı yapıyoruz, güzel mi? Tabii ki güzel. Ahi Evran, bizim teşkilat ahlakımızın taşıyıcı kolonlarını inşa etmiş Ahilik teşkilatı üzerinden anılmasının, hatırlatılmasının, faaliyet yapmasının çok kıymet vermemez gereken bir öznesidir aslında ama problem var. Ahi Evran Yılı ilan edip 5 milyon, 6 milyon esnafın tefeciye düşmesine, faiz batağına düşmesine, borcunu ödeyememesine bakmanız lazım. Ahi Evran çıkmıyorsa devleti Ahi Evran yapmak lazımdır. Eğer Ahi Evran çıkaramıyorsunuz devleti Ahi Evran gibi yöneteceksiniz, Ahi Evran'ın ahlakıyla yöneteceksiniz.

Hazinesi bu kadar saldırıya maruz kalmış; Kamu İhale Kanunu 160 defa değişmiş, kevgire dönmüş; kamu kaynaklarını kullanırken denetimsizlik usule dönmüş; bu usulsüzlükten kamunun uğradığı zarar, faiz yüküne dönmüş; bu kadar büyük sarmalın içerisinde önümüze gelen bütçede, bütçe kaleminde en büyük kalem, faiz; ona rağmen mahcubiyet yok! Mahcubiyetin olmamasına rağmen bize dönüp diyorsunuz ki: "Bu böyle, bütçeyi yaptık. İşte övünün evelallah, övünün, bununla övünün." Buna da "Hamdolsun." diyorsunuz, ben buna hamdolsun demediğinizi biliyorum da öyle demek zorundasınız.

Nihayetinde, Kültür Bakanlığının, kültür davamızın, kültür dünyamızın şöyle bir şeye ihtiyacı var: Hikmetli sözler söylüyoruz, kötü işler yapmaya başladık; veciz konuşmalar yapıyoruz ama konuştuğumuzun ahlakını taşıyamaz bir siyasal alan oluşturduk. Biz siyasetteki terbiye dilinin, tenkitin, eleştirinin, empati duygusunun, farklı düşüncelere tahammülün, hoşgörünün falan hepsinin

hikmetli sözlerini kuruyoruz. Hoşgörüden hissenize... Kavgada vurup belki ölümüne sebep olacağınız nahoş bir hadiseden sonra bir kişi yahu, bu kadar hikmetli sözden mesuliyet alıp şu kürsüye gelip “Ya, arkadaşlar, kusura bakmayın, böyle bir hadise olmasını istemezdik, özür dileriz.” falan demeyi beceremiyor ama hikmet kırılıyor ya maşallah, sübhanallah; hikmetten kırıldınız yani Mevlâna’dan şiirler, Yunus’tan şiirler.

Dolayısıyla, şunu demeye çalışıyorum: Eğer güzel konuşarak olsaydı, Sayın Cumhurbaşkanının veciz konuşmalarıyla bu ülkenin şu anda abat olması lazımdı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Oldu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Siyaset tarihimizin en veciz konuşmalarını Sayın Cumhurbaşkanına yaptırıldılar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Oldu. Türkiye nereden nereye geldi?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanı güzel güzel konuşmalar yaptı ama o konuşmaların bize cumhuriyetin 100’üncü yılında yaşattığı şey bu tablodur. Bu tabloyu sizin hedeflerinizle mukayese ettiğimde -bak, kendi hedeflerimizle değil- bu, sizin hedeflerinizin bile çok uzağında bir yerdir.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Hedefimiz orada duruyor Yavuz Bey. Hedeflerimiz orada duruyor ve yaklaşıyoruz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Çok uzağında bir yerdir.

Şimdi, diyorsunuz ki: “2023 olmadı. Ne zaman olur? 2053 evvelallah, 2053’te olur evvelallah.” Olabilir, Allah kerimdir yani Türk milletinin hizmetini görecek evlatları bitmez. Biz size şöyle bakıyoruz...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Olmadı değil, çok şey oldu, her şeyi başardık, bazı şeyleri de başaracağız.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Elli saniyem kaldı, müdahale etmeyin lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yardımcı oluyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Yardımcı olmayın, ben size yardımcı oluyorum; hiç değilse bütçede bizi dinlemeyi becerin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terörle ilgili bir şey söyleyin ya.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ya, bütçede dinleyin bizi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terörle ilgili bir şey söyleyin.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bak, aynı şeyi yapma, ben seninle münakaşa etmeyeyim ya, lütfen ya!

Şunu demeye çalışıyorum: Biz size düşmana bakar gibi, hasma bakar gibi gazezle, kinle bakmıyoruz; biz size arkadaşlarımız, kardeşlerimiz olarak bakıyoruz.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Biz de öyle bakıyoruz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Öyle baktığımız için...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Hatırlattığımız her şey, size söylediğimiz her şey sizin millete verdiğiniz sözlerin hatırlatılmasından ibaret. Siz yapamadınız, biz yaparız; siz söz verdiniz, bir yere kadar getirdiniz, kalanı biz yaparız; iyi yaptığımız, milletin sevdiği ve memnun olduğu,

“Başardınız.” diye iftihar ettiği her şeyi yapmaya devam ederiz; yapıp da pahalı olanları ucuz yaparız, yanlış yaptıklarımızın hepsini düzeltiriz. Bu, bizim için bir bayrak yarışıdır; siz buraya kadar getirdiniz, alırız, devletin nasıl yönetileceğini size gösteririz. Size gösterince size şöyle söyletmeyi severiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yaptıklarımıza teşekkür de edeceksiniz, nezaket onu gerektiriyor.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bir dakika istirhamım var.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Biz size şöyle bir şey dedirtmeye heves etmeyiz; sizi mahcup etmeye, sizi utandırmaya çalışmayız... Benim “keşke” diye başladığım nice cümlelerim var bu kürsüde; keşke başarsaydınız, keşke hedeflerinizi tuttursaydınız; sizin abat ettiğiniz memlekette biz de size ve yedi ceddinize dua ederek yaşasaydık keşke.

MUHAMMED AVCI (Rize) – Keşke yaptıklarımıza da bu gözle bakabilseydiniz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla, yapabildiklerinizin iyi olanlarına...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terörle mücadele kötü mü?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – ...kulaklarınıza ve kalplerinize konuşuyorum: Biz Türk’üz, Türk devletiyiz, Türk milletiyiz, sizden önce mağarada yaşıyormuşuz gibi, sizden önce de teröre rehin kalmışız gibi konuşamazsınız. Biz bin yıldır buradayız, sizden önce de buradaydık yine olacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, siz de terörle mücadele tabii ki yapacaksınız; siz de yapacaksınız, biz de yapacağız; siz de nefes aldirmayacaksınız, biz de aldirmayacağız. Biz size aynaya bakar gibi bakacağız. Bakacağız ki neyi yaptılar iyi oldu, ne olunca güzel oldu ne olunca kötü oldu, bakacağız. İyi olanlara diyeceğiz ki: “Var olun, Allah razı olsun, iyi oldu.” bunları yapacağız. Kötü olanlara diyeceğiz ki: “Bunu yapmak yakışmadı.” düzeltereğiz. Bağırmanıza, kızmanıza gerek yok. Bu siyasi mücadelenin en kıymetli vetiresidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu bütçe vesilesiyle size hatırlatmaya çalıştığımız her şey sizin bugün milletinize, yarın Rabb’inize vereceğiniz hesabın kolay olması içindir. Yani sizin bize karşı haklı olmanıza, bizi yenince mutlu olmanıza eğer inansak ki memlekete faydası olacak, vallahi billahi size yenilmek için inansak ki...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Biz sizi yenmek değil, Türkiye muhalefetine hepsini yenmek için...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Benden sonra konuş beyefendi, gel buraya konuş dinleyeceğim seni.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – İnşallah.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ben şunu diyorum size: Eğer bilsek ki size seçim kaybetmek memleketi abat etmenize, memleketi toparlamanıza, hakkın hukukun yeniden ayağa kalkmasına, devletin yeniden zevalden kemale dönmesine, yeniden memleketin ayağa kalkmasına vesile olacaksa Allah’a ant olsun size yenilmek, Türk milleti için bizim size şeref borcumuz olur...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Amin!

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – ...ama size yenilince hiçbir şey düzelmeyecek. Aynı şeyleri bütçeye koyacaksınız; yine faiz koyacaksınız, yine enflasyon yaşatacaksınız, yine nepotizm, yine oligarşi hastalıkları, yine yandaş kayırma, yine israf, yine şatafat, yine düşkünlük; bu, sizin yol hazırlığınızın ne kadar uzağına düştüğünüzün göstergesidir.

Vesile olsun hayırlara, Allah’a emanet olun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niyet okuma, niyet okuma!

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Yavuz Bey, senden daha içerikli konuşmalar bekliyoruz.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Aytun Çıray.

Buyurunuz Sayın Çıray. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, AKP Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından gerçekleştirilen milletvekilimize yönelik şiddet eylemi demokrasimize, yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan çirkin bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz ve hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatın yolundan ayıramayacaktır, bunu da bilmenizi istiyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu, aslında kaybedecek olanların ruh hâlidir. Kaybedeceksiniz çünkü şahsileştirilmiş bir dış politikanızın utanç verici zikzaklara dönüştüğünü Türk milleti görüyor. 70 sent bulabilmek için Arap şeyhlerinin kapısına gittiğinizi Türk milleti görüyor. Tarihimizin en ağır ekonomik buhranına imza attınız. Daha da önemlisi Yüksek Seçim Kurulunun bir gün hesap vereceği kararıyla sorunlarımızın temel sebebi olan bu ucube rejimi kurdunuz ve bu ucube rejim bir istibdat rejimine kapı araladı.

Şimdi, devletin tüm kuvvetlerinin tek kişide toplandığı, kurumların içlerinin boşaltılarak Hollywood setine dönüştürüldüğü istibdat rejimini her ne pahasına olursa olsun devam ettirmek için âdeta her şeyi göze almış durumdasınız; bu, ne yazık ki milletin ödediği bedelleri daha da ağırlaştırıyor.

Değerli Türk milleti, istibdada kapı açan bu ucube rejimi uzatmak için elindeki güçle “Her şeyi göze alırım.” diyen varsa eğer çok yanılıyor çünkü istibdat rejimleri tabiatları icabı kendi sonlarını kendileri getirirler, bu onların kaçınılmaz akıbetleridir. Maalesef, istibdadın efendileri hiçbir zaman bu gerçeği umursamazlar, bildiklerini okumaya, iktidarlarını ayakta tutacağını sandıkları ayak oyunlarına ve büyük yanılgıya devam ederler.

Değerli milletim, bu tarihî yanılgıların sebebi, devletin kurumlarının güçleri sayesinde kullandıkları hukuk dışı gücü kendi güçleri zannederek hastalıklı kibirlerini öz güvenle karıştırmalarıdır. Meclis kürsüsünde cinayete tam teşebbüs edecek kadar gözü dönmüş bu sağlıksız zihniyet, bin yıllık devlet geleneğimizde oluşturduğumuz kurumlara zarar verdi, onları ifsat etti, bozdu, çürüttü, yozlaştırdı, işlevlerini yerine getiremeyecek hâle getirdi. Bu zihniyetin, bu istibdat rejimi inşasıyla işleyişini bozamayacağı hiçbir kurum, yozlaştırmadan kullanacağı hiçbir yetki ve makam, dinimiz dâhil bozamayacağı hiçbir büyük manevi değer yoktur.

Değerli arkadaşlar, istibdat rejimlerinin kendilerini ayakta tutacağı sanısıyla yaptıkları her baskı, aslında kendi mukadder sonlarını hazırlar ancak onların bir büyük yanılgıları daha vardır; haber ve bilgi araçları üzerinde mutlak iletişim hâkimiyeti kurarak ömürlerini uzatabileceklerini zannederler. Bu nedenle, tüm iletişim araçlarını ve yandaş medya mensuplarını kullanarak toplumun tüm bilgi akışını kontrol altına almaya, iç ve dış olayların rejimin çıkarlarına uygun şekilde yorumlanmasını sağlamaya çalışırlar. İstisnasız bütün istibdat rejimleri, adına dün “beyin yıkama” bugün “algı yönetimi” yahut daha fiyakalı biçimiyle “algı mühendisliği” dediğimiz yöntemleri kullanarak, vatandaşlarına sürekli gözetlendikleri, takip edildikleri hissini özellikle vererek “Büyük birader sizi gözetliyor.” demektedir. Dolayısıyla, fitratları itibarıyla hem otoriter hem de totaliter olmaları kaçınılmazdır; âdeta bizim ucube tek adam rejimimizin içinden geçmekte olduğu süreç gibi.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı liderliğinde yirmi yıldır süregelen AKP iktidarları bilgi, haber akışını tamamen kontrol altına almak, yönlendirmek, böylece sahte bir gerçeklik üretmek ve inşa etmek peşinde oldular. Kurucu değerlerinden nefret ettikleri, neredeyse darülharp gibi gördükleri bir devletin yüz yıllık maddi birikimini âdeta küffara bir ganimet gibi gördüler. Manevi varlığını ise olabilecek en sistematik saygısızlıklarla milletimizin gözünün içine baka baka alçaltmaya çalıştılar.

İşte, bu sürecin başlarında, aynı menzile yürüyen aktif bir müttefik buldular. Bugün iktidarın da kabul ve iddia ettiği gibi karanlık istihbarat organlarının karanlık planlarının bir parçası olan bir müttefik, “FETÖ” adında bir hıyanet şebekesi. AKP liderliğinin “Ne istediniz de vermedik?” diye seslenip teessüf ettiği bu örgüt, doğrusu süper gücün kazandığı donanımla her türlü şeyi becerdi, iktidarınızla canciğer kuzu sarması olduğu 2002-2012 yılları arasında görsel ve basılı medyanın yüzde 95’ine hükmetmeye başlamanızı sağladı. Bunun verdiği güvenle son derece planlı beyin yıkama süreçlerine geçildi, her şey çok tecrübeli, bilimsel birikime sahip süper bir istihbarat örgütünün rahleitedrisinden geçmiş bir ortağın başarabileceği kadar mükemmeldi. Bekamızın bu topraklardaki en büyük güvencesi olan Türk Silahlı Kuvvetlerini âdeta içten çökertmek için Ergenekon, Balyoz kumpasları, daha birtakım kumpaslar arka arkaya sahneye kondu. Bu nasıl yapıldı? Organize edilmiş yandaş medya sayesinde oldu. Millet vasfımızı zedeleyip bizi gerçek sanılan suni kutuplaşmalar üzerinden ayırıştırarak, sonra açıkça düşmanlaştıracak süreçlere start verildi.

İşte, tam bu aşamada, görsel ve basılı medyanın fonksiyonlarını hukuken sağlıklı biçimde icra etmesi için kurulmuş bir kurumun, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun medyanın kontrolü için özel bir rol oynayacağı fark edildi. Kısacası, RTÜK dediğimiz bu Kurul, 1994’te 3984 sayılı Kanun’la vücut bulmuştu. RTÜK’ün iktidar karşısındaki özerkliğini ve tarafsızlığını garanti altına alan bu kanun güçlü bir hukuk diliyle tanımlanmış, hükûmetin RTÜK’le ilişkilerini sadece Başbakan aracılığıyla yürüteceği hükme bağlanmıştı. Bu ne demektir, biliyor musunuz? Üst Kurul özerk, dolayısıyla tarafsız demektir. Böyle bir RTÜK’ün aynı menzil ittifakının medya hâkimiyeti ihtiraslarına ve planlarına hizmet etmeyeceği aşikârdı, bunun için yeni bir kanun lazımdı, iktidar milletvekillerinin sorgulamadan parmakları kalktı ve 3984 sayılı Kanun’u mülga eden 6112 sayılı Kanun’la medya üzerinde mutlak bir tahakküm ve hâkimiyet kurulmasına hizmet edecek yeni bir RTÜK hazırlandı. Yıl 2011’di, yargıyı yürütmenin uzantısı kılan 12 Eylül 2010 referandumunun hemen sonrası, dolayısıyla AKP-cemaat ittifakının altın çağıydı. 6112 sayılı Kanun’la düzenlenen yeni RTÜK... 2012 yılında Ergenekon kumpasının sözde davalarında karar aşaması yaklaştı ve Balyoz kumpas davası hızla ilerletilirken FETÖ medyası, AKP’nin havuz medyası ve güya demokrat, liberal destekçileriyle ekranda ve gazetelerde âdeta mahkemeler kurmakla kalmadılar, canlı yayınlarda başta masumiyet karinesi olmak üzere, temel hukuk ilkelerini yerle bir eden mahkûmiyet kararlarına imza atıldılar.

İşte, o sırada RTÜK, Türk Silahlı Kuvvetlerini itibarsızlaştıran bu saldırılara karşı neredeyse hiçbir şey yapmadı ve bu süreçler ülkemizi 15 Temmuz FETÖ kanlı hıyanet kalkışmasına getirdi 15 Temmuz da Allah’ın bir lütfu olarak ucube rejime geçmenin güya ikna edici bir bahanesi oldu. Bu süreçte de RTÜK’ün katkıları unutulmayacak. Sonunda 17 Nisan 2017 Anayasa değişikliği referandumu yapıldı. Yüksek Seçim Kurulu tarafından alınan mühürsüz zarfları geçerli sayan kararla sonuçlar ters yüz edildi; atı alanın Üsküdar’ı geçtiği ilan edildi. 2018 genel seçimlerinin hemen ardından tek kişilik hükümet sistemi bir kararnameyle yürürlüğe girdi. Mevcut Cumhurbaşkanı imzasıyla rejim resmen değişti.

Değerli arkadaşlar, tek kişilik hükûmette yürütmeyi icra eden kişi yaşamaya ve yargıya da hükmetmeye başladı. Kanıt mı? Bir figürana dönüştürülen Mecliste millet adına yapar göründüğümüz bütçe, o kadar ki tek kişilik hükümet bütçesini sunmak için dahi lütfedip Sayın Cumhurbaşkanı Meclise gelmedi.

Değerli arkadaşlar, bu tür rejimlerde iktidar 3 kuruma özellikle hâkim olmak ister. Bunlardan ilki 14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle tesis edilen Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığıdır. Bu kurum, rejimin propaganda ve tüm iletişim mecralarını kontrol altına alma aygıtıdır, âdeta Hitler'in halkı aydınlatma ve propaganda bakanlığına benzer bir misyonu vardır. Nasıl bir rejimde yaşadığımızı ibretle görmek isteyen herkesi İletişim Başkanlığının internet sitesindeki haftalık Dezenformasyon Bülteni'ni tıklamaya davet ediyorum. Dezenformasyon Bülteni'ne konu olan içeriklerle ilgili ise 2 kurum daha yetkilidir. Bunlardan ilki Bilgi Teknolojileri Kurumudur, diğeri RTÜK. Bunlara elbette, özellikle basılı medya için kamu ilanları vasıtasıyla bir nefes alma imkânı veren Basın İlan Kurumunu da ilave etmeliyiz. Dezenformasyonla mücadele gerekçesiyle sosyal medyaya getirilen sansür bu 3 kurum vasıtasıyla uygulanmaktadır. Bu kurumsal aygıtlar tabii ki varlık sebeplerinin gereğini yapıyorlar. RTÜK, elhak bu konuda elini hiç de korkak alıştırmamış.

Para ve ekran karartma cezalarını, iktidarın "Ülkede demokrasi var." görüntüsü vermek için varlıklarına kerhen tahammül ettiği çok az sayıdaki muhalefet televizyon kanalının başında Demokles'in kılıcı gibi sallandırmıştır; düşünce ve ifade özgürlüğünü yerle bir eden çok sayıda yaptırım kararı almıştır. Bu çerçevede, geçtiğimiz yıl yaşanan 98 sansür vakasının 46'sı RTÜK'e aittir. Bu 46 vakanın 32'sinde yayıncılara yaptırımlar uygulanmıştır. Bunların ezici çoğunluğu "muhalefet" diye adlandırılan yayın kuruluşlarıdır. RTÜK'ün, medyanın ancak yüzde 5'ini oluşturan muhalif yayın kanallarına uyguladığı ceza serisi bu yıl da aynı hızla devam etmiştir. 2022'nin Ocak-Eylül ayları arasındaki dokuz aylık dönemde RTÜK, Halk Televizyonu'na 14 ceza, Tele1'e 11 ceza, KRT'ye 5 ceza, FOX Televizyonu'na da 4 ceza vermiştir. Yayın dünyasına yeni giren Flash Televizyonu da bundan masun kalmamış, 4 ceza da ona verilmiş ve toplam 38 ceza kesilmiştir. Bu televizyon kanallarına söz konusu cezalarla ödettirilmek istenen meblağ 11,5 milyon lirayı bulmaktadır. Mevcut istibdat rejiminin 3 ateşli yandaş yayın kanalına güya tarafsızlık görüntüsü vermek için 1,5 milyon lira ceza kesilmesi ise şaşırtıcı değildir çünkü hem üye olduğumuz hem de üye olmak için kapısında beklediğimiz uluslararası demokratik kuruluşlara karşı demokrasi görüntüsü vermek için bu kadar küçük de olsa cezayı yandaş kanallara vermek zorunda kalmışlardır.

Biz Türk milleti olarak şu anda otokratik bir tek adam rejiminin baskısı altında eziliyoruz. Saray camiası dışında kalan herkes geçim ve gelecek endişesi içindedir. Gerçeğin yerine sahte bir gerçekliği ikame etmek için seferber olmuş durumdadır. O kadar ki geçtiğimiz yaz ülkemizin en güzel kıyılarında ormanlarımız tarihin en büyük yangınlarıyla kavrulurken tarihimizin bu en muazzam yangın felaketinin kamuflajı için RTÜK devreye sokuldu. RTÜK, televizyon temsilcilerine gönderdiği bir uyarı mektubunda, yayıncılardan sadece yangının söndürüldüğü yerlerden bahsedilmesini istemiş, yanan yerlerden canlı haber yapacakları cezai yaptırımla tehdit etmiştir. Bu ve kolayca çoğaltabileceğimiz birçok örnekte RTÜK, iktidarın kompoze ettiği yapıyla bir milletin gerçekleri öğrenme hakkını gasbetmiştir, gasbetmeye de devam edeceğinin tüm işaretleri mevcuttur. RTÜK'ün başının görevi, mukadder çöküşlerini geciktirmek için sahte, yalan, kurgulanmış, sözde gerçekliği saf hakikatin yerine geçirmektir.

Değerli arkadaşlar, RTÜK, ucube rejim gibi dışarıdan sağlam görünen ancak içi çürüyerek boşalmış bir kof ağaca dönüşmüştür. Muhalefet üyeleri tenzih ederek söylüyorum; başta Başkanı, tek adamın tercihinin sayan olmak için her türlü şeyi yapmaya ve kulluğunu etmeye hazırlar; liyakatsiz atamalarla zaten sınırlarını zorluyorlar.

Değerli arkadaşlar, içine girdiğimiz son derece hayati seçim sürecindeki rolü ve kritik etkileri nedeniyle daha çok RTÜK üzerine konuşmak zorunda kaldım. RTÜK'ün aynı zamanda bir arpalık hâline getirilmesi de RTÜK iktidarının devamının bir garantisi olarak görülmektedir. Kısacası, rejimin

kendi varlığı için bel bağladığı sahte gerçeklik inşasında önemli bir rol üstlenen bir kurum olarak RTÜK, esasen böyle bir şeyin altından kalkacak değil, altında kalacaktır. Bir kurum olarak 18 Haziran 2023 seçimlerinden sonra mutlaka yeniden yapılandırılması gereken kurumların en başına RTÜK'ü yazmış bulunuyoruz. Modern ve medeni cumhuriyette çoğulcu bir iletişim demokrasisine uygun bir medya üst kurulunu bu memleketeye kazandırmaya kararlıyız.

Bu olağanüstü durum, önemli kurumlarımız nedeniyle Devlet Opera ve Balesiyle ilgili ve Devlet Tiyatrolarıyla ilgili yeteri kadar konuşmadığım için onları dikkate almadığımı sakın düşünmeyin. Başta Devlet Opera ve Balesinin Genel Müdürü uluslararası sanatçımız Murat Karahan olmak üzere bu konuda emek veren ve oradaki personelin haklarını savunarak başarılı çalışmalar yapan tüm sanatçılarımızı ve yöneticilerimizi buradan tebrik ediyor ve onlara teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz birçok genel seçim öncesinde, siyasilere tarafından özellikle “tarihimizin en önemli seçimi” nitelemesini hep duymuşuzdur ancak bu niteleme 18 Haziran 2023 seçimleri için çok daha özellikli bir şekilde doğrudur. 18 Haziran 2023 seçimleri gerçekten Türk demokrasisi için; İYİ Partinin kuruluş misyonu olan, kuruluş gerekçesi olan demokrasiyi tekrar getirmek ve anayasal devleti inşa etmek, güçlendirilmiş parlamenter sistemi Türk milletine kazandırmak için çok daha kritik, çok daha hayatidir. Dahası tarihimizde hiçbir seçim bu seçimden daha önemli değildir, olmamıştır, muhtemelen bunun kadar hayati bir seçim olmayacaktır. Vatandaşlarımız, seçmenler olarak müreffeh, mutlu, özgür ve haysiyetli bir hayatla yoksul, umutsuz ve onursuz bir varoluş arasında tercihte bulunacaklardır. Bir özgürlük sistemi ile bir kölelik rejimi arasında seçim yapılacaktır. Yani bu ucube rejim ile güçlendirilmiş parlamenter sistem arasında bir karara varılacaktır ve biz bu kararı şimdiden biliyoruz: Millet İttifakı'nın adayı Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni Cumhurbaşkanı olacaktır.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar.

Buyurunuz Sayın Çakırlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

1921'de Fransa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında imzalanan Ankara Antlaşması'nın mimarı Henry Franklin-Bouillon Fransa'ya döndükten sonra Kasım 1922'de yaptığı konuşmasında şöyle diyordu: “Şimdi Şark'a bakın. İki yıl önce düvelimuazzama Türkiye'yi Avrupa haritasından silmek için ayağa kalktı. Tek bir adam ayağa kalktı, tek adam; siz de benim değerlendirmeme katılacaksınız ki enerjisi ve karakteriyle, bizim ihtilalimizden bu yana daha büyüğü görülmemiş bir adam. Parasız, desteksiz, kendi ırkının kaderine olan inancından başka hiçbir şeyi olmayan bu adam Türkiye'deki geleneksel kuvvetleri yanına kattı: Mustafa Kemal. Denedi ve imkânsızı başardı. İki yıllık çabanın sonunda bir Meclis, idare ve ordu kurarak, onlarca savaştan sonra, İngiltere'nin desteklediği Yunanlıları yendi. Kısacası, sadece kendi faaliyetleriyle 5 milyon insandan yeni bir millet yarattı ve 200 milyon Müslüman'ın manevi lideri oldu. İşte, bu, bir adamın istediğinde neleri yapabileceğinin ispatıdır.”

Bugün, Gazi Meclisin çatısı altında Genel Kurulun 6/12/2022 tarihli oturumunda, Adalet ve Kalkınma Partisi Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından gerçekleştirilen milletvekilimize yönelik şiddet eylemi, demokrasimize, yüce milletimizin mehabetine yakışmayan bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bu yetmiyormuş gibi bir üniversite hocası da üzerine tüy dikti. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz. Hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milletinin en önemli dayanağı olan tarih, hazinemizdir. Türkçemiz de milletimizin en önemli dayanağı ve hazinesidir. Bunlar millet olma şuurunun yıkılmaz kaleleridir. İşte, bu bilinç bizlere Gazi Mareşal Mustafa Kemal Atatürk'ün mirasıdır. Türkçemize sahip çıkmamız gönül kalelerimizden en önemlisini korumamız demektir; Kâşgarlı Mahmut'tan, Yusuf Has Hacıb'den Gaspıralı İsmail Bey'e ilim bayrağımızı dalgalandırmamız demektir. Türk Dil Kurumumuzun bilimsel faaliyetlerinin geliştirilerek Türkçemizin ne denli önemli ve geniş bir kullanım alanına sahip olduğunun anlatılması en önemli vazifemizdir. Bazılarının dediği gibi "Maalesef bir kültür devrimi olarak cumhuriyet bizim lügatimizi, alfabemizi, dilimizi, hasılı bütün düşüncemizi yok etmiştir." Bunun doğru bir yaklaşım olmadığını cümle âlem bilmektedir. Kurumlar kendi içlerinde yapılan uluslararası alanda etki uyandırmayan faaliyetler yerine uluslararası faaliyet alanlarını da genişletmelidir, sadece bu da yetmez. Kendi devletimizin sokaklarında yürürken âdeta yabancı bir ülkenin sokaklarında yürüyormuşçasına Türkçe dışında pek çok dile ait tabelaların varlığı bugün maalesef alışılmış bir duruma dönmüştür. Türk tarihi de Türk milletinin başka bir gönül kalesidir. Şanlı tarihimizin her aşamasının anlaşılması, anlatılması olmazsa olmazlarımızdan olmalıdır. Son dönemlerde ekranlarda zuhur eden tarihî gerçeklikleri bilerek yahut bilmeden çarpıtan dizilerden, tarih bilimine dair en ufak eğitimi bile olmayan, belli çevrelerce desteklemekten başka bir mahareti olmayan şahısların yaydığı uydurma ifadeler kadar şanlı tarihimizin yazımı tehlike altındadır. Evlerimize giren sözde dizilerin içeriğine dair çok iyi çalışılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tensip ve emirleriyle kurulan, kendisinin mirasına konu olan Türk Tarih Kurumunun "Tarih yazmak tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşkırtacak bir mahiyet alır." veciz ifadelerinde de çok açık bir şekilde yer aldığı gibi etkin vazife yapması milletimizin tarihiyle buluşmasını sağlayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu sebepten dolayı, Türk Tarih Kurumumuzun Millî Eğitim Bakanlığımızla ilişkilerinin tıpkı Türk Dil Kurumumuzla olması gerektiği gibi kurallar açısından geliştirilmesi gerekmektedir. Gereği hâlinde ders müfredatlarının hazırlanması hususunda anılan kurumlarımızın daha etkin ilişkiler yürüttüğü gibi, Kültür Bakanlığımızla ilişkilerini de etkinleştirmelidir. Bu ilişkilerin etkinleştirilmesi yalnızca sekreteryaya görevi oluşturacak, belli dönemlerde toplantı yaparak fotoğraflarının paylaşılmasıyla gerçekleşecek şeyler değildir. Anılan kurumların uzmanlarının dünya çapında faaliyetlere imza atacağı etkinliklerin gerçekleşmesi, gönül kalelerimiz olan Türkçemiz ve tarihimizin tüm dünyaya anlatılması demektir. Bu hususta gerekli adımların atılması en azından terörle mücadele ve sınır güvenliği kadar önemlidir. Zira fiziki güvenliğimiz ile manevi güvenliğimizin sağlanması içinde bulunduğumuz asrın bir Türk asrına dönüşmesini sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen Başkent Kültür Yolu Festivali'nin Ankara kadar köklü bir geçmişe sahip olan Ulus semti ve çevresinde tarihî ve kültürel mekânları içine alan 5,7 kilometrelik bir güzergâh üzerinde 70 farklı noktada gerçekleştiğinden bahsedilmişti. Fakat bu festivalde cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebedî istirahatgâhı olan Anıtkabir'in de ne sebeple yer olmadığı anlaşılmış değildir. Cumhuriyetle özdeşleşen Ankara'nın önemli simgesi, Türk milleti için büyük önem arz eden Anıtkabir'in bu etkinlikte yer almaması çok şaşkırtıcıdır.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına on ay kadar bir süre kaldı. Cumhuriyetimizin 100'üncü yaşını kutlamak Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Millî Mücadele kahramanlarımızı yâd etmek için az zamanımız var. Ülkemizde Kültür Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bu anlamda önemli rol görevi üstlenmiştir. Daha önce önemli görevler üstlenmiş olan kültürel kurumlarımız bir an önce harekete geçmelidir. Atatürk'ün 100'üncü yaşı hasebiyle 1981 yılında çeşitli yayınlardan çıkmış bugün hâlen

daha kaynak görevi gören eserler basılmıştı. Akademik ve akademik olmayan birçok eser hâlen daha 1981’de basılan Atatürk eserlerini kaynak olarak kullanılmaktadır. Günümüz imkânları sayesinde daha iyi yapılacak bir adanmışlıkla cumhuriyetimizin ve Atatürk’ün yazılı ve görsel mirasının genç nesillere aktarılması için bir an önce gerekli ödenek ve finansal desteğin hazırlanması gerekmektedir. Bir kültür ve tarih sorumluluğunun ötesinde, bilinç ve vefa nişanesi olacaktır. Hâlihazırda yurt içinde üniversite ve Tarih Vakfı gibi kurumlar ile yurt dışında “Türkiye çalışmaları” bölümlerine sahip önde gelen üniversiteler “Cumhuriyetin 100’üncü yılı” başlıklı kitaplar yazmaya başlamıştır. Bu üniversiteler ve bölümler bazen rekabet bazen de dayanışma içerisinde yayın yarışına girmiş. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Atatürk’ün en önemli mirası olan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu desteklenerek cumhuriyetimize yakışır bir 100’üncü yıl için kolları sıvamalıyız.

Evet, burada tarihten, kültürden ve dilden bahsettik. Çok içimi acıtan bir şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; şu gördüğümüz, devlete başkentlik yapmış, Osmanlı İmparatorluğu’na başkentlik yapmış Edirne’deki mezar taşları mezarlığı.

Hepinize saygılar sunuyorum, selamlarımı arz ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurunuz Sayın Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi hakkında İYİ Parti Grubunun görüşlerini açıklamak üzere huzurlarınızdayım. Saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 06/12/2022 tarihli oturumunda AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından gerçekleştirilen milletvekilimize yönelik şiddet eylemi demokrasimize, yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan bir olay olarak Parlamento tarihine geçmiştir. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Hiçbir ahlaksız yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Evet, hana geldik, yağmur dindi. Yirmi yıl iktidar oldunuz, çalışma hayatında yaşanan bütün problemlerin müsebbibi siz oldunuz ama 2023 Genel Seçimleri’ne işte altı-yedi ay kala böyle âdeta canlanmaya başladınız; “Ne yaparız da bu kendi yarattığımız problemleri hallederek milletin, çalışanların gözüne nasıl gireriz?” hesabı yapıyorsunuz. Hani, “Kurt kışı geçirir de yediği ayazı unutmaz!” sözü var ya; bu millet bunu unutmayacak, çalışanlar hiç unutmayacak. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Vedat Bilgin’i, Kıymetli Hocamızı bir kenara ayırıyorum; o, bu yirmi yıllık problemlerin üzerine geldi; ne diyebiliriz, yani yirmi yılın hesabını Sayın Vedat Bilgin’den soracak hâlimiz yok ama AK PARTİ iktidarından sorarız.

Şimdi, sözleşmelerle ilgili bir düzenlemeyi Sayın Cumhurbaşkanı açıkladı -geçen buradan yine ifade ettim- 3+1 süreyi tamamlayanların kadroya geçirileceği. Ama bir gün sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başka bir açıklama yaptı, dedi ki: “Süre şartına bağlı olmaksızın hepsini kadroya geçireceğiz.” “Hepsini” derken yani sayılanların hepsini. Ve daha sonra, Cumhurbaşkanının açıklamasından daha sonra, daha da genişletildi “Zorunlu emekliliği kaldıracağız.” dedi Sayın Bakan, böyle bir açıklama yaptı. 696 sayılı KHK’yle kadroya geçirilen işçilerle ilgili “O şahsa bağlı zorunlu emeklilik var, onu kaldıracacağız.” dedi. Zannederim, burada, 4/C’den 4/B’ye geçenler de bunun içeresinde Sayın Bakan, öyle olmalı. Ama 2011 yılından daha geri bir düzenlemeyle karşı karşıya kalmayı hiç

arzu etmiyoruz çalışanlar adına, sözleşmeliler adına ama şu ana kadar yapılan açıklamaların metnini görmedik çünkü neticede, kapalı kapılar altında yapılan çalışmalar, bakanlığın açıklamaları kadarını biliyoruz. Bakın, süresiz sözleşmeliler var, süreliiler var. Öğretmenlere şu düzenleme bir şey getirmiyor zaten. Öğretmenler, zaten 3+1'e tabiydi. Sağlık çalışanları da 3+1'e tabiydi. Onlara bir şey getirmiyor eğer düzenleme böyle çıkarsa çünkü açıklamadan şunu anlıyoruz: Dört yılını tamamlayamayanlara tayin hakkı verilmeyecek. Bu son derece yanlış Sayın Bakanım çünkü kadro hakkını verdiğiniz andan itibaren kadrolu diğer çalışanlar hangi hakları kullanıyorsa kadroya geçirdiğiniz sözleşmeli öğretmene de çalışana da bütün memurlara da aynı hakkı vermek durumundasınız yoksa hem hukuki hem vicdani bir problemle karşı karşıya kalınır. Ama diyorum ya yirmi yıldır yarattığınız problemi ne yaparsanız yapın çözemeyeceksiniz, altında kalacaksınız. Bir değil ki dert, mesela, vekil ebe, hemşireler burada yok -2011'de vardı- konulmalı; imamlar yok, PTT'de çalışan idari hizmet sözleşmelileri yok, Aile Bakanlığında ek ders karşılığı çalışanlar yok, aile sağlığı merkezlerinde çalışanlar; 4924'e tabi olanlar ile kamu dışı istihdam edilenler yok. Sözleşmeli askerler -askerliği bile sözleşmeli yaptınız siz ya, askerliği bile- yok. Yardımcı hizmetler sınıfı kendi kadrolarına memur olarak atanmak istiyor, bu düzenlemede yok. Efendim, fahri Kur'an kursu öğreticileri yok, PIKTES öğretmenleri yok. Yok da yok. Daha da artırabilirim. Dolayısıyla bu yapacağınız düzenleme yirmi yıldır yarattığınız tahribatı ortadan kaldıramayacak ve dediğim gibi, o, kışı geçiren kurtlar hesabını 2023'te mutlaka soracak. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim EYT'ye... Ben yıllardır sendikacılık yapan bir kişi olarak Çalışma Bakanlığının bu işleri nasıl yürüttüğünü biliyorum; Çalışma Bakanları ne kadar istese de Maliye Bakanlığı engelini çoğu zaman aşamazlar. EYT'de de benzeri problemler kulağımıza geliyor. Yine yaş şartıyla karşı karşıya kalırsak yaptığınız düzenleme hiçbir işe yaramayacak. Yıl şartı kardeş, yıl şartı; yirmi beş yıl, yirmi yıl ve prim gün sayısı; bu, esas alınacak. Bunun dışında getireceğiniz hiçbir çözüm EYT'lileri mutlu etmeyecektir ve bugüne kadar verdiğiniz sözlere de uygun olmayacaktır. Bunu İYİ Parti olarak çok yakından takip ettiğimizi ifade etmek istiyorum. Eğer bir eksiğiyle dahi gündeme gelirse AK PARTİ'nin bu uygulamasını, İYİ Parti adına, o EYT'liler adına, yıllardır umutsuz bıraktığınız EYT'liler adına yerden yere vuracağımızın bilinmesini arzu ediyorum. Keşke Sayın Cumhurbaşkanı "İktidarı kaybetmeme sebep olsa da bu EYT problemini çözmeyeceğim." demese de bir adım atsaydı, belki bugün bu kadar zorluk yaşamazdınız değerli milletvekilleri.

Bakın, burada İYİ Parti olarak bir teklif verdik, intibak yasa teklifi. Buradan ben anlattım, dedim ki: Aynı işi yapan, aynı eğitim seviyesine sahip hatta belki de çok daha fazla prim gün sayısı olan personel intibak yasası çıkmadığı için 2000 yılından önce emekli olmuş insanlardan çok daha az maaş alıyor; yirmi yıldır bunu seyre diyorsunuz. İYİ Parti adına bir kanun teklifi getirdik, burada reddediniz. 7 milyon kişiyi ilgilendiriyor, emekli dul ve yetimlerini de dâhil ettiğimizde 7 milyon insanı ilgilendiren bir kanun teklifini siz reddediniz değerli milletvekilleri. Bu 7 milyon insanın yüzüne nasıl bakacaksınız? Yani 2000 yılından önce emekli olmuş bir çalışanla -işte, atıyorum rakamı, 5 bin lira alırken- 2000 yılıyla 2008 arasında ya da 2008'den sonra emekli olmuş kişiler arasında ciddi rakamlar oynuyorsa yarın seçim meydanlarında, seçim sathumailinde bu insanların karşısına çıkıp da bunların yüzüne bakamazsınız ya. Adamlar sorar size: "Yirmi yıldır yaşanan bu problemi neden çözmediniz?" diye. "Ağustos böceği gibi saz çalıp oynadık." diyemezsiniz, diyemezsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bunu düzeltmek zorundasınız.

Taşeron çalışanlara güya kadro verdiniz, hâlen problemleri var. Çalışanların meslek kodu problemi var Sayın Bakanım, meslek kodu problemi. Aynı, 4/C'den 4/B'ye geçenlerin unvanlarıyla geçmediği gibi, bunların da meslek kodu problemi var; bunu da çözmeniz lazım. Bunlar çalışma hayatında belki sizin için çok önemli değil ama bu çalışanlar için hayati öneme sahip konular; bunu görmezden gelemezsiniz.

Belediye çalışanlarını şirket işçisi yaptınız; güya kadro verdiniz 500 bin çalışana. Bakın, 500 bin çalışan şu anda gözünü açmış “Çalışma Bakanlığı bütçesinde belediye çalışanlarıyla ilgili, o şirket elemanı yapılan çalışanlarla ilgili İsmail Koncuk’un söylediklerine Sayın Çalışma Bakanı ne cevap verecek?” diye bekliyor, hepsi bekliyor. Aldattınız bu insanları, kandırdınız. Bunları düzeltmek zorundasınız.

Taşeron çalışanlarla yani sözde kadroya geçirilen taşeron çalışanlarla ilgili toplu iş sözleşmesi kararı var; tayin, terfi, aile birliği vesaire sebeplerle, aile birliğini sağlamak adına toplu iş sözleşmesi kararı. O karar imzalanmasına rağmen, hâlen gereği yapılmadı. Bunun gereğinin yapılmasını bekliyor bu insanlar.

Bakın, sadece bunlar mı? “Toplum yararına proje” dediniz. Bilhassa seçim dönemlerinde vatandaşların oylarını alabilmek için sekiz aylığına camilerin temizliği için, okul temizliği için, devlet kurumlarının temizliği için personel görevlendirdiniz. Fakat öyle bir hâle geldi ki bu iş, şimdi bu insanlar “Kardeşim, beni de kadroya al.” diyor. Bence haklı bir talep. “İşe aldınız, bana sekiz ay yetmiyor. Mademki ben emek verdim, kadro benim de hakkım.” diyor.

Geçici işçiler: Geçici işçilerle ilgili de bir adım atmadınız şu ana kadar, bir açıklama duymadık. Onlar da kadro bekliyor.

Neler yok ki ya? Yani burada saysam sabaha kadar sayarım. Türk Standardları Enstitüsünde çalışanlar var, doktora bursiyerleri var YÖK’te çalışan; kadro istiyorlar, kimse bunları görmüyor. Öyle karmaşık hâle getirmişsiniz ki kamuyu siz bile işin içinden çıkamaz hâle geldiniz, muhtemelen bunların çoğundan haberdar bile değilsiniz.

BAĞ-KUR tescil mağdurları var. Yine, burada kanun teklifi verdik, dedik ki: “Ya, bunlar 65-70 yaşına gelmiş, torununun verdiği cep harçlığına muhtaç, bir şekilde BAĞ-KUR tescili yapılmamış. Şimdi ne yapacağız? Bu insanları görmezden mi geleceğiz?” Görmezden geldiniz şu ana kadar, bunların tescili kabul edilmeli ve emekli olmaları mutlaka ama mutlaka sağlanmalı.

Bakın, burada 3600 ek gösterge kanunlaştı. Seçim meydanlarında Sayın Cumhurbaşkanı bir söz vermişti –gerçi beş yıl sonra tuttunuz ama- o tarihte dedi ki Sayın Cumhurbaşkanı: “Öğretmene, din görevlilerine, polislere ve hemşirelere, sağlık çalışanlarına 3600 ek gösterge vereceğiz.” Bu söz yanlış bir sözdü çünkü bir iktidar kamuda yaşanan ek gösterge problemi varsa bütün memurlar için bir düzenleme yapma sözü vermeli; 4 meslek grubunu kamudan bir kenara çekerek “Diğerlerinin ne hâli varsa görsün.” diyemez. Helalühöş olsun öğretmenlerimize de polislerimize de din görevlilerimize de sağlık çalışanlarımıza da -o ayrı bir problem- helal olsun, 15 Ocakta alacaklar ama bunun dışında kalan çalışanları görmezden gelemezsiniz. Siz kamuda hiyerarşiyi bozdunuz; imama verdiniz, helalühöş olsun ama imamın üzerinde görev yapan şefe vermediniz, APK uzmanına vermediniz, müdürlerin üzerinde olan uzman personele vermediniz. Eti Madende mesela, uzmanlar var, uzman olduğunu bile muhtemelen bilmiyorsunuz, kapsam dışı bırakıldılar. Dolayısıyla, buradan ifade ettik biz İYİ Parti olarak, dedik ki: Bunun bir yolu var, birinci dereceye düşen, dört yıllık fakülte mezunu, üniversite okumuş herkes 3600 kapsamına alınmalıdır; çözümü bu, bu kadar basit. Bunu siz yapmazsanız biz İYİ Parti olarak, Millet İttifakı olarak mutlaka ve mutlaka düzeltereğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, önümüzdeki ay itibarıyla çalışanlarımız, memurlarımız, işçilerimiz zamlı maaşlarını alacaklar. Temmuz ayı zammı verilmeden önce AK PARTİ’den birçok yetkili “Refah payı vereceğiz.” diye açıklama yaptı ama temmuz ayı geldiğinde bu sözler unutuldu, refah payı ödenmedi. Değerli milletvekilleri, şu anda beş aylık enflasyon yüzde 14,04; çalışanlara yüzde 6,59 oranında bir enflasyon farkı doğdu, yüzde 8 de toplu sözleşme zammını eklediğimizde şu an itibarıyla yüzde 15’lik bir zam meydana ama yüzde 15’lik zam ev kirasını ödeyemeyen öğretmenlerin, diğer memurların ve işçilerin

2023 yılını rahat geçirmesini sağlar mı? Şöyle elinizi vicdanınıza bir koyun bakayım. Öğretmen ya, bas bas bağıyor öğretmenler. Memurlar, sizin kurumunuzda çalışan Sosyal Güvenlik memurları Sayın Bakanım, bas bas bağıyor, diyor ki: “Ben geçinemiyorum.” Yüzde 15, hadi aralıkta da yüzde 2 enflasyon çıksın; bu TÜİK’ten başka bir şey zaten beklemiyoruz. Bu TÜİK’ten ne bekleyecek memurlar?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hemen hepsi yoksulluk sınırının altında maaş alıyor zaten.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla devlet memurlarına, işçilere refah payı vermek zorundasınız, yüzde 30 refah payı vermek zorundasınız. Yüzde 15’lik zammın üzerine yüzde 30’luk refah payı vermek zorundasınız yani yüzde 50 civarında bir zam dahi emin olun, şu iki yılda memurların, işçilerin, diğer çalışanların kayıplarını karşılamayacaktır. Ne yapacaksınız 3.500 TL verdiğiniz emeklilerimize, asgari ücret seviyesinde bir zam verecek misiniz? Verecek misiniz? Asgari ücret konuşuluyor bugünlerde ama 3.500 TL’ye mahkûm ettiğiniz milyonlarca emeklilerimize zam yapacak mısınız?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yetim maaşlarını da hatırlat.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Asgari ücret kadar zam yapacak mısınız? İYİ Parti Genel Başkanı, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in sözü var, diyor ki: “En düşük emekli maaşını asgari ücret seviyesine çıkaracağız.”(İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu bizim sözümüz, siz AK PARTİ olarak ne yapacaksınız?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Demirel de 2 anahtar vadetti zamanında.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ne yapacaksınız?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Demirel de 2 anahtar vadediyordu, oradan öğrenmiş olabilir!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Allah rahmet eylesin. Vallahi, Demirel’i arıyoruz, sayenizde Demirel’i arıyoruz; Allah razı olsun, onlar gerçekten devlet adamıymış, devlet adamıymış. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Anahtarın 1’i de gitti.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sizin zamanınızda elimizde olan anahtarların kökü gitti, kökü gitti.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Demirel dürüst siyasetçiydi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Memlekette kiracı olduk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, kamuya alımlarda mülakatı kaldıracğız, İYİ Parti olarak söz verdik. Mülakat torpildir kardeşim, bunu kaldıracğız. Tavsiyemiz, siz bizden önce kaldırın; ilan edin, siz bizden önce kaldırın. Hani, dost acı söyler, Yavuz Ağralıoğlu burada ifade etti “Biz size dost gözüyle bakıyoruz.” diyor; biz de aynı gözle bakıyoruz elbette, dost acı söyler; mülakatı kaldırın. Biz kaldıracğız.

Asgari ücret... TÜRK-İŞ Başkanı “7.785 TL kırmızı çizgimiz.” dedi. Gerçi, tabii, ben Sayın Başkanı, Ergün Atalay Bey’i çok severim ama yani ben en alt limiti söylemem bir sendikacı olarak. Ergün ağabeyimiz niye böyle bir hata yaptı, ben anlamıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yarın arar “Hakkımı helal et kardeşim.” der.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Arasın, kendisini sevdiğimi ifade ettim ama sendikacılık stratejisi açısından en düşük rakam söylenmez. Dersin ki: “13 bin lira.” Pazarlık yapa yapa 7.845 liraya düşebilirsin ama “7.845” demeyiz, denilmez; bu yanlıştı, yanlış başladı ama “Yukarı çekeceğiz.” dedi, inşallah, çeker.

İYİ Parti olarak biz asgari ücretin 9.600 TL olmasını istiyoruz, bunu da buradan bütün milletimize –geçen Parti Sözcümüz açıkladı- ilan edeyim, bir kere daha ilan edeyim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İşsizlik başınıza bela; bu genç işsizlikle bir yere varamazsınız. Ataması yapılmayan 500 bin öğretmenin ateşi sizi yakacak, işsiz gezen 550 bin iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezununun ateşi sizi yakacak, 500 bin sağlık çalışanı işsiz, ateşi sizi yakacak; yüz binlerce meslek yüksekokulu mezunu, lise mezunu, işsiz, umutsuz bıraktığınız gençlerimizin ateşi sizi yakacak. Bütçe de var mı bunlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Kaç öğretmen atanacağı bu bütçede yazıyor mu? Öğretmenlerimiz, ataması yapılmayan öğretmenlerin kitlesini düşündüğümüz zaman 100 bin öğretmen ataması istiyorlar ki biz yapacağız Allah'ın izniyle, biz yapacağız. Siz kaç atama yapacaksınız? Ya, bütçede yazmıyor bu, bütçede yazmıyor, bütçede yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 700 bin öğretmen atamışız, 700 bin.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – İktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunu 500 bin; kaçını atayacaksınız? “4001 kodu” diye bir kod getirmişsiniz; mesela, atıyorum, işletme mezununun yapması gereken işi öğretmene açıyorsunuz, diğer fakülte mezunlarına açıyorsunuz; umut satıyorsunuz, umut satıyorsunuz. Ya, bu, işletme fakültesi mezununun yapması gereken bir iş kardeşim. Bu 4001 kodunu kaldırın, umut satmayı bırakın. Herkes polis olmak zorunda sanki bu ülkede. Böyle bir şey var mı ya? Böyle bir şey yok.

Evet, bu işsiz gençlerimiz gece rüyalarınıza girecek diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu sayın konuşmacılarını davet edeceğim.

Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Erbaş.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde Kültür ve Turizm Bakanlığı üzerine Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, turizm, kalkınma hedefinde olan pek çok ülkenin gelişmek için kullandığı önemli sektörlerden biridir. Uluslararası turizme yönelik olarak yapılan istatistiklere göre bu sektör her yıl ortalama yüzde 4 oranında büyümektedir. Bu nedenle, turizm pastasından pay almak isteyen pek çok ülke kendi millî değerlerini ve ülke zenginliklerini bu sektörün hizmetine sunmaktadır. Türkiye olarak biz de bu yarışta varız. Pandemi süresince Kültür ve Turizm Bakanlığımızın uyguladığı Güvenli Turizm Sertifikası Sistemi sayesinde ülkemiz dünyanın sayılı sağlık turizmi ülkeleri arasında yerini almıştır. Gerek altyapımızla gerekse kültürel ve tarihi değerlerimizle bugün dünyadaki pek çok ülkeyle rekabet edebilecek düzeye ulaşıp bulunmaktayız.

Dünya Turizm Örgütünün verilerine göre pandemi öncesinde, 2019 yılında uluslararası seyahat sayısı 1 milyar 466 milyon ve turizm harcamaları ise 1,48 trilyon dolar seviyesindeydi. 2022 yılı verilerine göre, ilk dokuz ayda dünyada uluslararası seyahat sayısı 700 milyona ulaşarak toparlanma sürecine girilmiştir.

Bu yıl turizmde büyüme hızımız İtalya, İspanya ve Yunanistan'ı geçmiştir. Bizler, burada, Turizm Ajansının sektör paydaşlarıyla oluşturduğu platformun tanıtım ve PR'ıyla ilgili yaptığı çalışmaların meyvesini topluyoruz. Her zaman ifade ettiğim gibi Sayın Bakanımızın da turizm sektörünün her alanında hizmet vermiş birisi olması ülkemiz açısından büyük bir şanstır.

Değerli milletvekilleri, dünya standartlarına erişebilmek, hızla değişen dünyaya ayak uydurabilmek adına turizmi her alanında çeşitlendirmeye başladık. Tarihimizi, kültürümüzü, doğal güzelliklerimizi, yayla ve kış turizmimizi, termal ve sağlık turizmimizi, fuar ve kongre turizmimizi ve yerel lezzetlerimizi sunacak olan aşçılarımızla birlikte dünyaca ünlü Michelin restoranlarımız gastronomi turizmimizi canlandıracaktır.

2019 yılında turizm alanında cumhuriyet tarihimizin turist rekorunu 51,3 milyon kişiyle kırdık, bugünlerde ise 50 milyon turist sayısına ulaştık. 44 milyar dolarlık bir gelirden bahsediyoruz. Bu yıl sadece Avrupa Birliği ülkelerinden 15 milyon turist ağırladık, Rusya'dan gelen turist sayısı 6 milyon, Körfez ve Asya ülkelerinden gelen turist sayısı her geçen gün artmaktadır ama bu noktada önemli olan, gelen ziyaretçi sayısından çok ülkemizdeki harcamalarıdır. Kişi başı turizm harcamalarında bin dolar ve üstüne çıkma hedefinde olmalıyız.

Dünyada ziyaretçi sayısı bakımından ilk sırada Hong Kong yer alırken ülkemizde de ilk 10'da yer alan bir marka değerimiz bulunmaktadır: Millî değerimiz İstanbul. İstanbul'un gerek Kız Kulesi, Galata Kulesi, Ayasofya Camisi, Topkapı Sarayı, Rami Kışlası, eşsiz boğazi, gerekse Rumeli Hisarı gibi saymakla bitiremeyeceğimiz güzelliklerine Bakanlığımız, Beyoğlu Kültür Yolu ve akıbeti yılan hikayesine dönmesine rağmen tamamlanan Atatürk Kültür Merkezi'nin açılmasıyla önemli kazanımlar eklemiştir. Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul'un kültürel açıdan da buluşma noktası olmuştur. Bundan sonra İstanbul için hedefimiz, önümüzdeki yıllarda tıpkı Katar'da gerçekleştirilen Dünya Kupası standartlarında bir spor organizasyonuna ev sahipliği yapmak olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, eğer bacasız sanayi diyorsak turizme, sanayi sektöründe olduğu gibi turizm sektöründe de enerji desteği tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ihtiyaç hâline gelmiştir. Yapılan ve yapılması planlanan destek ve teşviklerde özellikle HES, GES, RES konusunda turizm sektörüne verilen destekler için teşekkür ediyoruz.

Hızla büyüyen sektörümüzün bir problemi ise yetenekli ve kalifiye eleman bulunamamasıdır. Yabancı dil bilen, hizmet sektörüne hâkim ara eleman yetiştirmek için mutlaka çaba göstermeliyiz.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın en başarılı çalışmaları arasında arkeolojik kazıların artırılması ve bu kazıların millîleştirilmesi de bulunmaktadır. Bunun yanında, ülkemizden kaçırılıp yurt dışında bulunan tarihî eserlerimizin Türkiye'ye getirilmesi konusundaki mücadelenizi takdirle karşılıyoruz. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğümüzün çalışmalarıyla yurt dışından son dört yılda getirilen 4.727 tarihî eserimiz millî değer listemize girmiştir. Bunların yanı sıra hem yurt içinde hem yurt dışında bulunan tarihî eserlerimizi restore ediyor ve ayağa kaldırıyoruz. Yine, 92 yıldan bu yana yapımı tamamlanamayan, 20 Kültür Bakanı eskiten Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası binasının faaliyete geçmesi kültür ve sanat hayatına yönelik önemli çalışmalarınızdır.

Değerli milletvekilleri, önemli diğer bir konu ise Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra 103 ülkede yayımlanan ve izlenme rekorları kıran Türk dizileri konusudur. Şu bir gerçek ki kültürel ve sanatsal çalışmaları o ülkenin turizminden bağımsız düşünemeyiz. Bu nedenle getirisi yaklaşık 1 milyar dolar olan bu sektörün bileşenlerini de göz ardı etmemeliyiz.

Oyuncularımızın bir meslek odası yoktur, meslek etiğini denetleyebilecek bir kurumu da yoktur. 5846 sayılı Kanun'daki "bağlantılı hak sahipleri" terimi dizilerin tekrar yayınlarıyla ilgili hak devri

konusunda oyuncuların baskıya maruz kalmalarına sebep olmaktadır. Bir sanat eserinin sanat eseri olabilmesi için eserlerini tamamlamış olması gerekir. Eğer ortada bir eser yok ise hak da yoktur, olmayan bir hakkın da devri olamaz. Dolayısıyla çekimler başlamadan önce yapılmış hak devri sözleşmeleri geçersizdir. Örneğin bir beste var, buna yazılmış bir söz var, bu şarkıyı Emel Sayın söyleyince meşhur oluyor. MESAM ve MÜYORBİR gibi kuruluşlar şarkıcıların haklarını ve şarkı tekrar çaldığında almaları gereken ücreti takip ediyor fakat oyuncuların haklarını sahiplerine teslim etmesi için herhangi bir meslek odası bulunmuyor. Örnek vermek gerekirse büyük sanatçımız merhum Kemal Sunal'ın bir filminin 10 binden fazla tekrarı yayınlanmıştır. Çocuklar Duymasın dizisinin de her bir bölümü binlerce kez tekrarlanmıştır. Oyuncuların Esnaf ve Sanatkarlar Odasında gece kulübü işletmecileriyle aynı odaya bağlı olması doğru bir yaklaşım değildir. Bugün kimse kafasına göre kuaför salonu açamaz ama isteyen herkes oyuncu olabiliyor. Kültür elçisi olarak gördüğümüz oyuncularımızın hakkını gözetmeliyiz.

Ben buradan yapımcılara da seslenmek istiyorum: Biz gelir beklentilerinize ve ekonomik kaygılarınıza saygı duyuyoruz ancak sizler de bu yapımları hazırlarken kültürümüze, örf, âdet ve geleneklerimize saygı duymalısınız. Az önce ifade ettiğim gibi, Türkiye, filmler, diziler ihraç ediyor, 1 milyar dolara yaklaşan bu sektörle bütün dünyaya kültürümüzü tanıtıyoruz. Allah aşkına, size soruyorum: Bizim kültürümüz bu mu? Kendi ellerimizle kendi değerlerimizi yok ediyoruz. Maalesef ki ahlaksızlığın, entrikaların, aile içi şiddetin, psikolojik sorunların dizi yapıldığı, yemek programlarında ise nimetin aşığılandığı bir durumdayız ve sonrasında “Nasıl bir toplum olduk?” diye sorguluyoruz. Şu anda, 6 yaşında bir kız çocuğumuzun evlendirildiği iddiasını konuşuyoruz. Ne bizim âdetimizde ne kültürümüzde ne inancımızda ne de insan vicdanında böyle bir şey yoktur.

Değerli milletvekilleri, 86 milyon vatandaşımız var, 60 milyar dolar ilaç harcamamız var ve dikkatinizi çekmek istiyorum: Antidepresan önemli bir yer teşkil etmektedir. Kişi başı, yıllık 800 dolar gibi ilaç harcamamız var. İster yerli olsun ister yabancı, fark etmez, ilaç sektörünün iştahını kabartan bir ülke olmamalıyız. Bu rakamların sebebi sevgi, saygı ve huzur eksikliğidir.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifade ettiği gibi, beşeriyet barışa ve huzura susamıştır. Daha güvenli, daha huzurlu, daha adil bir dünyaya ulaşmak için açlıkla, yoksullukla, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizliklerle küresel çapta mücadele etmek insani ve vicdani bir görevdir. Bu görev içinde kültürümüzü dünyaya yaymak da vardır, fikri hür, vicdani hür nesiller yetiştirmek de vardır. Genel Başkanımızın talimatlarıyla hazırlanan Ruh Sağlığı Kanun Teklifi'ni Meclis gündemine bir an önce getirmeliyiz. İstedığımız kadar fabrika kuralım, binalar yapalım, yollar yapalım, yatırımlar yapalım, devasa organizasyonlar yapalım ama güvenin, huzurun, ahlakın, samimiyetin olmadığı yerde kısaca, insanlığın olmadığı yerde bunların hiçbir anlamı yoktur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği gibi, bir millet savaş alanlarında ne kadar zafer elde ederse etsin o zaferin sürekli sonuçlar vermesi ancak kültür ordusuyla mümkündür.

Değerli milletvekilleri, Kütahya'da çok önemli bir eserimiz var, bu eserin dünyada başka bir örneği yok, merhum Ahmet Yakupoğlu Hocamızın büyük eseri Çinili Cami. Bahsettiğim cami budur değerli milletvekilleri, dünyada ve Türkiye'de tek olan bir camidir, komple içi ve dışı çiniden yapılmış bir camidir. Rahmetli Yakupoğlu Hocamız bütün mirasını Dumlupınar Üniversitesine bırakmıştır. Bu camimiz maalesef dört yıldır restorasyon bekliyor, maalesef zemini kaymaktadır. Tabii, üniversitenin kısıtlı imkânlarıyla rektörümüz bir şeyler yapmak istiyor ama dört yıldır ibadete kapalı, Türkiye'nin ve dünyanın incisi bir camiden bahsediyorum. Bu caminin restorasyonunu mutlaka Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak üstlenip üniversiteyle beraber ortaklaşa gerçekleştirmemiz gerekir.

Ben, bu arada, Bakanlığımıza Aizanoi Antik Kenti'ne ve Tavşanlı Höyük Kenti'ne yapmış olduğu destekler için teşekkür ediyorum ve desteklerinin daha da artmasını bekliyoruz. Aizanoi'deki bulgular ve Tavşanlı'daki bulguların insanlık tarihi için yeni bir sayfa açacağına inanıyoruz. 2023'te faaliyete geçecek olan Arkeoloji ve Maden Müzesini, Kütahya ve Gediz halk kütüphanelerini, Yüzbaşı Şekip Efendi Şehitliği Projesi'ni de çok önemseyeceğimizi belirtmek isterim. 1490 yılında Şaphane ilçemizde yapılan Koca Seyfullah Camisi ile milattan sonra 8'inci yüzyılda yapılan 72 burçlu Kütahya Kalesi ve halk arasında "Dönenler Cami" olarak bilinen Mevlevihane'nin tadilatı için yaptıklarınız için teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, eğer bugün bağımsız bir Türk devletinden ve vatanından bahsedebiliyorsak, Gazi Meclisin çatısı altında konuşma yapabiliyorsak bunun mihenk taşlarından biri de yüzyıl önceki Büyük Taarruz ve Dumlupınar'da kazanılan zaferimizdir. 2022'de zaferin 100'üncü yıl kutlamalarında bu farkındalığı Bakanlık olarak yarattınız. Şimdi de 2023'te Kültür Yolu Festivali yapacağınız illerden biri mutlaka ama mutlaka Kütahya olmalıdır. Ayrıca her yıl yapılan Domanıç şenlikleri yani "Hayme Ana" dediğimiz Ertuğrul Gazi'nin annesi için yapılan törenleri de Bakanlığınız tarafından deruhte edilmesini istiyoruz.

Son olarak Gediz'de bulunan Murat Dağı'mızdan bahsetmek istiyorum. Bu dağımız 1.450 metre rakımında, sıcak ve soğuk suyun aynı anda çıktığı yurdumuzdaki tek dağdır. Hayatlarında bir ağaç dahi dikmeyen kapitalist altın tacirleri yine Murat Dağı'na dadandılar, yüz binlerce ağacımızı katlederek ormanları siyanüre bulayacaklar.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Anadolu Export yine ruhsat istiyor.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Bakanlığımıza ve ÇED raporu verecek olan Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımıza sesleniyorum, yalnızca seslenmiyorum bölge halkı adına haykırıyorum: Bu eşsiz doğa harikasını yedirmeyelim ve lütfen bu güzelliklere sahip çıkalım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin turizmde hak ettiği payı alabilmesi için TGA tarafından yapılan tanıtımlarda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne de özel ilgi gösterilmesi hususunda desteğinizi bekliyoruz. Çünkü KKTC'nin en önemli gelir kaynağı eğitim ve turizm gelirleridir.

Bu duygu ve düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Erkan Haberal.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gel de alkışlayalım artık, gel.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Haberal. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN HABERAL (Ankara) – Geldim Sayın Başkanım.

Büyük Türk milletinin yegâne temsilcisi, Gazi Meclisin çok değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Ankara'mızın Etimesgut ilçesinde Belediye Başkanımız Enver Demirel'in özverili ve titiz çalışmaları sonucunda açılan ve genç yaşlı herkesin görmesi gereken Türk Tarih Müzesinden sizlere bahsetmek isterim. Ankara Etimesgut ilçesi Bağlıca Mahallesi'nde yer alan Türk Tarih Müzesi ve Parkı 60 bin metrekare üzerine kurulmuş, içinde 6 bin metrekare kapalı, 54 bin metrekare açık alana sahiptir. Türk Tarih Müzesinin girişinde Bilge Kağan ve eşi İl-İtmiş Bilge Hatun'un heykelleri ziyaretçilerini karşılayarak Türklerin kadına verdiği önemi göstermektedir. Türk tarihimizde kadın her zaman erkekle eşit sayılmış, hatunlar da kağanlar kadar devlet yönetiminde söz sahibi olmuşlar, hatta ülke yönetmişlerdir. Dünyanın ilk kadın hükümdarı olan Tomris Hatun da Türk Tarih Müzesinde

ziyaretçilerini beklemektedir. Milattan önce 529 yılında Seyhun Nehri yakınlarında Persleri darmadağın eden ki Herodot'un "Yunan toprakları dışındaki en kanlı savaş" olarak nitelendirdiği savaşın kahramanı Tomris Hatun gençlerimiz ve çocuklarımız tarafından bilinmemektedir. Lakin Amazonlar, Amazonların kahramanı Zeyna hepsi tarafından bilinmektedir. Çin'de bile ismine film çekilen Tomris Hatun'u öğretmek için Türk Tarih Müzesi ve Parkı açılmıştır.

Çok değerli milletvekilleri, Türklük tarihinde 3 tane çok önemli savaş vardır, muhakkak ki bütün savaşlar çok önemlidir ama 3 tanesi, Malazgirt Savaşı, Miryokefalon Savaşı ve Büyük Taarruz Savaşı. Bunların ortak özelliği, Malazgirt Savaşı yurt kuran, Miryokefalon Savaşı yurt tutan, Başkumandanlık Savaşı da yurt kurtaran savaştır. Her üçünün kahramanı, Alparslan da Kılıçarslan da Mustafa Kemal de Türk Tarih Müzesi ve Parkı'nda ziyaretçilerini büyük bir gururla beklemektedir. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ayrıca, tarihte Asya milletlerini tek çatı altında toplayarak vatan sevgisinden ilk bahseden lider olması sebebiyle millî şuurun oluşmasında büyük emekler vermiş Metehan da Türk Tarih Müzesi ve Parkında misafirlerini beklemektedir. Tarihte Türk ismiyle geçen ilk devlet olan Göktürk İmparatorluğu'nu kuran Bumin Kağan da Türk Tarih Müzesinde yerini almış, Ötüken'den günümüze kadar dimağımızda bir gurur abidesi olarak yer bırakmıştır.

Çin esaretini kabul etmeyerek, tarihte ilk millî istiklal ayaklanmasını başlatarak "Ya özgürüm, ya ölürüm!" diyen Kürşad ve 40 çerisi tarih kitaplarında okutulmaz, yeteri kadar değer verilmez. Türk'ün hiçbir koşulda esir olmayacağını tarihte göstererek genetik kodlarımıza işleten Kürşad ve 40 çerisi de Türk Tarih Müzesi ve Parkı'nda ziyaretçilerini beklemektedir. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yine, Bozkurt'un liderliğinde demir dağları eriten Türk'ün destanı müzenin içerisinde bir kompozisyon olarak tarif edilmişken atalarımızın binlerce yıllık mesajları olan yazıtlar da orijinal ve Türkçe yazı diliyle gene Türk Tarih Müzesinde misafirlerini beklemektedir.

Orta Asya'da kurulan ilk Türk devleti Karahanlılar'ı bilmeyen yoktur. Satuk Buğra Han, İslam'la şereflenerek "Abdülkerim" adını almıştır ama ilk Türk devleti Karahanlılar'ın kurucusu Kadir Han çok önemlidir çünkü kurduğu devletin, Karahanlılar'ın yöneticisi Türk'tür, halkı Türk'tür, dili Türk'tür ve tarihte milliyetçilik fikrini öne çıkaran ilk liderdir Bilge Kadir Han. Türk Tarih Müzesi ve Parkı, tarihin onca verdiği maneviyatla misafirlerini ağırlamaktadır.

Hepinizin bildiği, Almanların meşhur Nibelungen Destanı'nda "Etsel" olarak adlandırılan büyük kahraman "Kavimlerin Efendisi", "Tanrı'nın Kırbacı", Papa'nın önünde diz çöktüğü tek insan, tek insanoğlu Attila da Türk Tarih Müzesinde misafirlerini beklemektedir. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Çirmen Savaşı... Bu Çirmen Savaşı'nı herkes bilmez, akıncıları herkes bilir çünkü anlatmazlar. Çirmen Savaşı 800 akıncının 70 bin kişilik Haçlı ordusunu yenip, 2 kralı öldürüp, 2 bin şövalyeyi telef edip, 25 bin kişiyi esir alıp, 20 bin kişiyi Meriç'te boğduğu baskının adıdır. "Neden bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik?" diye sorarsak Lala Şahin Paşa'nın Çirmen'in etrafına davulcular yerleştirip, gece yarısı her akıncının eline şelaleleri verip hücum emriyle bir savaş kazanması sonucunda bin atlı akınlarda çocuklar gibi şen olmuştur. "Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik/Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik." Doğru ama hâlimize bakın ki 300 Spartalıyı, Makedon İskender'i, Rambo'yu bize öğreten devletler ve devletimiz bize akıncıları öğretmiyor. İşte, bu sebepten dolayı Etimesgut Tarih Müzesi ve Parkı da kurulmuş, o 800 akıncı ruhuyla misafirlerini ve Türk milletini beklemektedir.

Hazreti Muhammed'in "İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutandır, o ordu ne güzel ordudur." sözleriyle müjdelediği fethi gerçekleştirerek çağ açıp çağ kapatan Fatih heykeli ve fetih panoramasıyla ziyaretçilerine aynı gururu yıllar sonra yaşatmaktadır.

Gerçek bir vatan savunması olan Çanakkale savaşı Türkiye'nin ayakta kalmasını sağlamış, Kurtuluş Savaşı'nı ve cumhuriyeti mümkün kılmıştır. Türklerin dünya tarihinin akışını bir kez daha değiştirdikleri bir zaferdir Çanakkale Zaferi. Yokluklar içindeki bir milletin çağın en güçlü devlet ve silahlarına topyekûn direnişinin gerçek destanıdır ve bu destan da Türk Tarih Müzesinde uğruna tarih değiştirenleri beklemektedir.

Türk ulusunun kanla, ateşle, süngüyle yirmi iki gün yirmi iki gecede yazdığı Sakarya Meydan Muharebesi'yle, dev panoramasıyla Mustafa Kemal Paşa'nın "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır; o sath bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaş kanıyla ıslanmadıkça vatan terk olunamaz." deyişini hatırlatmaktadır.

Çok değerli milletvekilleri, Türk Tarih Müzesinde sadece Türk tarihinde devlet kuran millî kahramanlar ve liderler değil, Divanü Lûgat-it-Türk isimli eserini bizlere hediye eden Kâşgarlı Mahmut, Orta Çağ biliminin kurucusu ve hekimlerin önderi olarak bilinen İbni Sina, Kitab-ı Bahriye adlı eserini bugünkü dünyamızda bile nasıl yazıldığı bilinemeyen, Amerika'yı gösteren dünya haritasını nasıl çizdiği anlaşılamayan Piri Reis, uğruna şarkılar, şiirler, kitaplar, ansiklopediler yazılan; köprülerin, külliyelerin, medreselerin, Süleymaniyelerin mimarı Sinan, Semerkant'ta hâlen ziyaretçi kabul eden, dönemin en büyük rasathanesini yapan Uluğ Bey, gezegenler arası uzaklıkları hesaplayıp ayın ilk haritasını çıkartan, dünyanın yüz ölçümünü hesaplayan, Uluğ Bey'in öğrencisi Ali Kuşçu ve beraber gönlümüze, kültürümüze, bilimimize eser kazandıran bütün Türk bilim insanları Türk Tarih Müzemizde sizleri, milletvekillerini beklemektedir.

Dahası, Türk Tarih Müzesinde Türk dünyasının ünlü yazarları Cengiz Aytmatov, Türkmen Mahtumkulu Fırakı, Kırmırlı İsmail Gaspıralı, Özbek Abdülhamid Süleyman Çolpan, Kazak Abay İbrahim Kunanbayoğlu, Türk milletinin gönüllerinin Nobel'ini alarak heykelleriyle dimdik ayakta Türk milletini selamlamaktadırlar.

"Nerede görsen gönlü kırık, merhem ol sen/Öyle mazlum yolda kalsa, yoldaşı ol sen" dizeleriyle seslenen, tarihte bilinen ilk büyük Türk mutasavvıfı ve Türk milletine manevi ışık olmuş Hoca Ahmet Yesevi Türk Tarih Müzesinde. Işığında ışın olmuş Mevlâna, Yunus Emre, Hacı Bayram Veli, Hacı Bektaş Veli heykelleriyle Nietzsche'ye inat, "Gel, ne olursan ol gene gel." diyerek özenle hazırlanmış tasavvuf yoluna misafirlerini beklemektedir. Türk Tarih Müzesi ve Parkı'nda Tanrı Dağları'ndan Hira Dağı'na kadar süren yolculuğun ruhunu hissedip Anıtkabir'den anıt mezara uzanarak şerefli kuruluş ve kurtuluş mücadelemize tanıklık edebilirsiniz.

Çok değerli milletvekilleri, Ankara'ya gelen misafirlerinizi Türkiye Büyük Millet Meclisinde ağırlıyorsunuz, Anıtkabir'de ağırlıyorsunuz. Şu anda Türkiye'de tek örneği olan Ankara Etimesgut'taki Türk Tarih Müzesinde de bütün misafirlerinizi, bütün öğrencilerinizi biz Etimesgut Belediyesi olarak ağırlamaya hazırız. Ankaralı aksanıyla konuşayım, Angaralılar der ki: "Hemi de bedava." Hem de ücretsiz, ücret yok. Gelen bütün misafirlerinizi, özellikle Meclise gelen bütün öğrencilerimizi Türk tarihini yaşamak ve yaşatmak için Türk Tarih Müzesine bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Beni dinlediğiniz için de teşekkürlerimi sunuyorum efendim.

Sağ olun. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Cemal Çetin.

Buyurunuz Sayın Çetin. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vakıflar, Türk milletinin yüzlerce yıllık medeniyet mücadelesinde gelişmiş, büyük bir coğrafyada etkisini hâlâ sürdüren güçlü ve köklü kurumlardır. Vakıflar, ecdadımızın hayır hasenat, dayanışma ve yardımlaşma işlerindeki duyarlılık mirasını kültürel kimliğimizin en önemli yapı taşlarından biri olacak şekilde yaşatan kuruluşlardır; Türk hayırseverliğinin en güzel örneklerindedir.

Kamu yönetimi içerisinde köklü bir yeri bulunan ve çalışmalarını Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak yürüten Vakıflar Genel Müdürlüğü, vakıfları vakfedenlerin iradesi doğrultusunda ve günümüz şartlarına uygun olarak yaşatmak, geliştirmek ve gelecek nesillere aktarmak misyonuyla iş ve işlemlerin denetim çalışmalarını yürütmektedir; aynı zamanda, idare ve temsil ettiği vakıflara ait kültürel varlıkları muhafaza ve imar etmek, günün şartlarına göre ekonomik bir şekilde yatırıma dönüştürmek, işletmek için restorasyon veya onarım yaptırmak, gereğinde de kiraya vermek sorumluluğunu taşımaktadır. Vakıfların hukuk düzenimize, geleneklerimize ve kamu düzenimize uygun faaliyetler yürütmek kaydıyla, toplum hayatında ön plana çıkması sağlanarak toplumsal ihtiyaçların daha iyi karşılanması ve kamuoyu denetiminin etkinleştirilmesi daha verimli çalışmalarına imkân sağlayacaktır. Vakıflar Genel Müdürlüğü bünyesinde 2015 yılından itibaren yurt içi ve yurt dışında 1.410 adet vakıf kültür varlığı restorasyona alınmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü hayatımızın her alanına nüfuz etmiş, toplumsal ve kültürel tüm alanları bünyesinde barındıran köklü bir kurumdur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TİKA Orta Asya’da kardeş Türk devletlerinin ekonomik ve sosyal kalkınmalarına destek olmak ve ülkemizin tecrübelerini paylaşmak amacıyla 1992’de kurulmuş, kurulduğu günden bu yana ülkemizin dost elini mazlum coğrafyalara ulaştırmaya devam etmektedir. Orta Asya’da Türk Cumhuriyetlerinin kalkınma çabasına destek olmak üzere önemli projeler hayata geçirmiş, Türk dünyası algısını genişletmiş ve geliştirmiş, ulaşabildiği her bölgede soydaşlarımıza hizmet vermeye gayret etmiştir. Bugün TİKA, Orta Asya’daki Türk devletleriyle başladığı faaliyetlerini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne, eski Sovyet coğrafyasındaki özerk cumhuriyetlere, Irak, Suriye ve Lübnan’daki Türkmenlere, farklı ülkelere dağılmış Ahıska Türklerine, Ukrayna ve Rusya’daki Kırım Türklerine, Moldova’daki Gagavuzlara, Makedonya’daki Yörüklerle, Moğolistan’daki Dukha Türklerine, Etiyopya’daki Harar Türklerine, Latin Amerika’daki El-Turco’lara kadar genişletmiş ve onlarla aramızdaki gönül bağı somut faaliyetlerle pekiştirmiştir. Uluslararası ilişkiler açısından baktığımızda, bir yumuşak güç unsuru olma özelliği taşıyan TİKA, imkânlarını görev alanında uygun bir verimlilik içerisinde kullanmaktadır. TİKA’nın kalkınma ve iş birliği anlayışı köklü geçmişimizden, devlet felsefemizden, medeniyet tecrübemizden ve kültürel değerlerimizden beslenirken çağımızın ihtiyaçlarını da göz ardı etmemektedir. TİKA, Türkiye’nin yüksek duyarlılık gösterdiği ülkesel, bölgesel veya küresel ölçekteki kalkınma problemlerine yereldeki gerçek ihtiyaçları dikkate alarak çözümler üretmektedir. Ayrıca, projeleriyle bir taraftan hedef ülkenin kalkınma sorununa çözüm sağlarken diğer taraftan ülkeler arası siyasi ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine ve ülkemizin uluslararası etkinliğine çok önemli katkılar sağlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Nisan 2010 tarihinde kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye’nin aktif dış politika perspektifiyle örtüşecek şekilde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, soydaş ve akraba topluluklar ve uluslararası öğrencilerle ilgili çalışmalarını yürütmekte, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan faaliyetleri koordine etme görevini üstlenmektedir. YTB,

çalışmalarıyla gerek yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm üretmek gerekse soydaş ve akraba topluluklarıyla ilişkileri güçlendirmek için ekonomik, sosyal ve kültürel alanda daha yakın ilişkilerin kurulmasını sağlamaktadır. Başkanlık, bu amaçla yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın talep ve ihtiyaçlarına yönelik olarak ayrımcılıkla mücadele, insan hakları, siyasi katılım, Mavi Kart, çift dillilik, gençlik ve tecrübe paylaşımı, kültür ve sanat gibi çeşitli alanlarda çalışmalar yürütmektedir. Yurt dışında yaşayan çocuklarımızın en önemli kültürel kimlik unsurlarından olan ana dili bilgilerini artırmak, eğitim seviyelerini yükseltmek ve başarılı olanları ödüllendirmek için bir dizi faaliyeti hayata geçirmiştir. YTB, tarihî, dini, siyasi, coğrafi ve kültürel ünsiyetlerine binaen ülkemizle köklü ilişkilere ve derin bağlara sahip kardeş topluluklarımız ile Türkiye'nin irtibatını güçlendirmek, ortak kültürümüzü yeniden canlandırmak, ortak tarihsel mirasımızı korumak ve bu kardeş topluluklarımızın eğitimine katkıda bulunmak amacıyla önemli programlar geliştirmiştir. Çoğunlukla soydaş, akraba ve kardeş olarak nitelendirdiğimiz bu ülkelerden ülkemize okumak için gelen uluslararası öğrencilere burs imkânı sağlamış ve üniversitelere yerleştirme işlemini gerçekleştirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta Avrupa olmak üzere dünyanın her ülkesinde milyonlarca vatandaşımız yaşamaktadır. Bunun yanında sosyokültürel ve tarihî bağlarla yakın ilişkide olduğumuz geniş bir coğrafyada 300 milyona varan “soydaş ve akraba topluluklarımız” olarak ifade ettiğimiz insanlarımız vardır. Gerek başka ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın gerekse soydaş ve akraba topluluklarımızın yegâne dayanağı Türkiye Cumhuriyeti'mizdir; yüzleri hep ülkemize dönüktür ve her zaman Türkiye Cumhuriyeti'nin desteklerini arkalarında görmek istemektedirler. Bu kapsamda Vakıflar Genel Müdürlüğü, TİKA ve YTB'nin oldukça büyük coğrafyada hizmet verdikleri görülmektedir. Bir yandan, yıllar önce yurt dışına göçmüş, yerleşmiş bulunan vatandaşlarımız; diğer yandan, tarihî, kültürel ve manevi anlamda ortak paydaya sahip olduğumuz soydaş, akraba ve kardeş topluluklarımız düşünüldüğünde faaliyet sahalarının ne kadar geniş olduğu ortaya çıkmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin dış politikasıyla uyum içerisinde atılacak tüm adımlarda TİKA ve YTB'nin eksik kadrolarının tamamlanması ve bütçelerinin artırılması Türk dünyasının bütünleşmesi açısından atılması gereken öncelikli adımlardandır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletimizin Doğu Bloku ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra TİKA'yla başlayan, YTB'yle devam eden faaliyetleri neticesinde Türk devletleri ve topluluklarla olan ilişkilerimizin başta ekonomik, sosyal ve kültürel olmak üzere her alanda geliştiğine şahit olmanın mutluluğu içerisindeyiz. 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da yapılan toplantıda Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin adı “Türk Devletleri Teşkilatı” olarak değiştirilmiştir. Bu gelişmeyle dilde, fikirde, işte birlik ışığı altında Türk dünyasıyla dostluklar ve kalıcı ittifaklar kurulduğunu görüyoruz. İnşallah, cumhuriyetimizin yeni yüzyılı Türk ve Türkiye yüzyılı olacaktır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözlerime burada son verirken görüşülmekte olan 2023 yılı bütçemizin ülkemize ve yüce Türk milletine hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi bir kez daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu bütçeleri üzerinde MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken 7 Aralık 2009 tarihinde Tokat ili Reşadiye ilçesinde bölücü terör örgütü PKK tarafından kurulan pusuda şehit edilen askerlerimizi saldırının seneidevriyesinde bir kez daha rahmetle anıyor, saldırının faillerini ve ardındaki terör şebekesini bir kere daha lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, Millî Mücadele'mizi taçlandıran ve bağımsızlığımızın sembolü olan cumhuriyetimizin 100'üncü yılına doğru ilerlediğimiz şu günlerde elbette ki en mühim hedefimiz geride bıraktığımız yüzyılı kutlu bir birikim olarak kabul etmek, "2023 yılında Lider Ülke Türkiye" vizyonu ile Türkiye Yüzyılı'nı inşa etmek olacaktır. Elbette inşa edilecek Türkiye Yüzyılı'nın tarihî arka planı geride bıraktığımız yüzyıldan ibaret değildir. 26 Şubat 1943 tarihinde merhum Talat Paşa'nın naaşının Almanya'dan Türkiye'ye nakledilmesi vesilesiyle bir yazı kaleme alan Cumhuriyet gazetesi kurucusu ve başyazarı Yunus Nadi tarihe şöyle not düşüyordu: "İmparatorluk bizim Türk tarihimizin uzun bir devri, cumhuriyet ise aynı tarihin yeni bir safhasıdır. Bir milletin tarihini devirlerin ve rejimlerin kalın duvarlı fasıllarıyla ayırmaya imkân yoktur." Gerçekten, Yunus Nadi'nin de ifade ettiği gibi, Türk milletinin mazisi ve geleceğe dair hayalleri tarihî bir bütünlük içerisinde ele alınmalı ve yorumlanmalıdır. Binlerce yıllık Türk tarihinin her bir sayfası geleceğimizi aydınlatacak tecrübelerle, nesillerimizin iftihar edeceği zaferlerle ve bağımsızlığımızı teminat altına alacak şeref ve seciyelerle doludur. Tüm bu mirasın kuşkusuz en yakın, en canlı ve en gurur verici hatırası ise iman ve cesaret üzerine inşa etmiş olduğumuz tam bağımsızlık mücadelesi yani Millî Mücadele'dir.

Millî Mücadele'nin 100'üncü yılında aynı fitrat, aynı kan ve aynı inancı bir şeref payesi gibi taşıyanlar var olduğu gibi, Türk milletine kin kismaya devam edenler de elbette ki vardır. İşte, bugün yeniden bir millî mücadele ikliminin varoluşunun temel nedeni de milletimize düşmanlığı her gün ilan etmekten geri durmayan bu odaklardır. Keçecizade Fuat Paşa'nın 1867'de yabancı diplomatların huzurunda sarf ettiği "En kuvvetli devlet bizim devletimizdir. Zira siz dışarıdan, biz içeriden yıkmaya çalışıyoruz, yine yıkılmıyor." sözleri son yüz yılımızın da özeti gibidir. Millî Mücadele'miz sayesinde bizi dışarıdan yıkmaya çalışanlar Atatürk'ün tabiriyle geldikleri gibi gitmiş olsalar da hemen her gün yaşanan ibretlik olaylar, devletimizi içeriden yıkmaya çalışanların gayretlerine aynı sinsilikle devam ettiğini göstermektedir.

Cumhuriyetimizin ilk yüz yılı tam bağımsızlık ateşimizi söndürmek için dış güçler ve onların taşeronu gibi çalışan ve devleti içeriden yıkmak için gayret gösterenlerle mücadeleyle geçmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk Tarih Kurumunu kurmaktaki gayesi Türkler hakkındaki olumsuz iddialara ve "barbar" deyimini kullanılarak bir istilacı kavim şeklinde gösterilmelerine karşılık, bunun böyle olmadığını, cihan tarihinde en eski çağlardan beri hakiki yerinin ne olduğunun ve medeniyete ne gibi hizmetlerinin bulunduğu araştırılması ve gerçeklerin duyurulmasıydı.

Tabipler Birliği Başkanı olan bir zatın Türk ordusunu kimyasal silah kullanmakla, katliam yapmakla ve dolayısıyla barbarlıkla itham ederek dünyaya şikâyet etmesi rezaleti karşısında, aradan geçen yaklaşık bir asra rağmen Türk milletini karalamak ve barbarlıkla suçlamak gayretlerinin hız kesmeden devam ettiği, Keçecizade Fuat Paşa'nın işaret ettiği içeriden yıkmaya çalışanların varlıklarını devam ettirdiği açıkça görülmektedir. Biz bunları ifade ettikçe her şeyi dış güçlere bağladığımızı iddia ederek, "Kim bu dış güçler?" çığırkanlığı yaparak memleketi kuru gürlüğe boğanlara buradan ifade etmek isterim ki insan ardındakini değil ancak karşındakini görebilir. (MHP sıralarından alkışlar) Dış güçleri arkasına alanlar elbette ki onları göremezler; görebilmek için bizler gibi karşılıklarına dikilmek, göze göz, dişe diş bir vatan savunmasını fasılasız gerçekleştirmek gerekir. Görmek istemeyenlere dış güçleri ve içerideki iş birlikçilerini bir kez daha hatırlatmak istiyorum: 15 Mayıs 1919 tarihinde güzel İzmir'i Yunan çizmeleriyle işgal edenler, 13 Kasım 1918 tarihinde güzel İstanbul'u işgal edenler, 1919 yılı boyunca Anadolu içlerine kadar ilerleyip bizi vatansız kılmaya niyetlenenler dış güçlerdir. Tam

bağımsızlık sevdasıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni yüz yıl boyunca rotasından döndürmeye heves edenler, ne zaman başımızı kaldırsak başımızı ezmeye teşebbüs edenler dış güçler ve onların içerideki tetikçileridir. Siyasal hayatımıza baktığımızda açıkça görülmektedir ki dış güçlerin hedefi hâline gelmek için sağcı ya da solcu olmanız bir anlam ifade etmez; millî olanlar ve milleti için var olanlar vardır, bir de iş birlikçiler ve müstemleke memuru gibi Kraliçe'den iktidar dilenenler vardır. Millî olanlar ve millî duranlar her zaman hedef olmuş, müstemleke memurları ise Batı'nın sırt sıvazlamalarına mazhar olmuştur. 11 Ocak 2022 tarihli MHP grup toplantısında Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin ifade ettiği gibi, dün hedef Bülent Ecevit'ti, bugün Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dır. İsimler değişse de oyun hep aynı oyundur, kurgu aynıdır, kumpas aynıdır, komplo aynıdır.

Hâlen anlaşılmadıysa daha net ifade edeyim: Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e siyasi yaşamı boyunca defalarca suikast girişiminde bulunanlar, Musul ve Kerkük'ü ana vatanından koparmak için Şeyh Sait ayaklanmasını tertip edenler, 1974 yılında tüm emperyalist dünyayı karşısına alarak Kıbrıs'a harekât düzenleyen dönemin Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit ve merhum Necmettin Erbakan'ın bu adımına karşı Türkiye'yi uluslararası ambargoya muhatap edip gaz yağı kuyruklarıyla terbiye etmeye kalkanlar, 12 Eylül 1980 askerî darbesine kadar Türkiye'yi terör örgütleri eliyle istikrarsızlaştırıp cunta eliyle darbe yönetimine mahkûm edenler, "bizim çocuklar" dedikleri darbeciler eliyle Kıbrıs'ta karşı karşıya geldiğimiz Yunanistan'ın NATO üyeliğine ilişkin vetoyu kaldırtanlar, Cumhuriyet Halk Partisi eski İzmir Milletvekili Süleyman Genç'in "Ben inceledim, cumhuriyet kurulduktan bu yana gümrüklerdeki soygunu, fikri ve felsefesi benimle yüzde 100 ters olan Gün Sazak önlemiştir." diyerek hakkını iade ettiği, emperyalizm beslemesi kaçakçılık şebekelerinin tezgâhını bozduğu için 27 Mayıs 1980 tarihinde şehit edilen Gün Sazak'ı katledenler, dünyanın dört bir yanında "ASALA" isimli terör örgütü eliyle diplomatlarımızı şehit edenler, kırk yıl boyunca PKK eliyle askerimizi, polisimizi ve öğretmenlerimizi katledenler, 1999 yılından itibaren diz çöktüremedikleri merhum Bülent Ecevit'i ve muhterem Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'yi hedef alanlar, Türkiye'yi ekonomik krize sürükleyen, bir gecede onlarca milletvekilini istifa ettirip Hükümeti düşürmeye teşebbüs edenler her kimlerse, 15 Temmuz gecesi seçilmiş Cumhurbaşkanımızı alçakça alaşağı edebilmek için içerideki hainlerini ve beslemelerini harekete geçirenler de aynı odaklardır. (MHP sıralarından alkışlar) İşte, dış güçler bunlar; onlar adına tetik düşürenler, yaygara koparanlar, kirli bilgilerle algıyı yönetenler de Keçecizade Fuat Paşa'nın yüz elli yıl önce işaret ettiği içerideki hainlerdir.

Şimdi, herkesin elini vicdanına koyarak şu sorulara cevap vermesi gerekmektedir: Mustafa Kemal Atatürk ve Millî Mücadele kahramanlarının mukaddeslerini, Türk ordusunu katliam yapmakla itham eden Şebnem Korur Fincancı mı yoksa "İstikamet neresi?" sorusuna "Kızılelma." şeklinde cevap veren Mehmetçik mi temsil etmektedir? Atatürk'ün hedef ve ideallerini yeni yüzyıla taşıyacak olan, emperyalist başkentlerden iktidar dilenenler mi yoksa 1919 yılında olduğu gibi Anadolu bozkırının yiğit çocuklarının omuzlarında yükselen Cumhuriyet İttifakı mı olacaktır? Vicdan sahipleri için bu sorulara verilecek cevaplar açıktır, nettir ve berraktır.

Milliyetçi Hareket Partisinin duruşunu hâlen kavrayamayanlara bir kez daha hatırlatmak isteriz ki Mustafa Kemal Atatürk'ün "Birinci vazifem; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir." şeklindeki vasiyetini canı pahasına tüm emperyalist dünyaya karşı yerine getirmek gayreti içerisinde olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yanında, yaklaşık bir asır önce olduğu gibi, hiçbir nefsanî beklenti içerisinde olmadan Atatürk'e verdiği tavizsiz destekle bütün emperyalist beklentileri boşa çıkaran Kâzım Karabekir'in mirasçısı olmanın bahtiyarlığı içerisinde tam bağımsız Türkiye'nin inşa sürecine katkı sağlıyoruz. "Önce ülkem ve milletim." diyen bir siyasi liderin evlatları olarak bize yakışanı yapıyoruz. Bu ülkede bir asır sonra hâlen Baytar Nurilerin, Nemrut Mustafaların,

Seyit Rızaların mirasını taşıyanlar varsa kimsenin şüphesi olmasın ki Mustafa Kemal Atatürk'ün nesilleri, Alparslan Türkeş'in çocukları, son nefesine kadar "Önce ülkem ve milletim." diyecek Devlet Bahçeli'nin evlatları da vardır ve dimdik ayakta. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, Atatürk'ün mirası olan bu güzide kurumların bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Kaşlı.

Buyurunuz Sayın Kaşlı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kapadokya Alan Başkanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, insanlık için ortak öneme sahip olan doğal, tarihî ve kültürel varlıkların sayısında ve çeşitliliğinde dünyanın en önde gelen coğrafyalarından biridir. Özellikle Kapadokya, kendine has kayalara oyulu evleriyle, etkileyici coğrafyasıyla, son yıllarda gelişen balon turizmi ve doğa fotoğrafçılığıyla Türkiye'nin dünyaca bilinen turizm merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Kapadokya'da doğa ve tarih iç içe geçmiştir. Tarih boyunca peribacalarının içine oyulan kilise, manastır ve evler, asırlar ötesinden günümüze geçmişin izlerini ulaştırarak âdeta geçmiş ile gelecek arasında bir köprü görevi görmektedir. Kapadokya'nın UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunması, doğal, kültürel zenginliğimizin ulusal ve uluslararası bir belgesidir.

Ülkemizde doğal ve kültürel mirasın yer aldığı alanların korunması için gerekli yasal düzenlemeler yapılmış olup bu alanlar "korunan alanlar" olarak ilan edilmiş ve Kapadokya Alan Başkanlığı ihdas edilmiştir. Kapadokya Alan Başkanlığı, 2021-2025 Stratejik Planı'nda da ifade edildiği üzere, bölge temelli turizm ekonomisini güçlendirmek amacıyla yönetimin iyileştirilmesini, denetim ve önleyici birtakım faaliyetlerle planlı bir gelişimin sağlanmasını temin etmiştir ancak daha önceki konuşmalarında da belirttiğim üzere Alan Başkanlığının sınırları Kapadokya bölgesinin tarihî ve doğal güzelliklerini kapsayacak şekilde belirlenmemiştir. 15 Mayıs 2019'da ve 13 Aralık 2021'de bu kürsüde yaptığım konuşmalarda bahsettiğim üzere Kapadokya Bölgesi'nin sınırları Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Kayseri illerinin kapladığı alandır. Dolayısıyla Kapadokya Alan Başkanlığıyla sınırlandırılan bölge oldukça dar bir alandan oluşmuş ve Aksaray, Alan Başkanlığı sınırlarının dışında kalmıştır. Oysa Aksaray, Kapadokya'nın ana giriş kapısı, farklı inançlara ev sahipliği yapmış, dünyanın en büyük ikinci kanyonu olan 14 kilometre uzunluğunda, içerisinde 100'ün üzerinde kilise ve kaya içi oyma yerleşim alanı bulunan İhlara Vadisi'yle, Manastır ve Sofular Vadileriyle, Selime Katedrali, peribacalarıyla, çok sayıda yer altı şehriyle, eski kiliseleriyle bir doğa harikası ve kültür beşiğidir.

Kalkolitik Çağ'dan günümüze kadar ulaşan yerleşim bölgesi olan Kapadokya'nın en karakteristik ve gizemli görüntüleriyle dimdik ayakta duran peribacaları, Erciyes ve özellikle Hasan Dağı'nın tüflerinin rüzgâr ve su gibi doğal unsurlarla buluşarak şekillenmesiyle oluşmuştur. Helvadere beldemizde bulunan ve bölgenin Efes Antik Kenti olmaya aday Nora Antik Kenti'yle, 8 asırlık mazisiyle, Sultan Hanı, Ağzıkarahan, Tepesi Delik Han, Alay Han gibi önemli kervansaraylarıyla ve özellikle İç Anadolu'muzun 2'nci büyük yüksek dağı olan, hem bölgemizin hem de ülkemizin eşsiz bir doğa harikası, Türkiye'nin Davos'u olmaya aday, uluslararası yamaç paraşütü yarışmalarının yapılmakta olduğu Hasan Dağı'yla Aksaray, Kapadokya'nın ayrılmaz bir parçasıdır.

Tarihin ve doğanın iç içe geçtiği açık hava müzesi niteliğindeki Ihlara Vadisi'nin ve diğer tarihî miraslarımızın korunmaya alınmasını temin edebilmek için Kapadokya Alan Başkanlığının sınırlarının genişletilmesini veya Aksaray merkezli müstakil bir alan başkanlığının kurulmasını Sayın Kültür ve Turizm Bakanımızdan Aksaraylı hemşehrilerimiz adına talep ediyor; 2023 yılı bütçemizin devletimize, milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Nevin Taşlıçay.

Buyurunuz Sayın Taşlıçay. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türk devlet geleneği, tarihin eski çağlardan bu yana “asırları inşa ve milletini ihya” anlayışıyla ilerleyen muazzaz bir birikime sahiptir. “Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturmadım; ölesiye bitesiye çalıştım. Aç milleti tok, az milleti çok, yoksul milleti bay kıldım.” diyen Bilge Kağan'ın yönetim anlayışının, bugün Türkiye Cumhuriyeti kamu yönetimi anlayışının çatısını oluşturan temel ruh olduğuna inanıyoruz.

Bizler de Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin “niyet, ehliyet, gayret” düsturuyla Türk kamu yönetiminin bir parçası olmanın mukaddes sorumluluğunu taşıyor, geçmişten bu yana taşınan devlet geleneğimizin ruhuna yaraşır işler yapmaya gayret gösteriyoruz. Bugünün dünyasında insanlığı çepeçevre saran salgın ve buhranlara karşı ortaya koyduğu ekonomik istikrar kalkanı ve sosyal koruma kalkanıyla vatandaşlarımızı küresel düzeyde zorlu sürecin etkilerinden korumaya çalışan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımı bütün mensuplarıyla takdir ediyoruz. Ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi seçim beyannamelerimizde yer verdiğimiz 3600 ek gösterge beklentisinin karşılanması, asgari ücretin ve tüm çalışanların ücretlerinin asgari ücret kadarlık kısmının vergi dışı bırakılması, öğretmenlere Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla birlikte maaşlarında düzenlemeler yapılması, sağlık personelinin özlük haklarında iyileştirmeler yapılması, korucular ve muhtarların aylık ücretlerinin en az asgari ücret düzeyinde belirlenmesi başta olmak üzere birçok düzenlemenin hayata geçirilmesi ve EYT'ye ilişkin düzenlemenin de Meclis gündemine gelerek çözüme kavuşturulacak olmasından ötürü memnuniyet duyuyoruz. Ayrıca, kamuda geçici işçi ve sözleşmeli olarak çalışan tüm personelin kadroya geçmelerini sağlayacak düzenlemelerin de kısa sürede hayata geçirilecek olmasını takdirle karşılıyoruz.

16 yıldızın ışığını cevherinde barındıran Türkiye Cumhuriyeti'nin 21'inci yüzyılı aydınlatacak bir güneş olması için ortaya koyulan çabaların durmaksızın devam etmesi gerektiği inancındayız. Bu inançla, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, ülkemizde iş gücü piyasası ve çalışma hayatıyla ilgili köklü bir reform yapılması gerektiği görüşündeyiz. Toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücü niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, ücret-verimlilik ilişkisinin güçlendirildiği, iş sağlığı ve iş güvenliği şartlarının iyileştirildiği ve etkin bir şekilde denetlendiği bir iş gücü piyasası oluşturulmasını öngörüyoruz.

Pandemi süreci ve sonrasında yaşanan olumsuz ekonomik durumdan vatandaşlarımızın etkilenmemesi için gerçekleştirilen asgari ücret iyileştirmeleri, esnaf ve çiftçilerimizin ödediği SGK primlerini de artırmaktadır. Özellikle küçük esnaf ve çiftçimiz primlerini ödemekte güçlük çekmektedir. 9000 prim ödeme gününe sahip esnaf ve sanatkarlardan emekli oluncaya kadar alınacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinde indirim yapılmasını temenni ediyoruz. Binlerce esnaf ve sanatkarımızın 2000 yılı öncesi vergi ve oda kaydı olup BAĞ-KUR kaydı olmayan çalışma sürelerinin sigortalılık süresi olarak değerlendirilebilmesi ve bu sürelerin borçlanılmasına imkân verilmesi

taleplerinin karşılanması gerekmektedir. Sosyal güvenlik sisteminde kendi adına prim ödeyenlerin emeklilik için gereken prim ödeme gün sayısı ile bağlanan emekli aylıklarındaki adaletsizlikler de giderilmelidir.

Kamuda eşitsizliğin ortadan kaldırılması ve iş barışının sağlanması adına düzenleme yapılması gereken bir diğer alan da eczacılarımızla ilgilidir. Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışan eczacılarımız başta olmak üzere bütün kamu ve kurum kuruluşlarında sağlık personelinin özlük hakları ve çalışma şartlarında yapılacak iyileştirme ve düzenlemelere eczacıların da dâhil edilmesi, iş barışının sağlanabilmesi adına bir yükümlülük ve hakkaniyetin gereğidir. Bu noktada, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun ek 84'üncü maddesinde hekim ve diş hekimleri yer alırken eczacılara yer verilmemesi eksikliği de ivedilikle giderilmelidir. Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türk Eczacıları Birliği arasında imzalanan ilaç alım protokolünde eczacıların ekonomik sorunlarının çözümüne yardımcı olacak iyileştirmelerin yapılması da temennimizdir.

Kamuda çalışma barışı ve verimliliğin sağlanması adına, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre yardımcı hizmetler sınıfında hizmetli, teknisyen yardımcısı, aşçı ve buna benzer unvanlarda çalışan ve sayıları yaklaşık 110 bini bulan vatandaşımızın statülerinden dolayı yaşadıkları düşük ek gösterge, düşük tazminat yansıtma oranı ve düşük iş gücü zammı gibi mağduriyetlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Yardımcı hizmetler sınıfı personelinin eğitim durumlarına uygun genel idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfı memur kadrolarına geçişi sağlanmalıdır.

Üreten, gelişen ve büyüyen Türkiye'nin ön koşulu, yarının dünyasının gerektirdiği bilgi ve becerileri haiz nesiller yetiştirmektir. Yarının Türkiye'si için mesleki eğitime yönelik ortaya koyulacak bütün çabalar, bu alana yönelik yapılacak bütün iyileştirmeler kalkınmamızın başat gücü hüviyetinde olacaktır. Bu sebeple, çıraklık ve mesleki eğitimin özendirilmesi adına, sigortalıların çıraklık ve staj sürelerinin fiili bir çalışmaya dayanması dikkate alınarak bu sürelerin hizmetten sayılması ve sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması doğru olacaktır. Atılacak bu adım, Mesleki Yeterlilik Kurumunun da müstesna gayretleriyle yüksek standartlı ve belgelenebilir mesleki donanımlı büyük bir insan gücünü Türkiye'ye kazandıracaktır. Mesleki yeterlilik belgesinin ilk kez verilmeye başlandığı 2008'den bugüne kadar 2,3 milyon nitelikli iş gücüne ulaşılmış, bu iş gücünün yüzde 92'si çalışma hayatına kazandırılmıştır. Ne yazık ki bu sayı içerisinde nitelikli ve mesleki yeterlilik belgesine sahip kadınlarımızın oranı oldukça düşük seviyededir. "Toplumun ilerlemesi toplumun ilerlemesiyle mümkündür" anlayışından hareketle Türkiye Yüzyılı vizyonu ve "Lider Ülke Türkiye" hedefimiz için kadın iş gücümüzün ekonomiye dâhil edilmesine ihtiyacımız vardır. Bu nedenle, Mesleki Yeterlilik Kurumunun paydaş kurum ve kuruluşlarla ortak yürüteceği proje ve teşvikler kanalıyla nitelikli ve mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kadınlarımızın sayısı hızla artırılmalıdır. Ayrıca, kadınlarımıza stajyerlik ve sigortalılık döneminde tanınan doğum borçlanması hakkı sigortalılık öncesi dönem için de tanınmalıdır.

Milletin kudreti devlet, devletin kuvveti millettir. Yarınlarımızı daha güzel kılacak yegâne servetimiz insan kaynağımızdır. Bu inançla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin yüce milletimiz adına hayırlı olmasını diliyor, bütçe hazırlık aşamasından onaylanma aşamasına kadar emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurunuz Sayın Kara. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 yılı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kuşkusuz, bütün ülkelerin temel sorunlarından bir tanesi de işsizlikle mücadeledir. Bu noktada, iş hayatına ilk kez katılacakların istihdamı, mevcut çalışanların istihdamının devam ettirilmesi, engelli vatandaşların, kadınların, gençlerin istihdamının artırılması sağlanırken işçi ve işveren haklarının korunmasının yanında işin korunmasını da dikkate alan politikaların dikkatle uygulanması gerekmektedir. İlk defa işe başlayacak gençlerin istihdamı sorununu aşmanın temeli, ekonominin planlanan ve öngörülen insan kaynağı talebinin net olarak bilinmesi, eğitim süreçleri ile bunların koordineli yürütülerek insan kaynağı arzının yerine getirilmesine bağlıdır. Türkiye ekonomisinin an itibarıyla ihtiyaç duyduğu insan kaynağı talebinin, mevcut istihdam edilmiş insan kaynağının, istihdam bekleyen insan kaynağının ve istihdam edildiği hâlde kendi mesleğinden farklı işlerde istihdam edilen insan kaynağının, yakın zamanda eğitimini tamamlayarak iş hayatına atılmayı bekleyen insan kaynağının tasnif edilmesi ekonomik, orta ve uzun vadeli insan kaynakları planlamamızın temelini oluşturacaktır çünkü iş gücü planlaması ülkelerin rekabet gücü ve üstünlüğüyle doğrudan ilgilidir. Dünya ekonomisine entegrasyon sağlamak ve dünya pazarlarında rekabet edebilmek için ekonominin en önemli argümanı, planlanmış nitelikli insan kaynağından oluşmaktadır. Sağlıklı ekonomiler, gelecekteki insan kaynağı taleplerinin ne olacağını bilen ekonomilerdir.

TÜİK tarafından yapılan araştırmalar genel işsizlik oranlarımızla ilgilidir. Bu noktada, Türk sanayisinin ve ekonomisinin ihtiyaç duyduğu, talep ettiği insan kaynağı araştırmasına yönelik çalışmaların da TÜİK tarafından ivedilikle yapılması gereklidir.

Hızla değişen teknoloji yeni istihdam olanakları sağlarken bazı iş alanlarını da ortadan kaldırmaktadır. Bu durum, iş gücü ve eğitimin birlikte planlanmasını zorunlu hâle getirmektedir. Eğitim kurumlarının öngörülebilir ekonomi hedeflerine uygun insan kaynağı yetiştirmesi sağlanmalıdır. Ülkemizde insan kaynağı arzı ve talebi, tasnifi daha dikkatli incelenirse bir tarafta ekonominin arayıp bulamadığı insan kaynağına, özellikle “ara eleman” olarak nitelendirdiğimiz insan kaynağına ihtiyaç duyulurken diğer tarafta ise istihdam edilemeyen mesleki kümelerin, üniversite mezunu genç işsizlerin olduğunu görmekteyiz. Meslek lisesi mezunu vasıflı ara elemanlar asgari ücretin 2-3 katı maaşla iş bulabiliyorken ihtiyaç fazlası konumuna gelen mühendislik mezunu gençlerimiz iş bulamamakla karşı karşıya gelebilmektedir; iş adamlarımızda ise ara eleman bulamamaktan şikâyet vardır. Bu noktada, bireysel çabalarla ve lokal olarak yapılmakta olan meslek lisesi ve üniversitelerin, iş dünyası ile eğitim partnerliğinin programlı olarak devlet eliyle organize edilmesi yerinde olacaktır. Okul-ış dünyası protokolü zorunlu hâle getirilerek öğrencilerin ilgili meslek alanında eğitim süreci boyunca çalıştırılması ve sonrasında istihdam edilmesi yasal zemine oturtulmalıdır. Sorunun temel kaynağı arz ve talep planlama eksikliği olup toplum sosyolojisini olumsuz etkilememesi için ivedi planlamanın yapılması gereklidir. Her yirmi otuz yılda Türkiye ekonomisinin olası insan kaynağı ihtiyaçlarının mesleki başlıklar hâlinde tasnif edilmesi ve ona göre eğitim programlarıyla entegre planların yapılması önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, EYT mağdurlarına müjde olarak içinde bulunduğumuz aralık ayını işaret etmişti. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi de MHP'nin seçim beyannamesindeki taahhütleri arasında bulunan EYT düzenlemesi için “Ümit ediyorum ki bu yıl bitmeden bu yara kapanacak, bu adaletsizlik köklü bir çözümlle buluşturulacaktır.” şeklinde beyanda bulunmuştur. 8 Eylül 1999 tarihinden önce işe başlayan, 5 000 prim gün sayısını ve kadınlarda yirmi yıl, erkeklerde yirmi beş yıl sigortalılık hizmet süresini tamamlayanların emekli olması ve bu sorunun artık ülkemiz gündeminden tamamen kaldırılması gerekmektedir.

Yine, Milliyetçi Hareket Partisinin seçim beyannamesinde yer alan, sözleşmeli olarak bakanlıklarda ve kamu kurumlarında öğretmen, sağlık personeli, din görevlisi, araştırma görevlisi, sanatkâr gibi birçok alanda sözleşmeli çalışanların en kısa sürede kadroya geçirilmesini takdirle karşılıyoruz. Bakanlık ve KİT'lerde sözleşmeli olarak çalışan tüm geçici işçilerimizin kadroya kavuşturulacak olması da memnuniyet vericidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asgari ücretteki artışa paralel olarak esnafımızın ve çiftçimizin ödediği SGK primleri artmaktadır. Özellikle küçük esnaf ve çiftçilerimizin, primlerini ödemekte zorlandıklarını görmekteyiz. Esnafımızın, çiftçimizin ve sanatkârlarımızın primlerinde indirim yapılması, yirmi beş yıl ve 9000 prim gün sayısı şartlarını dolduranlardan yaş şartı sağlanıp emekli aylığı bağlanana kadar sigorta primi alınmaması temennimizdir. Yine, birçok esnaf ve sanatkârımızın 2000 yılı öncesi vergi ve oda kaydı olmasına rağmen BAĞ-KUR kayıtlarını yaptırmadıklarından çalışma sürelerinin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin borçlandırılması temennilerimiz arasındadır. BAĞ-KUR'lular SGK'lilere göre daha düşük emekli maaşı alırken emekli olabilmek için 1800 gün daha fazla prim ödemektedirler. Prim gün sayısı ve emekli aylıkları arasındaki eşitsizliklerin giderilmesi de gerekmektedir.

Yine, çıraklık ve staj sürelerinin emeklilik hizmet süresinden sayılması, doğum nedeniyle iş hayatına geç atılan kadınların işe girmeden önceki dönemlere ait doğum borçlanmaları haklarının olması, işverenlerin SGK prim yükünün hafifletilmesi ve istihdam desteğinin artırılması gereklidir.

Türk sinemasına emek vermiş birçok değerli sanatçımızın yaşadığı sorunlardan biri de dizi ve sinema filmlerinde oynadıkları hâlde yapımcıları tarafından sigortalarının yapılmamış olmasından dolayı yaşamış oldukları hak kaybıdır. Sigorta başlangıç günü ve prim gün sayısı nedeniyle uğranan bu kayıpların tespit edilmesi kolaydır. Film ve dizilerin yapım tarihleri, vizyona girdikleri ya da televizyonda gösterim tarihleri bellidir. Sanatçılarımızın bu durumu ispatlamaları hâlinde kendilerinin sigorta başlangıç tarihi kabul edilerek geriye yönelik primlerini ödeme hakkı verilmesi, önümüzdeki günlerde yapılacak olan EYT düzenlemesinde bu nedenlerden dolayı hak kaybı yaşıyor olanların yararlanmalarını da sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mensubu bulunduğum mali müşavirlik mesleğinin sorunlarını Meclis kürsüsünden mümkün olduğunca dile getirdim. Bu noktada, meslektaşlarım adına bir talebimiz de Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımızdan olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisinin meslektaşlarımız adına vermiş olduğu kanun teklifi ve talepleri doğrultusunda, Maliye Bakanlığımızca 15 Ekim 2019 ve 30 Kasım 2021 tarihinde yapılan düzenlenmelerle meslek mensubunun birinci derecede akrabasının veya kendisinin vefatı, ağır hastalığı veya kadın meslektaşların doğum yapması hâli mücbir sebep kabul edilerek mükellefleri adına vermiş oldukları beyannamelerin ve ödeme sürelerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Serbest muhasebeci ve mali müşavirler, mükellefleri adına sadece Maliye Bakanlığına değil aynı zamanda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına da bildirimler yapmaktadırlar. Meslek mensubu aracılığıyla elektronik olarak gönderilen aylık işçi bildirgeleri ve tahakkukları, işe giriş çıkış, iş kazası ve diğer bildirimlerin meslek mensubunun mücbir sebep yaşaması hâlinde ertelenmesi ve işverenlere cezai müeyyide uygulanmamasına yönelik düzenlemeleri sizden beklemekteyiz. Sayın Bakanımızın meslektaşlarımızın talebine duyarsız kalmayacağını umut ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklarımıza, torunlarımıza bırakabileceğimiz en büyük miras ülkücü hareket içerisinde verdiğimiz mücadeledir. “Tarih, ülkücüleri yazacaktır.” diyerek tarih yazan, 8 Aralık 1995 tarihinde trafik kazası sonucu kaybettiğimiz eski Ülkü Ocakları Başkanımız Metin Tokdemir’i vefatının seneidevriyesinde rahmetle ve minnetle yâd ediyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ESİN KARA (Devamla) - Konuşmama son verirken büyük Türk milletini ve onun Büyük Meclisini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahısları adına lehte Nevşehir Milletvekili Sayın Yücel Menekşe.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, son söz milletvekilinin, ben de burada duruyorum vallahi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir şey söylemedi Sayın Tanal, rahat olun.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Menekşe. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin çok değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetimizi ve milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100’üncü yılını kutlayacağımız 2023 yılında, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın çizdiği doğrultuda, büyüyen, güçlenen ve “her alanda lider Türkiye” vizyonuna yakışır şekilde ülkemizi bir marka hâline getirmek amacıyla dün olduğu gibi bugün de çalışmalarımıza şevkle devam ediyor ve 2023, 2053, 2071 hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidara geldiğimiz günden itibaren çalışma ve sosyal güvenlik alanında yaptığımız çalışmalardan kısaca bahsetmek istiyorum.

Birincisi, 2002 yılında 184,25 TL olan asgari ücreti, 1 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla 5.500 liraya çıkardık.

İkinci olarak, 2002 yılında İŞKUR tarafından özel sektörde işe yerleştirilen kişi sayısı 24.482 iken bu rakam 2022 Eylül ayı itibarıyla 11,9 milyona ulaşmıştır.

Üçüncü olarak, 2000’li yıllarda bedeli ödenen ilaç sayısı 3.986 iken bugün toplam 8.671 adettir.

Dördüncü olarak, 2019 yılında 1.000 TL’ye yükselttiğimiz en düşük emekli aylığımızı 3.500 TL’ye çıkardık. Ayrıca, 2018 yılında başlattığımız 1.000 TL emekli ikramiyesini 2021 itibarıyla 1.100 liraya yükselttik.

Beşinci olarak, kamuda görev yapan 520 bin sözleşmeli personelin yaklaşık 424 binine isteğe bağlı kadrolar verdik.

Kıymetli milletvekilleri, iktidara geldiğimiz 2002 yılından itibaren kültür ve turizm alanında ülkemize sağladığımız katkılardan da kısaca bahsetmek istiyorum.

Birinci olarak, ülkemizde 2002 yılında belgeli 9.896 konaklama tesisi bulunmakta iken 2022 yılı Ekim ayı itibarıyla bu sayı 21.083’e ulaşmıştır. Bu kapasite artışımızın meyvesi olarak da 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde 40 milyondan fazla turist ağırladık.

İkinci olarak, ağırladığımız ziyaretçi sayısında olduğu gibi turizm gelirlerimizde de önemli bir sıçrama yakaladık. 2002 yılında 12,4 milyar dolar olan turizm gelirimizi 2019 yılında 37,3 milyar dolara yükselttik.

Ayrıca, turizm ve kültür alanlarını da birlikte ele alıyor ve birbirlerinin tamamlayıcısı olarak görüyoruz. Kültür politikalarımızı belirlerken Anadolu coğrafyasında hayat bulmuş tüm medeniyetlerin eşsiz eserlerini yüksek sorumluluk bilinciyle açığa çıkarmayı, korumayı, yaşatmayı ve gelecek nesillere eksiksiz bir biçimde aktarmayı hedeflediğimiz için, turizm alanında olduğu gibi kültür alanında da çalışmalarımızı bu anlayış içerisinde titizlikle devam ettiriyoruz. Bu hedefler doğrultusunda, ülkemizin ve Nevşehir'imizin kültürel mirasını korumak, gelecek nesillere en iyi şekilde aktarmak ve turizm gelirlerimizi artırmak için yaptığımız girişimler sonuç vermektedir. Bu kapsamda, 2019'da Kapadokya Alan Başkanlığımızın kurulmasıyla birlikte, binlerce yıllık tarihiyle dünyadaki en önemli turizm alanlarından biri olan Kapadokya bölgemizin tarihî değerlerinin, dokusunun bozulmasının önüne geçtik.

Kıymetli milletvekilleri, kültür turizminin lokomotif bölgesi olan Kapadokya'mızın merkezi Nevşehir'imize AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde yapılan yatırımlardan kısaca bahsetmek istiyorum. İktidara geldiğimiz 2002 yılından itibaren son yirmi yılda ilimize yapılan kültür ve turizm yatırımları 215 milyar TL'nin üzerindedir. Ulaştırma alanında yapılan yatırımlarımız 2,7 milyar TL'dir. 2002 yılında 23,4 milyon TL olan tarımsal destekleme miktarını 16,5 kat artışla 2022 yılında 406 milyon TL'ye çıkardık. Son yirmi yılda toplam 4,7 milyar TL destek ödemesi yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜCEL MENEKŞE (Devamla) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2023 yılı bütçesi mali disiplini sürdürmek, ihracatı artırmak, kaynakları üretken alanlara yönlendirmek, yatırımları ve istihdamı artırmak, tasarruf oranını yükseltmek, cari açığı azaltmak amaçlarıyla hazırlanmıştır. Bütçe teklifinin hazırlanmasında emeği geçen Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Vedat Bilgin'e, Bakan Yardımcılarımıza, tüm Bakanlık bürokratlarımıza ve Plan ve Bütçe Komisyonumuza teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 5'inci ve AK PARTİ hükümetlerinin 21'inci bütçesi olan 2023 yılı merkezî yönetim bütçemizin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Bu duygu, düşüncelerle Gazi Meclisimizi, aziz milletimizi ve Nevşehirli hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.31

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.52****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, yürütme adına Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy konuşacak.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, ulusal ve uluslararası alanda yürütülen millî, insani ve vicdani politikalara uygun olarak ülkemizin ve milletimizin refahı, huzuru ve faydası için gece gündüz demeden çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türkiye Yüzyılı vizyonunun dayandığı sarsılmaz inanç ve iradeyle sorumluluğumuz dâhilinde bulunan kültür, sanat, turizm, kamu ve kültür diplomasisi alanlarında Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve aziz milletimizin tam bağımsız geleceğini adım adım inşa ediyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz çalışmaların neticelerini, elde edilen başarıları ve gelecekte hayata geçireceğimiz yeni proje ve faaliyetlere dair bilgileri sizlerle paylaşmak üzere yüce Meclisimizin kürsüsündeyim. Sizleri saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizmde pek çok başarıya imza attığımız bir yılın daha sonuna yaklaşıyoruz. Tabii, bu başarılar tesadüfen olmuyor, doğru stratejiler ve takiben bir dizi eylemle mümkün oluyor. Bu eylemlerden ilki tanıtım. Turizmde bilinirlik, başarı ile başarısızlık arasındaki farktır. 2019’da Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansını kurarak bu fark ibresini Türkiye için kalıcı olarak başarıya çevirmiş olduk. TGA, bir yandan Bakanlığımız ve sektör paydaşlarımızın tecrübelerini aynı çatı altında buluşturarak turizmde yaşanan küresel krizleri ciddi bir başarıyla yönetmiş, diğer taraftan da Türkiye’yi dünyanın en etkili, en yoğun tanıtım yapan ülkesi konumuna yükseltmiştir. 2022 yılında da bu konum daha da güçlendirilerek muhafaza edilmiştir. Geldiğimiz noktada hem dijital hem de konvansiyonel iletişim araçlarıyla 200 ülkeyi kapsayan özel tanıtım kampanyaları yürütüyoruz. CNN International, BBC International, Al Jazeera International, Euronews, Bloomberg International gibi global haber kanallarıyla tüm dünyaya ulaşıyoruz. Bize, ülkemize en çok turist gönderen ve hızlı büyüyen, potansiyeli olan 33 ülkede ulusal televizyon kanallarıyla yoğun tanıtım yapıyoruz. Burada özellikle belirtmek istiyorum: Turizm Geliştirme Ajansı yüzde 95 ağırlıklı olarak yurt dışında tanıtım yapıyor, yüzde 5’ten daha az da içeride tanıtım yapıyor.

Bu arada, Sayın Budak “Turizm Geliştirme Ajansının rakamlarını açıklamıyorsunuz.” dediniz. Ancak, Turizm Geliştirme Ajansının gerçekleşen bütçesi ve faaliyetleriyle ilgili detaylı, bağımsız denetim raporu Sayıştay denetiminden geçtikten sonra Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda sizlere sunuluyor. Gayet şeffaf ve her sorunuz da cevaplanıyor. Yanılmıyorsam, inşallah bu ay içinde tekrar Komisyon toplanıyor, oraya katılmanızı tavsiye ediyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Buna cevap alamadık Sayın Bakan. Komisyon da yoktu bize bu konuda verilen cevap.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Basit hesapların da orada nasıl yapıldığını net bir şekilde öğreneceksiniz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bu, doğruyu yansıtmıyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Biz konumuza dönelim.

Televizyon reklamları, tanıtım filmleri, dergi ve gazete ilanlarının yanında aralıksız süren reklam çalışmaları, sosyal medya uygulamaları, basın mensubu, “influencer” ve tur operatörleri ağırlamaları gibi faaliyetlerle Türk turizminin tarihten kültür ve sanata uzanan muazzam potansiyelini dünyanın gözleri önüne seriyoruz. Bakın, zaten doğru işler yaptığımız zaman doğru sonuçlar da alıyorsunuz. Yüz yıldır verilmekte olan bir Michelin Yıldızı var, Michelin Rehberi var biliyorsunuz, Türkiye yüz yıldır imrenerek bakıyordu. Gastronomimizle övünüyorduk ama “gastrocity” unvanını alamıyorduk. Biliyorsunuz, Turizm Geliştirme Ajansının yoğun çalışmaları “Michelin Star” ve Michelin rehberlerinin de anında radarına takıldı, keşfedildi ve bu yıl bildiğiniz gibi 4 tane restoranımız 2 yıldız, 1 tane restoranımız tek yıldız, 1 restoranımız da 5 yıldız olmak üzere Michelin Yıldızı olarak dünyada “gastrocity” kapsamında yerini aldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ha, bununla da sınırlı değil; inşallah, İzmir Çeşme, Muğla Bodrum ve Antalya’ya da Michelin Yıldızı getirmek için hızlı şekilde çalışmalarımıza devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Çalışmalarımızı yaparken özellikle iki noktaya dikkat ediyoruz; ürün çeşitliği üzerinde çalışarak bunu vurgulamak ve pazar çeşitliğine gitmek. Bu iki nokta birlikte sağlanınca sektörümüzü olumsuz etkileyebilecek krizlere karşı turizmimizi bağımsızlığa kavuşturmuş oluyoruz ve tüm bunları yaparken de turizmi 81 ilimize yaymak için adımlar atıyoruz.

Gelelim ikinci önemli eylemimize; yüksek standartlar ve belgelendirme programlarıyla niteliklerin artırılması. Pandemiyle birlikte Türkiye’nin turizmdeki öncülüğünün ve örnekliğin bir simgesi hâline dönüşen Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı’mız kapsamında 2022 yılı Haziran ayı itibarıyla sertifika alan tesis ve araç sayımız 12 bini geçmiştir. Şimdi, bu sahada geleceğin trendlerini bugünden ülkemize kazandıracak ve küresel sürdürülebilirlik uygulamalarına hız verecek çok ciddi ve önemli bir adım daha atıyoruz. Dünyanın önde gelen sertifikasyon kuruluşları arasında yer alan Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyiyle üç yıllık iş birliği anlaşmasına imza atık ve uluslararası standartlara uygun bir şekilde Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı’nı hazırladık. Program kapsamında konaklama tesisleri için sürdürülebilir turizm kriterlerini belirleyerek Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyine uluslararası tanınırlık için başvurumuzu yaptık. Böylesine kapsamlı bir çalışmayı dünyada yapan ilk ülke olduğumuzun da altını özellikle çizmek isterim. Çok yakında hayata geçireceğimiz Sürdürülebilir Turizm Programı’yla üstlendiğimiz bu öncülük Türkiye’yi bir kez daha dünya için örnek ülke konumuna getirecek ve sürdürülebilir turizm konusunda ülkemiz adına fark yaratacaktır. Sektörümüzü uzun vadede daha güçlü kılacak bu çalışmalarla hem turizm pazarındaki rekabetçiliğimiz artacak hem de Türkiye olarak uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerimizi yerine getirmiş olacağız. 2023, 2025, 2030 yıllarını kapsayan Sürdürülebilir Turizm Programı’yla bütün konaklama tesisleri aşamalı şekilde çevreye duyarlı hâle gelecektir. Yine, geçtiğimiz yıl 2634 sayılı Kanun’da yapılan değişiklikle konaklama tesislerimizin tamamını Bakanlık belgeli yaparak nitelikli turizm konusunda çok gerekli ilk süreci tamamlamış olduk. Şimdi, sınıflandırma belgesi almalarını sağlayarak, süreci bir basamak daha yukarı taşıyarak tamamlayacağız.

Gelelim eylemlerinden üçüncüsüne; altyapıların desteklenmesi. Tesisleşme turizmin sacayaklarından biri; tesisleşmenin doğru ve kaliteli olması içinse söz konusu bölgelerin güçlü bir

altyapıya sahip olması şart. Dolayısıyla turizm potansiyelimizin hakkını vermek için bu potansiyele sahip yerlerde altyapı uygulamalarını hem maddi ve teknik olarak hem de denetim noktasında destekliyoruz. 2002-2022 döneminde turizm amaçlı çevre düzenlemesi ve altyapının geliştirilmesiyle sürdürülebilir turizm kapsamında yaklaşık 2,3 milyar lira destek sağladık. Bu desteğin 768 milyon lirası 2018-2022 yılları arasında sağlanmıştır. Antalya Kemer ilçesi Çamyuva Atık Su Arıtma Tesisi çalışmalarına da başlamak için Antalya Büyükşehir Belediyesinin devir protokolünü onaylamasını bekliyoruz. Antalya Belek, Serik 2 ve Bodrum Atık Su Arıtma Tesisi ve bağlantı altyapı tesisleri yatırımları ise bitirilerek ülkemizin hizmetine sunulmuştur. Biliyorsunuz, aslında bunlar büyükşehir belediyelerinin sorumlulukları; yeterli kaynakları olmadığını söyledikleri için, biz Bakanlık olarak, yasamızda yapılan bir değişiklikle, kendilerinden onay alarak protokol kapsamında devralıyoruz. Yapılan atık su arıtma tesisleri, aynı zamanda yüzme suyu kalitesinin iyileştirilmesine, dolayısıyla Mavi Bayrak sayısının artırılmasına katkı sağlamaktadır. 2022 yılında 531 plaj, 24 marina, 5 bireysel yat ve 15 turizm teknesi Mavi Bayrak’la ödüllendirilmiştir. Dünyada 3’üncü sırada yer alan ülkemizi daha üst sıralara taşımayı hedefliyoruz.

Gelelim eylemlerin dördüncüsüne; nitelikli personel. Unutulmamalıdır ki turizmin temel ögesi insandır ve insanların memnuniyetini etkileyen kilit unsur da muhatap olduğu insanlardır. Bu sebepten ötürü turizm sektöründe çalışanların niteliklerinin artırılması ve onların kişisel gelişimleri ciddi önem attığımız bir konudur. Bu hususta Millî Eğitim Bakanlığımızla imzaladığımız protokollerini daha önce de yüce Meclisimize arz etmiştim. Kısaca tekrar etmek gerekirse turizm meslek liselerimizden seçilen öğrencilerimizin otel ve işletmelerde yoğunlaştırılmış beceri eğitimleri almalarını, en az 3 yabancı dil konuşarak mezun olmalarını, okurken burs almalarını ve mezun olduktan sonra istihdam edilmelerini sağlıyoruz. Ayrıca öğretmenlerimizin de yeterliliklerini ve mesleki gelişmelerini artırabilmeyi hedefliyoruz. 2022 yılında da protokolün uygulanmasına devam ettik, 60 turizm meslek lisemizi 41 otel grubumuzla eşleştirdik. Sonuç olarak çocuklarımız iş sahibi oluyor, otellerimiz nitelikli iş gücüne kavuşuyor ve turizm meslek liselerimiz itibar ve ilgi görüyor.

Eylemlerin beşincisi yatak kapasitesinin artırılması ve tüm Anadolu’ya yayılması. Türkiye’nin 2002 yılına kadar ulaştığı konaklama tesisi sayısı toplam 9.900, yatak sayısı ise 804 bin iken bu yıl sonu itibarıyla konaklama tesisi 21.100’ü, yatak sayısı ise 1,9 milyonu aşmıştır. Son yirmi yılda yüzde 186’lık bir artış sağlamakla kalmayıp konaklama tesislerimizin tamamını Bakanlık belgeli yaparak çok önemli bir adım atmış olduk. Önümüzdeki yıllarda önceliğimiz başta Ege olmak üzere kapasitenin az olduğu diğer Anadolu bölgelerinde yatak sayısının artırılarak yaygınlaştırılması olacaktır. Özetleyecek olursak doğru eylemleri sürdürülebilir stratejilerle, kararlı bir şekilde, devlet ve sektör el ele vererek gerçekleştirdiğimizde pozitif sonuçlar rakamlarda kendini göstermektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı son yirmi yılda 3,4 katına çıkmıştır. 2019’da turizm rekorunu kırarak Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütünün verileriyle en çok ziyaretçi alan ülkeler sıralamasında dünya 6’ncısı olduk. Covid-19 pandemisinin etkilerini göstermeye devam ettiği 2021 yılında, tüm zorluklara ve yasaklara rağmen süreci rakiplerimizden daha başarılı yürüttük ve bu rekoru da aşarak dünya 4’üncülüğüne yükseldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Artık her sene bir önceki rakamları katlamak için gayret gösteriyoruz, hedeflerimize ulaşabilmek için dev projeleri hayata geçiriyoruz. Bir yandan Galataport gibi alanında dünyanın en iyisi kabul edilen “cruise port”ları inşa ederken bir yandan da İGA İstanbul Havalimanı gibi dünyanın en büyük ve en modern havalimanlarını hizmete alıyor, şehirlerimizi modern otoyollarla ve hızlı tren ağlarıyla birbirine bağlıyoruz. Eğer bu altyapılar yapılmıyorsa yakın gelecekteki büyüme hedeflerimizi tutturmak da hayal olacaktı.

Covid-19 süreci sonrası V tipi bir çıkış yakalayacağımızı ısrarla belirtmiştik; haklı çıktık diyerek sizlere güzel bir haber vermek istiyorum. 2022 yılı yıl sonu hedefimizi 51,5 milyon ziyaretçi ve 46 milyar dolar gelir olarak bir kez daha yukarı yönlü revize ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2023'te hedeflerimiz çok daha büyük; 60 milyon ziyaretçi ve 56 milyar dolar gelir. Tüm bu rakamlar bize şunu gösteriyor: Yeni Türkiye Yüzyılı'nda biz turizmde Türkiye olarak artık süper ligdeyiz. Bu işi en üst seviyede yapan ülkeleri rakip olarak görüyor ve hedeflerimize uygun bir şekilde ilerliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Burada, Sayın Çetin Osman Budak'ın "Akdeniz'deki ülkelerle karşılaştırıldığında iyi değiliz." gibi bir eleştirisi vardı. Doğru bir şey değil, ben size gerçek rakamları vereyim; sizde yok herhâlde, ödevinizi iyi çalışmamışsınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne çalışmamış? Orada yaşıyor, senin gibi otelcilik yapmıyor, turizmcilerin içinde. Sizin gibi sadece kendisine çalışmıyor o, memlekete çalışıyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 2019-2022 karşılaştırması yani pandemi öncesi ve bu yılın karşılaştırması, ilk on aylık verileri... Bende on bir aylık verileri var ama yabancılarda on aylık veri açıklandığı için onları karşılaştırıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kendi otellerinle karşılaştırma.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, İspanya, İtalya, Yunanistan, Türkiye'nin ziyaretçi sayısı: İspanya 2019'la kıyaslandığında eksi 15, İtalya yüzde eksi 27, Yunanistan yüzde eksi 12; Türkiye ilk on aylık veride eksi 3 ama yıl sonunu başa baş kapatacak inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Nereden nereye eksiye gelmiş?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Gelire bakalım, gelirmede nasıllarmış? İspanya ilk on ayda eksi 7, İtalya ilk dokuz ayda eksi 6, Yunanistan ilk dokuz ayda yüzde eksi 3; Türkiye ilk on ayda yüzde artı 16, inşallah yıl sonu artı 19. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İstatistiklere internetten erişilebiliyor Sayın Budak, tavsiye ederim, ulaşın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, euro üzerinden değerlendirsene euro üzerinden. Para pul olmuş, euro üzerinden değerlendir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Para pul olmuş, para pul olmuş.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – O da doğru değil, onu da hemen cevaplayayım. Şimdi, diyorsunuz ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ucuz tatil cenneti olmuş memleket!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, onu da hemen cevaplayayım; bakın, çok basit: Kişi başı gecelik gelir 2018'de 67 dolardı, şu anda 90 dolarla kapatacağız inşallah. O dediğiniz de doğru değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Rakamlar her şeyi söylüyor, rakamlar her şeyi söylüyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Para pul olmuş, para pul olmuş! Avrupa'nın ucuz tatil cenneti olmuş; Avrupa'nın, Rusların ucuz tatil cenneti olmuş.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın turizmle ilgili bu son bölümünde halkımızdan büyük takdir ve istek alan beş yıldızlı halk plajları projemize değinmek istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yerli ve millî iken nereye geldik? Vay babam vay!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 2019 yılında başlattığımız bu proje kapsamında 2022 yılına kadar 7 adet ücretsiz halk plajının yapımını tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine sunmuştuk. 2022’de ise Antalya Kemer Beldibi’nde 2 adet, Muratpaşa Lara’da 1 adet ücretsiz halk plajını vatandaşımızın kullanımına açtık. Böylece, beş yıldız kalitesindeki ücretsiz halk plajı sayımız 10’a yükselmiş oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2023 yılında Antalya Küçük Çaltıcak ve Kemer Phaselis’te 2 adet, Muğla Bodrum Torba ve Gündoğan’da 2 adet, İstanbul Şile’de 1 adet, İzmir Seferihisar Teos’ta 1 adet olmak üzere 6 adet daha ücretsiz halk plajını hizmete açarak plaj sayımızı 16’ya çıkaracağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Alkışlayanlar da çok halk plajına giderler ya! Çok halk plajına giderler ya! Halk plajı mı görmüş bunlar ömürlerinde? Halk plajını bilen var mı burada?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Ayrıca, 8 adet plajımıza karavan park ve hizmet alanları da ekleyerek kapasitelerini büyüteceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm alanında olduğu gibi kültür alanındaki çalışmalarımızda da yoğun bir mesai içindeyiz. Kültür ve turizmde kendi iç dinamiklerine özel çalışmalar yaparken her iki sahanın birbirini tamamlayıcı, destekleyici yönlerini de güçlendiriyor, bu bütünlüğü daha geniş bir zemine yayıyoruz. Bu bilinçle yapılan çalışmaların bir sonucu olarak UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde 2002 yılında 9 olan varlık sayımız bugün 19’a ulaşmıştır. 2023 yılı hedefimiz sayıyı 21’e çıkarmaktadır.

Yine, 2022 yılında arkeolojik alanda da dünyada lider olduğumuzu gururla ifade ediyorum. Bakın, 700 arkeolojik kazı ve araştırma sayısı ile en çok arkeolojik çalışmayı yürüten ülkeyiz yıllık bazda. Bu çalışmalar yerli, yabancı, kurtarma ve su altı kazısı ile yüzey araştırmaları gibi çok çeşitli alanları kapsıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Arkeoloji” diyorsun da Malatya Arslantepe’ye çivi çakmadın, çivi çakmadın Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Maddi olarak baktığımızda 2022 yılında gerçekleştirilen kazılar için 90 milyon liranın üzerinde bir kaynağın kullanıldığı görülse de esasen bu rakam yıl boyu süren kazılar için ayrıca istihdam ettiğimiz uzman personele ve kazı alanlarında gerçekleştirilen restorasyon, konservasyon ve çevre düzenleme çalışmalarına ayrılan meblağla birlikte 248 milyon liraya ulaşmış durumdadır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) 2023 yılında ise kazılarımız için toplam 200 milyon lira bütçenin kullanılması öngörülmüştür. Buna ilaveten yıl boyu süren kazılar için istihdam ettiğimiz uzman personele ve kazı alanlarındaki restorasyon, konservasyon ve çevre düzenleme çalışmalarına ayrılan meblağla birlikte söz konusu rakamın 535 milyon liraya ulaşacağı öngörülmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya Arslantepe’ye ne oldu Sayın Bakan? Arslantepe unutuldu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Bakın, hem çok sayıda kazı yapıyoruz -rekord sayıda- hem de uzun süreli kazılar gerçekleştiriyoruz. Bu dönemde en iyi yaptığımız işlerin başında geliyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Malatya Arslantepe’ye gelelim, UNESCO koruma listesindeydi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Bakınız, 2002 yılında 96 olan müze müdürlüğü sayımız bugün itibarıyla 122’ye, bu müdürlüklere bağlı müze sayımız ise 183’ten 211’e yükselmiştir. Söz konusu gelişme sadece nicelikte değil; modern binaları, yenilikçi sergi biçimleri ve eğitim çalışmalarıyla müzelerimizin sunduğu hizmet nitelik olarak da seviye atlamıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Arslantepe’ye gelelim, Arslantepe’ye; Malatya Arslantepe’ye.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Yurt dışında bulunan ülkemiz kökenli kültür varlıklarının iadesi için yoğun mesai harcıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – UNESCO koruma listesine girdi, elinize sağlık da bir şey yapın bak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Soru ve cevaplarda cevaplarım, biraz sakin olun ya, biraz sakin olun ya. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sakin makin yok, sakin makin yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Hep kavga ya, hep kavga ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bak, bir şey söyleyeyim size...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Hiç yakıştıramıyorum vallahi, siyaseti çok aşağıya çekiyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizin de katkınız var, sizin de emeğiniz var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Uzmanlaşma ve etkin mücadele gerektiren...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bak, söylüyorum; sizin emeğiniz var, katkınız var ama devamı gelmedi Sayın Bakan. Böyle bir şey yok ya.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...bu çalışmalarını yürütmek üzere kurduğumuz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...Kaçakçılıkla Mücadele Daire Başkanlığımız sorumluluğunun hakkını vermektedir. Öyle ki 2002-2022 yılları arasında toplam 9.042 kültür varlığının ülkemize iadesi sağlanmış...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arslantepe’de sizin de emeğiniz var ama devamı gelmedi Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...bunlardan 4.727’si Bakanlığımızın atılım yaptığı 2018-2022 yılları arasında gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızca koruma bölge kurulları gündemindeki konuların hızlandırılmasına yönelik oluşturulan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sakin ol da ne oldu, olay mı çıkardım, ne oldu? Niye zoruna gitti?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...Performans Yönetim Sistemi Projesi’yle işlem süreleri ortalama üç aydan yirmi altı güne indirilmiş ve işlem süresi yüzde 72 oranında performans... Bakın, eskiden kurullarda çok uzun, aylarca, yıllarca bekleyen konular vardı; şimdi bu süreyi çok kısalttık, hatta bekleme dosyası diye bir şey de kalmadı, bu da oldukça önemli.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2002 yılından günümüze kadar 2 bine yakın kültür varlığının -ki burada vakıf eserleri hariç konuşuyorum- projelerini, restorasyonunu, teşhir, tanzim ve çevre düzenleme çalışmalarını gerçekleştirdik. 2018’den bugüne kadar tamamlanan çalışma sayısı ise 435 adettir ve bu yılın sonuna kadar 39 eserimizin daha restorasyonunu tamamlayacağız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Altı yıldır Zafer Müzesinin restorasyonu bitmedi Sayın Bakan, ne zaman bitecek?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Şimdi, bakın, bu sayı da ilginç, bu sayı da ilginç. 1992-2002 arasında vakıf eserlerine yönelik yapılan ihya çalışmaları sayısı sadece 46. 2002-2022 arasındaki son yirmi yılda gerçekleştirilen toplam ihya çalışması ise 5.755. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bakın, bir yerde 46, bir yerde 5.755; tam 125 kat, tam.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Para var mı? Rant var mı, rant? Rant varsa olabilir, artabilir yani.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 2020’de tekrar ibadete açtığımız, Fatih Sultan Mehmet Hanın emaneti, dünya mirası Ayasofya Camisi Mimar Sinan ve Gaspere Fossati ölçeğinde bir restorasyona alındı. Son büyük çalışmanın üzerinden geçen yaklaşık yüz yetmiş beş yılın ardından Bakanlığımız son derece kapsamlı ve hassas bir süreç yürütmektedir.

Sultanahmet’teki Osmanlı Dönemi’nin tarihî tapu binasının restorasyonu ve teşhir tanzimini de çağdaş müzecilik anlayışıyla gerçekleştirerek İstanbul’un ve Ayasofya’nın eşsiz tarihini ziyaretçilerle buluşturacağız. Müzenin ilk etabını da nisan ayında açıyoruz inşallah.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Afyon Müzesi ne zaman bitecek Sayın Bakan? On dört senedir bitmedi Afyon Müzesi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Ayasofya demişken HDP milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in bir eleştirisi var, şöyle demiş: “Ayasofya’yı ibadete açtınız, başına gelmeyen kalmadı.” Bence Ayasofya’nın başına gelen en güzel şey aslına uygun açılması. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Vallahi, ibadethane sizi niye rahatsız ediyor, hiç anlam veremiyorum; onu da özellikle belirtmek istiyorum.

Bakın, bir diğer önemli çalışmayı İzmir’de sürdürüyoruz. İzmir Alsancak Tekel Fabrikası Kültür ve Sanat Merkezi Projemizi 2023 yılı Mart ayında inşallah hizmete açacağız. Yüz otuz yedi yıllık bir endüstri mirası olan Alsancak Eski Tekel Fabrikası restorasyon sonrası arkeoloji, etnografya, resim-heykel müzesi, kütüphane, ihtisas kütüphanesi, sanat atölyeleri ve rekreasyon alanlarıyla yediden yetmiş toplumun her kesimine hitap edecek sanatsal bir cazibe merkezi olacak.

Ege’den Güneydoğu Anadolu’ya uzandığımızda ise acı hatıralara, sanat ve kültüre şifa olmanın çalışmasını yapmaktayız. Diyarbakır E Tipi Cezaevini, müzeleri, tiyatro salonu, atölyeleri, kütüphanesi ve açık hava etkinlik alanlarıyla Diyarbakırlı vatandaşlarımıza hizmet edecek bir müze ve kültür merkezi olarak işlevlendiriyoruz.

MAHİR POLAT (İzmir) – Hava gazı bunlar, hava gazı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Ülkemizin acı hatıralarını oluşturan darbelere ve insanlık onuruna karşı işlenen suçlara dair farkındalık yaratmak için hafıza müzemizde mekânlar oluşturulacak, etnografya müzemizde Diyarbakır kentinin ve kültürünün anlatımı yapılacak. 2022 yılında ayrıca birçok noktada, Antalya merkez Kaleiçi Kesik Minare Camisi, İstanbul Eminönü Yeni Camisi, Üsküdar Ayazma Camisi gibi 56 adet vakıf kültür varlığının restorasyonunu da tamamladık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde’dekiler hep yarım kaldı, Niğde’dekiler. Osmanlı beş yılda hamamı yapmış, sekiz yıldır restorasyonunu yapamadınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Selçuklu Dönemi’nin önemli eserlerinden Kırşehir merkez Cacabey Medresesi, Şırnak Cizre Kırmızı Medrese gibi 39 adet eserimizin restorasyonunu da yıl sonuna kadar tamamlamış olacağız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Zafer Müzesinin restorasyonu ne zaman tamamlanacak?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Yaptığımız bu restorasyon ve onarım çalışmaları için 2022 yılında toplam 795 milyon lira kaynak ayırdık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de Niğde’ye bakın Sayın Bakan, Niğde’dekiler hep yarım kaldı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, kültür varlıkları hususunda...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Altı senedir bekliyor Afyon.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bakın, buradaki rakamlar da -lütfen- çok önemli. Siz söylem yapıyorsunuz, biz eylem yapıyoruz; aradaki fark burada. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kime diyorsunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Beş yılda yapamadınız, ne diyorsunuz! Ne eylemi ya!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Kültür varlıkları hususunda son bilgi olarak taşınmaz kültür varlıklarına değinmek istiyorum. 2021 yılında proje, bakım onarım, teşhir tanzim restorasyonları ve yeni müze yapımı için yaklaşık 735 milyon liralık bir harcama gerçekleştirildi. 2022 yılında ise bu alanlara ayırdığımız bütçe miktarı 3 katından fazla bir artışla 2,4 milyar liraya ulaşmıştır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sungur Bey Camisi’ni restorasyona aldınız, cami ibadete kapalı bekliyor, orayı yapın bir an önce.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çanakkale, bir şehrin değil, millî hafızamızın adıdır. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihî Alan Başkanlığımız bu hafızayı güçlü tutmak, içinde barındırdığı tarih ve kültürel her bir bilgiyi, yaşanmışlığı gelecek kuşaklara aktarmak, bunu yaparken de doğal dokuyu muhafaza etmek için onlarca projeyi hayata geçirmiş, yenilerini gerçekleştirmek için yoğun bir mesai harcamıştır. Bu sene -biliyorsunuz- orada Çanakkale Dalış Merkezi’ni açtık, 2023 yılında da 18 Mart tarihinde inşallah Seddülbahir Kalesi’nin açılışını yapacağız. Yine, 2023 yılında Şehitler Abidesi çevre düzenlemesi, Mustafa Kemal Atatürk Yolu Projesi çalışmalarını gerçekleştireceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

2022 yılında 42 olan kültür merkezi sayımızı neredeyse 3 katı bir artış sağlayarak 122’ye yükselttik. Bu merkezlerin 33 tanesini de yerel yönetimlere tahsis ettik. Cumhuriyetimizin başkenti Ankara’da CSO Ada, medeniyetimizin payitahtı İstanbul’da Atatürk Kültür Merkezi dünya standartlarında birer mimarlık ve teknoloji simgesi olarak yükselmiştir. CSO Ada Ankara cumhuriyetimizin en köklü sanat kurumlarından olan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestramıza, benzerlerine göre oldukça kısa bir sürede tamamladığımız Atatürk Kültür Merkezi’miz de İstanbul’da bulunan sanat birimlerimizin etkinliklerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu iki merkez de alanında dünyadaki ilk 10 bina arasında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İlk 10 arasında da ilk 5 arasında, en üst seviyelerde yerini almaktadır.

Elbette yeni yapılar inşa ederken var olan eserlerimizi korumaya da devam ediyoruz. Ankara Resim ve Heykel Müzesi, Ankara Etnografya Müzesi, Roma Hamamı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Tarihî Salonu, Cumhuriyet Müzesi Genel Kurul Salonu, İkinci Meclis Binası Sığınak Yapısı gibi Ankara için önemli ve sembolik değeri olan yapıların restorasyonlarını gerçekleştirdik. Ayrıca, Bakanlık olarak 2009 yılından bugüne kadar 218 kültürevi ve kültür merkezinin inşaatına da destek verdik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kültür sanat sahasındaki çalışmalarımızda Kültür Yolu Festivallerimize ayrı bir parantez açmak gerekiyor. Bakanlığımızın 2021’de İstanbul Beyoğlu’nda başlattığı, 2022’de Ankara, Çanakkale, Diyarbakır ve Konya’yı da ekleyerek 5 ayrı şehirde düzenlediği festivaller Türkiye’nin marka değerine muazzam bir katkı sunmaktadır. Bununla birlikte, festivaller için belirlenen rotalarda bulunan tarihi ve kültürel mekânların bakanlıklarımızca yenilenmesiyle şehirlerimizin köklü cazibe mekânları yeniden hayat bulmaktadır. Festivallerimizin öncelikli hedefi, vatandaşlarımızın kültür ve sanata kolay ve yoğun erişimini sağlarken sanatı sevdirmek ve bu vesileyle sanatçılarımıza, kültür ve sanata destek olmaktır. Coğrafi olarak düşündüğümüzde ise kentlerimizin destinasyon tanıtımı çok güçlü bir şekilde yapılmakta ve hem Türkiye hem de dünya ölçeğinde bilinirliği artırılmaktadır. Rakamlarla ulaştığımız seviyeye dair çok net bir fikir vereceğim: 2022 yılında Beyoğlu, Başkent, Çanakkale Troya ve Diyarbakır Sur Kültür Yolu Festivalleri ile Konya Mistik Müzik Festivali’ni kapsayan toplam 7 festival gerçekleştirdik. 20 binden fazla sanatçımız, konserlerden söyleşilere, opera ve baleden tiyatroya, sergilerden çocuk etkinliklerine kadar 4 binden fazla etkinlik aracılığıyla 33 milyon vatandaşımızla buluşmuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yakaladığımız bu kültür ve sanat coşkusunu adım adım ülkemize yayacağız. Adana Portakal Çiçeği Karnavalı’nı, Türkiye Kültür Yolu Festivalleri kapsamına aldık. Gelecek yıl nisan ayında festival silsilemize İzmir’i ekleyeceğiz. Ayrıca Gaziantep, Trabzon ve Erzurum’u da dâhil ederek 2023 yılında 7 bölgemizdeki 10 ilde Kültür Yolu Festivalleri’ni gerçekleştirmiş olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Orta ve uzun vadeli bir hedef olarak her yıl festival kervanımıza 5 yeni şehir ekleyeceğiz ve yine her yıl bu organizasyonları tekrar ederek ülkemizin her köşesine festival kültürünü taşıyacak, insanlarımızın hayatında kalıcı bir değer yakalayacağız.

Bu arada, HDP’li bir vekilimizin, Kürtçeyle ilgili, kültür ve sanatta gerekli ilgi gösterilmediğiyle ilgili bir izlenimi varmış. Ekim ayında, biliyorsunuz, Diyarbakır Sur Festivali’nde biz çok yoğun Kürtçe etkinlikler gerçekleştirdik. Festival boyunca Türkçenin yanında Kürtçeyi de tanıtım ve iletişim dili olarak kullandık. Özellikle, Kürtçe şarkılar söylemesi için 4 çok önemli Kürt sanatçımızı davet ettik, çok istemelerine rağmen maalesef katılamadılar.

SALİH CORA (Trabzon) - Mahalle baskısından gelemezler.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Muhtemelen, dediğiniz gibi, mahalle baskısından. Davet eden biz olduğumuza göre bu bizim mahalle değil, artık ona siz karar verin. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sarayın sanatçısı olmadığı içindir, itiraz edemedikleri içindir.

PERO DUNDAR (Mardin) – Onlar sahte sanatçı olmadıkları için gelmedi, kendi onurlarını korumak için gelmedi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kültür çalışmaları noktasında önemli bir kalem olarak kütüphanelere ve kütüphanecilik hizmetlerine yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Bu kapsamda, 18 kütüphane binamızın inşaatı devam etmektedir, diğer 10 projemizin ise ihale çalışmalarını sürdürüyoruz. Son yedi yılda 139 kütüphane açtık, bunların 43 tanesi destek verdiğimiz yerel yönetim projeleridir. 2002 yılında 230 bin metrekare olan halk kütüphanelerimizin toplam kullanım alanı neredeyse 2 katına çıkarılmış, 2022 yılında 400 bin metrekareye ulaşmıştır. Yine, 2002 yılında 70 bin olan oturma kapasitesi 120 bine yükselmiştir. Ayrıca, öncü ve özgün projelere imza atarak ilk havalimanı, gar, bebek ve AVM kütüphaneleri bu dönemde açıldı.

Şimdi, kütüphane projelerimizin yeni mihenk taşı -bu da önemli- inşallah, Rami Kışlası olacak. Kapsamlı restorasyon çalışmalarımız tamamlandığında ülkemizin en büyük peyzaj alanına sahip, Türkiye'nin 2'nci büyük kütüphanesini açacağız. İçerisinde çocuk ve genç bölümleri, akademik ve uzmanlık alanları olacak. Atatürk'le ilgili araştırmaların yapılacağı ve Türk Tarih Kurumunun kitaplarının da yer aldığı ülkemizin en büyük Atatürk ihtisas kütüphanesi de yine, burada bulunacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yazma Eserler Kurumumuz için Rami Kışlası'nda bir kitap şifahanesi oluşturduk. Dünyadaki Türk İslam yazmaları rezervinin çok değerli bir kısmına sahibiz. Bu şifahaneyle restorasyon ve konservasyon işlemleri, dünya standartlarında işçilik ve titizlikle yine, burada icra edilecek.

Ayrıca, özel olarak yaptırdığımız kalıcı sergi salonunda yıl boyunca değişik temalarla nitelikli yazma eser sergileri düzenlenecektir.

Rami Kışlası'nın inşaatını söz verdiğimiz gibi, yıl sonunda tamamlayıp açılışa hazır hâle getiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İstanbul'un en önemli cazibe merkezlerinden olacak bu muazzam kompleksi 13 Ocak 2023 Cuma günü açıyoruz, bütün halkımızı davetlidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kültürümüzü korumak, her bir değerimize sahip çıkmak hem Bakanlığımızın sorumluluğu gereği hem de bu milletin bir bireyi olmanın bilinciyle yerine getirmemiz gereken bir görev. Bu sahiplenme sayesinde UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listeleri'nde Türkiye'yi hızla zirveye doğru taşımaktayız. Son olarak, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne eklenen Ahlat taş işçiliği, Nasrettin Hoca fıkralarını anlatma geleneği, çay kültürü, ipek böcekçiliği ve dokuma kültürü yeni değerlerimiz oldu. Böylelikle, Türkiye, 25 kültürel değeriyle UNESCO listesine en çok değer kaydettiren ilk 3 ülke arasında yerini aldı.

2002 yılında Türk tiyatrosunun sahne sayısı 28 iken bugün 81 sahnemiz bulunmaktadır; 4.063 olan temsil sayımızı ise 6.863'e çıkardık ve halkımız aynı müze, kütüphane, festival çalışmalarında olduğu gibi hizmetlerimizi sahiplenmiştir; tiyatrolarımızın seyirci sayısı yüzde 94 oranında artarak 2 milyon seviyesine ulaşmıştır.

Tiyatro desteklerimizi de son yıllarda katlayarak artırdık; bakın, bu da önemli. 2002 yılında 60 özel tiyatroya 850 bin lira destek veriliyordu; Covid-19 salgını gibi bütün dünyanın âdeta durduğu bir dönemde ve en yakıcı etkisini kültür, sanat faaliyetleri üzerinde gösterirken biz, 2020 yılında 486 tiyatroya 21 milyon 500 bin, 2021 yılında 567 tiyatroya 53 milyon 365 bin, 2022 yılında da 474 tiyatroya 41 milyon 817 bin lira olmak üzere toplam 116 milyon 682 bin lira tutarında çeşitli mali destekler sağladık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2023 yılında da desteklerimiz artarak devam edecektir.

Sayın Başkan, Türk sinema ve dizi yapımlarının özgün bir marka değerine kavuşması, ülkemizin bir çekim platosu olarak uluslararası arenada yapımcılara kendini kabul ettirmesi de en önde gelen hedeflerimizdendir. Bugüne kadar bu anlamda çok önemli kazanımlar sağladık; ulaşılan başarılarla yetinmeden bu alanlara desteğimizi sürekli olarak artırdık. 1990-2002 yılları arasında sinema sektörüne verilen toplam destek 5,4 milyon dolar idi; 2005-2022 yılları arasında bu tutar 253,2 milyon dolara ulaşmıştır; burada 47 katlık bir artıştan söz ediyorum. 2023'te de desteklerimiz artarak devam edecektir.

Alanında dünyada ilk 3 müze arasına giren İstanbul Sinema Müzesini sinemamıza büyük bir hizmet ve prestij eser olarak 2021 yılında açmıştık. Bu çalışmayla Atlas Pasajı'nı ve Atlas Sineması'nı baştan aşağı restore ederek Yeşilçam'ın kalbine âdeta ruhunu diktik. Bu Atlas Sineması'na ve müzesine gitmeyen vekillerimiz varsa rica ediyorum, İstanbul'a yolunuz düşüğünde mutlaka vakit ayırıp gidin. Dünyada ilk 3'e giren bir müzeyi görmüş olacaksınız ama İstanbul'un en değerli yapılarından birilerini göreceksiniz; yani müzeyi ayrı gezeceksiniz, binayı bir müze gibi ayrı gezeceksiniz.

Ben konuşmama devam etmeden önce, vakit bitmeden, Sayın Budak'ın benimle ilgili yapmış olduğu bazı ithamlar var; o ithamlara da kısaca cevap vermek istiyorum.

Öncelikle, CHP Antalya Milletvekilimiz Sayın Budak, üzerinde otel bulunan Bodrum Türkbükü'ndeki firmama ait tesise tarafımdan ek tahsis verilmesiyle ilgili bir ithamda bulundunuz. Şimdi, burada asli işlemde kasıt ana yerin tahsisi ise bu, 2000 yılında yapılmış; otelin inşa edilmesi ise ilk otel inşaatı 2010 yılında yapılmış ve otel hizmete girmiş. Yok eğer asli konu firmaya 25 dönümlük ek tahsis verilmesi ise bu işlem de 2012'de uygun görülmüş yani bütün bu asli işlemler, ben Bakan değilken hatta bu firmanın sahibi bile değilken gerçekleşmiş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – CHP iktidarlarında olmuş!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Benim firmamın bu firmayı satın aldığı tarih ise 2020. Şimdi, bunu çevirip çevirip getirdiğiniz için resmî belgeyi de getirdim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, burada ne yazıyor: 31 Mayıs 2012. Bakanın da imzasına bakın, benim değil.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hangi Bakan varmış? Bakan kimmiş? Bakan hangi partiden o zaman?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İktidar CHP miydi, iktidar?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, devam edelim: Bu arada 2012 yılında verilmiş olan ek tahsis, Sayın Budak iddia ettiğiniz gibi ana tahsisin uzağında değil, bakın, bitişiktir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çamur at, izi kalsın.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Zaten bitişik olmasa teknik olarak ve mevzuat gereği ek tahsis verilemez; bu, mevzuatta var; bunu istesenez de değiştiremezsiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bodrum'da 25 dönümün değeri ne Sayın Bakan?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Peki, 2021'deki işlem nedir? Bakın, 2021'deki işlem, 2012 yılında ek alan verilmesi uygun görülen yoğun ağaç dokusu bulunması nedeniyle arazinin ağaç yoğunluğu çok az olan ve geri plandaki yere kaydırılması işlemidir; çok doğru ve gerekli bir işlemdir. Yani siz rahatsız olacaksınız diye ağaç mı kesseydik, daha mı iyi mi yapacaktık? Doğru bir işlem yapıldı.

Sayın Budak, şimdi, bir itham daha var: Firmamın almış olduğu teşvikin Bakan olmamla ilişkilendirilmesi. Şimdi, bakın, muhtemelen siz ya teşviklerin ne olduğunu bilmiyorsunuz veya gerçekten yine burada da bir dezenformasyon veya bir algı yapmaya çalışıyorsunuz. Şimdi, ben, biraz kısaca size şu teşvikleri anlatayım. Söz konusu yatırım teşvikleri son kırk yıldır Sanayi Bakanlığı tarafından verilmekte. İstisnasız, bakın istisnasız bütün turizm yatırımcılarına, ülkeye döviz kazandıran yatırımları için yatırım taahhütlerini ve ülkeye getirmeyi taahhüt ettiği dövizin büyüklüğüyle orantılı, başka herhangi bir sınırlama olmadan verilen ve sadece Türkiye'ye özel olmayıp, turizm geliri yüksek olan ülkelerin birçoğunda uygulanan bir sistem. Yani bizim de onlardan kopyaladığımız bir sistem. Taahhütlerinizi gerçekleştirdiğiniz oranda, bakın taahhüdünüz yeterli değil, gerçekleştirdiğiniz oranda ve gerçekleştirdikten sonra ve bunları belgeleriyle ispat ettikten sonra yararlanabiliyorsunuz, aksi takdirde faydalanamıyorsunuz. Yani bakanlıklar, yatırımların yabancı ülkelerde değil, kendi ülkelerinde yapılması için yatırımcıları özellikle teşvik etmekte ve bu sebeple verilmekte. Yani Bakanlık teşvik belgesinden yüksek vermek için teşvik ediyor, üstelik -bakın bu da önemli- bu belgeyi almak için bakan olmanıza da gerek yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir de gerek olsaydı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bu salonda bulunan herhangi birinin veya sokaktaki herhangi birinin turizm yatırımı yapmak istemesi ve taahhütte bulunması yeterli. Yani başvuran herkese verildiği için istisnasız ve sınırlamasız, herkese verildiği için herhangi bir yatırımcının hakkı da alınmamış olduğuna göre, benim firmamın yatırım için yurt dışını değil de Türkiye’yi seçmesinin nesi yanlış, doğrusu anlayamadım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bir Bakanın firmasının teşvikini almasının örneği var mı dünyada?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yurt dışında böyle bir şey yapan var mı? Yanlış var...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, ben kaldığım yerden devam ediyorum, dönelim eski konularımıza. Bakanlığımıza bağlı ve ilgili kurumlarıyla Türk dilinin tarihini, kültür ve sanatını yurt içinde ve yurt dışında tanıtmak ve yaymak amacıyla yoğun faaliyetler yürütülmekte, kamu ve kültür diplomasisinin en önemli aktörlerinden biri olarak Türkiye’ye dair uluslararası bilgi ve algıyı yönetmek ve önlemek için ciddi mesai harcanmaktadır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Etik değil, siyasetçiye uygun değil.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 2022 yılı sonuna kadar 113 etkinlik gerçekleştirilmesi -yani Türk Tarih Kurumu adına söylüyorum- aralarında Nutuk’un 1927 yılı Osmanlıca baskısının tıpkı basımının da yer aldığı 351 eserin yayınlanması hedeflenmektedir. Bu yıl, ayrıca, 1.396 öğrenciye Yüksek Kurum tarafından burs sağlanmıştır. 29 Ekim 1920 tarihi itibarıyla dijital ortamda erişime açtığımız Atatürk Ansiklopedisi’ne bugüne kadar 800’e yakın madde yüklenmiş, 5 milyonun üzerinde kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Yüksek Kurum 2023 yılında Atatürk’ün yaşam öyküsünü 11 dile aktaracak, fikirlerinin yurt dışındaki genç kuşaklar tarafından da tanınmasını sağlayacaktır. Bu konuda Türkiye’nin yüz yıllık birikimi ve genel okuyucuya yönelik kitap sayısını başlığı iki ayrı prestij...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Üç dört dakika daha süre verirseniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, biraz söz verin de uzatın da bu konserlere de değinsin Sayın Bakan. Konser yasaklarına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İptal edilen konserlere...

Vakıflara değinecekti en son.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Atatürk’e dair bir diğer projemiz ise Millî Eğitim Bakanlığımızla imzaladığımız protokol çerçevesinde hayata geçiriyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sonra, bu 6 yaşında evlendirilen çocuğa bir değinsin Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Cumhuriyetimizin 100’üncü yılını kutlayacağımız 29 Ekim 2023 tarihine kadar 68 ildeki 92 sosyal bilimler lisesine Atatürk kitaplığı açmayı planlıyoruz; aralık ayı itibarıyla bu kitaplıkların 19’unu açmış bulunmaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TİKA bugüne kadar 5 kıtadaki 170’den fazla ülkede uluslararası kalkınma, iş birliği alanında 30 bine yakın proje ve faaliyetler gerçekleştirmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bütün Türkiye’nin merak ettiği mesele 6 yaşında evlendirilen çocuk Sayın Bakan, buna cevap verin lütfen, bırakın hikâye anlatmayı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Başkanlığımız, Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğindeki Hükümetimizin destekleriyle merkez teşkilatı ve 60 ülkedeki program koordinasyon ofisleriyle dünyada kalkınma, iş birliği alanında önde gelen kurumlar arasında yerini almıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bütün memleket 6 yaşında evlendirilen çocuğun vakfıyla ilgili sizden cevap bekliyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – (Devamla) Ben cevabı verdim, çok net.

2022 yılı içerisinde dünyanın dört bir yanında milyonlarca insanın faydalandığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Konaşalım bakalım, neymiş mesele. Bunu da sahiplenecek misiniz, bakalım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 2022 yılı içerisinde, dünyanın dört bir yanında milyonlarca insanın faydalandığı eğitim, sağlık, kültürel iş birliği, idari altyapılar, ekonomik altyapılar ve üretim sektörleri alanında birçok faaliyet gerçekleşmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizin Kültür Bakanlığınız döneminde Türkiye çoraklaştı; festivaller, konserler, etkinlikler yasaklanıyor Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız, vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın kimliği ve haklarını korumak, iyi yetişmeleri için imkân sunmak ve doğru, sağlıklı bir adaptasyonla yaşadıkları toplumda aktif rol üstlenmelerini sağlamak için yoğun ve çok yönlü olarak çalışmaktadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizin otel hariç, hâlâ gece birden itibaren müzik yasağı var Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bu doğrultuda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik olarak Türkçe çalışmaları, yurt dışı vatandaşlar bursları, tarih akademisi, çocuk akademisi ve TEKNOFEST ile hak ve özgürlükler güncesi gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bütün bu çalışmaların yanında, YTB bir yandan da Türkiye bursu almış öğrenciler vesilesiyle ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin bugününe ve geleceğine hizmet edecek gönül elçileri yetiştirmektedir. Var olan rakamlar bu çalışmaların değerini ve önemini ortaya koymaktadır. Hâlihazırda, 147 ülkeden yaklaşık 15 bin uluslararası öğrenci, Türkiye bursları kapsamında 77 farklı şehrimizdeki 139 üniversitede lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi görmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Seni Akbaşoğlu bile dinlemiyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Kardeş topluluklara yönelik ise YTB, 105 akademik çalışma ve saha araştırması gerçekleştirmiştir. Gençlik okulları kapsamında 7.936 öğrenciye Türkçe eğitimi ve yaz okulları kapsamında 8.989 öğrenciye eğitim verilmiştir.

Kültürel diplomasinin en etkili aktörlerinden Yunus Emre Enstitümüzün, bugün 55 ülkede 66 kültür merkeziyle hizmet veren bir kuruma dönüşmüş olmasının haklı gururunu yaşıyoruz. Enstitümüz, Türkçe öğrenimine yönelik olarak eğitim çalışmaları, yaz okulları gerçekleştirmektedir. 2022 yılında 200 binin üzerinde kişiye Türkçe eğitimi verilmiştir; bu, bir rekor aynı zamanda. Ayrıca, orta ve büyük ölçekte 700'ün üzerinde kültür, sanat faaliyeti gerçekleştirilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çalışmalarımıza ilişkin şeffaflık ve hesap verilebilirlik noktasında ulaştığımız nokta da bizleri başarılarımız kadar mutlu etmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 6 yaşındaki çocuğun evlendirildiği vakfa gel.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Memnuniyetle ifade etmek isterim ki Sayıştay Başkanlığı tarafından...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Konser yasaklarına gelin, festivale gelin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...merkez teşkilatımız ile bağlı ve ilgili kurumlarımıza, kuruluşlarımıza yönelik hazırlanan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya Arslantepe'ye gel.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...denetim raporlarında yer alan bulgular ağırlıklı olarak usule ilişkin hataların ötesine geçmemiştir. Bununla birlikte istisnasız şekilde söz konusu bu hataların da giderilmesi için ilgili Bakanlık birimlerimiz talimatlandırılmış ve düzeltici işlemlerde son aşamaya gelinmiştir. Tüm denetçilere gösterdikleri hassasiyet için teşekkür ediyorum.

Konuşmamı noktalamadan önce Bakanlığımızın 2021 yılı...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Noktalamadan önce Sayın Bakan, bu 6 yaşında evlendiren vakfa gelin, lütfen bu yasaklanan konserlere gelin, festivallere gelin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...kesin hesabı ve 2023 yılı için öngörülen bütçe ödenekleriyle ilgili bilgileri yüce Meclisimize arz etmek isterim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de Malatya Arslantepe'ye gelin. Arslantepe'yle ilgili ne yaptınız?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Bağlı ve ilgili kuruluşlarımız dâhil olmak üzere 7 milyar 986 milyon 967 bin liralık 2021 yılı yıl sonu ödeneği, Bakanlığımızın politika hedefleri doğrultusunda kullanılmıştır. Bakanlığımıza tahsis edilen bütçenin etkili, ekonomik ve verimli kullanımına özen gösterilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bu 6 yaşında evlendirilen çocuğun vakfına gelsin Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – 30 saniye kaldı.

2023 yılı bütçemiz ise 16 milyar 505 milyon 839 bin lira olarak öngörülmektedir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, sen yok muydun Sayın Ağbaba?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Festivallere gelin, yasaklara, konserlere gelin, Sezen Aksu'ya gelin, Aynur Doğan'a gelin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, dinleyemiyoruz. Dinleyemiyoruz Sayın Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gülşen'e gelin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bu bütçemizin 11 milyar 933 milyon 584 bin lirası cari bütçe, 4 milyar 572 milyon 250 bin lirası yatırım bütçesi olarak öngörülmüştür.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eskişehir Festivali'ne gelin, Ayvalık Festivali'ne gelin, Edremit Festivali'ne gelin Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Bakanlığımız, bağlı ve ilgili kuruluşlarımız dâhil olmak üzere bugüne kadar olduğu gibi bütçemizi ülkemizin ve milletimizin yararlarına şekillendirecek, refah ve huzurunu tesis edecek hizmetlere dönüştürme kararlılığı içindeyiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya Türkü Festivali’ne niye destek vermiyorsunuz? Ona gelin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi noktalarken bir zamanların hayallerini bugünün gerçeklerine dönüştürmüş olmamızda...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dünyanın ilk ve tek türkü festivali Arguvan Türkü Festivali’ne beş kuruş para vermiyorsunuz, oraya gelin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...desteği, katkısı ve emeği bulunan değerli paydaşlarımıza ve kıymetli çalışma arkadaşlarıma en kalbî şükranlarımı sunuyorum. 2023 yılı bütçemizin hem Bakanlığımıza hem de ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, sizlere saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan; Sayın Bakan, Antalya Milletvekilimiz Çetin Osman Budak’ın ismini 3 kez zikrederek ve sizin de dinlediğiniz gibi kendisiyle ilgili kendisini seçmenine karşı da zor durumda bırakacak, kişilik haklarını da ihlal edecek 4 ayrı ithamda bulundu.

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir usul var mı Başkanım?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, sorusuna cevap verdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük’ün 69’uncu maddesine göre cevap hakkı talep ediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sorusuna cevap verdi Başkanım.

BAŞKAN – Eğer sizce de uygunsuz konuşmalar bittikten sonra... Bölmesek daha doğru olmaz mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, sorusuna cevap verdi ama sataşma yok ki.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Çünkü bir de yalancılıkla...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakanla ilgili zaten bütün gruplar haklarını kullanacak ama bu, şahsına sataşma maddesi 69’a göre olduğu için bunun şimdi yapılması usule uygun diye düşünüyorum, takdir sizin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yazılı cevap versin, yazılı; konuşunca anlamıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, burada sataşma yok ki konuyu açıkladı. Sataşma yok ki konuyu açıkladı sadece.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak’ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy’un 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Sayın Bakan cevap vermiş, ben de şimdi Sayın Bakanın verdiği cevaplara cevap vereceğim.

Birincisi, değerli arkadaşlar, bilen vardır bilmeyen vardır, ben Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığımı uzun yıllar yaptım. Antalya Tanıtım AŞ’nin hem fikir babası hem kurucusuyum. ITB’de, efendim Moskova MITT’te Antalya’yı ve Türkiye’yi temsil eden fuarların hepsine büyük kaynaklar aktardık ve üstelik sizin de şirketiniz Antalya’da ve Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı, bu bir.

İkincisi, benim verdiğim rakamları ben şimdi size tek tek söyleyeceğim. İtalya'nın artışı yüzde 196 ocak-temmuz dönemi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – 2019-2020...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Hayır, 2021 yılı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Hayır, 2019-2020 rakamları.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – İspanya yüzde 220 artış, Yunanistan yüzde 191 artış -2021 yılı Ocak ve Temmuz arasında- Türkiye yüzde 108 artış. Gelirlerde de aynı, 4'üncü sırada. Ama size şunu söyleyeceğim, gelin bunu da açıklayın: TÜİK revizyonunu açıklamadınız. Bakın, ikinci çeyrekte TÜİK bir revizyon yaptı. O revizyonda konaklamayı yüzde 41, diğer harcamaları yüzde 396 artırdınız ve bu -size net olarak şunu söyleyeyim- cari açıkta 6 milyar gerilemeye sebep oldu. Aynı zamanda arkadaşlar, biliyorsunuz, çok tartışılan net hata noksan tam 6 milyar geriye çekildi. Yani biz sizin hangi rakamınıza inanalım, TÜİK'in hangi rakamına inanalım? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya bırak Allah aşkına!

METİN YAVUZ (Aydın) – Yanlış yere bakıyorsun, yanlış.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – TÜİK'e bu baskıya kim sebep oldu, sizler mi yaptınız?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Net hata noksan ne demek?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Net hata noksan da tartışılan bir şeydir. Bu, muhasebe kayıtlarıyla asla açıklanamaz, asla açıklanamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ne demek ya, net hata noksan ne demek; onu açıklar mısınız?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Net hata noksan çok şeydir, çok. 28 milyar dolardan bahsediyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, net hata noksan ne demek?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Budak.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Arkadaşlar, 6 milyar...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Bakın, ikinci çeyrekte düzeltme yaptınız, üçüncü çeyrekte de düzeltme yapacaksınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Net hata noksanın ne demek olduğunu bilmiyorsun.

(CHP sıralarından “Biraz daha süre verin.” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sataşmadan veremiyoruz efendim, veremiyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Dördüncü çeyrekte de düzeltme yapacaksınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Budak.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Net hata noksanı, düzenlemeyi de kaldıracaksınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz açıklayın, siz açıklayın!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Muhasebe kaydı bile tutmayı bilmiyorsunuz anlamına gelir o zaman.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Biz diyoruz ki net hata noksan açıklanmak zorunda. Bu kadar büyük bir net hata noksan...

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Yerinize, yerinize!

BAŞKAN – Sayın Budak...

MAHİR POLAT (İzmir) – Atanmış bakana süre var, vekile yok; ayıp Başkanım!

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – “Bu bilgiler doğru.” demişsiniz; bunu ispat edin, ispatını bekliyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) – Başkanım, atanmış Bakana söz veriyorsunuz, vekile vermiyorsunuz. Atanmış Bakana süre var, vekile yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynen öyle.

MAHİR POLAT (İzmir) – Olur mu öyle?

BAŞKAN – Anlamadım Sayın Vekilim?

MAHİR POLAT (İzmir) – Atanmış Bakana süre veriyorsunuz, vekile vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Sataşmadan veremiyorum.

MAHİR POLAT (İzmir) – Hayır, Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sataşmanın sataşmasından verin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biri dakikalarda konuşuyor, öteki iki dakika, olmaz ki!

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun efendim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Bakana sataşma yok, niye süre veriyorsunuz?

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy’un, Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Şimdi, bakın, özellikle belirtmem gereken bir konu var, çok açık ve net, bakın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, Bakana bir sataşma yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama yanlış bilgi verdi, yanlış bilgi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Şimdi, veri karşılaştırmak istiyorsanız 2021 ile 2022’yi kıyaslayamazsınız. Niye kıyaslayamazsınız, biliyor musunuz? Çünkü 2021’de Türkiye, pandemiye çok başarılı yönettiği için zaten biz 2020’den 2021’e çok iyi yükseldik. Siz gerçek bir karşılaştırma istiyorsanız pandemi öncesi 2019 ile 2022’yi kıyaslayacaksınız. 2019 ile 2022 yılı rakamlarının hepsi doğru. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yanlış, yanlış! Elma ile armut karşılaştırılmaz!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Şimdi, bakın, çok kısa, net bir şey söyleyeceğim, zaten herkes anlayacak. Bakın, rakamları da unutulm. Siz Antalya Milletvekili değil misiniz?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Antalya’da ben dolaşıyorum, siz de dolaşın esnafı, taksiciyi, otelcileri. Size zaten söyleyecekler “Hayatımızın en iyi işini yaptık.” diye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun için TÜİK verisine ihtiyaç yok, merak etmeyin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Milletvekilleri sokağa çıkabiliyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MEHMET NURİ ERSOY – Gelin, beraber dolaşalım Osman Bey, gelin beraber dolaşalım, başka türlü anlamıyorsunuz çünkü. Halktan dinleyin, halktan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sor bakayım, sokağa çıkabiliyorlar mı, sor! Sor; çağırıyoruz, yanımıza gelebiliyorlar mı? Sor! Biri gelebiliyor mu bizimle sokağa, sor bakalım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Rakamlarla oynayarak muhalefet olmaz!

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ordu'ya geldi, halkın içine çıkmadı!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Rakam cambazlığı yapıyorsunuz!

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) YurtdiŐi Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) YurtdiŐi Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

Đ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezı Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezı Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin.

Buyurunuz Sayın Bilgin. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN – Sayın Başkanım, siyasi partilerimizin Değerli Grup Başkan Vekilleri, kıymetli milletvekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bizi izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, geçen gün Meclisimizde meydana gelen müessif olayda yaralanan Trabzon Milletvekilimiz Hüseyin Örs Bey'e buradan geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bravo Sayın Bakanım!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletimizin iradesini temsil eden bir Meclistir. Burada her türlü fikrin söylenmesi, burada her türlü eleştirinin yapılması çok kıymetlidir. Bunu, milleti temsil eden, dolayısıyla millet adına söz alan her milletvekilinin özgürce yapmasını sonsuza kadar savunmak mecburiyetindeyiz. Eğer "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir." ilkesine inanıyorsak buna hepimiz saygı göstereceğiz. (AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli Başkanım, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, milletimizin neredeyse doğumundan ölümüne kadar her alanıyla ilgili hizmetler üreten, hizmetler yapan bir görev alanına sahiptir. Bizim görev alanımızda özellikle çalışma ilişkileri ilk sırada yer almaktadır. Tabii, endüstriyel toplumda “çalışma ilişkileri” dediğimiz zaman “endüstri ilişkileri” bizim temel bir kavramımız hâline gelmektedir. Bu kavramın içerisinde, endüstri ilişkilerinde özellikle işçi-işveren ilişkisi fevkalade önemlidir. İşçi-işveren ilişkilerinde biz devlet olarak nerede duruyoruz? Bu soru, bizim cumhuriyetimizin kuruluşundan itibaren -bunu sık sık söylüyorum- fert başına düşen millî gelirin 58 dolar olduğu zamandan itibaren, devlet emekçilerinin, çalışanlarının hukukunu, kendi şartları içerisinde düzenleyecek tedbirleri hep almaya gayret etmiştir. Bugün “kıdem tazminatı” diye bildiğimiz, bizim emekçilerimiz için fevkalade önemli olan bir müessese 1936 yılında çıkan bir kanuna referans vermektedir. Dolayısıyla, bunun bilincine varmamız lazım. Bu cumhuriyet, herkesin cumhuriyetidir, bu ülkede yaşayan herkesin cumhuriyetidir ve her şeyden önce de çalışanlarını, emekçilerini koruyan bir sosyal devlet anlayışına dayanmaktadır.

Tabii, burada, çalışma ilişkilerinde, endüstri ilişkilerinde, modern toplumda sendikalar en önemli kurumdur. Sendikalar şu varsayım üzerine kurulmuştur: Sermaye kendiliğinden güçlüdür. Sermayenin gücünü dengeleyecek bir imkân olarak sosyal devlet, sendikal özgürlüğü ve emekçilerin örgütlenmesi ilkesini benimsemiştir. Dolayısıyla, emekçilerin örgütlenmesi, işçilerin örgütlenmesi ve sendikal özgürlükleri kullanması, onları işverene karşı eşit hâle getirecek bir müessese olarak teorik olarak düşünülmüştür. Bunu yaşatmak, bu eşit ilişki iklimini oluşturmak bizim Çalışma Bakanlığının görevidir. Bütün çalışma hukukumuz, sendikalar hukuku, İş Kanunu'muz, toplu sözleşme hukukumuz, hepsi bu anlayışla işlev görmek durumundadır. Bu bakımdan, biz sendikalaşmayı fevkalade önemli görüyoruz fakat Türkiye’de kamu çalışanlarının sendikalaşma -kamu sendikalarının- oranı oldukça yüksek sayılabilir, yüzde 70’in üzerindedir ama işçilerimizin sendikalaşma -işçi sendikalarımızın- oranı oldukça düşüktür yani yüzde 14 civarında bir sendikalaşma oranı, bugünkü Türkiye’nin geldiği yere yani işte, fert başına düşen millî geliri ya da toplam ulusal geliri ele aldığımız zaman, 1 trilyon doların eşliğindeki bir ekonomide ve hızla sanayileşen bir ekonomide oldukça geri bir anlayıştır. Bunun birçok sebebi vardır. Bize düşen, bizimle ilgili, bizim görev alanımızla ilgili sebeplerin üzerinde duracağım ama bir başka sebebi, belki de temeldeki problemin altını çizmek isterim, o da özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde sendikalaşmaya ve işçilerin sendikal haklarına karşı bir tavrın gelişmiş olmasıdır, bir zihniyetin var olmasıdır. Bu, bir tarihsel sorun olarak görülebilir ama buna karşı mücadele etmek bütün siyasetçilerin, bütün siyasi partilerin önemli bir görevidir yani sosyal devlet anlayışına inanan herkesin bu yaklaşımla meseleye bakması gerektiğini düşünüyorum. Neden küçük ve orta ölçekli işletmelerde böyledir? Aslında 19’uncu yüzyıl Batı sanayileşmesine baktığımız zaman, oradaki sendikal mücadele çabasına, sendikal örgütlenmelere baktığımız zaman orada da benzer şeyleri görüyoruz. Bu, tutucu bir anlayıştır yani tarımsal toplumdaki gelen, işletmenin kamusal hüviyetini fark edemeyen tutucu bir zihniyettir. Oysa işletme herhangi bir mülkiyet aracı değildir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – 1980 öncesinde fark ediyordu ama. Neoliberalizm yüzünden oldu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – İşletmenin kamusal bir görevi vardır, aynı zamanda kamusal sorumlulukları vardır çünkü kamu kaynaklarını kullanmaktadır; çevreyi kullanmaktadır, yer altı kaynaklarını kullanmaktadır, ülkenin enerjisini hatta havasını, suyunu kullanmaktadır. Dolayısıyla, buna ben “Şahsi mülkiyetimdir.” diye bakamam yani servet, geleneksel toplumdaki iktisadi ilişkilerdeki servet anlayışıyla bakamaz; bunun kamusal bir niteliği vardır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kamusal alanı özelleştiren de sizsiniz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – O zaman kamulaştırılm. Resmen kamulaştırabilirsiniz o zaman. Yüzde 1'in servetini kamulaştırılm.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – O hâlde, bu zihniyet dönüşümünün gerçekleşmesi lazım ama biz bu dönüşümü oturalım, bekleyelim mi? Hayır, böyle bir şey yapamayız. Ne yapacağız? Buna karşı, sendikalaşmanın önünü açacak sendikal mücadeleyi, emekçilerin sermaye karşısında örgütlenmesini sağlayacak mücadeleyi mutlaka desteklememiz lazım.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Madenleri kamulaştırılm yeter ya, madenleri kamulaştırılm.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bu konuda asla geri duracak bir tavrımız yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunun altını özellikle çizmek istiyorum değerli milletvekilleri: Bugün de sendikalaşan -aramızda eski sendikacı arkadaşlarımız var- iş yerlerinde örgütlenen işçilere karşı tavırlar var.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – İşten atılıyorlar, işten Sayın Bakan!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hepsi işten atılıyor Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Örgütlenen işçileri iş yerinden atmaya kadar uzanan girişimler var. Bunlar bana ulaştığı zaman sendikanın kimliğine hiç bakmam.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Patronlar bakıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bunu bütün konfederasyonlara sorabilirsiniz, sendikanın kimliğine hiç bakmam; patronunu ararım, arattırırım, bizim hukukumuzda aykırı hangi işlem varsa onun üzerine giderim; kapatmak da dâhil, cezalandırmak da dâhil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMET YILMAZ (Sivas) – İşçinin yanındayız! İşçinin yanındayız!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bundan hiç kimsenin tereddüdü olmasın. Bana ulaşan konfederasyonlarımızın başkanları, sendikalarımızın başkanları hepsiyle görüşüyorum. Bana ulaştıkları zaman orada işçilerin yanındayım çünkü bu hukuk Büyük Millet Meclisinin çıkardığı hukuktur, bu hukukun arkasında durmak bizim görevimizdir; biz bir fedakârlık falan yapmıyoruz, işimizi yapıyoruz, bu görevimizi yapmak mecburiyetindeyiz. Dolayısıyla, bu mücadelede yapılacak bir başka şey daha var...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bırakın o mücadele de bize kalsın ya!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - ...o da sendikal özgürlükleri genişletecek düzenlemelere ihtiyaç var.

Mevcut düzenlemelerin kötü kullanımları da var. Mesela bunlardan biri, iş yeri ve işletme ayrımında farklı oranlar var. Bunu en kısa zamanda giderecek bir hazırlığın içindeyiz, bunu gidereceğiz, ortadan kaldıracacağız. Bir de işverenlerin iş kolu müracaatında -yani Kani Bey bunu bilir- keyflikler var. Adam hiç alakasız bir iş koluna gidip müracaat ediyor. Niye? Muhtemelen oradaki oranlara vesaireye bakıyor -oradan örgütlenemez diye- ya da işçiler örgütlenmeye kalkınca iş kolu değişikliği yapıyor. Oysa, bu, bizim kanunlarımızın, İş Kanunu'muzun bize verdiği bir yetki var, bu kötü kullanılmış. Yani artık müracaat edilen iş koluna, patronun müracaat ettiği iş koluna değil, bizim belirlediğimiz, bizim kriterlerimize göre, iş hukukumuzun kriterlerine göre belirlediğimiz iş yerine biz onu tayin edeceğiz, iş kolunu biz belirleyeceğiz. Dolayısıyla, buralarda sendikalarımızın yanında, emekçilerimizin yanında duracağız.

Tabii, sosyal devletin çalışma hayatına müdahale edecek çeşitli kurumları var. Bu kurumların en başında toplu sözleşmeler geliyor. Geçtiğimiz dönemde, özellikle kamu işçileri adına sendikalarımızla yaptığımız toplu sözleşmeleri barış içerisinde gerçekleştirdik fakat sözleşmelerimizin en önemli araçlarından biri -kamu çalışanları için de yani memurlar için de sözleşmemizde yer alıyor bu ifade-enflasyona karşı bizim çalışanlarımızı korumak yani imzaladığımız zam oranı yüzde 12, yüzde 15, yüzde 18, her neyse, onun üzerinde enflasyon çıktığı zaman enflasyon farkını verecek şekilde düzenledik; daha geniş bir çerçeve anlaşmasıyla, çerçeve protokolüyle onu başka bir şekilde ele aldık. Yani, işte, yemek ücretleri çok düşüktü, geçen şeyde de onu anlattım, onu 55 liraya çıkardık. Bir arkadaşımız -bugün burada mı bilmiyorum- 51 lira olduğunu iddia etti, bir karışıklık da oldu o zaman. 51 lira vergi dışı kalan miktar, onunla karıştırdılar tahmin ediyorum. Birçok şeye müdahale ettik, onların beslenmelerinden tutun çeşitli yardımlara, doğal gaz, yakacak yardımlarına, vesaire yardımlarına kadar çerçeve protokolü çerçevesinde onları yeniden düzenledik, enflasyon şartlarına karşı onları koruyacak düzenlemeler yaptık.

Tabii, kamu çalışanlarına yaptığımız bu çalışmanın, toplu sözleşmenin içerisinde çok önemli başka maddeler de vardı. Bunlardan biri, kamu toplu sözleşmesinde 3600 ek gösterge meselesini çözeceğimizi sözleşmeyle kayıt altına almıştık. Biz teknik çalışmalarını yaptık, milletvekili arkadaşlarımızla görüştük, yüce Meclisin iradesiyle o konuda kapsamlı bir düzenleme yapıldı. Tabii, Değerli Milletvekilimiz İsmail Başkan bahsetti, başlangıçta 4 meslek grubunu, 4 grubu kapsıyordu; biz de onu genişlettik, yaklaşık 6 milyona yakın bir sayıya çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, Türkiye'nin son yıllarda yaptığı en köklü sosyal düzenlemedir. Tabii, Başkanın eleştirisi vardı, bunun daha da genişletilebileceğine dair eleştirisi vardı. O konuda bizim arkadaşlarımızdan da, tabandan da yani kamu çalışanlarından da... Grup Başkan Vekili arkadaşlarımızın talepleri oldu, Grup Başkanımız İsmet Bey'le görüştüler; o konu da bizim gündemimizde, onunla ilgili de bir çalışma yapıyoruz, ümit ediyorum onu da Meclisimize takdim edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, tabii, bizim üzerinde durduğumuz çok önemli bir mesele, bir sosyal politika aracı olarak asgari ücret düzenlemesidir. Tabii, enflasyon geçen seneki rakamları büyük ölçüde önemsiz hâle getirdi. Geçen sene ilk asgari ücret düzenlemesinde yüzde 50 oranında bir artış yaptık; temmuz ayına geldiğimiz zaman onun yetersiz kaldığını gördük, aritmetik olarak topladığımız zaman yüzde 80'in üzerinde bir artış yaptık. Dolayısıyla, bu düzenlemeler... Enflasyon o kadar tahripkâr bir hâle gelmiştir ki enflasyon karşısında asgari ücretin reel değeri gerilemiştir. Bunun için bugün yeniden asgari ücretle ilgili görüşmelerimiz başladı, biliyorsunuz, bu görüşmeler sürüyor. Sendikalarımız yani işçi ve işveren sendikaları ve bizim oturduğumuz 3'lü bir masada bu görüşmeler devam ediyor. Fakat asgari ücretle ilgili geçen sene de yaptırıştım...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu anket işi ne Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ VEDAT BİLGİN (Devamla) – Evet, geçen sene de yaptırıştım. Asgari ücret çalışmaları başlamadan önce “Kamuoyunun beklentisi nedir?” diye bir araştırma yaptırıştık, geçtiğimiz ay yani kasım ayının başında Türkiye çapında bir araştırma yaptırıştık. Bu araştırmayı bir grup bilim adamı arkadaşımız yaptı. O araştırmaya göre... Bu, tabii, bir beklenti araştırması. Mesela, şunu söyleyeyim: Kamuoyunun ortalama beklentisi çok yüksek çıktı, 8 bin liranın üzerinde çıktı -o sıralamada yüksek- işverenlerin beklentisi veya arzu ettikleri rakam 7 bin lira civarında çıktı, asgari ücret dışında ücret alan işçilerde olması gereken rakam olarak 7.500 lira çıktı ama asgari ücretlilerde -Türkiye ortalamasından bahsediyorum, 3 büyükşehirde farklı- 7.600 lira çıktı. Demek ki ateş düştüğü yeri yakıyor, asgari ücretle çalışan işçiler Türkiye'nin her tarafında -3 büyükşehirde daha yüksek- farklı ücret düzeylerini bekliyorlar veya talep ediyorlar. Tabii, bu çalışma bize bir kanaat vermek için yapıldı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Asgari ücret büyükşehirde kira olmuyor Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Toplumdaki asgari ücretli çalışanlara, üstelik de farklı düzeylerdeki iş yerlerinde yani küçük, orta ve büyük işletmelerde çalışan işverenlere ve işçilere soruldu, çok kapsamlı bir çalışma yapıldı. Kamuoyuyla paylaştığımız kısmı, daha çok asgari ücretlinin beklenti düzeyini yansıtan kısmıydı.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; tabii, önümüzdeki dönem için asgari ücretle ilgili konuşulan çeşitli rakamlar var ama komisyon çalışmalarını sürdürürken benim burada bir rakam telaffuz etmem zaten yakışık almaz, ondan bahsetmeyeceğim ama şunu söylemek istiyorum: Sık sık yüzde 60 düzeyinde bir oranda asgari ücretli çalışanların olduğu söyleniyor; bu doğru değil, rakamlar var bizde; asgari ücretlilerin oranı yüzde 38 küsur geçtiğimiz aya göre.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan, çalışanların üçte 2’ye yakını asgari ücrete yakın ücret alıyor. Dünyanın hangi ülkesinde var bu?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Asgari ücretin altında ücret alan da var. Diyarbakır’da asgari ücret de alınmıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – O da küçümsenecek bir rakam değildir, onu ciddiye almamız lazım ama rakamı doğrultmak için bu rakamı söylüyorum; yüzde 60 değil, yüzde 38. Bu bize şunu gösteriyor: Asgari ücret düzenlemesi sadece asgari ücretlileri ilgilendiren bir konu değildir, asgari ücret düzenlemesinin bir başka fonksiyonu var, onun iyice görülmesi gerektiğini düşünüyorum. Biz asgari ücrette ciddi bir düzenleme yaptığımız zaman, bütün ücretlilerin aldıkları ücret düzeyleri asgari ücrete göre farklılaşıyor ve yukarıya doğru tırmanıyor. Dolayısıyla, asgari ücret, asgari ücret siyaseti, aynı zamanda diğer ücretleri belirleyen, diğer ücretleri de düzenleyen bir etki yaratmaktadır. Biz asgari ücreti ne kadar gerçekçi bir rakamla belirlersek, asgari ücrete yakın çalışan, çalıştırılan, çalışanların, emekçilerin ücretleri de yukarıya doğru çıkacaktır. Bu, çalışanlar, ücretliler lehine bir etki yaratmaktadır. O bakımdan, asgari ücreti, evet, “en alttaki ücret” diye tanımlıyoruz biz fakat bunun üstteki ücretleri de düzenleyici etkisinin mutlaka görülmesi gerektiğini ifade etmek isterim.

Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; tabii, bizim çalışma hayatıyla ilgili en önemli sorunlarımızdan biri istihdam sorunudur. İstihdam sorunu çok büyük bir sorundur. Herhangi bir evde bir işsiz hepimizin yakınlarında, tanıdıklarımızda var; bir işsiz, mezun olmuş bir çocuğun işe girememesi bir aile için çok ciddi bir sorundur. Dolayısıyla, işsizlikle mücadeleyi bizim kendi araçlarımızla sürdürmeye çalışıyoruz ama işsizlik sorununun temel çözüm yolunun iktisadi büyüme olduğuna biliyoruz.

Türkiye rakamlarını incelediğimiz zaman -ben böyle bir çalışma yapmıştım- yüzde 5’in üzerinde bir büyüme Türkiye’de yaklaşık 700 bin istihdam yaratıyor, yüzde 7’nin üzerinde bir büyüme de -sektörler arasındaki farklılaşmaya bağlı olarak rakam değişebiliyor- 1 milyonun üzerinde istihdam yaratıyor. Demek ki temel problem, büyümenin yüksek olması ve büyümenin sürdürülebilir olması, istihdam yaratan temel mekanizma olarak büyümenin olduğunu görmemiz lazım. Ama bunun dışında bizim de elimizde araçlar var, bizim elimizdeki araçlar ne?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizin büyümeniz obez büyüme Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Biz, aktif iş gücü politikaları ve pasif iş gücü politikalarıyla istihdamın desteklenmesini, sürdürülebilir olmasını sağlayan politikalar izliyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İstihdam yaratmıyor, güvencesiz işler yaratıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – İşte, bunları biliyorsunuz; kısa çalışma ödeneği, nakdî ücret desteği vesaire bunları özellikle de pandemi döneminde, zor dönemlerde çok etkin bir şekilde kullandık.

Aktif iş gücü politikalarımızın etkisini ise şöyle açıklayabilirim: Bunlar doğrudan doğruya işletmelere yeni istihdam yaratmak şartıyla verilen desteklerdir. Ben bu desteklerin de çok etkili olduğunu düşünüyorum. Bunları daha etkin bir şekilde sürdürebilmek için, geçmiş dönemde yapılan -geriye doğru incelemeler yaptım- istismarları ortaya çıkardım; bunları istismar edilmeyecek bir şekilde yeniden düzenledik, yeniden şartlarını belirledik ve yönetmeliğini yeniden yayınladık. Bunun ben çok önemli olduğunu düşünüyorum çünkü biz yeni istihdam edilmesi şartıyla bu destekleri işletmelere sağlıyoruz. İstihdam etmemek üzere alınan desteklerin Türkiye'nin kaybı olduğunu, aynı zamanda da istihdamda bir artış meydana getirmediğini rakamlarla ortaya koyduk.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İşsizlik Fonu işsizlere Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri, Sayın Başkanım; tabii, İşsizlik Sigortası Fonu'nun desteklediği bazı projeler var. Bu projelerin etkinliği, Fon'a olumsuz yansımaması konusunda gerekli hassasiyetleri ortaya koydum, bununla ilgili detaylı çalışmalar yaptırarak, arkadaşlarımızla bunu ortaya çıkardık. Nedir bunlardan biri? TYP, Toplum Yararına Program. Toplum yararına olmayan hiçbir projeye o Fon'dan para aktarmadığımı, para verilmeyeceğini burada belirtmek isterim, vermediğini de belirtmek isterim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Seçimler geliyor, orada kullanırsınız TYP'yi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Dolayısıyla bunun herhangi bir şekilde istismar edilmemesine yönelik bütün tedbirleri aldık ve uygulamaya çalışıyoruz. Dolayısıyla burada, şunun tekrar vurgulanması lazım: Bizim, Fon kaynaklarımızı iyi yönetmemiz lazım. Aramızda fon yönetimlerini vesaireyi takip eden arkadaşlarımız mutlaka vardır, onlar biliyorlardı, Fon'u en etkin bir şekilde âdeta bir bankanın finans kesimi gibi yönetecek titizliği gösteriyoruz, burada herhangi bir istismara da asla izin vermiyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – EYT'liler sizden cevap bekliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) -Dolayısıyla bu Fon'un kaynaklarının da bugünlerde giderek büyüdüğünü size ifade etmek isterim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ne yaptığınız belli değil, nerede harcandığı belli değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Sık sık sorulan bir soru var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanma koşulları çok ağır Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – “Fon kaynaklarından çeşitli kamu kuruluşları için kullanılan kaynaklar var. Onlar ne oldu?”

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yararlanma koşulları çok ağır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) –Onları takip ediyoruz. Onları da günümüzün reel değerleri üzerinden, reel faizleri üzerinden takip ediyoruz. Onların buharlaşmasına asla izin vermem. Bunu da herkesin böyle bilmesi lazım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama kesinti yapıp alamayanlar var yalnız, İşsizlik Fonu'ndan yararlanamayanlar var.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – EYT'lilerden bahsedin Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Evet, şimdi bütün bu konuları tahmin edersiniz ki açıklayacağım. İzin verirsiniz konuşmamı kendi bütünlüğü içerisinde sürdürüyüm.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Emeklilikte yaşa takılanlara gelelim, televizyonlarda sizi izliyorlarmış.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bizim bir hizmet alanımız da sosyal güvenliktir, sosyal güvenlik sisteminin içerisinde de sağlık hizmetlerinin satın alınmasıdır yani sağlık sigortası sistemimizdir. Türkiye’de sağlık sigortası sistemi nüfusumuzun yüzde 99’unu kapsayacak kadar geliştirilmiştir ve genişletilmiştir; bu, Türkiye’nin önemli başarılarından biridir yani sağlık sigortası kapsamına alınmayan kimse yoktur. 99 nokta küsur diyoruz, niye küsur diyoruz? Onun içerisinde, biliyorsunuz, başka faktörler var; işte yurt dışından gelenler var, kendi özel sigorta sistemi olanlar var vesaire.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Emeklilere ödenen ilaçta katkı payını kaldıralım Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Evet ama ilaç ve tıbbi malzeme konusunda da alabildiğine dünya tıp otoriteleri tarafından onaylanmış, Avrupa tıp otoriteleri tarafından onaylanmış -Sayın Bakan biliyor bunları, bakıyor bana- ve ondan sonra Türkiye tıp otoritesi tarafından onaylanmış her ilacı kapsam altına alıyoruz. Fakat bazı kampanyalar yapanlar var; kutusu, bilmem, 20 bin dolar, 30 bin dolar, 80 bin dolar olan ilaçları Türkiye’ye satmak isteyen, bunun için de kampanya yapanlar var, SGK’nin, milletin bu kaynaklarını sömürü olarak görenler var, onlara geçit vermiyorum. Dolayısıyla kamuoyunda birtakım kampanyalar yapıyorlar, izinler alıyorlar vesaire. Bilin ki onların hiçbiri ne dünya tıp otoriteleri tarafından ne Avrupa tıp otoriteleri tarafından ne de Türkiye’nin sağlık otoriteleri, bilimsel kurulları tarafından onaylanmış ilaçlardır. Onlara geçit vermemiz demek sömürüye kapı açmamız demektir. Bunlara asla fırsat vermeyeceğimizi buradan ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tabii, biraz önce bahsettim, biraz önce altını çizdim, toplu sözleşmemizde kayıt altına aldığımız, yapmayı taahhüt ettiğimiz çok önemli bir düzenleme daha var; o da sözleşmeli personelin kadroya alınması.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tüm kamu kurumlarındakilerin tamamını alacak mısınız?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Sözleşmeli personelin yani sözleşmeli memurların, 4/B’lilerin, 4/C’lilerin, 4/D’lilerin yani hangi tür sözleşmeli olursa olsun...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aile hekimleri filan alınacak mı Sayın Bakanım, aile hekimliğinde çalışanlar?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Ki şunun altını çizeyim: Kamuda, işte, eskiden kalan, devlet bakanlıkları döneminde falan bakanların, Bakanlar Kurulu kararıyla çıkardığı 32 tür sözleşmeli personel var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ha, hepsi alınacak?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bunların hepsini toparlayıp bir disiplin altına alıyoruz. Bu disiplin altına aldığımız yapının içerisinde kimleri alıyoruz? Öğretmenleri alıyoruz. İsmail Bey dedi ki: “Hemen mi alacaksınız?” Hemen kadroya geçiyorlar, bizim çalışmamız öyle, hemen kadroya geçiyorlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Tabii, Sayın Cumhurbaşkanının konuşmasına referans verdiler. Sayın Cumhurbaşkanının konuşması ayrıntılı bir konuşma değildi, ayrıntısını ben anlatıyorum, zaten Bakanlık olarak da bunu kamuoyuyla paylaştık. Kimler var bunların içerisinde -siz söylediniz- kim var? “Sözleşmeli hemşireler var mı?” dedi Başkan. Var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aile hekimliği çalışanları...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aile hekimliklerinde çalışanlar...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - “Aile hekimliği çalışanları var mı?” dedi. Var.

KANİ BEKO (İzmir) - Sayın Bakan, kamu çalışanları, belediye çalışanları, Emniyet ve özel idarede çalışanlar da kadro bekliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Arkadaşlar, biliyorsunuz, ben üniversite hocasıyım, üniversitede otuz yıl ders verdim.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Bakanım, belediyelerdekiler, kamudakiler, özel idarelerdeki kadro dışında.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Dolayısıyla bizim asistanlarımız var, 50/D’li çocuklar var, 50/D’li asistanlar var; onlar da var bunun içinde. Yani sağlık çalışanlarımız var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sanatçılar da var mı Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Sanatçılarımız var. Kültür Bakanımız burada.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Duysunlar, soruyorlar bize, duysunlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Tabii, bütün bunları kapsam içerisine aldık. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Yaklaşık 500 bine ulaşacak bir sayı şu anda gündemde. Bu çalışmamız teknik olarak bitti. Bu çalışmanın zaten biz teknik kısmını yapıyoruz. İrade, Millet Meclisinin iradesidir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Milletvekili danışmanları var, 4/A, 4/B var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Milletvekillerimizin bu konudaki çalışmalara destek vereceklerine inanıyorum. Kanun yapıcı yüce Meclistir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kamudaki sözleşmelilerin hepsi kadroya geçiyor mu Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Bu çalışmanın reform niteliğinde bir çalışma olduğunun altını çizmek isterim. Katkılarınıza şimdiden teşekkür ediyorum değerli milletvekilleri. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Tabii, bizim yaptığımız çalışmalar içerisinde; biraz önce bahsettim...

İSMAİL KONCUK (Adana) - Sayın Bakanım, tayin hakkını kadrolulara verecek misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Tabii, bütün bu sorunları çözecek bir düzenlemenin üzerinde çalışıyoruz; şimdi onu belirtiyim.

KANİ BEKO (İzmir) - Sayın Bakan, sendikalardaki barajları kaldırmayı düşünüyor musunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Soru-cevap olacak.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Müsaade buyurursanız sözlerimi tamamlayayım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Stajyerlerin durumunu da belirtin Sayın Bakan, onu da çok soruyorlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Sizin sorularınıza sonra cevap vereceğim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yaşlılık sigortası staja başladığı gün başlayacak mı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) - Müsaade buyurursanız sözlerimi tamamlayayım.

Bizim istihdamı destekleyecek bir projemiz var. Bu projeyi yüce Meclisle paylaşmak isterim. Bu proje Türkiye’de ilk defa uygulanan bir projedir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakanım, millet EYT’yi bekliyor kapıda.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bu projeyi duyan her milletvekilimizin Türkiye için katkı yapacak bir proje olduğuna destek vereceğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, nedir bu projemiz? Şu: Biz işletmelere diyoruz ki: “Bizim elimizde çeşitli fonlar var; Avrupa Birliği fonları, Dünya Bankası fonları, kendi imkânlarımızla çıkan paralar... Bütün bu paraları bir istihdam, sanayide bir istihdam projesine dönüştürelim; “Üretim Sürecine Katılım Projesi” bunun adı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ne yapıyoruz? İşverene diyoruz ki... İstanbul’da başlattım 2 yerde, Bursa’da başlattım, Gaziantep’te başlattım, İzmir’de başlattım, Türkiye’nin her yerine hızla yayılıyor. Birçok yerde şu günlerde uygulamaya konuluyor, konuldu. Ne yapıyoruz? Diyoruz ki: “Size 500 tane sanayi işçisi, bilişim işçisi veriyoruz. Parasını biz Dünya Bankasının şu fonundan, bilmem nerenin şu fonundan, elimizdeki, kullanabileceğimiz kaynaklardan veriyoruz ama şartı şu: Altı ay parasını biz verirsek sen bunu iki yıl çalıştıracaksın, üç ay verirsek sen bunu bir yıl çalıştıracaksın.” Böyle bir sözleşmeyle doğrudan doğruya sanayide nitelikli iş gücünü yetiştirecek bir proje hâline getiriyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Tarım ve hayvancılıkta da yapalım Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Trabzon Milletvekilimiz Salih Bey’in de “Tarımda özellikle kadınlara yönelik bir proje hâline getirelim.” şeklinde bir talebi var, onun üzerinde de çalışıyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, değerli işçiler...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, geçici işçilere, mevsimlik işçilere, taşeronda kalanlara kadro veriyor musunuz? Onu da bir açıklayın. Geçici işçilere, mevsimlik işçilere, taşeronda kalanlara kadro verecek misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Açıklayacağım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Arıyorlar, onun için bir açıklayın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Müsaade buyurun arkadaşlar, projeleri, çalıştığımız projeleri açıklayacağım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de emeklilikte yaşa takılanları... Yüzlerce mesaj geliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Zaten siz bunlardan haberdar olacaksınız çünkü Meclise getireceğim Sayın Başkan, bunlar Meclise gelecek.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Görüşünüzü dinleyelim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Kıymetli Başkanım, çok önemli bir konu daha var, ondan da bahsedeyim, çok sık sorulan sorulardan biri. Biraz önce, sendikalaşmanın önündeki bir zihniyet engeli olarak... Daha çok küçük ve orta ölçekli işletmelerde yaygın olan, tutucu bir anlayış olarak benim eleştirdiğim, “patrimonyal” bir davranış biçimi -teknik tabiriyle- bunu da eleştiriyorum. Bunu aşmak için de ne yapıyoruz? Kurumsal işletmelere yani “Benim iş yerimde sendika vardır arkadaş.” diyen işletmelere de -daha önce sizlerle paylaşmıştım- onların kapılarına da beyaz bayrak vereceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani burada “düzgün iş, örgütlü iş yeri” anlamına gelen bir uygulamayı gerçekleştireceğiz. Onları bir de bir başka şekilde, biraz önce bahsettiğim projelerden öncelikli yararlanarak teşvik edeceğiz. Dolayısıyla, sendikalaşmaya karşı olan işverenlerin iş yerlerini bir anlamda da teşhir etmiş olacağız diğerlerini ödüllendirerek.

KANİ BEKO (İzmir) – Bakanım, barajları kaldır, barajları; sendika barajlarını kaldır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri, Kıymetli Başkanım; tabii, bizim önümüzdeki sorunlardan biri de -özellikle sözleşmeli personel meselesinin kadro sorununun çözülmesinden sonra- geçici işçiler meselesidir. Bu geçici işçiler meselesi fevkalade önemli bir meseledir. Geçici işçiler konusu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakanım, EYT’liler ne olacak, EYT’liler?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Mevsimlik işçiler, geçici işçiler kadro bekliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Arkadaşlar, müsaade buyurun, bunları anlatıyorum zaten ve sabır gösterin.

Geçici işçiler meselesi fevkalade önemli bir meseledir. Ben bunu şahsen de çok dert eden bir adamım. Niye? 2000 yılında Demiryolları Genel Müdürüydüm, geçici işçilerimiz vardı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hâlâ var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Demiryollarına gittiğim zaman geliyorlar “Biz hâlâ geçici işçiyiz.” diyorlar. Böyle bir geçici durum olmaz herhâlde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – On yıldır, yirmi yıldır geçici.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bu sorunu çözüyoruz, bu sorunu çözüyoruz arkadaşlar, bu sorunu çözüyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediyeler de var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Şeker de mevsimlik...

SALİH CORA (Trabzon) – Çözerse AK PARTİ çözer, çözerse AK PARTİ çözer.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bu sorunun çalışmasını bitirdim, inşallah bu ay içerisinde yüce Meclise intikal eder, sizin bu soruna, teknik olarak bizim yaptığımız çalışmaya katkılar yapacağınıza inanıyorum, o inançla da projenin daha da zenginleşeceğini düşünüyorum. O yüzden şimdiden teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yirmi yıl sömürmüşünüz adamları, yirmi iki yıl, şimdi seçim gidiyor diye kadro veriyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yirmi yıldan önce seksen yıl yok mu?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan, artık kaçacak yer yok, yirmi yıl sömürdünüz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, seksen yıl...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Tabii, bize sorulan önemli sorulardan biri şu, diyorlar ki: “Bu sorunları çözüyorsunuz...”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Demiryolu çözüyor mu, Demiryolu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Çözüyor Başkan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şeker?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şeker?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Şeker çözüyor, Demiryolu çözüyor Başkanım. Tereddüttünüz olmasın, bunları çözüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Karayolları, PTT?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Tansiyon, şeker hepsini çözüyoruz(!)

VELİ AĞBABA (Malatya) – İnşallah çözümler çünkü Devlet Demiryollarından Şekere kadar büyük bir kangren. Sağ olun, tebrik ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım, teşekkür ediyorum.

Çözüyor, Şeker ve Demiryolları -adını siz verdiniz, söylüyorum- çözüyor. Başka çözülecek sektörler de var ama benim bir başka konuya zamanım kalmadı, vakit ayırmak için... Arkadaşlarımız da sık sık “EYT ne oluyor?” diye soruyorlar. Müsaade buyursanız birkaç cümle de onunla ilgili...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de EYT’ye gel Sayın Bakan, EYT’ye? Onlar bekliyor en çok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – EYT?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – EYT?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Biliyorsunuz EYT konusu Türkiye’nin önündeki en önemli konulardan biri, Türk kamuoyunun da en fazla ilgilendiği sorulardan biri. Beni arayan arkadaşlarımız -benim arkadaşlarım- beni arayan gazeteci tanıdıklarım, beni arayan doğrudan doğruya EYT’li olan -kendilerini öyle tanımlayan- yurttaşlarımız hep şu soruyu soruyorlar: “EYT meselesi ne olacak, niye uzadı?” Uzamasının birkaç sebebini size söyleyeyim: Bir defa, herkesi dinlemek zorundayız, herkesi dinliyoruz, en son, odaları dinlemeye başladık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bir de EYT’lileri dinleyiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Çünkü meselenin bir boyutu, bildiğiniz gibi iş adamlarının, kıdem tazminatına...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – EYT’lileri dinlememişsiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Şimdi, bu mesele, öncelikle hep bizim açımızdan, devlet açısından ele alınan bir konuydu fakat doğrudan doğruya işverenleri ilgilendiriyor. İşveren diyor ki: “Benim çalışanlarımın, üstelik de kıdemli, tecrübeli, iş tecrübesi ve becerisi gelişmiş adamlarımın oranı yüzde 10, yüzde 15 -en düşüğü yüzde 10, büyük işletmelerde daha fazla- biz bunları kaybetmek istemeyiz ama bir de bize mali yükü var. Bunu nasıl yapacağız? Bu süreci nasıl yöneteceksiniz?”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – EYT derneklerini de dinlediniz mi Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Giderek öyle talepler geliyor ki işte, kamuoyunda tartışılan şeyler herhâlde bunlarla ilgili duyular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, üç dakika süre ilave ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yaş sınırı var mı, yaş sınırı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Yaş sınırından bahsediyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yaşı maşı kaldıralım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Başka tekliflerde bulunanlar, “Şunu öteleyin.” diyenler, “Bunu öteleyin.” diyenler oluyor. Bir de bizim çalışmanın teknik yönüyle ilgili problemler var. Nedir? Biliyorsunuz, bu, 8 Eylül 1999 öncesi çalışanları, işe girenleri, onları kapsıyor. Fakat o zaman, henüz bizde dijital ortamda bu kayıt sistemleri yok. Bunların büyük bir çoğunluğu iş değiştirmiş, evrakları kaybolmuş veya evrakları bulunamıyor. Biz bütün bunları organize etmeye çalışıyoruz, kapsamına tam anlamıyla ulaştığımız zaman -ki ben bu ayın sonuna kadar Meclise getireceğimi söylemiştim, inşallah, sözümü tutarım, ocak ayına sarkmaz- bütün bu çalışmalarını tamamladığımız zaman, gerçek boyutları ortaya çıktığı zaman yüce Meclisle bunu paylaşacağım.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz izleyin, dinleyin; onlar kendisi yapar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz değil de milletvekilleri getirecek, alışkanlığı...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Onun için şunu söyleyeyim ki en kapsamlı düzenlemeyi yapacağımızdan kimsenin endişesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu kapsamın genişlemesi, biliyorsunuz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, biraz detay lütfen, detay.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yaş şartını yapmayın, yaş şartını istemiyor insanlar.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yaş şartınız olacak mı Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Biliyorsunuz, burada, temel kriterler var, 3 tane kriter var mevcut emeklilik sisteminde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aylık bağlama oranını da düzelttin Sayın Bakan, aylık bağlama oranını.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Bunları, bugün -Komisyonda da söyledim- yaş şartı olmasaydı haziran ayına göre ne kadar insan emekli olabilirdi onu açıklamıştım; 1 milyon 500 bin küsur, 600 bine yakındı. Bugün bu sayı biraz daha yükselmiş bulunuyor, ocak ayında biraz daha yükselecek. Dolayısıyla... Ama dediğim gibi bütün verileri elimize alıp gerçekçi bir çalışma yapmamız lazım, özel sektöre yansiyacak yükün, kamuya yansiyacak yükün hepsini ortaya çıkardıktan sonra, o çalışma bittikten sonra Türk kamuoyuyla paylaşacağım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Adamların kazanılmış hakkı Sayın Bakan. Kanun geriye doğru işletilerek hakları ellerinden alındı EYT'lilerin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Buradan şunu açıkça ifade etmek isterim...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – EYT derneklerini neden dinlemediniz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hakları gasbedildi zaten, yaş şartıyla yeniden mağduriyet getirmeyin onlara.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Türkiye'nin emekçileri... Önümüzdeki günlerde asgari ücret meselesi var, asgari ücrette biz, emekçilerimizden yana tavır alacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bundan kimsenin endişesi olmasın.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Bravo!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – Sözleşmeli personel meselesini en geniş kapsamda çözdük. Meclise gelecek. Yüce Meclisin de bu yönde irade göstereceğine inanıyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Emekçiler ne olacak?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Belediyenin şirket işçilerine, taşeron işçilerine kadro verecek misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN (Devamla) – EYT meselesi de gündeme geldiği zaman aynı kapsayıcılıkta olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediye şirket işçilerine de kadro verelim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Aleyhte söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Barış Atay Mengüllüoğlu.

Buyurunuz Sayın Mengüllüoğlu. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Herkese selamlar.

Bakanlar varken ve onlar konuştuktan sonra böyle bir kalabalığa konuşma fırsatı bulmak bizim için Halley Kuyruklu Yıldızı’ni görmek kadar nadir bir şey.

Sizin yapacağınız bu son bütçeyi de konuşurken elbette ki sadece bütçe üzerine konuşmak isterdik ama ne yazık ki ülke bu hâle getirildiği için başka şeyler konuşmak zorundayız.

“Takipçisi olacağız.” Bu yirmi yılda iktidarın ağzından en çok duyduğumuz cümlelerden biri bu olabilir; “Takipçisi olacağız.” Bakın, arkada 2 Bakan oturuyor; biri Kültür ve Turizm Bakanı, diğeri Çalışma Bakanı.

(AK PARTİ milletvekillerinin Komisyon sıraları önünde toplanmaları)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu tebrik faslı oylamadan sonradır, bu olmaz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Daha bütçe oylanmadı, neyi tebrik ediyorsunuz siz ya?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Süremi tekrar başlatacaksınız, böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Müsaade edin efendim. Müsaade eder misiniz...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Lütfen... Lütfen...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sana mı soracak? Milletvekili ne isterse onu yapar ya.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen Genel Kurula konuş, Genel Kurula.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Daha bütçe oylanmadı, neyi tebrik ediyorsunuz siz ya? Ayıp ya, Meclis iradesi diye bir şey var!

SALİH CORA (Trabzon) – Sen Genel Kurula konuş.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Başkan, uyarır mısınız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Bakan...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Son beş dakika arkadaşlar, dayanmı biraz.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

Buyurunuz Sayın Mengüllüoğlu.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) - Bu arkada oturan 2 Bakandan biri Kültür ve Turizm biri de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı. Onlar da bir şeylerin takipçisi sürekli, direkt onlara sorayım: Örneğin, Kültür ve Turizm Bakanı, ülkenin en prestijli yönetmenlerinden biri olan ve uluslararası birçok festivalde ödül almış Emin Alper'e verdikleri -güya- desteği geri istediklerini takip etmiş mi acaba? Yanında oturan Çalışma Bakanının ve önkçilerin Oyuncular Sendikasının on yıldır verdiği mücadeleye kapı duvar olup oyuncularını hâlâ işçi olarak kabul etmediklerini de takip etmiş midir? Peki, Çalışma Bakanı, aynı zamanda, kendi turizm acentesi ve şirketi olan Turizm Bakanının kendi işletmeleri dâhil turizm sektöründeki kölelik düzeyindeki çalışma şartlarını takip ediyor mu? En azından birbirinizi takip etmeniz fena olmaz. Ve günlerdir infiale sebep olan rezil istismar suçunun ardından yine aynı cümle "Takipçisi olacağız." Ya, bugün trollerin sosyal medya saldırısına uğrayan Timur Soykan bu haberi yapıp arkasında durmasa siz bunu konu bile etmeyecektiniz.

Örneğin, Enerji Bakanlığı madem Soma'nın, Ermenek'in takipçisiydi o hâlde Amasra katliamı neden oldu? Ulaştırma Bakanlığı Pamukova tren katliamının takipçisiydi de Çorlu tren katliamı tesadüfen mi gerçekleşti?

SALİH CORA (Trabzon) – Kozlu faciası niye oldu Barış Bey?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2008 yılında öldürülen 66 kadın cinayetinin takibini yaptığı için mi yirmi yılda binlerce kadın öldürüldü iktidarınızda? Siz, neyin takibindesiniz? Takipçi olacaktıymış. Siz Aladağ'da çocukların cemaat yurdunda yakılmasını takip ettiniz mi?

SALİH CORA (Trabzon) – Davalara müdahil olduk.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Karaman Ensar Vakfında, Gerger'de, Kilis'te, Dikili'de, FIKIH-DER'de, Erzurum'un Diyanet Kur'an kursunda istismara uğrayan çocukları takip ettiniz mi mesela?

SALİH CORA (Trabzon) – Davalara müdahil olduk.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Cemaat yurdunda intihar eden Enes Kara'nın takipçisi oldunuz mu? Konya'da Faruki tarikatı şeyhinin, Akyazı'da Uşşaki tarikatı şeyhinin istismarlarını, Nureddin Yıldız'ın "Evlenmek için yaşa gerek yoktur." demesini takip ettiniz mi sizler?

SALİH CORA (Trabzon) – Aile Bakanlığı davalara müdahil oldu.

ORHAN SÜMER (Adana) – Cora'ya sor, Cora'ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beraat etti, beraat etti!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Ve bütün bunları takip etmemişken "Takipçisi olacağız." dediğinizde buradaki herkes de sizi hiç sorgulamadan kabul edecek diye bekliyorsunuz. Yahu, 2016'da İçişleri Bakanlığınızın faileri bulmak yerine Ensar Vakfını protesto edenleri yurdun dört yanında gözaltına alırdıyordu, daha dün, Hiranur Vakfının önünde protesto eylemi yapan Türkiye İşçi Partili gençleri engellemeye çalışıyordu.

Bakın, siz, Soma'nın ardından, işçiyi yerde tekmeleyen bürokrati ödüllendiren bir iktidarsınız; Çorlu katliamının ardından Anayasa Mahkemesi önünde aileleri gazlatan İçişleri Bakanının olduğu bir iktidarsınız; öldürülen kadınların, istismar edilen çocukların davalarında faile iyi hâl indirimi uygulayan bir hukuk sisteminin yaratıcısı olan bir iktidarsınız. Siz tarikatlara, cemaatlara milyonlarca lira destek verip arkasında durmuş bir iktidarsınız. Siz çocuk yaşta evlendirilerek istismar edilen çocukların failerine af getirmek isteyen, "Küçüğün rızası var." diyen bir Adalet Bakanını Kabinenizde bulunduran bir iktidarsınız. (TİP milletvekillerinden alkışlar) Neymiş? "Takipçisi olacaktıymış." Siz hiçbir şeyin takipçisi falan olamazsınız.

Hazır, Kültür ve Turizm Bakanı ve Çalışma Bakanı buradayken örf ve âdetlere uygun olmadığı gerekçesiyle oyunlarına destek olmadığınız, Moda Sahnesi'nde sergilenen ve Çalışma Bakanının da işçi olarak kabul etmediği Onur Ünsal arkadaşımızın oynadığı “Babamı Kim Öldürdü?” oyunundan bir örnek vereyim size. Oyundaki karakter babasının Fransa’da yoksullardan kesilen 5 euro ve zenginlere uygulanan vergi affından dolayı öldüğünü iddia eder yani sizin sık sık uyguladığınız bir yöntem bu Türkiye’de; Fransa’ya kadar da gitmeyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Türkiye’nin her yanında insanlar aynı soruları size soruyorlar. Soma’da, Ermenek’te çocuklar “Babamızı kim öldürdü?” diye soruyor, erkekler tarafından katledilen annelerin çocukları “Annemizi kim öldürdü?” diye soruyor, iş cinayetlerinde öldürülen insanların kardeşleri, eşleri “Bizim kardeşimizi, eşimizi kim öldürdü?” diye soruyor, Cumartesi Anneleri 96’dan beri “Evladlarımızı kim öldürdü?” diye soruyor...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diyarbakır Anneleri de “Bizim çocuklarımızı kim kaçırdı?” diye soruyor.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...ve tüm yaşananlara bakarak şunu söylemek gayet mümkün; bir toplumu öldürdünüz siz, siz toplumun katilisiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Hadi oradan! Hadi oradan! O sözünü geri al!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Hani, diyorsunuz ya “Ya bunlar, siyaset üstü konular, siyasete bulaştırmayalım.” Hayır, bunlar, sizin yaptığımız yasaların sonucu tam olarak da siyasetin konusu.

Oyunun sonunda diyor ki: “Bu sorumlularının isimleri neden hiç söylenmez ama söylenmeli, herkes bilmeli.” Doğru, halk yaşananların siyasi sorumlularını bilmeli, bunu söylemek bizim sorumluluğumuz. Fuat Oktay, Bekir Bozdağ, Derya Yanık, Vedat Bilgin, Murat Kurum, Mevlüt Çavuşoğlu, Fatih Dönmez, Mehmet Kasapoğlu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Devam edeceğim.

AHMET AKAY (Şanlıurfa) – Yok, hayır, hayır!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başkanım, yediler zamanını, yediler.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Bakanlar Kurulunu sayıyor beyefendi.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sabredemediler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yok böyle bir dünya Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin efendim, müsaade edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, siz niye karışyorsunuz, Başkan siz misiniz? Ayıp ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya ayıp sana ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz niye karışyorsunuz ya?

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz efendim, müsaade eder misiniz.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Ya, beş dakikaya tahammül edemiyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Düzgün konuş!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Beş dakika ya, beş dakika...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Temiz bir dil kullan.

BAŞKAN – Sayın Mengülluoğlu, bir dakika daha veriyorum size.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Fuat Oktay, Bekir Bozdağ, Derya Yanık, Vedat Bilgin, Murat Kurum, Mevlüt Çavuşoğlu, Fatih Dönmez, Mehmet Kasapoğlu...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Tekrar baştan alın, bir daha, bir daha, olmadı.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...Nureddin Nebati, Süleyman Soylu, Mehmet Nuri Ersoy, Mahmut Özer, Hulusi Akar, Fahrettin Koca, Mustafa Varank, Vahit Kirişçi...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bravo, Bakanlar Kurulunu okuyabiliyor!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...Mehmet Muş, Adil Karaismailoğlu, bunların atamasını yapan Recep Tayyip Erdoğan, yirmi yıllık iktidarınızda buradan gelip geçen herkes ve siz Türkiye'nin geldiği bu hâlin sorumlularısınız. Bizler sizin sorumluluğunuzda gerçekleşen hiçbir suçun unutulmasına izin vermeyeceğiz. Sizi göndereceğiz, tarikatlar, cemaatler kapatılacak, er yada geç bu suçlarda kimin dahil varsa hesap verecek; takipçisi olmak ne demek, işte o zaman göreceksiniz siz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bizi ancak millet gönderir, siz öyle bir şey yapamazsınız.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Haydi yürü!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz gönderemezsiniz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Anca gidersin, anca!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Takipçisi olmayı reddedip takipçi mi olacaksınız yani?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Tabii ki takip edeceğiz, hepiniz yargılanacaksınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bravo! Bravo!

BAŞKAN – Şimdi, sayın grup başkan vekillerinin değerlendirmesini alacağız.

Sayın Dervişoğlu, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. Yüce Meclisi bilgilendirmiş olmaları bakımından Sayın Bakanlara da teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca bugünkü görüşmelere katkı sağlayan tüm milletvekili arkadaşlarımıza da şükranlarımı arz ediyorum.

Bilindiği gibi, Komisyondan başlamak suretiyle birtakım hususlardaki arayışlarımızı muhalefet şerhlerimize yansıtmıştık. Şimdi, Türkiye'de son yıllarda ifade ve basın özgürlüğü birçok endekste kötü performansıyla dikkat çekmektedir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu taşıdığı yaptırım gücü sebebiyle medya özgürlükleri bağlamında sıklıkla tartışılan bir kuruluşa dönüşmüştür.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Müsavat Bey, duyamıyoruz maalesef.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Efendim, bu mikrofonda bir sorun var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var hakikaten.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz anlayamıyoruz sizi maalesef.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Biraz kendi sesimi de yükseltiyim.

RTÜK 2022 yılının ilk dokuz ayında Halk TV'ye 14, TELE 1'e 11, KRT'ye 5, FOX TV'ye 4, Flash Haber'e 4 olmak üzere 11,5 milyon lira tutarında, 38 ceza kesmiş. Bunun yanında, TGRT, Haber 1, Beyaz TV ve ATV'ye birer tane olmak üzere 1,5 milyon tutarında 3 ceza verilmiştir. Şimdi, adalet orada neyle tartışılıyor bilmiyorum; A Haber, Ülke TV, Kanal 7, TVNET televizyonlarına ise dokuz aylık süreç içerisinde hiçbir ceza kesilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Adaletin hassas terazide tartılması icap eden bu süreçte görülen ve anlaşılan odur ki RTÜK'ün adalet kantarında odun bile zor tartılır.

Şimdi, Sayıştay raporlarında tescillenen müzelerdeki kayıp eserlerin akibeti merak ediliyor; Kültür ve Turizm Bakanlığımız bu eserlerin bulunması için hangi çalışmaları yapıyor? Biz de onu merak ediyoruz. Müzelerimizdeki kayıp eserlerimizin toplam sayısı kaçtır? Kayıpların bulunması için Bakanlığın internet sitesinden ilan açmanın dışında yaptığı herhangi bir çalışma var mıdır? Ayrıca, Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız, konuşmalarında Ayasofya'nın açılmasından bahsettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayasofya'nın açılmasından biz de en az sizin kadar mutluyuz. “Aslına uygun bir biçimde ibadete açılması en büyük kazancımızdır.” türünden bir ifadeye bulundunuz; dolayısıyla, bu, üzerinde konuşulmaya değer bir ifade. Neyi kastettiğinizi merak ediyorum bu konuyla ilgili. “Bir bölümü açtı, daha sonra eski hâline getirdik.” mi dediniz? Yok, tartışılmaya değer, spekülasyon olmasın diye bilgilenecek istiyorum. Sayın Bakanım, sinirlenmeye gerek yok.

Ayrıca, diğer Bakanımıza da affına sığınarak soruyorum. Kendisi benim de hocamdır, üniversite hocalığından bahsettiler; elbette ki kendisine olan saygımız ve güvenimiz de ayrıca sonsuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayrıca, milletvekilimizin başına gelen o müessif olayla ilgili hassasiyetinize de şükranlarımı sunuyorum Sayın Bakanım.

İktidar, son beş yılda ilave 3 milyon istihdam yaratıldığını söylerken haftalık çalışma saati toplam 1 milyon 340 binden 1 milyon 260 bine azalmıştır. İstihdam edilenlerin sayısı artarken haftalık çalışma saati toplam olarak nasıl azalmaktadır, doğrusunu isterseniz merak ediyorum, bir hocam olarak da soruyorum.

Bu arada ifadelerinizden kamuoyunun merakla beklediği EYT konusundaki kanun çalışmalarından bahsettiniz, hazırlıkları yaptığımızı, eksiklikleri ikmal ettiğinizi söylediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

6'ncı dakika.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben zatıalinizin ifadelerinden yasaların bakanlıklarda bürokratlarca hazırlandığı, Meclise gönderilerek onaylatıldığı sonucunu çıkardım. Bunu bir itiraf olarak değil, bunun bir hüsnükabul olduğu kanaatini taşıyorum ve samimiyetinize de bu nedenle çok teşekkür ediyorum, Genel Kurula ve sizlere saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülbül.

Buyurunuz efendim.

39.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçelerinin görüşmesini gerçekleştirdik. İnşallah, birazdan oylamalarını da yapacağız.

Öncelikle, sırasıyla gitmek gerekirse bugün Sayın Kültür ve Turizm Bakanımızın yapmış olduğu başarılı sunumdan dolayı kendilerine teşekkür ediyoruz.

Gerçekten zor yıllar geçirdik. Pandemi süreci özellikle Türkiye açısından en önemli can damarı mesabesinde olan turizm sektörünü son derece derinden etkilemişti. Bu yıl, Türkiye'nin gerçekten yaralarını sardığı, sektörün yaralarını sardığı ve geleceğe güvenle bakmasına sebep olacak, güçlendirecek bir yıl oldu; gerek turist sayısı gerekse sağlanan gelir son derece önemlidir, kıymetlidir. Bu noktada, turizmcinin önünü açan ve bu imkânları sağlayan Bakanlık olarak yapılan bu başarılı çalışmaları çok önemsedığimizi ifade etmek istiyorum.

Yine, kültür tarafına bakıldığı zaman da özellikle Türkiye'deki kültür varlıklarına ilişkin yapılan çalışmalar son dönemde özellikle büyük bir hız kazanmıştır. Müzelerimiz ve ören yerlerimizde yapılan çalışmalar, faaliyetler son derece kıymetlidir, bunun teşvik edilmesi son derece önemlidir. Bu açıdan önemli bir süreci yaşadığımız kanaatindeyim.

Yine, Türkiye geçmişte tarihî eserlerimizin, bizim varlıklarımızın da, yurt dışında bulunan varlıklarımızın da özel olarak takip edilip çok sayıda kıymetli eserimizin, tarihî eserimizin ülkemize kazandırılmış olması ve kazandırılacak olması dikkatlerden kaçırılmaması gereken bir husustur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu açıdan da Bakanlığımızı tebrik etmek istiyoruz bu varlıklarımıza sahip çıktıkları için.

Yine, aynı şekilde Devlet Opera ve Balesinde, Devlet Tiyatrolarında özellikle sanatçılarımızın özlük haklarının, şartlarının iyileştirilmesi, ayrıca Türkiye'de opera, bale ve tiyatro kültürünün gelişmesiyle ilgili atılan adımlar, Atatürk Kültür Merkezi'nin yapılması ve gerek Ankara'da gerek İstanbul'da bu devasa binaların hizmete açılması bence altının çizilmesi gereken çok önemli hizmetler. Bu açıdan Bakanlığımıza ben bir defa daha teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu 2023 yılı bütçesiyle de çok daha güzel çalışmaları hayata geçireceklerine inanıyorum.

Bakanımızın şahsında bütün Bakanlık çalışanlarımıza tekrar teşekkür ediyorum.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımıza gelecek olursak herhâlde 2022-2023 yılı içerisinde Türkiye'nin ekonomik, sosyal hayatına yönelik olarak en önemli gelişmelerin yürürlüğe gireceği bir yılda en büyük faaliyetleri, en önemli faaliyetleri yapan Bakanlık olduğu düşüncesindeyiz. Çünkü özellikle yıllardır âdeta tabu hâline gelen, konuşulan fakat çözülmesi imkânsız gibi gözükken birçok meselenin bu dönem içerisinde çözüme kavuşturulduğunu görmekteyiz ve bundan oldukça memnunuz.

2022 başından itibaren emekli ve memur zamlarıyla, asgari ücretle ilgili belirlenen ücretler son derece önemliydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 3600 ek gösterge meselesi son derece meşakkatli bir iş olmasına rağmen Allah’a şükürler olsun üstesinden gelindi.

Yine, 500 bin sözleşmeli personelin memur kadrosuna alınması çok önemli bir çalışmaydı. Bunun aslında hak ettiği bir şekilde gündeme getirildiğini de düşünmüyoruz. Bu, Türkiye’de birçok kesimin, memuriyette büyük bir sorun olan bu meselesinin çözümü için hatta kalıcı bir çözümün de oluşması yolunda en önemli adımlardan biri olmuştur, bu açıdan teşekkür etmek gerekiyor.

Yine, yılbaşında, emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımızın taleplerinin sigortalılık süresi ve prim gün sayısı koşulları üzerinden çözüme kavuşturulması gerektiği kanaatindeyiz. Bu yolda yapılacak çalışmaların hem vatandaşımızı memnun edeceği hem de sosyal açıdan çok ciddi bir rahatlama sebep olacağı kanaatindeyiz.

Geçici işçilikle alakalı yapılan çalışmalar son derece önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Toparlıyorum.

Geçici işçilik Türkiye’de mevsimlik işçilikle birlikte son derece büyük bir problemdir. İş Kanunu’nda son derece sınırlı bir şekilde başvurulabilecek bir yöntem olarak ortaya konulan geçici işçilik ne yazık ki Türkiye’de belli bazı işlerde mevzuata aykırı bir şekilde uygulanmaktadır. Bunun son bulacak olması ve bu işçi kardeşlerimizin kadrolu bir şekilde ilgili kurumlarında işçi olarak çalışmaya başlayabileceği ümidi, inanın, burada birçok insanı sevince boğacak bir gelişmedir, mutlaka ekranları başında olanlar bunları takip ediyorlardır.

Ben asgari ücreti de tespit sürecinde olduğumuz bu dönemde inşallah hakkaniyetli; emekçilerimizi, işçi kardeşlerimizi memnun edecek bir asgari ücretin belirlenmesini temenni ediyorum. Bu dönemde yapılan bu önemli çalışmalar, bu kıymetli çalışmalar için Sayın Bakanımızın şahsında bütün Bakanlık personelimize ayrıca teşekkürü bir borç biliyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Danış Beştaş.

Buyurunuz efendim.

40.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin’in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum, sağ olun Başkan.

Bakanları dinledik, bir de gerçek hayata dönelim, acaba anlattıkları gerçek hayatta nasıl cereyan ediyor. Çalışma Bakanı sendikalaşmanın iyiliğinden, güzelliğinden, hoşluğundan söz etti; yalnız, sendikasızlık Türkiye’de yüzde 86. Sendikalaşmak işten atılmayı gerektiriyor ve sendikalaşmak için ya devletin ya iktidarın istediği sendikada üye olacaksınız ya da önünüzde o kadar büyük badireler var ki engeller var ki imkânsız. Mesela pandemide işten atılmalar yasaklanmıştı ama kod 29’dan binlerce insan işten atıldı.

Bu ülkede nasıl bir iş dünyası var? Patronlar için ucuz emek cenneti yarattınız, işçilere de cehennem dayatılıyor. Kurationsız ve güvencesiz çalışma kural hâline geldi bu ülkede. İşçilerin kaderleri patronların iki dudağı arasında ve şu anda bu durum aynen devam ediyor. Fabrika ve şantiyeleri çalışma kamplarına çevirdiler aslında, hakkını arayan işçilerin önüne barikatlar kuruluyor, birazdan birkaç örnek vereceğim. İşçi cinayetlerinde Türkiye, dünya 3'üncüsü, Avrupa'da 1'inci sırada. Evet, nüfusun yüzde 60'ı asgari ücretli ve o seviyede güvencesiz işlerde çalışıyor. Asgari ücret açlık sınırının altında. Bir daha söyleyeyim: Asgari ücret açlık sınırının altında şu anda. Düşündükleri zamlarla –demin Sayın Bakanı dinledim- açlık sınırını anca yakalıyorlar, zamlarla bunlar her geçen gün hızla eriyor. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak asgari ücretin en az 12.500 lira olmasını öneriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir ailede 2 kişi çalışırsa –eşler- en azından yoksulluk sınırını yakalasanlar diye bu rakamı önerdiğimizizi de söyleyelim.

OECD ülkelerinde kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 64, Türkiye'de yüzde 30'lardan yukarı bir türlü çıkamıyor, yirmi yıldır aynı tabloda yaşıyoruz. Sayın Bakana soruyorum: OECD ülkelerindeki kadınların istihdam oranını ne zaman yakalayacağız?

Yine, İstanbul'da Soho House Otel'de DEV-TURİZM-İŞ sendikası yetki aldığı hâlde şirket yetkiyi tanımadı, işçiler greve çıktı, işçilere sahip çıkacak mısınız? Bunu Sayın Bakana soruyorum.

Asgari ücretle ilgili Sayın Bakan epeyce söz kurdu yani bu asgari ücretin diğer ücretleri pozitif etkilediği iddiası maalesef doğru değil, bunu siz de biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Buradaki mesele asgari ücretin genel ortalama ücret hâline gelmesidir. Bugün asgari ücret yüzde 70 artırıldığında en düşük emekli maaşı da aynı oranda ya da benzer oranda artmıyor, memur maaşı ve özel sektörde çalışan diğer emekçilerin maaşları da benzer şekilde artmıyor yani iyi niyetli olduğunuzu söylemek isterdim ama maalesef sözleriniz iyi niyeti değil art niyeti çağırıyor. Asgari ücrete teslim edilmiş bir emek alanı övgüsü yaptınız yani bunun farkındayız.

İşsizlik Fonu'nun başka alanlarda kullanılmadığını, kullandırmayacağınızı söylediniz. Bu sözünüzü samimi kabul ediyoruz, etmek istiyoruz ama bu rakamları kime verdiniz, nerelere harcadı? “Buhar olmasına izin vermem.” diyorsunuz ama bunun denetimi gerekiyor, şeffaf olması gerekiyor: Bu konuda da bir açıklama istiyoruz Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani daha çokça sorumuz var ama özetlersem: EYT konusunda milyonlarca insan sizi bekliyordu bu akşam, âdeta ipe un serdiniz ve “Yaş şartı yok.” demediniz, herkes yaş şartını merak ediyor ve diğer ayrıntıları; o konuda bir açıklama yapmadınız.

Bir de sendikalaşma konusunda, İşçileri Bakanıyla görüşmenizi mutlaka öneririm çünkü sendikaların yaptıkları bütün etkinlikler polis coplarıyla, şiddetle bastırılıyor. Sadece bir tanesini örnek vereyim -çok örnek var- toplu iş sözleşmesine yönelik Sayıştay kararını Meclis önünde protesto etmek isteyen TÜM BEL SEN üyelerine polis müdahale etti; buna ilişkin çok sayıda örnek verebilirim.

Şimdi, Turizm Bakanına gelecek olursak “Turizm gelirleri arttı.” dediniz, uzun uzun anlattınız. Doğru, turizm gelirleri arttı da halkımız köyüne gidemiyor, parası yok; köye gidemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Daha ne kadar süre vereceksiniz Başkanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalan mı söylüyorum?

İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, öyle söylemedi. “Meral Hanım ne kadar konuşacak?” dedi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Daha ne kadar süre vereceğiz?” dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şunu söyleyeyim: Bir kültürel kırım var, bu konuda tek söz etmediniz. Yörüklerin köylerine taş ocağı yapıyorsunuz, Toros Dağları’nda bir kültür kırımını yaşıyor. Romanlar müzikleriyle, diğer kültürleriyle sistematik bir ayrımcılığa maruz kalıyor. Alevilerin Bakanlığa bağlanmasını kabul etmiyoruz; Alevilik bir inançtır ve cemevleri bir ibadethanedir. Buna ilişkin tepkileri zaten yakından biliyorsunuz.

Assos Antik Kenti’ndeki inşaat faaliyetleri eminim Aristo’nun kemiklerini sızlatıyordur. Bunun dışında, Hasankeyf, Ayder Yaylası, Gümüşlük’ü talan ettiniz. 25 bin antik kent var, 2.500 tanesi az çok kazılıyor, diğerlerinde define avcıları geziyor ve telef ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, tamamlayınız lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, biraz ek süre sınırlımızın olması gerekir herhâlde, değil mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dara Antik Kenti’ni bile imara açmak istiyorsunuz.

Konser yasaklarından sadece 2 örnek: MKM’nin gecesini yasakladınız; İlky Akkaya’dan Mohsen Namjoo’ya kadar onlarca konser yasakladınız, tekine değinmediniz. Bir kültür kırımını yaşıyor.

Festivallerden söz ettiniz, hakikaten canım yandı. Diyarbakır’da Kürtlerin ve diğer halkların bütün mekânlarını yerle bir ettiniz. Kürt kültür kurumlarını kapattınız, Kürtçe konserleri yasakladınız; şimdi kalktınız, “Kürtçe sanatçı çağırdık, gelmedi.” diyorsunuz. Kimse sizin suçunuza ortak olmaz, bunu böyle bilin.

Ayasofya’da da mesele ibadet meselesi hiç değil, böylesine önemli bir yapının korunması meselesi. Koruma tedbirleri almadan ibadete açtınız, siyasi şov yapmak adına yapının geri dönülmez bir şekilde tarihe gömülmesine göz yumdunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan, çok özür diliyorum.

BAŞKAN – 8’inci dakika Sayın Beştaş.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, on dakika süre vermiş oluyorsunuz yani gerçekten bilemiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bakana da beş dakika vermişsiniz, hatırlatırım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir de bu Diyarbakır Cezaevi, bizim için çok büyük değeri olan büyük bir yara; kültür merkezi yapacaksınız. Orası işkence merkezidir ya, bir yüzleşme mekânıdır.

Katlettiğiniz kültürün, kırdığımız kültürün nesini sereceksiniz ya? Ben bir ay önce Sur'a gittim, iliklerime kadar acı hissettim ya, koca Sur'u talan ettiniz. İşte bunları anlatmanızı bekledik ve buna cevap bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özel.

Buyurunuz efendim.

41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin üçüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Her 2 Bakana da teşekkür ediyoruz sunumları için. Özellikle bazı bakanların Meclise ve milletvekillerine karşı takındıkları üslup göz önüne alındığında bugün akşam her 2 Bakan, özellikle Sayın Bilgin örnek bir tablo çizdiler yani hep eleştirecek değiliz, buna teşekkür etmemiz gerekiyor.

Ben biraz önce size, bütün gruplara ve 2 Sayın Bakana, bakanların ve Adalet ve Kalkınma Partisinin soru önergelerini süresi içinde ve herhangi bir zamanda yanıtlama oranlarını verdim. Tüm bakanlarda bunu irdeliyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisi süresi içinde yüzde 12,04'le soru önergelerini yanıtlarken, Sayın Bilgin parti ortalamasının altında yüzde 5,3, Sayın Mehmet Nuri Ersoy da yüzde 2,51'le anayasal süre içinde cevaplamış. Sonra süre gözetilmeden bir şekilde cevaplamada da oranları yüzde 41 ve yüzde 65. Bu konuda daha hassas olmalarını, bu düşük rakamların da Meclise bir başka saygısızlık anlamına geldiğini söyleyeyim. Bakanlarımız içinde yüzde 65'le yanıtlayanlar, yüzde 50'yle süresi içinde yanıtlayanlar var. Çok eleştirdiğimiz Meclis Başkanı Şentop'un da soru önergelerini yüzde 98'le anayasal süre içinde yanıtladığını kaydetmek isterim; bu mümkün.

Şimdi, tabii ki Kültür ve Turizm Bakanı için söyleyecek çok şeyimiz var ama biraz önce bahsedilen Zeytinli Rock Festivali'nden Zonguldak Kozlu Müzik Festivali'ne, ODTÜ Bahar Şenliği'nden Tunceli Munzur Kültür ve Doğa Festivali'ne, Türkiye'nin dört bir yanında festivaller ve konserler iptal edildi; bu, utanılacak bir durum. Bunun karşısında, İçişleri Bakanının bu tutumunun karşısında, valiliklerin karşısında sizin başitirazcı olmanız gerekirken, bu konuda sizden hiçbir şey duymadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Turizm Kanunu geçen sene görüşülürken Sayın Bakan şöyle bir yanlış yaptı, çıktı bir televizyona ve dedi ki: “Ben bütün gruplarla görüştim, ya benimle görüşmediler veya dediler ki ‘Bizim esaslı bir itirazımız yok, biz siyaseten karşıyız.’” Bunu İsmail Küçükkaya'nın programında söyledi. Bekledim, tutanak altında söylüyorum: Bu söylediğiniz tamamen gerçek dışı, elimde kanuna tam 47 sayfalık muhalefet şerhimiz var. Siz beni aradığımızda dedim ki: Yaptığımız başta grubunuza saygısızlık. Diyorsunuz ki: “Ben size madde madde anlatayım, kendi ellerimle hazırladım, Bakanlıkta hazırlandı.” Grubunuz diyor ki: “Kanun tekliflerini münhasıran milletvekilleri verecek.” Siz Meclisle milletvekilleriyle Anayasa'ya karşı bir muvazaa ilişkisini tarif ettiğiniz için ben dedim ki kim imza attıysa o gelsin bize anlatsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ben Bakanı kabul edersem o muvazaalı ilişkinin bir gözcüsü, bir parçası hâline gelirim, bu başka bir şey; 47 sayfalık muhalefet şerhimiz dururken FOX TV'ye çıkıp da "Aslında siyaseten karşılar, esaslı bir itirazları yoktu." demeniz çok sıkıntılı bir durum oldu; bunu ifade edeyim.

Ayrıca, Yönetmen Emin Alper "Kurak Günler" filmi için 2018 yılında finansal yapım desteği almış, yirmi ay sonra faiziyle geri istiyorsunuz; gerekçeniz, senaryo değişmiş. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir denetim yok. Süresi içinde de bildirmişler, herhangi bir itirazınız olmamış ama ne zaman Emin Alper çıkmış, ödül töreninde "Boğaziçi Üniversitesine, oradaki direnişe destek veriyorum." demiş, salon, balkon ayakta alkışlamış; ağırınıza gitmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu desteği geriye verin. Desteği geriye istediğiniz film, 2022'de 3 büyük uluslararası film festivalinde Türkiye'yi temsil eden tek film; Cannes'deki başarısı ortada. Öyle gastronomi konusundaki Michelin Yıldızı'yla övünüp, Cannes'de memleketi temsil edene "Boğaziçi'yi destekliyorsan parayı faiziyle ver." demek doğru bir mevzu değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Ayrıca, bu konuda son derece hem kendinizle çelişir hem de makamınızla çelişir bir tutum içindediniz; bunu kaydetmek istiyorum.

6 yaşında evlendirilen çocukla ilgili, o çocuğun bu muameleyi gördüğü vakıfla ilgili, Vakıflar Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan olarak, Sayın Grup Başkan Vekili dedi ki: "Sonda ayrıntılı, doyurucu açıklama yapacak." Bir kelimeyle dile getirmediniz, bunu kaydetmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, diyorsunuz ki: "Gel, Antalya esnafını gezelim." Hodri meydan, gezelim. 81 ilde esnaf geziyorum, bıçak kemikte "İllallah." demişler. Antalya esnafı ve taksicisi ne zaman söyledi sözünü en son? 2019 yerel seçimlerinde. Ne oldu? Aldı büyükşehri sizden, verdi CHP'ye. (CHP sıralarından alkışlar)

Turizmin yüzde 95'ini CHP'li belediyelere emanet ettiyse sizin buradan almanız gereken bir mesaj var. Paramızın pul olması ve Rusya-Ukrayna meselesinin yarattığı fırsat penceresi elbette bizim açımızdan, esnafın yüzünü güldürüyorsa iyi bir şeydir ama sonuçta Türkiye dünyanın en ucuz tatili yapılan ülke ama kış rezervasyonlarında Akdeniz ülkeleri arasında 4'üncü sırada yani burada da karne iyi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Teşvik" meselesinin İngilizcesi, Almancası yok Sayın Bakan, Arapçası vardır. Bunlar, Batı demokrasilerinde övünülecek değil, utanılacak şeyler. Turizm Bakanı -minaraden at beni, in aşağı tut beni- teşvik de almaz, kendisiyle ilgili böyle şeyleri de övünerek anlatmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi diğer Bakanımızla ilgili konuya gelince... Sayın Bakan, rakamlarda şu kısım doğru olmadı, diyorsunuz ki: "Ücretlilerde yüzde 69 değil, yüzde 38." Ücretlide memur da var. İşçilerde yüzde 38 değil, yüzde 50 ama asgari ücret ve hemen üstünde maaş alan... Adam 20 lira fazla verip başka kategoriye geçiyor, orada oran yüzde 69 Sayın Bakan. Bu rakamı güvenerek ifade ediyorum ve her türlü tartışmaya hazırız.

3 Grup Başkan Vekili partimiz adına önerge verdik; promosyonlarda özel sektör aradan çıksın, emekçi maaşını bankadan alsın diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, son bir defa açayım efendim. 8’inci dakika efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konudaki yaklaşımınızı... Promosyonda aradan işveren çıksın çünkü emekçinin parasına el koyuyorlar.

EYT Başkanı Gönül Hanım’ı dinledim “Randevu alamıyorum Bakan olduğundan beri.” diyor. KESK Başkanı Mehmet Bozgeyik, BİRLEŞİK KAMU-İŞ Genel Başkanı Mehmet Balık sizden randevu alamamakta; çizdiğiniz tabloyla uyumsuz. Bu konuya bir dikkat sarf etmeniz gerektiğini düşünüyoruz. Yine, çizdiğiniz tabloyla sendikal alandaki yüzde 1 baraj son derece çelişkilidir.

Ayrıca, son söz olarak da şunu söylememiz lazım: EYT’deki yaş şartıyla ilgili net bir şey söylerseniz bugün milyonlarca EYT’li yatağa rahat uyuyarak girecekler.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarında alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin.

Buyurunuz Sayın Zengin.

42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; uzun bir çalışma ortaya koyduk, yaklaşık on iki saat oldu, ben herkesin de artık çok yorulduğunu bu manada düşünüyorum. Bütün milletvekillerimize, Sayın Bakanlarımıza göstermiş oldukları çalışma performansı ve bizlere meseleleri kendi cephelerinden anlatma gayretleri için hassaten teşekkür ediyorum.

Yeniden tartışmaya sebebiyet verecek bir konuşma yapmayı da tercih etmiyorum ama buna rağmen Ayasofya’yla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Belki ifade ederken bunu kastetmemiş olabilirsiniz, Ayasofya için “Ayasofya ibadet meselesi değil.” dediniz. Bakın, ben şuradan bakıyorum, şu an Müsavat Bey’i görüyorum, Levent Bey’i, hatta o gün Özgür Bey vardı; Ayasofya’nın açıldığı gün, biz o gün açılıştan haberdar değildik, biz buradaydık ve Genel Kurulda ve buraya gelen, Celal Adan Bey’e gelen bir bilgi notuyla biz bunu öğrendik ve hepimiz burada Ayasofya’nın ibadete açılmasının ne kadar önemli olduğunu konuştuk; ayakta alkışlandı, hepimiz için çok önemli anlar olduğunu ifade ettik. Ayasofya tam da ibadet meselesidir, tam da ibadet meselesidir; ibadete açılması bizim için fevkalade önemlidir ama bu arada da elbette ki bu toprakların en kadim yapısı olarak tarihi kimliğinin, dokusunun korunması bu manada çok önemlidir, Sayın Bakanımız da zaten konuşmasında bunun altını çizdi.

Bir diğer önemli nokta Diyarbakır Cezaevi. Diyarbakır Cezaeviyle ilgili olarak bize hangi suç atfedebilirsiniz ki? Darbenin ürünü olan bir cezaeviyle ilgili olarak bize ne söylenebilir ki yani? Tam tersine... Neyi komik bulduğunuzu anlayamadım, izah ederseniz seviniriz. Diyarbakır Cezaevindeki olanlar olmasın diye bugüne kadar biz hak, hukuk, demokrasi için uğraşan insanlarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, AK PARTİ, kendi lideriyle beraber darbeyi durdurmuş bir partidir, darbeyi durdurmuş. Bunu hep beraber yaptık aslında burada ama öncülük AK PARTİ’dedir. O sebeple bu konuları konuşurken kimin bu işlerin asıl sahibi olduğunu asla unutmamak lazım.

Tabii, en son konuşmacılarda kürsüde enteresan bir üslupla konuşma tarzı oluyor. İşte, böyle bakıyorum “gittiniz” “geldiniz” falan filan... Ya, lütfen bunu millete bırakalım, üç gün sonra seçim var zaten, seçim olduğu takdirde göreceğiz. Böyle havalı cıvalı, aşırı egolu konuşmalara gerek yok. Biz çalışalım, biz de halkın huzuruna gidiyoruz, hepimiz sokaktayız, çarşıdayız, pazardayız. Seçime gittiğimiz zaman da sonuçları göreceğiz. Zaten her daim takip ediyoruz. O yüzden mütevazı olmak her zaman için siyasette de çok önemlidir diye düşünüyorum.

Son bir sözüm de Sayın Bakanlarımıza. Sayın Özgür Özel ifade etti, Meclis Başkanlığının yüzde 98 oranı fevkalade önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Milletvekillerinin sorduğu sorulara süresi içerisinde cevap vermeyi biz de AK PARTİ Grubu olarak önemsiyoruz. Sayın Bakanlarımızın da hassaten bu konuya özen göstermelerini rica ediyoruz.

Ben, tekrar, bugün yoğun çalışma gösteren tüm milletvekili arkadaşlarıma, birlikte çalıştığımız stenograf arkadaşlarımıza, Sayın Divana, Sayın Başkana hassaten teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kısa bir cevap...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz efendim.

43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz Ayasofya'nın ibadete açılmasını tartışmıyoruz, söylediğim o. Bu kadar önemli bir yapının korunmasını söylüyoruz, korunması gerektiğini. Ayasofya'nın açıldığı gün de ben buradaydım, konuştum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İfadeniz de böyle anlaşılmasına müsait.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, onu düzeltiyim.

Diyarbakır Cezaeviyle ilgili de söylediğim şu: Orası bir işkence ve utanç merkezi olmalı kesinlikle, bir kültür merkezi ve müzesi olmalı. Çünkü 5 no.lu cezaevi uluslararası...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamam ama oranın sebebi bizmişiz gibi söylüyorsunuz Meral Hanım. Oranın sebebi biz değiliz, Diyarbakır Cezaevinin sebebi biz değiliz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz Diyarbakır Cezaevinin sebebi değilsiniz ama her yeri Diyarbakır Cezaevine çevirdiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç ilgisi yok, hiç ilgisi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda Türkiye'nin bütün cezaevleri işkence merkezlerine dönüşmüş durumdadır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç ilgisi yok, külliyen yalandır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunu da not olarak söyleyeyim.

SALİH CORA (Trabzon) – Karşılaştırılması bile abesle iştigaldir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu külliyen yalandır, bunu reddediyoruz. Arkadaşım doğru söylüyor, abesle iştigaldir. Bunu reddediyoruz, bunu reddediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, atladığım bir şey vardı; dünyaca ödülleri toplayan “Kurak Günler”i sırf beğenmedikleri için verilen destek geri alınmış. Gerçekten büyük bir ayıp, büyük bir utanç.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sistematiği yapılan işkenceyi... Nasıl bunu söylersiniz Meral Hanım ya, gecenin bu saatinde; hakikaten inanamıyorum yani!

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sinemaya destekten herhâlde Sayın Bakanın kastı sadece kendisi gibi düşünönlere verilecek bir destek.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dön dolaş aynı şeyler yani, bir gram ilerleme yok yani. Tam da ben doğruyu söylemişim, siz bize atfetmişsiniz yani. Reddediyorum, grubumuz adına reddediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Emin Alper’in yönetmeni olduğu “Kurak Günler” dünyaca bilinen bir film ve bu filme destek ve dayanışma da çığ gibi büyüyor; bunu da not edeyim.

Bu arada Özlem Zengin bana çokça şey söyledi ama ben sözümün arkasındayım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben size sadece iki kalem söyledim Sayın Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diyarbakır Cezaevinde yaşanan işkenceler... Bugün cezaevlerinden her gün ölüm çıkıyor. Garibe Gezer’in soruşturmasında hâlâ bir sonuç çıkmadı, takipsizlik kararı verildi daha doğrusu. Hasta mahpuslara ilişkin söylediğimiz hiçbir söz dikkate alınmıyor, her gün cezaevlerinden cenaze çıkıyor; buna başka ne diyelim bilmiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kaldırımlara cenazeleri gömüyorsunuz ya, daha ne yapacaksınız? Kaldırımlara cenaze sizler gömmediniz mi kemiklerini?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

44.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bakın, bize saldırı olduğu için cevap verme ihtiyacı duyuyoruz yoksa teşekkür edip kapatacağız.

Şimdi, iki konuda saldırı var, sadece iki konuda cevap veriyorum. Çok olduğu söyleniyor, tam iki konu. Aysel Tuğluk çıkmadı mı hapissheneden? Çıktı. Daha bugün... Kendi milletvekilinize, Filiz Kerestecioğlu’na sorar mısınız? Bakın, biz her yaptığımızı burada anlatmıyoruz. Filiz Kerestecioğlu Hanımefendi bana bir mahkûmla alakalı bir not gönderdi, daha bugün Adalet Bakanımızla burada otururken konuştuk, burada otururken. Ya, bunlar bilemiyorum yani... Her yaptığımızı da burada “Ah bunu yaptık, ah bunu yaptık.” diye anlatacak hâlimiz yok. İnsansak hiç fark etmez; mahkûmdur, hastadır, biz elimizden gelen her şeyi yaparız. O yüzden, yasaya uygun olarak her şeyi yaparız. Yani bu tarz saldırıları -bilemiyorum artık- çok gayriinsani buluyorum. Siyaset yapmanın da bir adabı var.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sadece tutanaklara... Gececek tabii, canım.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sataşmasın o zaman.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sadece tutanaklara geçsin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Aysel Tuğluk şu anda -yani özel hayatı olduğu için söylemek istemiyorum- geri dönülemez bir noktada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – E, tamam.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Söylemeyin, lütfen söylemeyin. Lütfen söylemeyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son sınırında bırakıldı, bu bir lütuf değil.

SALİH CORA (Trabzon) – O yasalar ne zaman çıktı ya? AK PARTİ döneminde çıkan yasalardan yararlandı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir minneti kabul etmiyorum. Aysel Tuğluk’u o hâle getiren onlardır, bu iktidardır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O yasayı kim yaptı?

SALİH CORA (Trabzon) – O yasa ne zaman yapıldı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aysel Tuğluk siyasi sebeplerle tutuklandı, rehin alındı ve “Sizi bıraktık.” diye bize minnet ettiriyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben bu konuyla ilgili uğraşan milletvekillerinden biriyim, bunu reddediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir şey olmaz ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olamaz, hakikaten olamaz!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kişisel bakımını yapamıyor Aysel Tuğluk.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olmaz tabii.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz bunun için uğraştık ya, ne münasebet!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Uğraştık.” Ne demek ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, aynen. Konuştuk... Ne münasebet?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sana ağır hasta diyorum ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – E tabii ki uğraştık..

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben ziyaret ettim, biliyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Yasal haklarından yararlandı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yahu, yanımızdaydı, anlatamıyor muyum size ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Buna minnet mi edilecek yani?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yahu, Allahuekber!

SALİH CORA (Trabzon) – Yasal haklarından yararlandı, çıktı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yasal hakkından yararlansın diye uğraştık diyoruz, neyini beğenmiyorsunuz?

PERO DUNDAR (Mardin) – Bu duruma gelmeden daha erken bırakabilirdiniz. Daha erken bırakabilirdiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Keşke o son aşamaya gelmeseydi, bıraksaydınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neyini beğenmiyorsunuz, neyini?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Geri dönmüyor artık. Aysel Tuğluk dönemiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neyini beğenmiyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neyi beğenelim ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Elimizden geleni yaptık. Ne kadar uğraştığımızı siz biliyorsunuz.

Hayret bir şey ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Binlerce hasta tutuklu var ya, binlerce!

SALİH CORA (Trabzon) – Niye tutuklular?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizin yüzünüzden!

SALİH CORA (Trabzon) – Ne alakası var!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne alakası var!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siyasi sebeplerle!

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok, terörden dolayı tutuklular!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne terörü ya! Siz herkese “terör” diyorsunuz!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kendi yaptıklarından dolayı!

SALİH CORA (Trabzon) – Olayı başka bir boyuta taşımayın!

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Devam)

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üçüncü turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru ve cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına sormak istiyorum: Devletin daimî hizmetlerini yürüten, süreli veya süresiz olarak çalışan tüm sözleşmeli personelin devlet memurluğu kadrosuna geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda yapılacak çalışmaları destekliyoruz ve sözleşmeli personel devlet memurluğu kadrosuna geçirilmelidir diyoruz.

Sayın Bakan, kamu kuruluşlarında devlet memurluğu kadrosunda olmayan, devlet memurlarıyla aynı işi yapan başka personeller de vardır; Sağlık Bakanlığında vekil ebe ve hemşireler, okullarda ücretli öğretmenler, vekil imamlar, fahri Kur'an kursu öğreticileri, Aile Bakanlığında ders ücretli çalışanlar gibi. Bu kişilerle ilgili bir çalışmanız var mıdır? Bu kişiler devlet memurluğu kadrosuna geçirilecek midir?

Sayın Kültür ve Turizm Bakanı, Kahramanmaraş kadim bir şehirdir, 200 tane vakıf eseri vardır. Kahramanmaraş'ta vakıflar bölge müdürlüğü kurulmasını ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – ...Germanicia Antik Kenti'nde kazı çalışmalarının devam etmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Bakan, güncellenmeyen tıbbi malzeme fiyatları yüzünden sağlık sistemini, hastaneleri ve hastaları karanlık günler bekliyor. Hastanelerde sağlık hizmetlerinin durma noktasına geldiği, acil vakalar dışında alınamayan malzemelerin, yıldan yıla artan borçlar yüzünden borç bataklığına saplanmış hastanelerin içinde bulunduğu durumu neden görmezden geliyorsunuz? SGK, ülkede yaşanan yüksek enflasyon, döviz kurundaki büyük değişim ve artan maliyetleri göz ardı ederek sağlık sistemini bir kaosu içine sürüklemektedir. SUT'taki tıbbi malzeme fiyatlarının dünya normlarının çok altında olması nedeniyle üretici firmalar mal vermek istemiyor. Zorunlu durumlar dışında kalp pilleri takılmıyor, malzeme fiyatlarının yüksekliği nedeniyle kalp ameliyatları, nöroloji ve ortopedi ameliyatları yapılamıyor.

Ben buradan Çalışma Bakanına ve iktidara seslenmek istiyorum: SGK ve SUT tavan tıbbi malzeme fiyatları dünya normlarının çok altında kalması nedeniyle uluslararası birçok firma Türkiye'ye ürün vermek istemiyor ya da öteliyor. Bu gerçekler göz önünde bulundurularak SUT paket fiyatları ve ameliyatta kullanılan malzeme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Bir şiir kitabı iki buçuk ay önce yasaklandı, yetmedi, yakılmasına karar verildi. Nerede? Hitler Almanyasında değil, Türkiye'de. Bu kitap, önceki dönem Eş Genel Başkanımız Figen Yüksekdağ'ın "Yıkılacak Duvarlar" adlı şiir kitabı. Figen Yüksekdağ, sarayın rehinesi olarak yıllardır tutuklu; fikirleri ve şiirleri ise milyonların kalbinde ve eyleminde. Selam olsun faşizmin zindanlarında umudu büyütenlere. Selam olsun kadın özgürlük mücadelesinin öncülerine; Figen Yüksekdağ'a, Gültan Kışanak'a, Sebahat Tuncel'e. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, ülkemiz, 2023 turizm vizyonu kapsamında uluslararası alanda turist sayısı ve turizm geliri bakımından dünyanın ilk 5 ülkesinden 1'i olmayı amaçlamaktadır. Bizler de bu vizyon kapsamında, Akdeniz'in incisi, seçim bölgemiz Mersin'in doğal, kültürel ve tarihî değerlerini ortaya çıkarmak, dünya ve ülke turizmden alacağı payı artırmak, ilimiz kültürünü ülkemize ve dünyaya tanıtmak amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Görüşülmekte olan Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Sayın Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy ve ekibini başarılı çalışmaları dolayısıyla tebrik ediyorum.

Aynı şekilde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın 2023 yılı bütçesinin de hayırlı olmasını diliyor, Sayın Bakanımız Profesör Doktor Vedat Bilgin'i ve ekibini tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hatay, 13 medeniyete ev sahipliği yapmış bir kültür kentidir; UNESCO tarafından dünyanın 26'ncı gastronomi şehri olarak ilan edilmiştir.

Suriye'de sınırlarda süren on iki yıllık savaş nedeniyle mülteci kampına dönen, turizmi sekteye uğrayan Hatay'ın tarihî yerlerinin ve turizm çeşitliliğinin tanıtılması için Hükûmetinizce hiçbir adım atılmamaktadır. Hatay'ın turizminin canlandırılması için turizm teşviki yapma planınız var mı? Olimpiyatlar ve Dünya Kupası'ndan sonra en büyük uluslararası organizasyon olan ve Hatay'da düzenlenen EXPO'ya da tek kuruş destek almadığımız gibi açılışına davete de rağmen siz ve tek bir bürokratınız, vali, kaymakam katılmadı; paylaşım yapmadı, kutlamadı. Arabistan'a destek vermeyi açıkladınız. Bu arada, dünya ülkelerini bir araya getiren EXPO'ya bir Kültür ve Turizm Bakanı neden katılmaz? Hatay Belediyesi CHP'nin değil, AKP'nin olsa EXPO'ya katılır mıydınız? Suudi Arabistan EXPO'suna ne kadar destek vereceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız, öncelikle Niğde'mizin turizmine ve ekonomisine büyük katkı sağlayacak olan kadim şehrimizin tarihini ve kültürel dokusunu yansıtacak elli yıllık hayal projemiz Niğde Kalesi ve çevresinin yenilenmesi ve korunması projemize vermiş olduğunuz destekten dolayı teşekkür ediyorum. Ayrıca, Niğde Vakıf İş Hanı'mızın yapım işine ve Fesleğen Cami'mizin de restorasyon işine yakın zamanda başlıyoruz.

Yine, Sayın Bakanım, sizin onayınızla çok güzel bir şeye imza atarak "Rum Kilisesi" olarak bilinen Yahya Peygamber Kilisesi'ni kütüphane olarak fonksiyonlandırarak bu kültür varlığını kurtarıyoruz. Sayın Bakanım, Niğde'mizde bunlara ve daha birçok talebimize destek verdiğiniz; size tüm Niğdeli hemşehrilerim adına teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, 2 sorum olacaktı:

- 1) Turizmde ortaya konulan bu büyük başarıyı sağlanmasında Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının ve yapılan tanıtım faaliyetlerinin rolü nedir?
- 2) Niğde'mizin en önemli ihtiyaçlarından olan Niğde Kültür ve Turizm Kongre Merkezi'miz için 2023 bütçesinden ödenek ayrılacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

EYT'li vatandaşlarımız yıllarca mağdur edildi. Seçim korkusuyla bir düzenleme yapacağımızı açıkladınız; başka başka sesler çıkarak insanların kafasını karıştırmayın. Vatandaşlarımıza işe başladıkları tarihte hangi şartlar geçerliyse o şartlarda emeklilik hakkı verin, bu işi daha fazla uzatmayın. Eksik ve yanlış yaptığımız her işi iktidarımızda en geç altı ay sonra düzeltereğiz.

Diğer yandan, özellikle pandemi döneminde kısa çalışma ödeneği uygulaması yapıldı, kısa çalışma ödeneğinden yararlanan vatandaşlarımızın primleri eksik yatırıldı. Bu vatandaşlarımızdan prim gün sayısını tamamlayamayanlar var. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanmış vatandaşlarımızın eksik primlerini tamamlama için bir çalışma yapacak mısınız? İntibak yasasıyla ilgili bir çalışmanız var mı?

Diğer yandan, tarihî eser zengini olan Edirne'mizdeki eserlerin korunması ve restorasyonlarının yapılması için gerekli kaynakları ayıracak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aydın'da Arkeoloji Müzesi'nde Müze Müdürünün, bazı kamu görevlilerinin ve siyasilerin adının karıştığı izinsiz kazılar, sondajlar, definencilik faaliyeti, kazıları elden teslim ihalelerle paravan şirketler üzerinden alma gibi yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları yani suç teşkil eden birçok iddia var. Hatta iddialar arasında Nazilli Belediyesinin, arkeolojik ve yüzeysel araştırma için doğrudan temin usulüyle bu suç çetesine ihale verdiği de vardır. Bazı siyasilerin de bu işlerin içinde olduğu ve suçtan kurtulmak için transfer olma iddiaları kamuoyunda konuşulmaktadır. Sayın Bakan, Aydın'da hangi müzelerden kaç tarihî eser çalınmış ya da kaybolmuştur? Toplam maliyetleri nedir? Bu konuda Aydın Adliyesinde açılan soruşturma ve ceza davalarına Bakanlık olarak müdahil olacak mısınız? Bu soruşturmalarda bazı siyasilerin korunduğu iddiaları doğru mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – AK PARTİ olarak, lideri Recep Tayyip Erdoğan'la, tüm kurumlarda olduğu gibi Kültür Bakanlığında da yirmi yılda seksen yılda yapılanları misli misli katlayan hizmetler yaptık. 2002-2021 yılları arasında 22'si çocuk ve bebek kütüphanesi olmak üzere 224 yeni kütüphaneyi hizmete açtık. 2010 yılından bu yana “yaşayan kütüphaneler” anlayışına uygun 11 yeni nesil kütüphane açtık. Çocuk ve halk kütüphanelerinin iyileştirilmesi kapsamında 253 kütüphaneyi yeniden yapılandırdık. 2002 yılında Dünya Miras Listesi'nde 9 olan varlık sayısını 2022 yılında 19'a çıkardık. Dünya Miras Geçici Listesi'nde 18 olan varlık sayısını ise 2022 yılında 84'e çıkardık. Bakanlığımıza bağlı kültür merkezi sayısı 2002 yılında 42 iken 2022 yılında bu sayıyı 122'ye yükselttik. 2002 yılında 12 olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bütçenin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sorumuz Çalışma Bakanına: Sayın Bakanım, 2019 seçimlerinde “Hiç kimsenin ekmeğiyle, aşıyla oynamayacağız.” diyerek Adana ve Mersin belediyelerini alan Cumhuriyet Halk Partili belediyeler binlerce insanımızı işten çıkarmış, kapının önüne koymuştur. Adana ve Mersin'de haksız hukuksuz yere sadece siyasi sebeplerle 5 binden fazla insanımız işten çıkarılmış. Bunlar mahkemelere işe iade davası açmışlar, tamamına yakını davayı kazanmış, şu ana kadar davayı kaybeden kimse yok. Yalnız CHP'li belediye bunları işlerine iade etmiyor, tazminatlarını da ödemiyor. Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinin aldığı kararı bir belediye başkanının uygulamamasını biz kabul etmiyoruz. Çalışma Bakanı olarak da bu işçilerimizin evlerine bir ekmeğe götürebilmesi için yeniden işlerine iade etmenizi talep ediyor, saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Piroğlu...

MUSA PİROĞLU (İstanbul) - Çalışma Bakanına sormak istiyorum: Sayın Bakan, çağrı iş merkezlerinde DİSK İLETİŞİM-İŞ'te örgütlenen işçiler bugün işten çıkarıldı ve orada örgütlenme şansları kalmadı. Bu çağrı merkezleri bir toplama kampı gibi çalışıyor, bu konuda bir adım atmıyor düşünüyor musunuz?

Sayın Turizm Bakanına sormak istiyorum: Hem Bakan olup hem de ülkenin en büyük turizm otellerini yönetmek sizi rahatsız etmiyor mu? İstifa etmeyi düşünmüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakanlardan süre kalırsa ben arkadaşları değerlendireceğim.

Sayın Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, Komisyonumuza yönelik doğrudan bir soru olmamıştır. Ben sadece bu vesileyle Bakanlık bütçelerinin hem çalışanları için hem de hizmet alanlar için hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Evet, Barış Atay Mengüllüoğlu'nun bir sorusu var “Moda Tiyatrosu'na niye destek verilmedi?” diye. Bakın, 2002 yılında 60 özel tiyatroya destek verilirken biz bugün bu sayıyı 567'ye çıkardık yani bir yerde 60, bir yerde 567, neredeyse 10 katı. Kime, nasıl, ne kadar verileceğini, ben bunu daha önce de defalarca ifade ettim. Kime, nasıl, ne kadar verileceğine de biz karar vermiyoruz. Biz özel tiyatroları düzenli olarak topladık, bütün tiyatro sektörünün temsilcilerinden, onların seçtikleri, bize önerdikleri temsilcilerden ve her kesimdeki temsilcilerden bir komisyon oluşturduk. Yani jüri üyelerine de o komisyon karar veriyor, kime nasıl dağıtılacağına da o komisyon karar veriyor. Biz burada tamamen tarafsız konumdayız. Şimdi, bir firma, bir tiyatro, bir sahne başvuru şartlarına uymamak için ısrar ederse ve şartları da yerine getirmezse zaten teknik olarak oradan geçme şansı yok ve kişiye özel de bizim kuralları değiştirme lüksümüz yok. Zaten Barış Bey de tiyatrocudur, böyle bir talepte bulunması kendisi açısından doğru değil, kuralların uygulanması lazım, herkese eşit kuralların işletilmesi lazım.

Yine, ayrıca, bir şey daha söylemişler, “Babamı Kim Öldürdü?” adlı oyun için Moda Sahnesi'ne veya başka bir özel tiyatroya destek verilmediğini. Ne Moda Sahnesi'nden ne de başka bir özel tiyatrodan bize bir başvuru olmamış, resmî bir başvuru yok.

Şimdi, kayıp eserlerle ilgili İYİ Partiden gelen bir soru var “Ne yapılıyor?” diye. Bakın, biz özellikle bu dönemde Kaçakçılıkla Mücadele Şubesini, Daire Başkanlığı hâline getirdik, uzman personel sayısını 3 katına çıkardık ve her şeyden önemlisi, 12 tane ülkeyle -bakın, en önemli şey bu- özel protokol yaptık. Kim bu ülkeler? Alıcı ülkeler veya -transfer- yol güzergâhı üzerindeki ülkeler. Ne sağlıyor? Bu ülkelerde aylarca, yıllarca uğraşarak elde ettiğiniz davaları, hiçbir şekilde uğraşmadan rahat bir şekilde, çok kısa sürede, iki-üç ay içinde -yıllar sürmeden- malları geri almanızı sağlıyor, kaçırılan malları geri almanızı sağlıyor.

Ayrıca, yine, müzelerdeki orijinal malların sahteleriyle değiştirilmesiyle ilgili bir önlem aldık; bu da dünyada birkaç ülkede uygulanıyor, bir tanesi de bizde uygulanıyor şu anda. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı ve ASELSAN iş birliğinde eser kimliklendirme projesi başlatmış olduk. En yeni teknolojilerle bu amaç... Yani bu nedir biliyor musunuz? Görünmez DNA; bütün eserlere biz görünmez DNA işlemeye başlıyoruz yılbaşından itibaren yani herhangi bir şekilde bu ürünü değiştirdiğiniz zaman zaten sistem onu anında yakalıyor, artık hani eskiden olduğu gibi o müzelerdeki hırsızlıkların olma şansı kalmıyor.

Yine, Zeynel Özen -HDP, İstanbul- “Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı, Alevilerin ihtiyacına cevap vermemektedir. Bu, Bakanlığın Alevilere kayyum atamasıdır.” Kesinlikle, bakın,

ben daha önce de söyledim Komisyonunda, tekrar ediyorum: Cemevleri, Alevi kültürleri Bakanlığa bağlanmadı. Bakın, bizim Bakanlığımızın altında kurulan birim sadece bir destek birimi ve ne yapıyor? Aydınlatma gideri, içme ve kullanma suyu gideri ile yapım, bakım ve onarım giderlerinin karşılanması, tefrişat ve malzeme alımı, cemevlerine imar planında yer verilmesi gibi birçok ihtiyaç duyulan şeyi karşılıyor. Şimdi, siz eğer bir sosyal devletseniz, sosyal devlet olma sorumluluğuyla vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamamız gerekiyor, zaten yapılan işlem bu. Biz bütün bu talepleri, eğer bizden talep olursa karşılıyor; bakın, eğer bizden bir talepte bulunmazsa cemevi, zaten biz bunlarla ilgili en ufak bir şey yapmıyoruz ama cemevi bize başvurursa bu ihtiyaçlarını -kanuni düzenleme gerekiyordu, kanundan yetki aldık- karşılıyor; bu da çok doğru, keşke daha önce yapılsaydı, iyi bir şekilde de uygulanıyor.

Yine, Meral Daniş Beştaş –HDP, Siirt- “Romanlar sistematik ayrımcılığa maruz kalıyor, hiçbir destek verilmiyor.” diye bir söylemde bulunmuş. Vallahi pandemi döneminde 40 bin sanatçıya Müzik Susmasın Projesi kapsamında 280 milyon 610 bin lira mali destek verdik ve bu sanatçıların yaklaşık yarısı Roman müzisyenlerden oluşmaktadır, siz de bunu çok iyi biliyorsunuz zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hepsi müzisyen mi Romanların?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Yani daha önce de birkaç kere soru geldi “Müzik festivallerinin iptal edilmesine karşı ne diyorsunuz?” diye. Bakın, ben daha önce de defalarca söyledim, Mecliste de söyledim, televizyonlarda da söyledim yani biz zaten ismimiz gereği Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak mümkünse hiçbir sınırlamanın olmaması, hiçbir yasağın olmaması taraftarınız ama bazen bölgesel olarak hassasiyetler oluşabilmekte; bu hassasiyetlerden sonra da valilikler, kaymakamlıklar veya işi organize edenler bazı iptallerde bulunabilmekte. Şimdi, ben baktım “Her yerde, Türkiye’nin dört bir yanında festivaller iptal ediyor.” gibi bir söylem olunca ben de İçişleri Bakanlığından rakamları istedim onlardan aldığı için izinler. İşte, ekim sonu itibarıyla rakamları aldığımızda 5 bin tane etkinlik gerçekleşmiş, bunun yaklaşık 20 tanesi iptal olmuş; bunun da 13 tanesi kaymakamlık, valilik tarafından, 7 tanesi organizatörler tarafından iptal olmuş. Bunu da sadece bir bilgi olarak veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Elimizde liste var ya! Öyle bir şey olur mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Bakın, bizim Bakanlık olarak sanatçılara verdiğimiz destek zaten hiç olmadığı kadar arttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Otellerinizde her türlü film oynuyor. Sadece konserler mi yasak? Ayıp!

PERO DUNDAR (Mardin) – Yani bütün konserler valinin insafına bırakılmış.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçek dışı ya!

BAŞKAN – Sayın Bilgin...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, taşerondan hiç söz etmediniz, çok telefon alıyoruz. Belediye şirket işçileri, yardımcı zabıta telefonla çok arıyorlar; bir açıklama yapın.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Karayolları taşeronları, PTT taşeronları sürekli yazıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN – Sayın Başkanım, ben ilk soru olarak Müsavat Bey’in yaptığı değerli eleştiriyi dikkate alarak onun sorularını cevaplandıracağım.

Eleştiri yapan ve soru soran bütün sayın milletvekillerimize öncelikle teşekkür ediyorum.

Müşavet Bey haklı bir soru sordu, çalışma süreleri ile istihdam arasındaki ilişkiyi. Yalnız, orada açıklayıcı bir not ilave etmeme müsaade edin. Biri mevsimlik işçiler, onlar geçici işçiler, her yıl çalışma süreleri değişiyor, farklılaşıyor kurumlara göre. O, toplam çalışma süresini etkileyen faktörlerden biri. Bir diğeri de son yıllarda önemli bir başka faktör de uzaktan çalışma, esnek çalışma gibi özellikle pandemiden sonra yaygınlaşan çeşitli çalışma biçimleri var. Bunlar istihdamda görülüyor yani primleri yatıyor ama ortalama çalışma sürelerinde bir kısalmaya sebep oldu, onu belirtmek isterim.

Tabii, Müşavet Bey'in diğeri önemli bir sorusu var: "Bürokratlar mı hazırlıyor bütün bu hazırlıkları?" Evet, hizmetleri bizler belirliyoruz, elimizdeki rakamları, verileri bizler şey yapıyoruz. Milletvekillerimizin gelip herhangi bir yerde SSK'li sayılarını EYT'yi söz gelimi ele alırsak 99'dan önce kaç tane dosya vardı, bunları inceleyecek hâlleri yok, biz bu çalışmaları yapıyoruz. Bunun siyasal bir projeye dönüşmesiyle, grubumuza sunduktan sonra siyasallaşma süreci öyle işliyor.

Teşekkür ediyorum.

Levent Bey'in katkıları var, geçici işçilerle ilgili bir sorusu var. Geçici işçiler meselesini tamamen çözecek bir düzenlemeyi hazırladık, onun için orada kapsamlı bir çözüm var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – EYT'ye gel, EYT'ye gel.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN – Meral Hanım'ın bir sorusu var, açlık sınırı ve yoksulluk sınırı üzerinden yaptığı bir eleştiri var. Bu açlık sınırı ve yoksulluk sınırı araştırmalarını çeşitli sendikalarımız yapıyor ama sizin ifade ettiğiniz rakamlarla ilgili araştırmayı yapan konfederasyon bunu kamuoyu oluşturmak için yapıyor. Çünkü ben hem yapan arkadaşları tanıyorum hem nasıl yapıldığını, yöntemini biliyorum; bu, bilimsel yöntem değil, sadece Ankara'da 15 tane marketten fiyat alınarak oluşturulan bir şey. Kamuoyu oluşturmak açısından faydalı olabilir, sendikalar açısından faydalı olabilir ama bundaki keyfiliğin ve bilim dışılığın altını çizmek isterim.

Ben hep şunu öneriyorum, diyorum ki: OECD'nin rakamları var, UNDP'nin rakamları var, Birleşmiş Milletlerin rakamları var, çeşitli uluslararası kuruluşların rakamları var, onlara bakın. Mesela, UNDP'nin rakamının 2,15 dolar olduğunu ifade etmek isterim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Oradaki asgari ücret ile bu aynı değil ama, orada yüzde 4 veriyor asgari ücreti.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN - Dolayısıyla "fert başına açlık sınırı" diye, bir de onlarda "mutlak açlık sınırı" diye bir kategorizasyon var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – EYT'ye gel Sayın Bakan, EYT'ye.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Oradaki asgari ücretli çalışan sayısı çok az.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN - Dolayısıyla bu keyfi belirlenmiş rakamlar üzerinden eleştirinin tahmin edersiniz ki sağlıklı bir tarafı yok.

Asgari ücretle ilgili eleştirinizde de bir hususu belirtmek isterim. Asgari ücreti biz artırdığımız zaman, mesela diyelim ki biz 12 bin lira veya 9 bin lira yaptığımız zaman -herhangi bir rakamı örnek olarak alalım, 9 bin lira yapıldığı zaman, 10 bin lira, 12 bin lira yapıldığı zaman- onun üzerindeki bütün ücretlilerin ücretini yukarı doğru farklılaştırıyor. Bu benim bir iddiam değil, bu bir olgu. Bunu da nereden izliyoruz? Bize bildirilen, bizim aldığımız vergiler üzerinden, primler üzerinden, biz zaten tablolarımızdan bunu görüyoruz; dolayısıyla o eleştirinizin de geçerli olmadığını söyleyeyim.

EYT'yle ilgili ben açık söyledim, galiba yeterince ifade edemedim. Bütün veriler ortaya çıktıktan sonra karar vereceğiz. Onun için, buradan, bu akşam karar açıklamam beklentisi doğru bir beklenti değil. Bütün verileri belirledikten sonra...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bütçede bir şey söylediniz “Yaş sınırı yok.” dediniz “99 öncesi emekli olacak.” dediniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN – Zaten çok geçmeyecek, merak etmeyin, on gün, on beş gün sonra, yirmi gün sonra yani bu ay içerisinde Meclise intikal edecek, o zaman etrafıca açıklayacağız. Bunu on beş gün önce şunu saklayacağız veya yirmi gün sonra bunu açıklayacağız gibi bir endişeyle soruyorsanız doğrusu bu eleştirinizin de geçerli olmadığını düşünüyorum.

Tabii, burada, özellikle Özgür Bey’in söylediği bir husus var, çok önemli, diyor ki: “Yüzde 38, ücretlilerin içerisinde sadece asgari ücretlilerin payı.” Doğru fakat “Memurları niye katmıyorsunuz?” diyor. Memurları katarsak bu oran daha da düşer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir beş dakika daha verin Başkanım, herkes bekliyor, şunları anlatsın ya, Türkiye bekliyor ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Memurlar da dâhil değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN - Neden daha da düşer? Memur maaşları ortalaması yüksek, 11 bin liranın üstünde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben, memurlar dâhil bu rakam diyorum. Yüzde 38, memurlar dâhil olunca oluyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VEDAT BİLGİN – Değil, değil. Bizim sadece SSK’li kişilerin aldığı asgari ücret kadrosu üzerinden...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, beş dakika söz ver, ülke için önemli bu anlattıkları.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlara biraz daha söz verebiliriz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Bakanım, neden emeklilikle ilgili sorumuza cevap vermediniz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Beş dakika daha konuşsun.

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla, üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 500 bin kişinin sorduğu soru var Sayın Başkan, cevap versin Sayın Bakan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Türkiye burayı bekliyor Sayın Başkan, yıllardır bunun mücadelesini veriyoruz, belediye şirket işçilerinin hepsi burada kadro verilecek mi diye bekliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunda EYT yaş şartının kalktığını söyledi Sayın Bakan, lütfen o konuda bir açıklama getirsin çünkü milyonlarca EYT’li Sayın Bilgin’den cevap bekliyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, taşeron işçilerle ilgili hiçbir şey söylemedi Sayın Bakan. Yani bu ülkenin en çok kanayan yaralarından biri bu.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkan, oylamaya geçelim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın sesini bir açın da cevap versin.

BAŞKAN - Kültür ve Turizm Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

16.505.839.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

7.986.966.904,31

Bütçe Gideri

7.275.051.616,35

Ödenek Üstü Gider

3.857.540,86

Kullanılmayan Ödenek

715.772.828,82

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun 2023 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

564.301.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

564.301.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Radio ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	264.213.000,00
Bütçe Gideri	241.446.716,69
Kullanılmayan Ödenek	22.766.283,31

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	224.213.000,00
Bütçe Geliri	293.484.381,16
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	45.258,92
Net Bütçe Geliri	293.439.122,24

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) *Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.124.390.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.124.390.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	467.352.000,00
Bütçe Gideri	456.937.971,33
Kullanılmayan Ödenek	10.414.028,67

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	441.231.000,00
Bütçe Geliri	459.392.723,13
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	4.381,00
Net Bütçe Geliri	459.388.342,13

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2023 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.108.171.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.107.971.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	433.572.600,00
Bütçe Gideri	423.874.644,94
Kullanılmayan Ödenek	9.697.955,06

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	390.106.000,00
Bütçe Geliri	418.092.519,12
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.638,00
Net Bütçe Geliri	418.090.881,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2023 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	156.002.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	155.802.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	61.705.350,00
Bütçe Gideri	58.773.448,86
Kullanılmayan Ödenek	2.931.901,14

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	54.889.000,00
Bütçe Geliri	58.277.110,39
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	4.334,88
Net Bütçe Geliri	58.272.775,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.138.719.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.686.949.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.352.092.786,72
Bütçe Gideri	1.239.124.633,23
Kullanılmayan Ödenek	112.968.153,49

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.080.339.000,00
Bütçe Geliri	2.103.811.293,71
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	68.871.607,05
Net Bütçe Geliri	2.034.939.686,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI**1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.489.557.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.488.557.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	658.006.849,16
Bütçe Gideri	485.758.538,01
Kullanılmayan Ödenek	172.248.311,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	563.661.000,00
Bütçe Geliri	464.627.658,65
Net Bütçe Geliri	464.627.658,65

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.063.265.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.063.065.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	401.962.800,00
Bütçe Gideri	400.890.474,15
Kullanılmayan Ödenek	1.072.325,85

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	392.667.000,00
Bütçe Geliri	389.233.127,94
Net Bütçe Geliri	389.233.127,94

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir..

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU**1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	50.583.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	50.583.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	20.113.150,00
Bütçe Gideri	19.582.231,82
Kullanılmayan Ödenek	530.918,18
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	18.920.000,00
Bütçe Geliri	20.029.782,32
Net Bütçe Geliri	20.029.782,32
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	24.468.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	24.468.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	8.527.743,87
Bütçe Gideri	7.822.901,26
Kullanılmayan Ödenek	704.842,61
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	7.870.000,00
Bütçe Geliri	7.931.274,70
Net Bütçe Geliri	7.931.274,70
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Atatürk Araştırma Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI**1) Atatürk Kültür Merkezi 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	27.575.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	27.575.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	11.253.079,00
Bütçe Gideri	9.413.439,33
Kullanılmayan Ödenek	1.839.639,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	9.752.000,00
Bütçe Geliri	9.099.717,10
Net Bütçe Geliri	9.099.717,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK DİL KURUMU

1) Türk Dil Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	66.692.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	251.530.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	462.035.500,00
Bütçe Gideri	230.419.115,33
Kullanılmayan Ödenek	231.616.384,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	225.175.000,00
Bütçe Geliri	88.124.860,36
Net Bütçe Geliri	88.124.860,36

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK TARİH KURUMU

1) Türk Tarih Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	133.293.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	235.040.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	191.510.507,41
Bütçe Gideri	177.987.543,00
Kullanılmayan Ödenek	13.522.964,41
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	242.057.000,00
Bütçe Geliri	85.215.901,58
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadalar	200,45
Net Bütçe Geliri	85.215.701,13

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	129.753.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	129.653.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.693.500,00
Bütçe Gideri	11.566.780,32
Kullanılmayan Ödenek	5.126.719,68

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	12.427.000,00
Bütçe Geliri	10.312.711,51
Net Bütçe Geliri	10.312.711,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	160.348.125.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	26.002.303.416,00
Bütçe Gideri	25.934.788.551,09
Ödenek Üstü Gider	40.185,00
Kullanılmayan Ödenek	67.555.049,91

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

1) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	91.840.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	168.985.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	53.389.000,00
---------------	---------------

Bütçe Gideri	47.207.658,36
--------------	---------------

Kullanılmayan Ödenek	6.181.341,64
----------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	77.915.000,00
----------------------	---------------

Bütçe Geliri	155.208.836,93
--------------	----------------

Bütçe Gelirinden Ret ve İadeler	166.040,00
---------------------------------	------------

Net Bütçe Geliri	155.042.796,93
------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece, üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir; hayırlı olmasını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, üçüncü tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 9 Aralık 2022 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.45

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koruyucu aile yanında kalan çocuk sayısındaki artışa ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74213)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sn. Derya Yanık tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 04.11.2022

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

- 1- Koruyucu aile yanında kalan çocukların sayısının son 20 yılda 17 kat artarak 2022 yılı itibari ile 8793'e çıkmasının nedenleri 20 yılda oluşan ailevi sorun ve ekonomik sıkıntılardan oluşan durumların bir yansıması mıdır?
- 2- Çocuk yapmak kadar çocuğa iyi bir gelecek ve aile yapısı ile sahiplenilmesi öncelik olarak düşünülmekte midir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 959
Konu : Soru Önergesi (7/74213)

08/12/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.11.2022 tarihli ve 1116089 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/74213 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (

Niğde Milletvekili Sayın **Ömer Fethi GÜRER**'e Ait 7/74213 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Çocuklara yönelik hizmetler çocuk hakları doğrultusunda aile odaklı (*koruyucu aile hizmeti, evlat edinme hizmeti, Sosyal ve Ekonomik Destek hizmeti*) yaklaşım önceliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Çocukların aile birlik ve bütünlüğü içinde büyümelerini sağlamak koruma hizmetlerimizin temelini oluşturmaktadır.

Bunun mümkün olmaması kurumsal politika öncelikleri doğrultusunda son çare olarak uygulanmaya çalışılan kuruluş bakımının zorunlu olması durumunda temel anlayış ise kısa süreli kuruluş (*çocuk evi veya çocuk evleri sitesi, ihtisaslaştırılmış çocuk evleri sitesi*) bakım hizmeti verilmesidir. Bununla birlikte süre fark etmeksizin kuruluş bakımında yer alan çocuklarımızın kaldıkları süre zarfında en iyi ve sağlıklı bir şekilde hayata hazırlanması, yetiştirilmesi, zihinsel, ruhsal, fiziksel, sosyal, bilişsel ve duygusal gelişiminin desteklenmesi temel hedeftir.

Korunmaya ihtiyacı olan çocuklarımızın aile ortamında sağlıklı ebeveyn modelleri ile yetişmelerinin sağlanması amacıyla kurumsal politikamızda önceliğimiz olan koruyucu aile hizmet modellerinin yaygınlaştırılması ve tanıtılması çalışmaları hızla devam etmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23.06.2021 tarihinde imzalanan ve 24.06.2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genelge ile 30 Haziran Koruyucu Aile Günü olarak ilan edilmiştir.

2022 yılı, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü kutlamaları kapsamında; 81 İl Müdürlüğüince İl Protokolünün, Koruyucu Aile ve Çocukların, STK'ların, ilgili kamu kurum ve kuruluşların katılımı ile 30 Haziran Koruyucu Aile Farkındalık Günü Kortej Yürüyüşü ve Koruyucu Aile Şenlikleri gerçekleştirilmiştir.

Koruyucu Aile Hizmet Modelinin güçlendirilmesi, toplumun bu konuda farkındalığının artırılmasıyla birlikte son 20 yılda kuruluşlarda korunma ve bakım altında bulunan çocuk sayısı azalırken Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılan çocuk sayısında artış yaşanmıştır.

Bakanlığımız hizmetlerinde korunmaya ihtiyacı olan çocukların Türk örf, adet, inanç ve milli ahlakına sahip, kendisine güvenen, insan sevgi ve saygısıyla dolu yetiştirilmeleri, bir iş veya meslek sahibi yapılmaları, koruma kararı kalktıktan sonra da toplum içinde izlenmeleri ve desteklenmeleri esastır. Koruma altında olan çocuklarımızın da akranları gibi hayatın her alanında görünür olması bu toplumun saygın birer bireyleri olarak yetişmeleri önemsenmektedir.

2.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son beş yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdî destek verilen dernek ve vakıflara,

- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 2021 yılında yurt dışına göç eden kişilere dair verilere,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emekliliğin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesinin bazı taşınmazları satışa çıkarmasına,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Sigortanın verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emekliliğin verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

2017-2022 yılları arasında Borsa İstanbul'un verdiği reklamlara ve bu reklamlara yapılan ödemelere,

- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, içme suyunun elektrik enerjisiyle temin edildiği yerlerde elektrik faturalarının sübvansede edilmesi talebine,

İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebatî'nin cevabı (7/74240), (7/74373), (7/74376), (7/74533), (7/74535), (7/74536), (7/74541), (7/74672)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması arz ederim.

Necdet İPEKYÜZ
Batman Milletvekili

Bu bağlamda;

- 1- Son 5 yılda bakanlığınızca kaç dernek ve vakıfa hibe, proje karşılığı mali yardım gibi yollarla nakdi destekler sağlanmıştı? Nakdi destek verilen dernek ve vakıfların listesi nedir?
- 2- Son 5 yılda bakanlığınızca protokol yapılan dernek ve vakıflar hangileridir? Bu protokoller hangi kapsamda yapılmıştır ve hangi faaliyet alanlarıyla ilgilidir?
- 3- Son 5 yılda mali olmayan yollarla (örn. faaliyetler için alan/mekan/ofis sağlayarak, aynı destek, eğitim vb.) bakanlığınız ve bağlı kurumlar tarafından kaç dernek ve vakıf desteklenmiştir?
- 4- Bakanlığınızca son 5 yılda dernek ve vakıfların kullanımına tahsis edilen yer (arsa, bina, ofis vb.) sayısı kaçtır? Tahsis edilen yerlerin adresleri nedir, hangi kurumlara ne kadar süreyle hangi amaçla tahsis edilmiştir? Listesini paylaşır mısınız? Dernek ve vakıflara yapılan diğer aynı yardımlar neleri kapsamaktadır, hangi kurumlar faydalanmıştır ve bu yardımların toplam tutarı ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruları Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Yüksel ÖZKAN

Bursa Milletvekili

Son yıllarda hayat pahalılığı, işsizlik ve kamuda işe alımlarda liyakata önem verilmemesini gerekçe göstererek, gençlerimizin büyük çoğunluğu yurt dışında yaşamak istediklerini belirtmektedirler.

Aynı zamanda eğitilmiş ve meslek sahibi olan genç nüfus da yurt dışına çalışmak üzere ülkemizden göç etmeye devam etmektedir.

Bu noktadan hareketle;

1. 2021 yılında ülkemizden yurt dışına göç eden kişilerin yaş grupları nelerdir?
2. 2021 yılında ülkemizden göç eden kişilerin, ülkemizdeki bölgelere göre dağılımı nedir?
3. 2021 yılında ülkemizden göç eden kişilerin cinsiyet dağılımları nelerdir?
4. 2021 yılında ülkemizden yurt dışına göç eden eğitilmiş ve meslek sahibi kişi sayısı kaçtır, dağılımı nedir?
5. 2021 yılında ülkemizden göç eden kişilerin gittikleri ülkelere göre dağılımı nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
14.11.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

- 1 – 2017 Ocak ila 2022 Ekim ayı arasında geçen sürede; Türkiye Hayat Emeklilik’in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinlikler hangileridir? Hangi etkinliğe ne tür desteklerde bulunulmuştur?
- 2 – Türkiye Hayat Emeklilik; bahsi geçen tarihler arasında kaç kişiye sponsor olmuştur? Bu kişiler kimlerdir ve sponsor desteği verilmesinin gerekçesi nedir? Bahsi geçen desteklerin toplam tutarı nedir?
- 3 - 2017 Ocak ila 2022 Ekim ayı arasında geçen sürede, Türkiye Hayat Emeklilik’e sponsorluk ve destek için başvuruda bulunan kişi, kurum ya da demokratik örgütlerinin isimleri nedir? Bunların hangilerinin başvuruları olumlu, hangilerinin başvuruları olumsuz olarak yanıtlanmış veya hiç yanıt verilmemiştir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.17.11.2022

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Kayım yönetimindeki Siirt Belediyesi kentte bulunan arazi ve tarlaların olduğu toplam değer 33 milyon 939 bin 629 TL olan 18 taşınmazı satışa çıkarmıştır. Belediye; ilan vererek Evren, Kooperatif, Çal ve Yağmur Tepe'de bulunan ikisi tarla 16'sı arsa olan toplam 18 taşınmazı ihale ile satışa çıkarmış, satışa çıkarılan taşınmazlar için biçilen değer en düşüğünü 148 bin 167 TL, en yüksekini de 15 milyon 485 bin 877 TL olarak belirlemiştir. İlan çıkarılan 18 taşınmazın muhammen toplam bedeliyse 33 milyon 939 bin 629 TL olarak hesaplanmıştır. 22.11.2022 günü saat 14:00'te gerçekleşecek olan ihale ilanında satışın şartname doğrultusunda gerçekleşeceği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Kayıım idaresindeki Siirt Belediyesi 18 adet taşınmazın satış gerekçesi nedir?
- 2- Kayıım idaresi bu satıştan hangi kamusal faydayı ummaktadır?
- 3- Satış için taşınmaz değerlendirmesi hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 4- Daha önce de satışa çıkarılan bu taşınmazlar neden satılmamıştır?
- 5- Taşınmaz satışı belediyeyi zarara uğratmayacak mı?
- 6- Kamunun zarara uğratılmasına neden cevaz verilmektedir?
- 7- Belediyenin hâlihazırda borcu ne kadardır?
- 8- Satışa çıkarılan taşınmazlar hâlihazırda hangi amaçlar için kullanılmaktadır?
- 9- Taşınmaz satışı ile elde edilecek olan gelirlerin hangi amaçla kullanılması planlanmaktadır?
- 10- Kamuya ait taşınmazların satışı neticesinde bazı kesimlerin fayda sağlaması yanında kent halkı bu taşınmazlardan mahrum kalacak olup kayıım idaresi neden bu hukuksuz kararı almıştır?
- 11- Belediyenin kamuyu uğrattığı/uğratacağı zararların telafisi nasıl gerçekleşecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
17.11.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

1 – 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Türkiye Sigorta'nın reklam verdiği gazete, dergi, radyo, televizyon ve sosyal medya hesapları hangileridir? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtilmek üzere; verilen bu reklamlara ne kadar ödeme yapılmıştır?

2 - 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Türkiye Sigorta, hangi belediyelere ait billboard ve reklam panolarını kiralamıştır? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtilmek üzere bu kiralamalara yapılan ödeme ne kadardır? Yine aynı şekilde hangi belediyelerin otobüs ve metrolarına reklam verilmiştir? Bu reklamlara yapılan ödemeler ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
17.11.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

1 – 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Türkiye Hayat Emeklilik'in reklam verdiği gazete, dergi, radyo, televizyon ve sosyal medya hesapları hangileridir? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtilmek üzere; verilen bu reklamlara ne kadar ödeme yapılmıştır?

2 - 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Türkiye Hayat Emeklilik, hangi belediyelere ait billboard ve reklam panolarını kiralamıştır? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtilmek üzere bu kiralamalara yapılan ödeme ne kadardır? Yine aynı şekilde hangi belediyelerin otobüs ve metrolarına reklam verilmiştir? Bu reklamlara yapılan ödemeler ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasamın 98 ve İçtüzüğüün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
17.11.2022

Alpay Antmen

Mersin Milletvekili

1 – 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Borsa İstanbul'un reklam verdiği gazete, dergi, radyo, televizyon ve sosyal medya hesapları hangileridir? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtmek üzere; verilen bu reklamlara ne kadar ödeme yapılmıştır?

2 - 2017 Ocak ila 2022 Kasım ayı arasında geçen sürede; Borsa İstanbul, hangi belediyelere ait billboard ve reklam panolarını kiralamıştır? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtmek üzere bu kiralamalara yapılan ödeme ne kadardır? Yine aynı şekilde hangi belediyelerin otobüs ve metrolarına reklam verilmiştir? Bu reklamlara yapılan ödemeler ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Av. Abdurrahman TUTDERE
TBMM Başkanlık Divanı Üyesi
Adıyaman Milletvekili

Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerimiz başta olmak üzere ülkemiz genelinde özellikle köylerde yaşayan yurttaşlarımız içme suyu ihtiyaçlarını artezyenlerden elektrik enerjisi vasıtasıyla sağlamaktadırlar. Yurttaşlarımız içme suyunun yer altı sularından temin edildiği köy tüzel kişiliğine sahip yerleşim yerlerinde içme suyunun yeryüzüne çıkarılması ve dağıtımı için fahiş elektrik faturası bedelleri ödemektedirler. Yüksek bedelli faturalar yurttaşlarımızı mağdur etmekte, en temel insan haklarından olan temiz suya erişim hakkından mahrum olmalarına yol açmaktadır.

Adıyaman ilimizde;

- **Merkez ilçesine bağlı 103,**
- **Besni ilçesine bağlı 51,**
- **Kahta ilçesine bağlı 90,**
- **Gerger ilçesine bağlı 30,**
- **Gölbashi ilçesine bağlı 15,**
- **Samsat ilçesine bağlı 15 köyde olmak üzere TOPLAM 304 yerleşim biriminde içme ve sulama suyu artezyenlerden elektrik enerjisi kullanılarak temin edilmektedir. Köylülerimiz içme ve sulama suyu temini için ödedikleri fahiş elektrik faturası bedelleri nedeniyle mağdur olmaktadır. Köylülerimiz mağduriyetlerinin giderilmesi için çalışma yapılmasını beklemektedirler.**

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde içme suyunun elektrik enerjisi vasıtasıyla temin edildiği yerleşim birimleri tespit edilmiş midir? Türkiye genelinde kaç yerleşim biriminde içme suyu elektrik enerjisi vasıtasıyla temin edilmektedir. Bu yerleşim yerlerinin bölgelere göre dağılımı ne şekildedir? Toplam nüfusa oranı kaçtır?
2. Adıyaman'da haricen edindiğimiz bilgilere göre içme suyunu elektrik enerjisi vasıtasıyla temin eden toplam 304 köyde köylülerimizin ödemiş oldukları elektrik faturası bedellerinin sübvans edilmesine yönelik bakanlığımızca yürütülen bir çalışma var mıdır? Bu konuda bir çalışma yapacak mısınız?
3. Anılan köylerde elektriğin güneş enerjisi vasıtasıyla elde edilmesi için GES kurulmasına yönelik bakanlığımızca veya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ortak şekilde yürütülen herhangi bir çalışma var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir? Köylülerimizin yükünün hafifletilmesi için bu konuda bir çalışma yapacak mısınız?
4. GES kurulmasına yönelik herhangi bir çalışmanız var ise usulleri nasıl olacaktır? GES kurulması sürecinde köylüden herhangi bir ücret talep edilecek midir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610-1741068
Konu : Soru Önergeleri

08.12/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekte yer alan listedeki soru önergelerine ilişkin olarak, Bakanlığımız birimlerinden alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATI
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek-1: Soru Önergeleri Listesi
Ek-2 Soru Önergeleri Cevap Metinleri

Batman Milletvekili Sayın Necdet İPEKYÜZ'e ait 7/74240 Esas Sayılı Soru Önergisine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlara ilişkin bilgiler; Genel Faaliyet Raporları, Bakanlığımız Faaliyet Raporları ve Merkezi Yönetim Bütçe İstatistiklerinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Bursa Milletvekili Sayın Yüksel ÖZKAN'a ait 7/74373 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; İçişleri Bakanlığı uhdesindedir.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN'e ait 7/74376 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Cumhurbaşkanı Yardımcılığı uhdesindedir.

Siirt Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ'a ait 7/74533 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesindedir.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN'e ait 7/74535 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Cumhurbaşkanı Yardımcılığı uhdesindedir.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN'e ait 7/74536 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Cumhurbaşkanı Yardımcılığı uhdesindedir.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN'e ait 7/74541 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Cumhurbaşkanı Yardımcılığı uhdesindedir.

Adıyaman Milletvekili Sayın Av. Abdurrahman TUTDERE'ye ait 7/74672 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı uhdesindedir.

3.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son beş yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdî destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/74288)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve içtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Necdet İPEKYÜZ
Batman Milletvekili

Bu bağlamda;

- 1- Son 5 yılda bakanlığınızca kaç dernek ve vakıfa hibe, proje karşılığı mali yardım gibi yollarla nakdi destekler sağlanmıştır? Nakdi destek verilen dernek ve vakıfların listesi nedir?
- 2- Son 5 yılda bakanlığınızca protokol yapılan dernek ve vakıflar hangileridir? Bu protokoller hangi kapsamda yapılmıştır ve hangi faaliyet alanlarıyla ilgilidir?
- 3- Son 5 yılda mali olmayan yollarla (örn. faaliyetler için alan/mekan/ofis sağlayarak, aynı destek, eğitim vb.) bakanlığınız ve bağlı kurumlar tarafından kaç dernek ve vakıf desteklenmiştir?
- 4- Bakanlığınızca son 5 yılda dernek ve vakıfların kullanımına tahsis edilen yer (arsa, bina, ofis vb.) sayısı kaçtır? Tahsis edilen yerlerin adresleri nedir, hangi kurumlara ne kadar süreyle hangi amaçla tahsis edilmiştir? Listesini paylaşır mısınız? Dernek ve vakıflara yapılan diğer aynı yardımlar neleri kapsamaktadır, hangi kurumlar faydalanmıştır ve bu yardımların toplam tutarı ne kadardır?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 92686975/610
Konu : Yazılı Soru Önergesinin
Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/11/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1116089 sayılı yazınız.

Batman Milletvekili Sayın Necdet İPEKYÜZ tarafından verilen “*Son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin*” 7/74288 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı yazımız ekinde sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Batman Milletvekili Sayın Necdet İPEKYÜZ tarafından verilen “*Son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin*” 7/74288 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

SORU 1- Son 5 yılda bakanlığımızca kaç dernek ve vakıfa hibe, proje karşılığı mali yardım gibi yollarla nakdi destekler sağlanmıştır? Nakdi destek verilen dernek ve vakıfların listesi nedir?

SORU 2- Son 5 yılda bakanlığımızca protokol yapılan dernek ve vakıflar hangileridir? Bu protokoller hangi kapsamda yapılmıştır ve hangi faaliyet alanlarıyla ilgilidir?

SORU 3 Son 5 yılda mali olmayan yollarla (örn. faaliyetler için alan/mekan/ofis sağlayarak, aynı destek, eğitim vb.) bakanlığımız ve bağlı kurumlar tarafından kaç dernek ve vakıf desteklenmiştir?

SORU 4- Bakanlığımızca son 5 yılda dernek ve vakıfların kullanımına tahsis edilen yer (arsa, bina, ofis vb.) sayısı kaçtır? Tahsis edilen yerlerin adresleri nedir, hangi kurumlara ne kadar süreyle hangi amaçla tahsis edilmiştir? Listesini paylaşır mısınız? Dernek ve vakıflara yapılan diğer aynı yardımlar neleri kapsamaktadır, hangi kurumlar faydalanmıştır ve bu yardımların toplam tutan ne kadardır?

CEVAPLAR 1, 2, 3, 4

Bakanlığımız 2018-2022 Yılları arasında Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan ödeneklerden; 6487 sayılı Kanunun 33' üncü maddesi ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun kapsamında Yeşilay Vakfına ve Yeşilay Cemiyetine katkı sağlanmıştır.

Bakanlığımız ve Türk Kızılayı ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında Türkiye’de plazma ürünlerinin üretimi için yatırım yapılarak tesis kurması, fraksinasyon ve/veya rekombinant DNA teknolojisinin ülkeye transferinin sağlanması, yeterli kalitede plazma toplanması, toplanan ve bağışlanan plazmaların değerlendirilerek ürün elde edilmesi, ülkenin plazma ürünleri alanında kendi kendine yeterliliğinin sağlanması amacıyla yapılan protokol kapsamında, Türkiye Kızılay Derneğine katkı sağlanmıştır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Sayıştayın 2021 yılı Denetim Raporu'nda yer alan evde bakım desteklerine yönelik tespitine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74339)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.11.2022

Saygılarımla.

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2021 yılı Sayıştay Raporu'nda Bakanlığınıza bağlı il müdürlüklerinin, "Engelli Evde Bakıma Destek Yardımı" ödemeleri için özel bankalar ile sözleşme imzaladığı, sözleşmeler kapsamında il müdürlüklerine promosyon ödemesi yapıldığı tespiti yapılmıştır. Söz konusu duruma ilişkin Sayıştay tarafından banka şubelerinin engelli evde bakım ödemelerini sözleşmede belirlenen süreden daha uzun sürelerde banka hesaplarında değerlendirildiği ve menfaat elde edildiği kaydedilmiş ve engelli evde bakım ödemelerini banka promosyonu için kullanan, parayı günlerce hesaplarda bekleterek hak sahiplerine vermeyen, bürokrat ve sorumlularının tespit edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Sayıştay'ın tespit edilmesi ve cezalandırılmasını önerdiği, engelli yardım ödemeleri için özel bankalar ile sözleşmeleri imzalayan, ödeneğin sözleşmede belirlenen süreden daha uzun sürelerde banka hesaplarında bekleten bürokratlarınız kimlerdir?
2. Bu kişiler sizin bilginiz ve onayınız dahilinde mi bu işlemleri yapmıştır?
3. Bu kişileri görevden almak ve yargı yolu açık olmak kaydıyla bir yaptırımınız olacak mıdır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-960
Konu : Soru Önergesi (7/74339)

08 / 12 / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.11.2022 tarihli ve 1116732 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Suzan ŞAHİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/74339 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Hatay Milletvekili Sayın **Suzan ŞAHİN**'e Ait 7/74339 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Sayıştay Başkanlığınca eleştiri konusu yapılan iki il müdürlüğü tarafından engelli evde bakıma destek yardımı ödemeleri için özel sermayeli bir banka ile sözleşmeler imzalanması ve bu sözleşmeler kapsamında il müdürlüklerine promosyon ödemesi yapılması bulgusu ile ilgili olarak; bahsi geçen konu, Sayıştay raporundan daha önce Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca tespit edilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca iki il müdürlüğü hakkında soruşturma açılmış olup, bir il müdürlüğü hakkında soruşturma tamamlanmış, soruşturma raporu gereği için ilgili birimlere gönderilmiştir. Diğer il müdürlüğü hakkında ise mahallinde soruşturma devam etmektedir.

Ayrıca konuya ilişkin olarak Bakanlığımız taşra teşkilatındaki tüm harcama birimlerine özel sermayeli bankalarda hesap açmamaları talimatı verilmiştir.

Nihai olarak, 28/02/2022 tarihinde Bakanlığımız ile T.C. Ziraat Bankası arasında protokol yapılmış olup, evde bakıma destek ödemeleri 81 ilde Ziraat Bankası şubeleri aracılığıyla yapılmaktadır.

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Sayıştay'ın 2018, 2019 ve 2020 yılı Denetim Raporlarında usulsüz engelli yardım ödemelerine karşı yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/74488)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.11.2022

Saygılarımla.

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2018, 2019 ve 2020 yılları Sayıştay raporlarında 442 bin 309 kişiye engelli gibi gösterilerek usulsüz bir şekilde engelli yardım parası ödendiği tespiti yer almıştır. Toplamda 11.6 milyar TL olan bu usulsüz ödemeler konusunda Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2021 yılı Sayıştay raporunda herhangi bir bulguya yer verilmemiştir. Sayıştay denetçileri tarafından her yıl yazılan yeni raporda önceki dönemdeki tespitlerin ortadan kaldırılıp kaldırılmadığına dair bilgilere yer vermesine rağmen 2021 yılı raporunda Bakanlığın sorunu çözüp çözmediği ve 2021 yılında da benzer ödemeler yapıp yapmadığına dair bilgilerin paylaşılması dikkat çekicidir.

Bu bilgiler ışığında;

1. 2018, 2019 ve 2020 yıllarında bakanlığınızda 442 bin 309 kişiye usulsüz olarak ödenen 11,6 milyar TL Bakanlığınız tarafından nasıl açıklanmaktadır? Sır olan bu paranın akıbeti nedir?
2. 2021 yılında da benzer ödemeler yapılmış mıdır?
3. Sayıştay'ın belirttiği sorun çözülmüş müdür? Usulsüzlüklerin ortadan kaldırılmasına dair tasarrufunuz olmuş mudur, detaylarıyla açıklar mısınız?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 961
Konu : Soru Önergesi (7/74488)

28.11.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.11.2022 tarihli ve 1118270 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Suzan ŞAHİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/74488 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Hatay Milletvekili Sayın **Suzan ŞAHİN**'e Ait 7/74488 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Sayıştay raporlarında yer alan vefat eden engellilere ve sağlık kurulu raporu mevzuata uygun olmayan ya da raporu bulunmayan kişiler için evde bakım yardımı ödemesi yapıldığı bulguları, Bakanlığımızca yapılan çalışmalarla vefat eden kişilere ödeme yapılmadığının ve sağlık kurulu raporu bulunmayan ya da mevzuata uygun olmayan kişilere yardım yapılmadığının ispat edilmesi nedeniyle bulgulardan kaldırılmıştır.

Vefat eden kişilere ödeme yapıldığı bulgusu 2019 ve 2020 bulgularında yer almış, gerçekleştirilen denetimler ve çalışmalar sonucunda yardımların kişinin vefat ettiği tarih itibari ile sonlandığı, vefattan sonra kişilere hak etmediği günler için herhangi bir ödeme yapılmadığının tespit edilmesi nedeniyle 2021 yılı bulgularından kaldırılmıştır.

Sağlık Kurulu Raporu bulunmayan ya da raporu mevzuata uygun olmayan kişilere yardım yapıldığı tespiti bulgusu ile ilgili olarak; engelli bireylerin dosyalarında mevzuata uygun raporları bulunmasına rağmen bu raporların Sağlık Bakanlığı elektronik veri sistemlerinde bulunmamasından kaynaklandığı, bulguda ifade edilen sorunun 2019 ve 2020 Sayıştay raporlarında yukarıda ifade edildiği şekilde yer almasına rağmen 2021 yılı raporunda ise bu konunun mevzuata uygun olmayan kişilere ödeme yapıldığı şeklinde değil her iki bakanlığın elektronik veri sistemleri arasında uyumlaştırma yapılması gerektiği şeklinde yer aldığı görülmektedir. Bakanlığımızca gerekli çalışmaların gerçekleştirilmiş olması nedeniyle usulsüz ödeme yapıldığına ilişkin bulgu 2022 yılı raporunda yer almamaktadır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

**32'NCİ BİRLEŞİM
8 ARALIK 2022 PERŞEMBE
SAAT: 11.00**

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günü gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 5 Aralık 2022 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 16 Aralık 2022 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de 70’er dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların 80 dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların beşinci turda 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda 60’ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), yedinci turda 65’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), diğer turlarda ise 70’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye 60’ar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük’ün 86’nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.11.2022 tarihli 24’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu**
09.12.2022 Cuma - Saat:15.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

32'NCİ BİRLEŞİM

8 ARALIK 2022 PERŞEMBE

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 362) 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

2.- (S. Sayısı: 363) 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

* * *

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

4'üncü Gün

8.12.2022 PERŞEMBE

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

III. TUR

27-. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

28-. RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)

29-. DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

30-. DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

31-. TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

32-. VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

33-. TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

34-. YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

35-. ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

36-. ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

37-. ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

38-. TÜRK DİL KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

39-. TÜRK TARİH KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

40-. KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

41-. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

42-. MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

(HDP, CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)